

Raport Półroczny **2023**

Sprawozdanie Zarządu z działalności
Grupy Kapitałowej PZU za I półrocze 2023 roku

Spis treści

List Prezes Zarządu do Akcjonariuszy 8

1. Krótka charakterystyka Grupy PZU 18

1.1. Potencjał..... 20

1.2. Marka..... 20

1.3. Misja, wizja i wartości 22

1.4. Tworzenie wartości.....24

1.5. Kamienie milowe w rozwoju Grupy PZU.....28

2. Otoczenie zewnętrzne 30

2.1. Podstawowe trendy w polskiej gospodarce 32

2.2. Otoczenie zewnętrzne w krajach bałtyckich i w Ukrainie 33

2.3. Sytuacja na rynkach finansowych 35

2.4. Czynniki, które mogą mieć wpływ na warunki funkcjonowania i działalność Grupy PZU w II półroczu 2023 roku.....36

Działalność Grupy PZU 44

3.1. Model biznesowy 46

3.2. Ubezpieczenia 47

3.2.1. Charakterystyka rynków ubezpieczeń na których działają spółki Grupy PZU 47

3.2.2. Działalność i oferta produktowa spółek ubezpieczeniowych Grupy PZU 52

3.2.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność ubezpieczeniową w II półroczu 2023 roku 58

3.3. Opieka medyczna 60

3.3.1. Sytuacja na rynku zdrowotnym.....60

3.3.2. Działalność i oferta produktowa.....60

3.3.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność obszaru zdrowie w II półroczu 2023 roku 65

3.4. Inwestycje.....65

3.4.1. Rynek funduszy inwestycyjnych i emerytalnych 65

3.4.2. Działalność i oferta produktowa.....66

3.4.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność funduszy inwestycyjnych, Pracowniczych Planów Kapitałowych i funduszy emerytalnych w II półroczu 2023 roku 68

3.5. Bankowość.....68

3.5.1. Sytuacja na rynku bankowym w Polsce 68

3.5.2. Działalność i oferta produktowa.....69

3.5.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność bankową w II półroczu 2023 roku....73

3.6. Pozostałe obszary.....73

Nie drukuj, jeśli nie ma potrzeby.

4. Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024 78

4.1. Strategia Grupy PZU 2021-2024.....80

4.2. Szanse i wyzwania 2021+ 81

4.3. Cele strategiczne 82

4.4. Operacjonalizacja strategii, wybrane osiągnięcia w I półroczu 2023 roku.....86

4.5. Mierniki..... 91

5. Wyniki finansowe 94

5.1. Główne czynniki mające wpływ na osiągnięty wynik finansowy 96

5.2. Dochody Grupy PZU 99

5.3. Koszty usług ubezpieczenia Grupy PZU 101

5.4. Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń Grupy PZU 101

5.5. Koszty działania banków 102

5.6. Czynniki i zdarzenia nietypowe wpływające na wynik..... 102

5.7. Struktura aktywów i pasywów Grupy PZU 102

5.8. Udział segmentów branżowych w tworzeniu skonsolidowanego wyniku.....104

6. Zarządzanie ryzykiem..... 120

6.1. Cel zarządzania ryzykiem.....122

6.2. System zarządzania ryzykiem 122

6.3. Apetyt na ryzyko 124

6.4. Proces zarządzania ryzykiem 124

6.5. Profil ryzyka Grupy PZU 125

6.6. Działalność reasekuracyjna.....135

6.7. Zarządzanie kapitałem.....136

7. Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym..... 138

7.1. Istotne czynniki dla notowań akcji PZU 140

7.2. Istotne czynniki dla notowań akcji Pekao i Alior Banku 142

7.3. Finansowanie dłużne PZU, Pekao oraz Alior Banku.....143

7.4. Dywidenda 145

7.5. Rating PZU, Banku Pekao oraz Alior Banku 146

7.6. Kalendarium publikacji raportów Grupy PZU w 2023 roku 150

7.7. Kontakt dla inwestorów.....150

8. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego..... 152

8.1. Firma audytorska przeprowadzająca badania sprawozdań finansowych.....154

8.2. Akcjonariusze i papiery wartościowe emitenta 155

9. Pozostałe informacje 158

Załączniki..... 162

Załącznik 1: Słownik terminów 164

Załącznik 2: Alternatywne Pomiary Wyników 168

Legenda ikonografik zastosowanych w raporcie:

ubezpieczenia

zdrowie

inwestycje

bankowość

innowacje

List Prezes Zarządu do Akcjonariuszy

dr hab. Beata Kozłowska-Chyła

Prezes Zarządu PZU

Szanowni Akcjonariusze,

wraz z zarządami spółek tworzących Grupę PZU przekazuję Państwu sprawozdanie z naszej działalności za pierwsze półrocze 2023 roku. Upięknioło ono pod znakiem stopniowej stabilizacji otoczenia makroekonomicznego po minionym kryzysie pandemicznym i wciąż trwającym wojennym. Polska gospodarka w tych wymagających warunkach radziła sobie relatywnie dobrze na tle innych gospodarek państw europejskich, zwłaszcza strefy euro. W połączeniu z osłabieniem czynników inflacyjnych i wciąż silnym rynkiem pracy, stworzyło to przestrzeń do złagodzenia polityki pieniężnej i prawdopodobnego zakończenia cyklu podwyżek stóp procentowych. Mimo to sytuacja geopolityczna sprawia, że wyzwania związane z rynkami energii, żywności, płynnością dostaw czy dostępem do kapitału, a w konsekwencji spowolnieniem gospodarczym, pozostają aktualne i oddziałują bezpośrednio lub pośrednio na biznes, życie i plany naszych klientów, a tym samym na działalność Grupy PZU.

W tych okolicznościach tym bardziej cieszę się, że mogę przekazać tak pozytywne informacje. W pierwszej połowie tego roku skoncentrowaliśmy się na dalszym wdrażaniu zainicjowanych w roku 2021 procesów strategicznych, jednocześnie efektywnie wykorzystując pojawiające się szanse rynkowe po stronie produktowej, technologicznej, kosztowej. Skuteczność podjętych działań potwierdzają bardzo dobre wyniki, jakie wypracowaliśmy w sprawozdawczym okresie. Osiągnęliśmy je przy konsekwentnym wzroście biznesu Grupy PZU w kluczowych dla nas segmentach rynku i umocnieniu na pozycji lidera, zapewnieniu klientom najlepszej i dopasowanej do współczesnych potrzeb ochrony, a także dostarczeniu wymiernych korzyści akcjonariuszom.

Wzrost wyniku o połowę

Po pierwszej połowie 2023 r. zysk netto Grupy PZU, przypadający na akcjonariuszy dominującej spółki PZU SA, wyniósł 2,7 mld zł, rosnąc rok do roku o blisko 50%. Skorygowany wskaźnik rentowności (aROE) wyniósł 22,2%. W drugim kwartale, równie skutecznie jak w pierwszych trzech miesiącach br. zwiększaliśmy sprzedaż, utrzymując jednocześnie bardzo dobrą rentowność działalności podstawowej. Dzięki temu w I poł. 2023 r. Grupa PZU osiągnęła przychody brutto z ubezpieczeń na poziomie 13 mld zł, zwiększając je o blisko miliard złotych w ujęciu rok do roku. Niezmiennie motorem wzrostu były ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe, gdzie przychody wzrosły w pierwszym półroczu br. o 10,8% r/r - do 7,7 mld zł. Co istotne, wpłynął na to głównie wzrost przychodów w ubezpieczeniach komunikacyjnych, zwłaszcza w segmencie auto casco, gdzie przychody były wyższe rok do roku o 16,7%. Warto też odnotować blisko 24-procentowy wzrost przychodów z ubezpieczeń majątkowych na rynkach bałtyckich – na Litwie, Łotwie i Estonii. Jednocześnie osiągnęliśmy bardzo dobre wyniki po stronie rentowności, przy wskaźniku mieszanym COR dla ubezpieczeń majątkowych w Polsce na poziomie 84,2% oraz marży operacyjnej w ubezpieczeniach na życie grupowych i indywidualnie kontynuowanych na poziomie 19,6%.

Mocnym wsparciem dla wyniku Grupy PZU po I poł. br. był także wynik wypracowany w tym okresie na portfelu inwestycyjnym, który wzrósł do 1,2 mld zł, tj. o 25,5% r/r. Był to rezultat zbudowany na bazie korzystnego poziomu stóp

procentowych przy refinansowaniu zapadających transz obligacji skarbowych oraz bardzo dobrych wyników portfela nieruchomości. Do skonsolidowanego wyniku pozytywnie przyczyniły się również szybko rosnące wyniki z działalności bankowej. Kontrybucja banków Pekao i Alior do zysku Grupy PZU przypisanego właścicielom jednostki dominującej była ponad dwukrotnie wyższa niż w I poł. ub.r. i wyniosła 918 mln zł.

Wprowadzenie standardu MSSF 17 i rekalkulacja mierników strategii

Od początku 2023 r. sprawozdania finansowe Grupy PZU sporządzane są zgodnie ze standardem sprawozdawczości finansowej MSSF 17, który zastąpił wcześniejszy standard MSSF 4. W efekcie istotnie zmienił się sposób wyceny umów ubezpieczenia i prezentowania wyników finansowych ubezpieczycieli. Wdrożenie nowego standardu zbiegło się z dynamicznymi zmianami w otoczeniu makroekonomicznym, co skłoniło nas do rekalkulacji części mierników przyjętych w strategii na lata 2021-2024 „Potencjał i rozwój” lub wprowadzenia nowych. Aktualizacji dokonaliśmy w końcu kwietnia br. Zachowując dotychczasowe cele i kierunki rozwoju wskazane w strategii, zmieniliśmy przede wszystkim mierniki dotyczące zysku netto, rentowności, przychodów oraz poziomu kontrybucji banków do wyniku. Obecnie prognozowany zysk netto w horyzoncie strategicznym, tj. w roku 2024, ma wynieść 4,3 mld zł (wobec pierwotnie zakładanych 3,4 mld zł). W związku ze specyfiką MSSF 17, wprowadziliśmy nowy miernik - skorygowany zwrot na kapitale (aROE), obliczany na bazie kapitału z wyłączeniem pozostałych całkowitych dochodów z działalności ubezpieczeniowej (obrazujących m.in. wpływ zmian makroekonomicznych na wysokość kapitałów Grupy PZU w zakresie zobowiązań ubezpieczeniowych). Istotna zmiana nastąpiła także w odniesieniu do ambicji sprzedażowych. Zgodnie z MSSF 17, składka przypisana brutto została zastąpiona przychodami brutto z ubezpieczeń. Do roku 2024 planujemy osiągnąć 28 mld zł przychodów z ubezpieczeń. Zwiększyliśmy także zakładaną kontrybucję banków Pekao i Alior do wyniku netto Grupy PZU z 0,8 mld zł do 1 mld zł. Niezmiennie stawiamy sobie za cel dynamiczny wzrost przychodów w filarze zdrowie (do 1,7 mld zł) oraz wzrost aktywów pod zarządzaniem do 60 mld zł.

Stabilna polityka dywidendowa

Wdrożenie MSSF 17 nie ma wpływu na utrzymanie wysokiej zdolności Grupy PZU do generowania wartości i kapitału. Nie wpływa też na zmianę naszej atrakcyjnej polityki dywidendowej. Od debiutu na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w 2010 r. do końca ub.r. PZU SA wypłacił akcjonariuszom z tytułu dywidendy łącznie już 27,2 mld zł. W 2022 r. skonsolidowany zysk netto Grupy wyniósł 3,374 mld zł. W dniu 7 czerwca tego roku Walne Zgromadzenie akcjonariuszy PZU SA podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za ub.r. zgodną z rekomendacją zarządu spółki, przeznaczając na dywidendę ponad 2 mld zł – po 2,40 zł na akcję. Daje to wysoką, ok. 6-procentową stopę. Dzień dywidendy ustalono na 7 września 2023 r., a datę jej wypłaty na 28 września 2023 r.

Bezpieczna perspektywa

Liczne ryzyka dla koniunktury gospodarczej w Polsce, wynikające z wydarzeń w skali globalnej, pozostają aktualne. Dlatego pierwsze półrocze tego roku, które stało pod znakiem częściowego odreagowania negatywnych nastrojów po trudnym roku 2022, potraktowaliśmy jako czas na zwiększenie siły kapitałowej i odporności Grupy PZU, które mogą okazać się kluczowe w przypadku możliwych przyszłych turbulencji. Wykorzystaliśmy ten okres bardzo efektywnie, o czym przekonują osiągnięte wyniki finansowe i operacyjne. Jestem przekonana, że realizowana przez nas strategia daje gwarancję, że Grupa PZU utrzyma i umocni w przyszłości pozycję lidera w sektorze finansowym, skutecznie odpowiadając nie tylko na przejściowe wyzwania, ale też na głębsze, długofalowe trendy, wynikające m.in. z wejścia na rynek nowych pokoleń i ich oczekiwań, skokowego rozwoju technologii, czy zmian klimatycznych. Motywowani zaufaniem, jakim jesteśmy obdarzani przez Państwa oraz Klientów, dołożymy wszelkich starań, aby zrealizować tę wizję, podtrzymując zarazem renomę Grupy PZU jako niezawodnie dostarczającej ponadprzeciętne korzyści dla wszystkich jej interesariuszy.

Z wyrazami szacunku

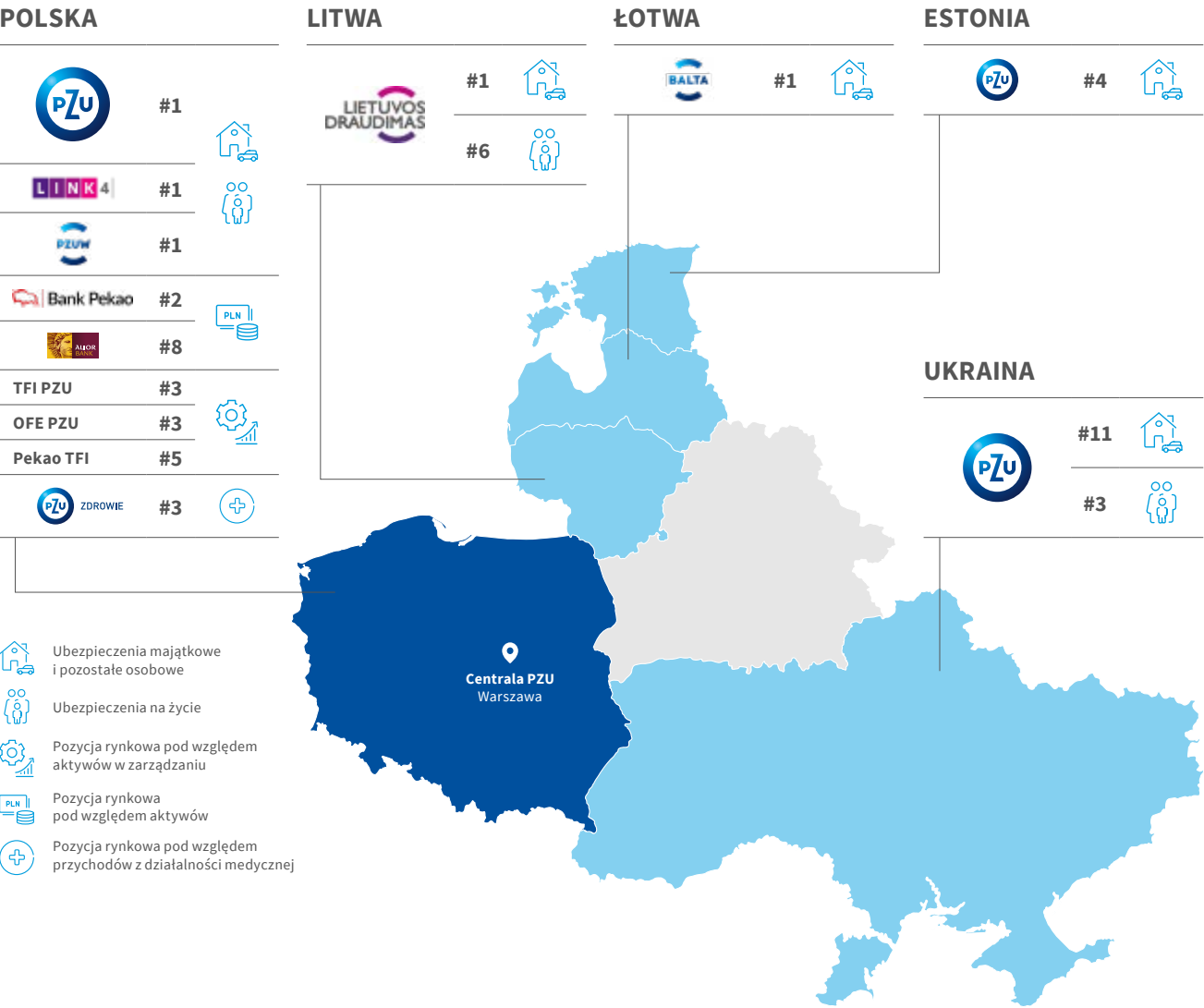
dr hab. Beata Kozłowska-Chyła
Prezes Zarządu PZU

Grupa PZU

1) Według aktywów
2) Znajomość wspomagana marki PZU. Odsetek badanych z grupy docelowej deklarujących znajomość marki po jej rozpoznaniu na liście z odpowiedziami - badanie interentowe

Pozycja rynkowa spółek Grupy PZU

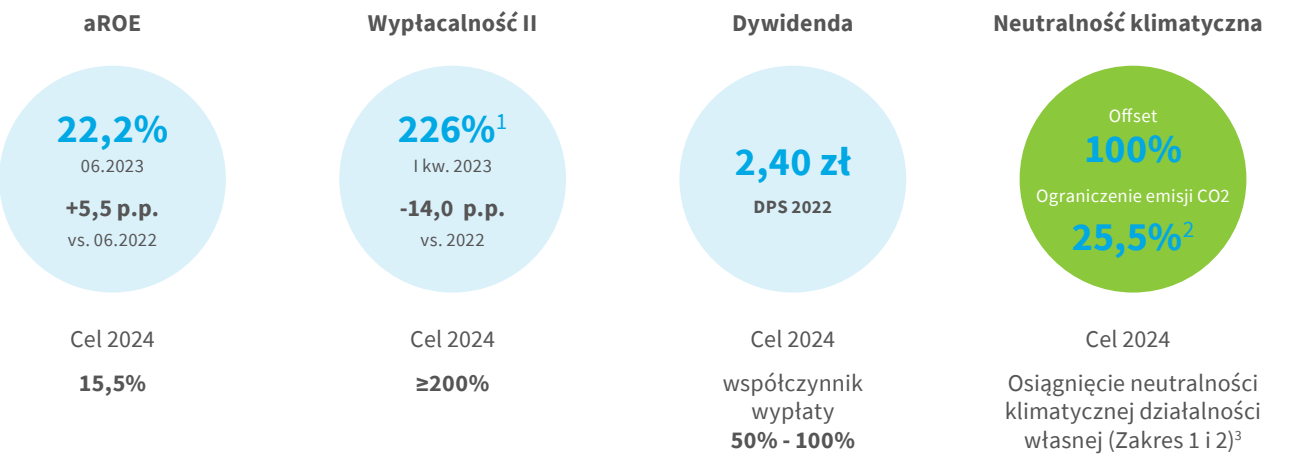
Podsumowanie wyników I półrocze 2023 roku

Ambicje 2024

Grupa PZU chce być dostawcą całościowych rozwiązań, które pomogą klientom prowadzić zdrowe życie i zrównoważony biznes, zapewnią opiekę medyczną rodzinie lub pracownikom, ochronią majątek i pomogą go pomnażać, dadzą poczucie stabilizacji i należytego zadbania o bliskich bez względu na to, co przyniesie przyszłość.

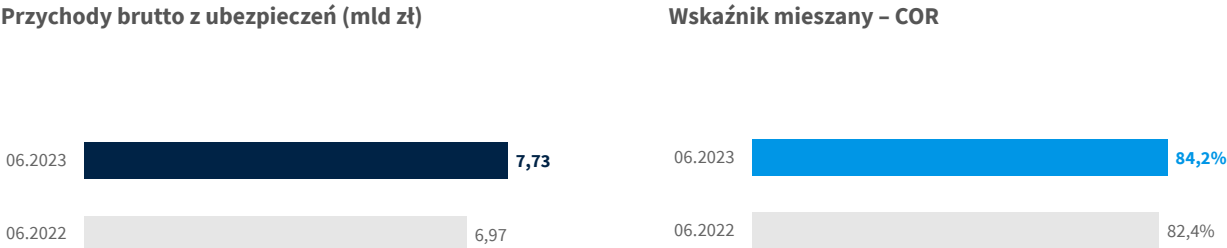
Grupa PZU buduje sukces w oparciu o nowoczesne modele biznesowe przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju w trosce o środowisko naturalne, lepszą jakość życia pracowników i klientów oraz zaangażowaniu na rzecz rozwoju lokalnych społeczności.

1) Dane nie podlegające audytowi ani przeglądowi biegłego rewidenta.
2) Ograniczenie emisji dwutlenku węgla ze źródeł własnych o 25,5 % (metoda location-based). 81% energii elektrycznej zakontraktowanej i zakupionej pochodzącej z OZE. Rekompensata 17 425 Mg CO2 przez zakup jednostek CERs, UN Carbon Offset Platform (rekompensata za 2022 według stanu na 30.06.2023 roku)
3) Osiągnięcie neutralności klimatycznej działalności własnej (Zakres 1 i 2) dzięki ograniczeniu emisji, zakupie zielonej energii oraz rekompensacie emisji CO2.

UBEZPIECZENIA

Majątkowe i pozostałe osobowe w Polsce

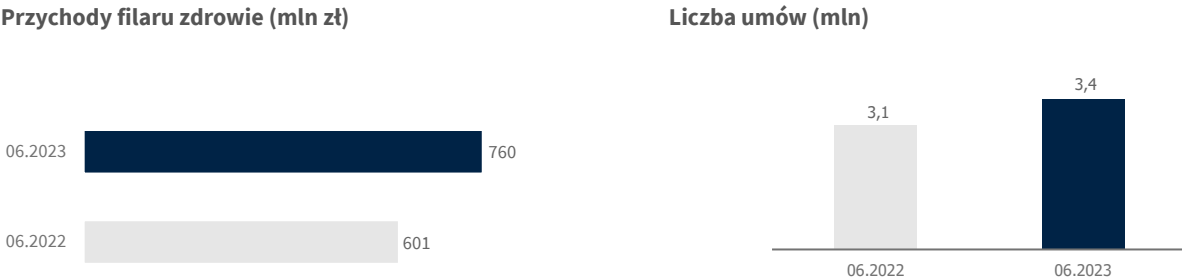

Na życie w Polsce

*) Indywidualnie Kontynuowane

ZDROWIE

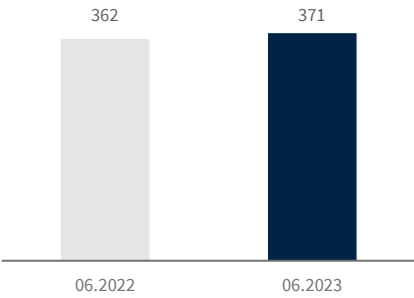

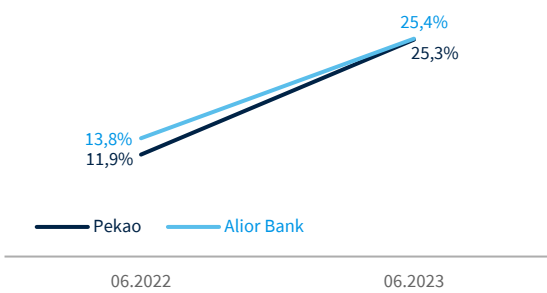
Podsumowanie wyników I półrocze 2023 roku

BANKOWOŚĆ

Aktywa bankowe w Grupie PZU (mld zł)

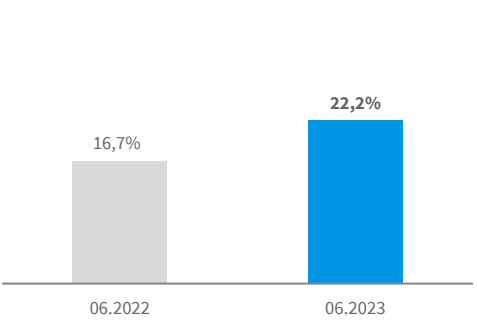
ROE (rentowność kapitałów własnych)*

*) na podstawie sprawozdań i prezentacji Banku Pekao i Alior Banku

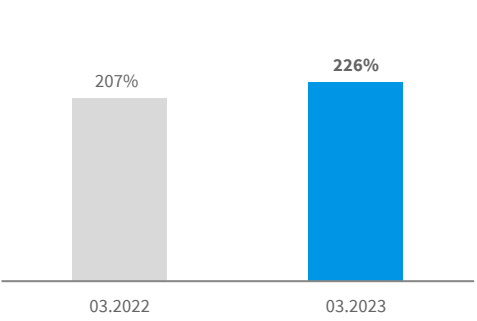
WYBRANE WSKAŹNIKI

aROE (rentowność kapitałów własnych)*

*) aROE - skorygowany zwrot z kapitału własnego, obliczany na bazie kapitału z wyłączeniem skumulowanych innych dochodów całkowitych dotyczących przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń oraz z reasekuracji; aROE przypisane właścicielom jednostki dominującej

Wypłacalność II*

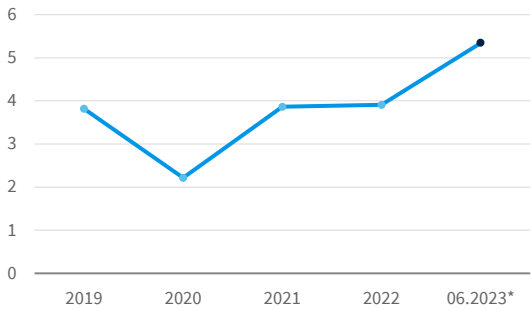
*) Dane na 03.2023 nie podlegają badaniu ani przeglądowi biegłego rewidenta

Kontrybucja działalności bankowej do zysku netto przypisanego właścicielom jednostki dominującej (mln zł)*

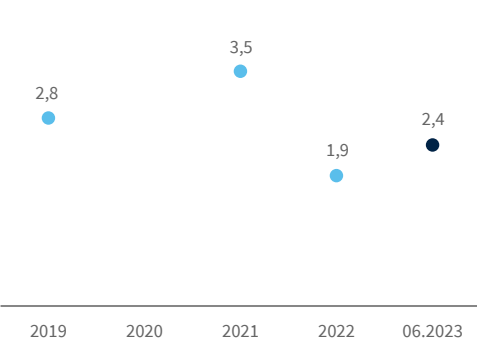
*) bez uwzględnienia wyłączeń konsolidacyjnych

EPS (zysk na akcję) zł

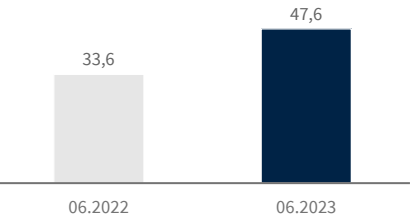
*) dane wg standardu MSSF17; narastająco za 12 miesięcy

DPS (dywidenda na akcję) zł

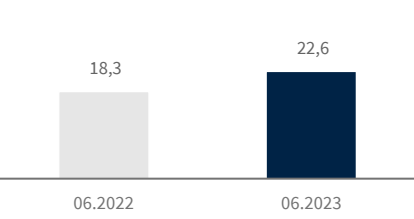

INWESTYCJE

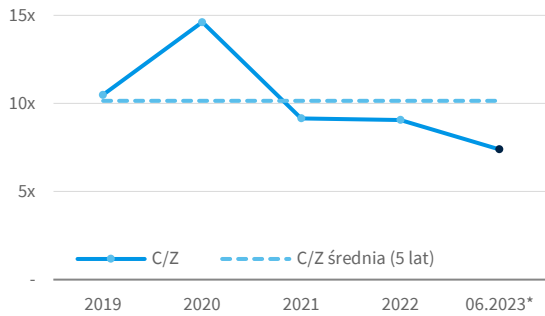
Aktywa klientów zewnętrznych TFI PZU i PTE PZU (mld zł)

Aktywa klientów TFI Pekao i TFI Alior (mld zł)

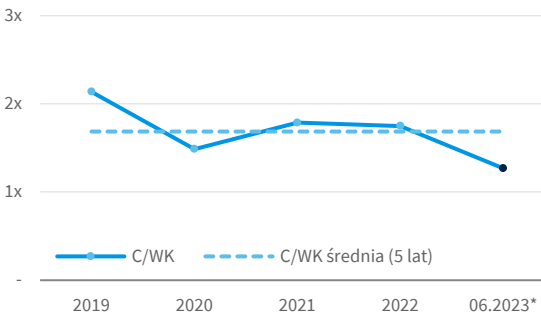

C/Z (cena do zysku na akcję)

*) dane wg standardu MSSF17; narastająco za 12 miesięcy

C/WK (cena do wartości księgowej na akcję)

Część ze wskaźników przedstawionych na wykresach to Alternatywne Pomiary Wyników (APM) w rozumieniu Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) nr 2015/1415. Definicje, podstawa obliczania oraz wyjaśnienie zastosowania znajdują się w [Załącznik 2: Alternatywne Pomiary Wyników](#)

Podsumowanie wyników I półrocze 2023 roku

Podstawowe dane skonsolidowane Grupy Kapitałowej za I półrocze 2023 (w mln zł)

	I półrocze 2022	I półrocze 2023
A) Grupa PZU z wyłączeniem Alior Banku i Banku Pekao		
Przychody brutto z ubezpieczeń	12 045	13 002
Koszty (netto) usług ubezpieczenia	(9 607)	(10 300)
Odszkodowania i świadczenie ubezpieczeniowe netto ¹	(6 761)	(7 106)
Koszty administracyjne	(962)	(1 114)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(1 894)	(2 132)
Amortyzacja komponentu straty	574	623
Utworzenie komponentu straty	(564)	(571)
Wynik z usług ubezpieczenia	1 901	1 975
Przychody finansowe netto ²	232	581
Zysk z działalności operacyjnej	1 932	2 282
Zysk netto przypisany właścicielom jednostki dominującej	1 426	1 782
B) Banki: Alior Bank i Bank Pekao		
Zysk netto przypisany właścicielom jednostki dominującej	407	918
(A+B) Zysk netto przypisany właścicielom jednostki dominującej	1 833	2 700

1) z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego i z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych
2) przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń i reasekuracji oraz wynik z inwestycji alokowany do segmentów działalności ubezpieczeniowej

Wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę PZU w ostatnich latach stawiają ją w gronie najbardziej dochodowych instytucji finansowych w kraju. Przekładają się jednocześnie na wysokie wskaźniki efektywności działania. W I połowie 2023 roku skorygowana stopa zwrotu z kapitału wyniosła 22,2%. Grupa PZU odnotowała także wzrost przychodów brutto z ubezpieczeń o 1,0 mld zł do poziomu 13,0 mld zł. Dynamicznemu rozwojowi towarzyszy zachowanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności. Potwierdzają to zarówno wysokie współczynniki adekwatności kapitałowej, jak i ocena A- z perspektywą stabilną przyznana przez agencję ratingową S&P Global Ratings.

Według stanu na koniec I kwartału 2023 roku wskaźnik wypłacalności (liczony według formuły standardowej Wypłacalność II) wyniósł 226%¹.

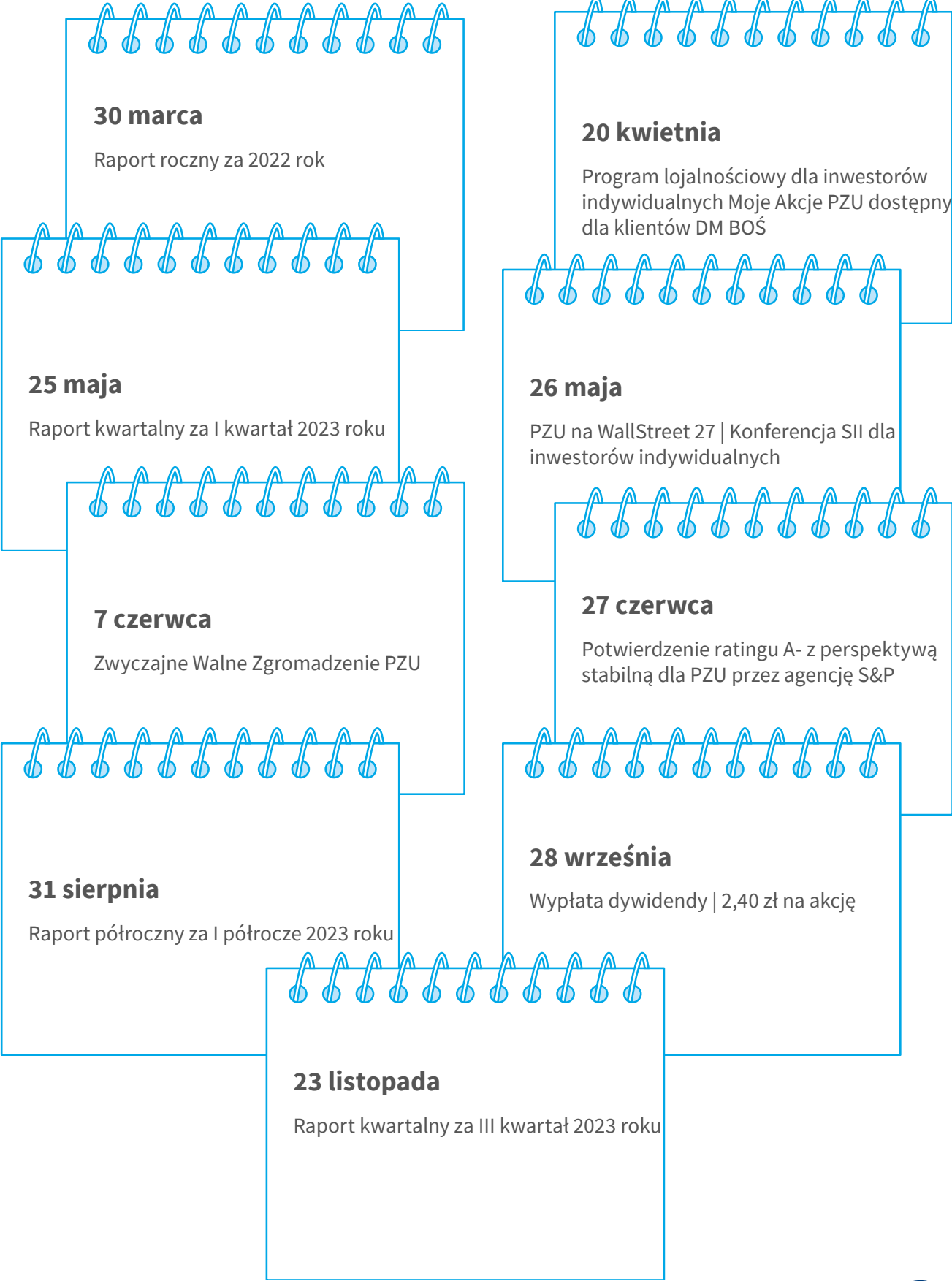
1) dane wstępne, nie podlegające audytowi ani przeglądowi biegłego rewidenta

**Rating siły finansowej
i rating kredytowy
nadany PZU przez S&P**

A-
/STABILNA/

27 czerwca 2023 roku agencja S&P dokonała ostatniego przeglądu oceny ratingowej dla PZU, potwierdzając po raz kolejny rating siły finansowej i rating siły kredytowej dla PZU i jego głównych podmiotów zależnych na poziomie A- z perspektywą stabilną. W raporcie z 24 kwietnia 2023 roku analitycy agencji wyrazili przekonanie, że w latach 2023-2024 PZU będzie osiągać wzrost na poziomie 4%-10%, zapewniający stabilność biznesową i solidne wyniki operacyjne. Podkreślili, że pomimo zmiennego otoczenia gospodarczego bilans PZU pozostał odporny, a pozycja kapitałowa powyżej poziomu "AAA".

Kalendarium 2023

1.

Krótką charakterystyka Grupy PZU

- 1.1. Potencjał
- 1.2. Marka
- 1.3. Misja, wizja i wartości
- 1.4. Tworzenie wartości
- 1.5. Kamienie milowe w rozwoju Grupy PZU

Ponadprzeciętne wyniki finansowe stawiają Grupę PZU w gronie najbardziej rentownych instytucji w Polsce i w Europie.

1. Krótka charakterystyka Grupy PZU

PZU od ponad 200 lat nieustannie rozszerza działalność, zdobywa doświadczenie i wykorzystuje swój potencjał aby chronić to co najważniejsze – życie i zdrowie swoich klientów, ich rodziny, majątki i przedsiębiorstwa. Z każdym dniem Grupa rozwija się aby móc zapewnić klientom najbardziej spersonalizowaną, kompleksową i elastyczną ofertę. Priorytetem dla Grupy PZU i miarą sukcesu jest wypracowywanie korzyści dla akcjonariuszy i klientów w sposób zrównoważony i odpowiedzialny.

1.1. Potencjał

Grupa Kapitałowa Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń jest największą grupą finansową w Polsce i Europie Środkowo-Wschodniej. Na jej czele stoi PZU, którego tradycje sięgają 1803 roku, kiedy na ziemiach polskich powstało pierwsze towarzystwo ubezpieczeniowe. PZU jest spółką publiczną. Akcje PZU od 2010 roku są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Od swojego debiutu na parkiecie, PZU wchodzi w skład indeksu największych spółek WIG20. Jest w czołówce najwyżej wycenianych i najbardziej płynnych spółek polskiej giełdy. Od 2019 roku akcje PZU są notowane także w indeksie zrównoważonego rozwoju WIG ESG.

Głównym akcjonariuszem PZU jest Skarb Państwa, który ma 34,19% akcji. Pozostałe akcje PZU znajdują się w posiadaniu inwestorów z całego świata.

Skonsolidowane aktywa Grupy PZU wynoszą 442 mld zł. Grupa cieszy się zaufaniem 22 milionów klientów. Oferuje produkty i usługi klientom indywidualnym, małym i średnim firmom oraz dużym podmiotom gospodarczym. Głównym, pod względem skali i liczby klientów, rynkiem działalności Grupy PZU jest Polska. Należące do Grupy spółki zależne odgrywają istotną rolę także w Litwie, Łotwie, Estonii i Ukrainie. Podstawowym obszarem działalności Grupy PZU są ubezpieczenia. Spółki Grupy oferują także produkty inwestycyjne, emerytalne, bankowe i usługi medyczne. W ramach partnerstw strategicznych świadczą usługi assistance dla klientów indywidualnych i przedsiębiorstw. Fundamentem działalności spółek Grupy jest zaufanie klientów. PZU stawia klienta w centrum uwagi i integruje wokół niego wszystkie obszary działalności. Pozwala to na oferowanie coraz bardziej spersonalizowanych, elastycznych i kompleksowych produktów i usług dopasowanych do potrzeb klienta, na każdym etapie jego życia prywatnego i zawodowego oraz w odpowiednim dla niego miejscu i czasie.

Strategiczną ambicją PZU jest rozwój ekosystemów, które będą dostarczać kompleksowych rozwiązań, zarówno dla klientów instytucjonalnych jak i indywidualnych. Tworzą one nowe możliwości budowania długotrwałych relacji z klientem m.in. dzięki nowym interakcjom z klientem w różnych obszarach jego życia. Kluczowymi elementami, które

przyczyniają się do budowy trwałej przewagi technologicznej w zintegrowanej obsłudze klienta są digitalizacja, wykorzystanie sztucznej inteligencji (AI), Big Data oraz zaawansowanej analityki, a także mobilność i omnikanałowość. Transformację technologiczną wspomaga wykorzystanie chmury obliczeniowej.

PZU oferuje swoim klientom największą sieć sprzedażowo-usługową spośród wszystkich działających w Polsce ubezpieczycieli. Obejmuje ona: 409 placówek, blisko 8,2 tys. agentów na wyłączność i agencji, 3,6 tys. multiagencji, ponad 1 tys. brokerów ubezpieczeniowych oraz zdalne kanały dystrybucji (m.in. infolinia sprzedażowa PZU pod numerem 600 600 601 oraz mojePZU). W ramach bancassurance i partnerstw strategicznych Grupa PZU współpracuje z 13 bankami i 23 partnerami strategicznymi.

Klienci Grupy PZU w Polsce mają dostęp do sieci dystrybucji Banku Peak (581 placówek) oraz Alior Banku (527 placówek, w tym 165 tradycyjnych oddziałów, 7 oddziałów Private Banking, 13 Centrów Bankowości Korporacyjnej i 342 placówki partnerskie). Obydwa banki posiadają profesjonalne centra obsługi telefonicznej oraz platformy bankowości internetowej i mobilnej.

W krajach bałtyckich, w których Grupa PZU prowadzi działalność ubezpieczeniową, sieć dystrybucji składa się z 582 agentów, 20 multiagencji i 432 brokerów. PZU współpracuje również z 5 bankami i 12 partnerami strategicznymi.

W Ukrainie produkty ubezpieczeniowe są dystrybuowane za pośrednictwem 348 agentów oraz we współpracy z 26 multiagencjami, 38 brokerami oraz 10 bankami.

1.2. Marka

PZU to najbardziej rozpoznawalna marka ubezpieczeniowa w Polsce. Spontanicznie wymienia ją 81%¹ Polaków. Wspomagana znajomość marki jest na poziomie 99%².

1) Kantar, Tracking marki, dane za I połowę 2023
2) Odsetek badanych z grupy docelowej deklarujących znajomość marki po jej rozpoznaniu na liście z odpowiedziami - badanie interentowe

Choć kojarzona jest głównie z ubezpieczeniami, to architektura Grupy PZU obejmuje także kilka marek niezależnych. Różnią się one stosowanymi systemami wizualnymi, grupami docelowymi oraz modelami biznesowymi spółek.

Marka korporacyjna PZU jest dominującą w Grupie. Sygnowana jest nią sama Grupa PZU, większość jej spółek prowadzących działalność na polskim rynku (PZU, PZU Życie, PTE PZU, TFI PZU, PZU Pomoc, PZU Zdrowie, PZU Centrum Operacji), a także część spółek zagranicznych – spółki w Ukrainie, litewski oddział w Estonii oraz litewska spółka PZU Lietuva Gyvybes Draudimas (PZU Litwa Życie).

W architekturze Grupy PZU funkcjonuje także grupa marek tzw. rodziny PZU. Rodzinę tworzą spółki, których nazwy nie

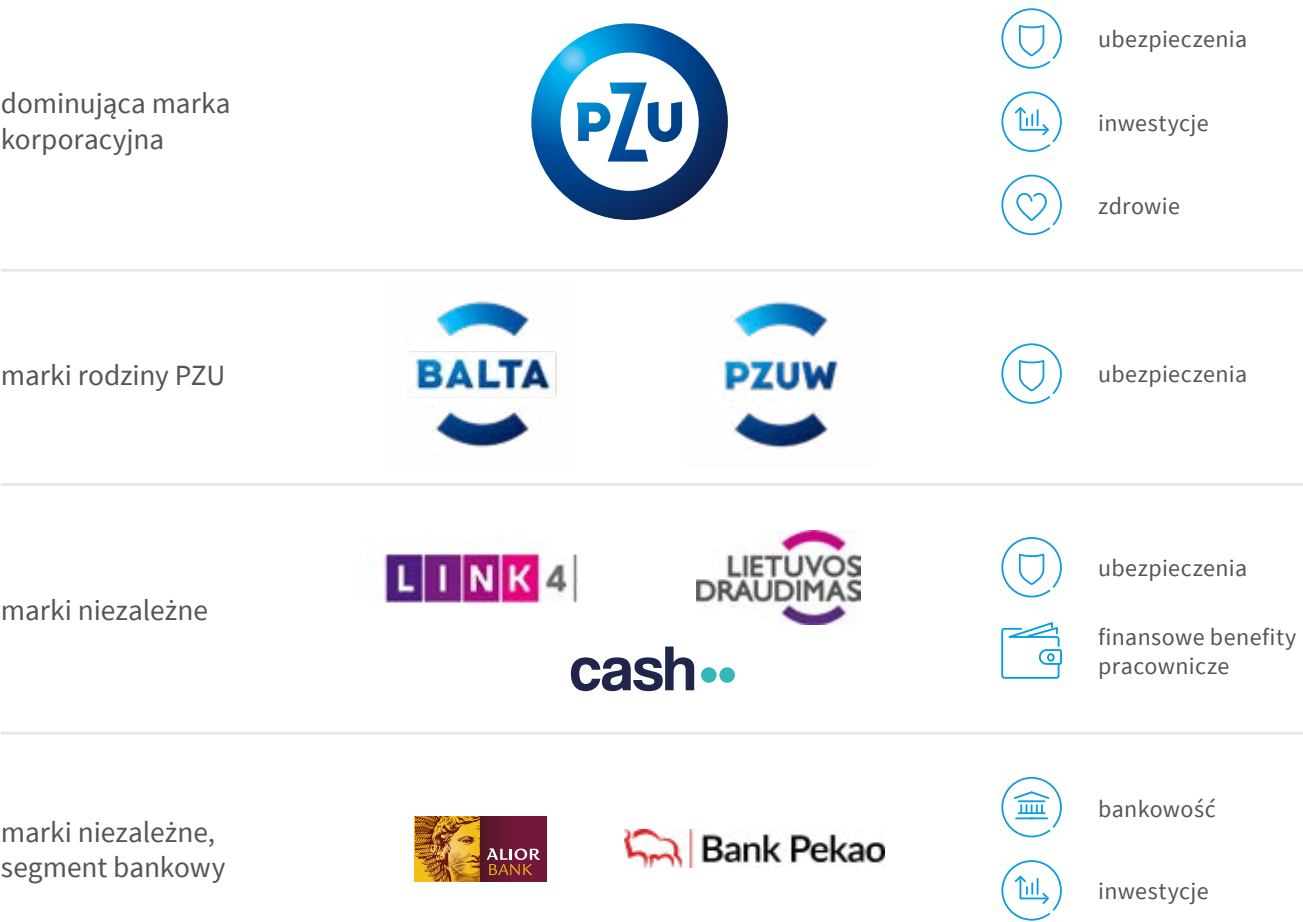
nawiązują do marki dominującej, jak np. AAS BALTA i TUW PZUW. Jednak ich logotypy wizualnie zbliżone są do marki korporacyjnej.

Ostatnim poziomem architektury marek jest grupa marek niezależnych. Do tej kategorii należą w ramach Grupy PZU marki, które nazwą i wizualizacją różnią się od marki korporacyjnej, jak Lietuvos Draudimas oraz LINK4.

Marki niezależne, które dołączyły do Grupy PZU odpowiednio w 2015 roku i 2017 roku to marki banków Alior oraz Pekao.

W 2020 roku w architekturze Grupy PZU pojawiła się marka Cash. Sygnuje ona spółkę PZU Cash zarządzającą portalem, który oferuje finansowe benefity pracownicze.

Architektura marek Grupy PZU (model „parasola korporacyjnego”)

1. Krótka charakterystyka Grupy PZU

1.3. Misja, wizja i wartości

W marcu 2021 roku Grupa PZU opublikowała Strategię na lata 2021-2024 pod hasłem #PZU Potencjał i wzrost. Zgodnie z misją „Dbamy o to, co w życiu jest najważniejsze” PZU chce towarzyszyć klientom na poszczególnych etapach ich życia, pomagając podejmować najważniejsze dla nich decyzje. Filozofia działania zakłada dostarczanie wysokiej jakości produktów ubezpieczeniowych, finansowych oraz zdrowotnych, w sposób jak najbardziej efektywny pod względem ceny, dystrybucji, adekwatności oraz konkurencyjności.

Nowoczesne ekosystemy produktowo-usługowe

Jednym z narzędzi wspierających misję PZU jest budowa nowoczesnych i kompleksowych ekosystemów produktowych. W pierwszej kolejności są to oferty skierowane do przedsiębiorstw (benefity) oraz kierowców. Dzięki ekosystemowi benefity pracodawca może zyskać kompleksową ofertę benefitów pozapłacowych dla swoich pracowników. Otrzymują oni m.in. dostęp do produktów i usług Grupy PZU jak np. abonament sportowo-rekreacyjny

Cztery główne wartości Grupy PZU

- 200-letnia tradycja
- Stabilny kapitał, wysoki współczynnik Wyplacalność II
- Największa grupa finansowa w Europie Środkowo-Wschodniej
- Silna marka

A- z perspektywą stabilną
AAA ocena siły kapitałowej
Ocena ratingowa S&P Global Ratings

PZU / Super Etyczna Firma
Puls Biznesu 2021-2023

PZU Życie
/ Super Etyczna Firma
Puls Biznesu 2020-2022

- Dotrzymujemy zobowiązań
- Stosujemy przejrzyste zasady prowadzenia biznesu
- Jesteśmy uczciwi zarówno w relacjach zewnętrznych, jak i wewnętrznych
- Rozwijamy kulturę etyki i compliance

PZU Sport, portal PZU CASH oferujący pożyczki na atrakcyjnych warunkach, które spłacane są bezpośrednio z wynagrodzenia, oferta PZU Zdrowie. Benefity te podnoszą komfort życia pracowników, motywują do aktywności fizycznej oraz zmiany stylu życia. Dzięki nim PZU może budować relacje z klientem na podstawie wyborów codziennego życia. Ekosystem kierowcy obejmuje m.in. wsparcie przy zakupie i sprzedaży samochodu, kontrolę stanu technicznego pojazdu, pomoc przy naprawach mechanicznych pojazdu. Specjaliści PZU oferują wiedzę ekspercką, aby klient mógł podjąć najlepszą dla siebie decyzję, nawet jeśli nie posiada doświadczenia w dziedzinie utrzymania pojazdu. Wszystkie usługi dostępne są w jednym miejscu, poprzez bezpieczne i przyjazne dla użytkownika narzędzia cyfrowe.

Personalizacja usług

Grupa PZU ma jedną z największych w Europie Środkowo-Wschodniej korporacyjną Hurtownię Danych, której wykorzystanie wraz ze zintegrowanym podejściem do klienta oraz współpracy różnych kanałów dystrybucji pozwala na tworzenie oferty spersonalizowanych produktów. Poza klasycznymi ubezpieczeniami, produktami zdrowotnymi,

- Sztuczna inteligencja i machine-learning¹
- Kontynuacja procesu cyfryzacji produktów i usług ubezpieczeniowych, bankowych, inwestycyjnych i zdrowotnych
- Zaawansowana analityka
- Optymalizacja procesów

Laboratorium Innowacji
Corporate Innovation Awards

Minuta dla skóry, Agro Lab²
The Efma-Accenture Innovation In Insurance Awards 2022

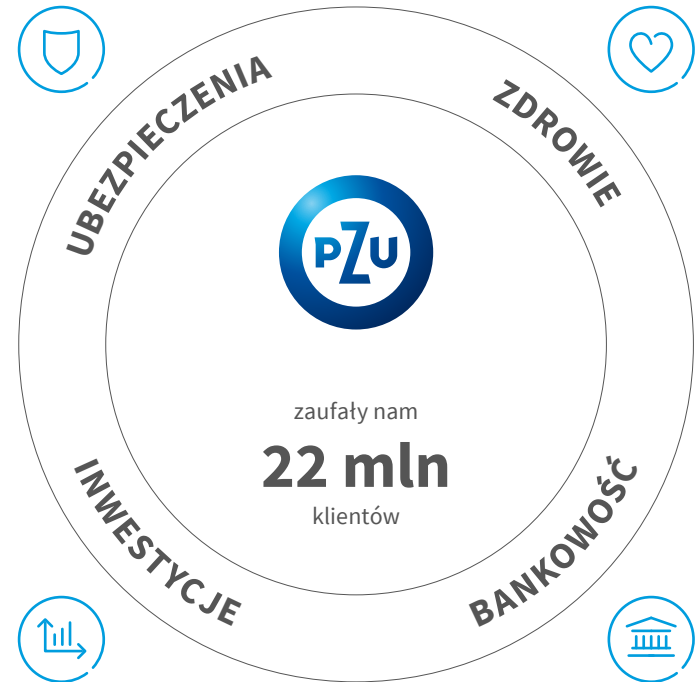
PZU
Employer Branding Excellence Awards 2022

- Odpowiadamy na potrzeby klientów, pracowników i społeczeństwa
- Świadomie i odpowiedzialnie zarządzamy naszym wpływem na środowisko
- Zapewniamy inspirujące miejsce pracy

1) Uczenie maszynowe (ang. *machine learning*) to technologia, która zakłada, że program wykorzystuje algorytmy do „uczenia się” na podstawie dużych zbiorów danych, dzięki czemu potrafi wykonywać zadania bez konieczności bycia bezpośrednio zaprojektowanym przez człowieka.
2) Minuta dla skóry - to projekt prewencji nowotworów skóry z wykorzystaniem sztucznej inteligencji (AI), Agro Lab - jest narzędziem wykorzystującym satelity i AI w obsłudze szkód rolniczych.

Oferta produktowa Grupy PZU

Szeroka spersonalizowana gama produktów ubezpieczeń majątkowych, ubezpieczeń na życie, produktów zdrowotnych i bankowych oraz indywidualne rozwiązania ochronne i inwestycyjne

PRODUKTY UBEZPIECZENIOWE

Ubezpieczenia majątkowe

Szeroka oferta ubezpieczeń majątkowych dostosowana do zmieniających się potrzeb klientów – **elastyczne podejście do konfiguracji produktów oraz sposobu płatności składki**

Ubezpieczenia na życie

Unowocześniona i uatrakcyjniona oferta ubezpieczeń życiowych grupowych i indywidualnych – **możliwość swobodnego kształtowania ochrony w zależności od indywidualnych potrzeb**

ZDROWIE

Zdrowotne produkty długoterminowe oraz jednorazowe – **dostosowane do potrzeb** poszczególnych grup klientów

BANKOWOŚĆ

Szeroka, kompletna oferta wiodących produktów banków Grupy PZU oferowana klientom PZU na preferencyjnych zasadach

INWESTYCJE

Proste produkty inwestycyjne – **oferta dopasowana do zasobności portfela i zakładanego okresu inwestycji**, dostępna online w portalu inPZU

Zrównoważona przyszłość

Grupa PZU prowadząc działalność na ogromną skalę zarówno w Polsce jak i Europie Środkowo-Wschodniej ma świadomość swojego wpływu na dobrostan społeczeństwa, partnerów biznesowych, klientów, inwestorów, pracowników, a także na środowisko naturalne.

Chcąc tworzyć odpowiedzialną organizację Grupa PZU w swojej strategii mocno akcentuje czynniki ESG (środowisko, społeczna odpowiedzialność i ład korporacyjny). Priorytetem dla Grupy jest wypracowywanie korzyści dla akcjonariuszy i klientów w sposób zrównoważony i odpowiedzialny. Sukces Grupy PZU będzie budowany w oparciu o nowoczesne modele biznesowe szeroko uwzględniające kryteria ESG wyznaczające standardy w tym zakresie na rynku finansowym. Takie podejście pozwoli na podejmowanie decyzji wspierających zrównoważony rozwój zarówno w zakresie oferowanych produktów, współpracy z partnerami biznesowymi, dbałości o dobrostan pracowników i lokalnych społeczności, jak i budowie przywództwa opartego o wartości.

Grupa wspiera rozwój niskoemisyjnej gospodarki, dba o sprawiedliwą transformację energetyczną, zachęca lokalne społeczności do zrównoważonego i bezpiecznego stylu życia, tworzy nowoczesną organizację zarządzaną w sposób odpowiedzialny. Dzięki tym i wielu innym inicjatywom Grupa PZU ma ambicje stać się zaufanym partnerem zielonej transformacji, najlepszym pracodawcą na rynkach, na których działa oraz zapewnić całemu społeczeństwu lepszą jakość życia.

bankowymi czy inwestycyjnymi, PZU oferuje również nowoczesne usługi wspierające i doradcze, dzięki którym pomaga klientom lepiej zarządzać ryzykiem. Działania te zwiększają również liczbę interakcji z klientem. To klient oraz wiedza o nim stanowią rdzeń modelu działania Grupy. W strategii Grupa zakłada, że dalszy rozwój nowoczesnych narzędzi dla wszystkich kanałów sprzedaży, wdrożenie zaawansowanych środowisk analitycznych oraz konsolidacja procesów analitycznych z bankami dostarczy danych oddających preferencje i zachowania klientów w najlepszy możliwy sposób. Dzięki temu potencjał portfela i wiedza o kliencie zostaną w pełni wykorzystane.

Zdrowie i dobrostan

Grupa PZU duży nacisk kładzie na zdrowie i dobrostan pracowników oraz klientów. Za cel stawia sobie budowę świadomości Polaków w kwestiach zdrowotnych, zwracając szczególną uwagę na działania profilaktyczne. To właśnie zapobieganie występowaniu chorób, a nie ich leczenie jest priorytetem dla PZU. Dzięki rozwojowi oferty oraz sieci, PZU Zdrowie chce zrewolucjonizować podejście do opieki zdrowotnej w Polsce, stając się najbardziej kompleksowym doradcą medycznym. Wykorzystując nowoczesne technologie, telemedycynę oraz rozbudowując aplikację mojePZU pragnie ułatwić klientom dostęp do specjalistycznych usług medycznych oraz wykwalifikowanych lekarzy pomagając tym samym zadbać o jedną z najważniejszych wartości w życiu, czyli zdrowie.

1. Krótka charakterystyka Grupy PZU

1.4. Tworzenie wartości

Model tworzenia wartości

Podstawę modelu tworzenia wartości Grupy PZU stanowi model biznesowy, którego najważniejszym elementem są ubezpieczenia. Ofertę uzupełniają produkty zdrowotne, bankowe oraz inwestycyjne i emerytalne.

Kapitały w PZU klasyfikowane są zgodnie z systematyką „IIRC”: (kapitał) finansowy, intelektualny, ludzki, społeczny i relacyjny, infrastrukturalny oraz naturalny.

Najważniejsze procesy w modelu tworzenia wartości determinuje strategia Grupy PZU oraz zarządzanie ryzykiem. W krótkim i średnim terminie wpływają one na poprawę efektywności biznesowej oraz budowę relacji w celu lepszego dopasowania do potrzeb interesariuszy. W długim terminie

przekładają się na wzrost potencjału do tworzenia wartości dla organizacji, interesariuszy, społeczeństwa i środowiska naturalnego.

Wpływ na otoczenie

Grupa PZU oddziałuje w znaczący sposób na jakość życia swoich interesariuszy, rozwój społeczno-gospodarczy oraz środowisko. Kompleksowa oferta Grupy PZU zaspokaja potrzeby klientów indywidualnych, małych i średnich firm oraz dużych korporacji w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych, ubezpieczeń na życie, opieki zdrowotnej, rozwiązań oszczędnościowo-inwestycyjnych oraz produktów bankowych (m.in.: rachunków bieżących, produktów kredytowych i depozytowych).

Grupa PZU jest jednym z największych pracodawców w Polsce, zatrudniając kilkadziesiąt tysięcy pracowników. Zapewnia

nie tylko miejsca pracy, ale także istotne wpływy do budżetu państwa z odprowadzanych podatków. Inwestując swoje aktywa w akcje i obligacje spółek, dostarcza środków na ich rozwój. Odszkodowania za zaistniałe szkody wypłacane przez PZU przedsiębiorstwom pomagają zachować im ciągłość działania w nieoczekiwanych sytuacjach oraz unikać problemów finansowych.

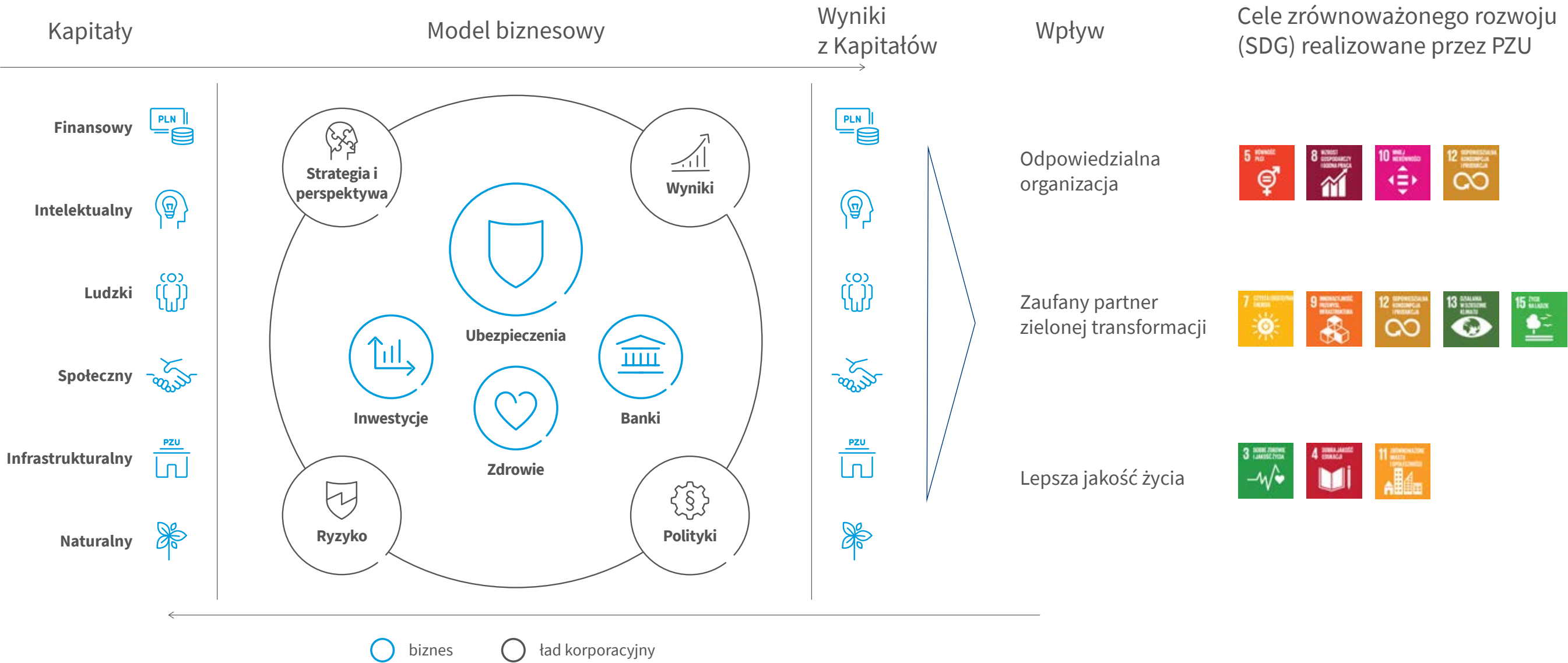
Dzięki dużym aktywom Grupa PZU jest ważnym uczestnikiem rynku finansowego w Polsce, mając istotny wpływ na jego stan oraz kierunki rozwoju. Przez zakup obligacji skarbowych pomaga finansować ważne dla kraju przedsięwzięcia infrastrukturalne, rozwój edukacji i szkolnictwa oraz opieki zdrowotnej.

Ubezpieczając miliony Polaków, PZU ma realny wpływ na ich życie i zdrowie. Wypłacane świadczenia pomagają zachować stabilność finansową rodzinom, które znalazły się

w trudnej sytuacji, np. na skutek choroby lub śmierci jednego z członków, utraty miejsca zamieszkania w następstwie pożaru, powodzi czy innych katastrof. Jest to dodatkowa ochrona, która daje poczucie stabilizacji i bezpieczeństwa.

PZU przez swoje działania wpływa także na środowisko naturalne. Pozycja rynkowa oraz skala oddziaływania pozwalają wyznaczać nowe trendy. Grupa PZU wybierając inwestycje pro środowiskowe oraz dostawców, którzy działają w sposób zrównoważony, podkreśla znaczenie ochrony środowiska, przeciwdziałania zmianom klimatycznym oraz odpowiedzialnego rozwoju. Dzięki tworzeniu nowych produktów, takich jak ubezpieczenie elektrowni wiatrowych, instalacji fotowoltaicznych, eko kredytów i pożyczek, Grupa PZU bierze czynny udział w transformacji energetycznej, wspierając tym samym swoich klientów w podejmowaniu decyzji mających pozytywny wpływ na klimat.

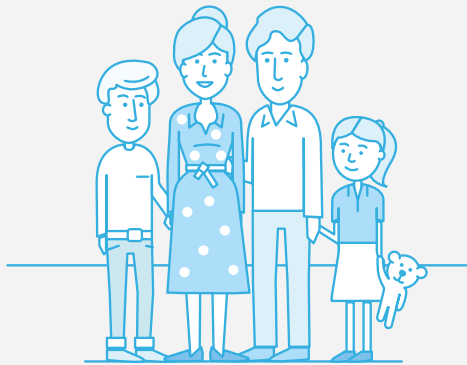
Schemat modelu tworzenia wartości

1. Krótka charakterystyka Grupy PZU

Kluczowe obszary biznesowe Grupy PZU

Ubezpieczenia

Grupa PZU od wielu lat zapewnia ochronę ubezpieczeniową we wszystkich najważniejszych dziedzinach życia prywatnego, publicznego i gospodarczego, chroniąc życie, majątek i zdrowie swoich klientów.

Liderami rynku ubezpieczeniowego w Polsce są PZU (ubezpieczenia majątkowe i osobowe, w tym ubezpieczenia komunikacyjne, mieszkań i budynków, rolne, odpowiedzialności cywilnej) i PZU Życie (ubezpieczenia na życie). Od 2014 roku,

po akwizycji spółki LINK4, Grupa oferuje ubezpieczenia pod dwiema markami: najbardziej rozpoznawalną, szczytującą się ponad 200-letnią tradycją marką PZU i znacznie młodszą, kojarzoną z kanałami sprzedaży direct marką LINK4. W 2015 roku utworzono trzecią markę, TUW PZUW, czyli Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych, który sprzedaje i obsługuje ubezpieczenia dla firm różnych branż, koncentrując się na współpracy z dużymi podmiotami gospodarczymi i podmiotami medycznymi (szpitale i przychodnie), a także dla instytucji kościelnych i jednostek samorządu terytorialnego.

Grupa PZU jest także liderem rynku ubezpieczeń w krajach bałtyckich (Litwa, Łotwa, Estonia). Prowadzi ponadto działalność ubezpieczeniową w Ukrainie.

Podstawowym rynkiem działalności Grupy jest Polska, gdzie osiąga 90,0% przychodów (rozumianych jako przychody brutto z ubezpieczeń). Działalność ubezpieczeniowa w krajach bałtyckich oraz w Ukrainie generuje 10,0% przychodów.

Inwestycje

Grupa PZU jest jednym z największych zarządzających aktywami na polskim rynku. Jest też liderem pracowniczych programów emerytalnych.

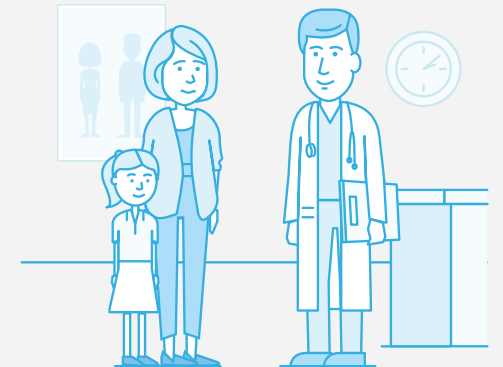
Oferuje szeroki wachlarz produktów inwestycyjnych: otwartych i zamkniętych funduszy inwestycyjnych i produktów emerytalnych, jak otwarte fundusze emerytalne, indywidualne konta emerytalne (IKE), indywidualne konta zabezpieczenia emerytalnego z dobrowolnym funduszem emerytalnym, pracownicze programy emerytalne (PPE), pracownicze plany kapitałowe (PPK). PZU TFI prowadzi również działalność lokacyjną w zakresie środków własnych Grupy PZU.

W Grupie PZU działają trzy towarzystwa funduszy inwestycyjnych: PZU TFI, Pekao TFI i Alior TFI, a także Powszechne Towarzystwo Emerytalne PZU zarządzające Otwartym Funduszem Emerytalnym PZU Złota Jesień.

Zdrowie

W dążeniu do coraz lepszego i pełniejszego zaspokajania potrzeb klientów Grupa PZU intensywnie rozwija segment ubezpieczeń zdrowotnych wraz z towarzyszącymi usługami opieki medycznej.

Obszar zdrowia obejmuje dwa rodzaje działań: (i) sprzedaż produktów zdrowotnych w formie ubezpieczeń i sprzedaż produktów pozaubezpieczeniowych (medycyna pracy, abonamenty medyczne, partnerstwa i programy profilaktyczne), (ii) budowę i rozwój infrastruktury medycznej w Polsce dla zapewnienia klientom jak najlepszej dostępności do świadczonych usług zdrowotnych.

Sieć PZU Zdrowie obejmuje blisko 130 własnych i ponad 2 200 placówek partnerskich. Atutami są szybkie terminy wizyt lekarskich, honorowanie skierowań na badania od lekarzy spoza sieci PZU Zdrowie, zdalne konsultacje medyczne umożliwiające oprócz uzyskania porady czy omówienia wyników badań otrzymanie recepty na leki i skierowania na badania. Ofertę uzupełniają usługi profilaktyczno-prewencyjne.

KLIENT

Bankowość

Obszar działalności bankowej Grupy PZU składa się z dwóch grup kapitałowych: Banku Pekao (w Grupie PZU od 2017 roku) i Alior Banku (w Grupie PZU od 2015 roku).

Bank Pekao, założony w 1929 roku, to uniwersalny bank komercyjny oferujący pełen zakres usług bankowych dla klientów indywidualnych i instytucjonalnych. Jest jedną z największych instytucji finansowych w regionie Europy Środkowo-Wschodniej i drugim największym bankiem w Polsce. Alior Bank jest uniwersalnym bankiem depozytowo-kredytowym. Powstał w 2008 roku jako start-up. Łączy zasady tradycyjnej bankowości z innowacyjnymi rozwiązaniami, dzięki którym systematycznie wzmacnia pozycję rynkową i wyznacza nowe kierunki rozwoju polskiej bankowości.

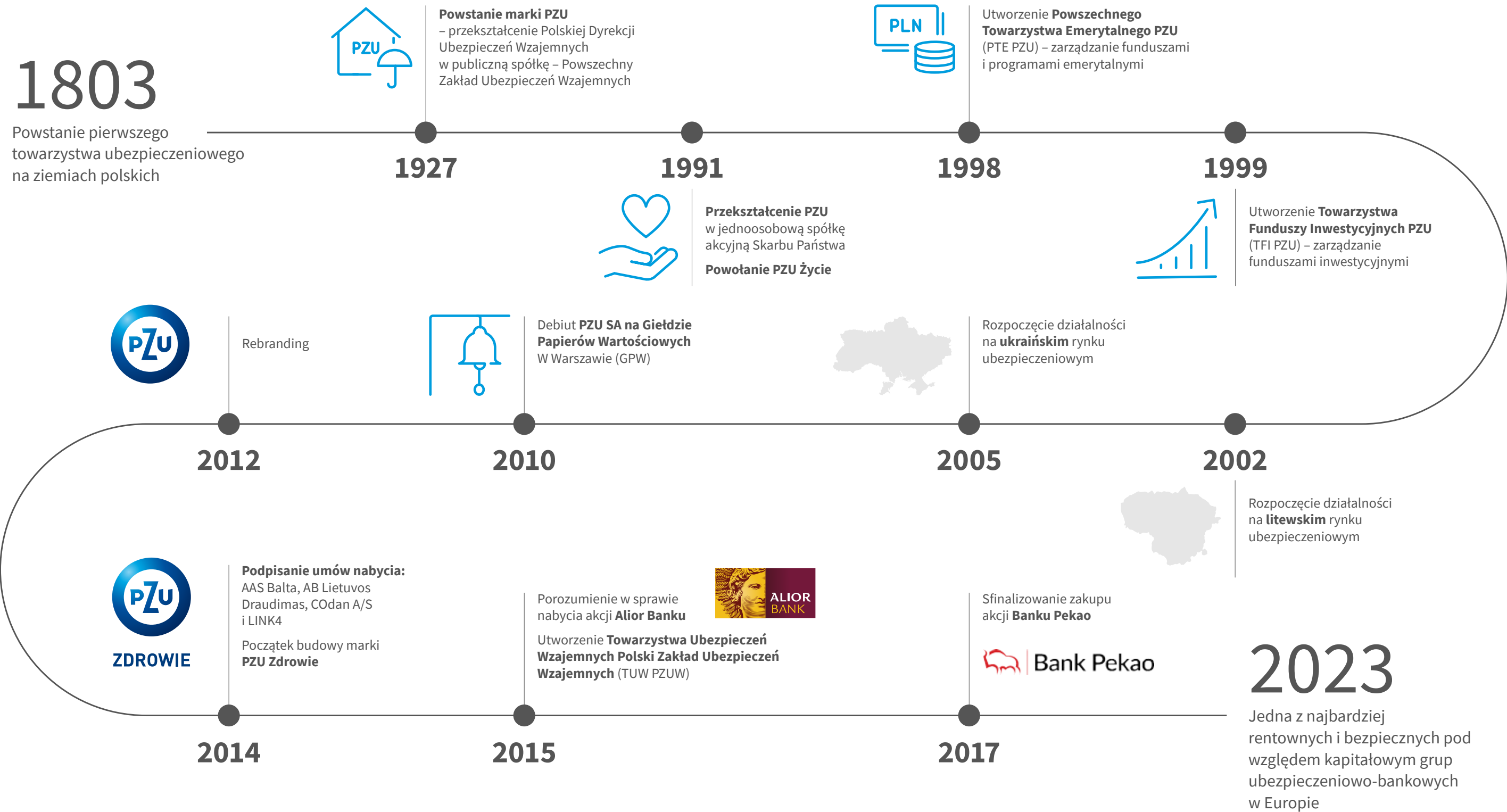
Zacieśnienie współpracy z bankami otworzyło Grupie PZU ogromne możliwości rozwoju, szczególnie w zakresie integracji i koncentracji usług wokół klienta na każdym etapie jego rozwoju osobistego i zawodowego. Współpraca w ramach segmentu bankowego stanowi dla PZU dodatkową płaszczyznę do budowania trwałych relacji z klientami. Działalność Grupy PZU w modelu bankowym przebiega w obszarach bancassurance i assurbanking.

1. Krótka charakterystyka Grupy PZU

1.5. Kamienie milowe w rozwoju Grupy PZU

Grupa PZU od ponad 200 lat rozwija się na rynku finansowym.

2.

Otoczenie zewnętrzne

- 2.1. Podstawowe trendy w polskiej gospodarce
- 2.2. Otoczenie zewnętrzne w krajach bałtyckich i w Ukrainie
- 2.3. Sytuacja na rynkach finansowych
- 2.4. Czynniki, które mogą mieć wpływ na warunki funkcjonowania oraz działalność Grupy PZU w II półroczu 2023 roku

W 2023 roku inflacja systematycznie zwalnia, co przy silnym rynku pracy powinno stymulować realny wzrost dochodów do dyspozycji gospodarstw domowych.

2. Otoczenie zewnętrzne

2.1. Podstawowe trendy w polskiej gospodarce

Produkt Krajowy Brutto

Według szacunku GUS, PKB w I kwartale 2023 roku o obniżył się o 0,3% r/r, głównie w związku z wysoką bazą odniesienia z ubiegłego roku, po dynamicznej odbudowie aktywności gospodarczej po pandemii COVID-19. Obniżenie dynamiki PKB r/r w I kwartale 2023 roku było pochodną ograniczenia konsumpcji i ujemnego wkładu we wzrost ze strony zmiany zapasów. Niższy popyt to m.in. reakcja na wysoką inflację, wyższe koszty obsługi kredytów oraz niepewność wygenerowaną przez konflikt Rosja-Ukraina. Negatywnie na zagregowaną dynamikę PKB oddziaływało też spożycie publiczne, które w ujęciu realnym spadło o 0,5% r/r. Od strony popytowej pozytywnie na dynamikę wzrostu w I kwartale 2023 roku oddziaływały inwestycje (+5,5% r/r) i eksport netto (eksport +3,2% r/r, import -4,6% r/r).

Według szacunków Biura Analiz Makroekonomicznych PZU w II kwartale 2023 spadek dynamiki spożycia ogółem był kontynuowany (-3,5% r/r), za sprawą ujemnej dynamiki spożycia publicznego i prywatnego. Według Biura, podobnie jak w I kwartale 2023 roku wyniki rachunków narodowych poprawiała korzystna relacja dynamiki eksportu r/r (+1,3%) do importu r/r (-5,1%) oraz inwestycje (+3,5%). Pomimo to analitycy Biura Analiz Makroekonomicznych szacują, że dynamika PKB r/r w II kwartale 2023 obniżyła się nieco bardziej niż w I kwartale, tj. o 0,4%. Spadająca, choć wciąż wysoka inflacja i utrzymujące się na wysokim poziomie stopy procentowe ciążą popytowi konsumpcyjnemu gospodarstw domowych. Dopiero druga połowa roku, przy kontynuacji tendencji dezinflacyjnych, może przynieść większe odbicie.

W I połowie 2023 roku produkcja sprzedana przemysłu w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej dziewięciu pracujących spadła o 1,7% r/r (odpowiednio -0,6% i -2,8%, dla I i II kwartału). Spadała dynamika r/r produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałych (istotnym wyjątkiem była produkcja samochodów), energii i kopalnictwa, przy stabilizacji lub wzrostach produkcji większości klas dóbr inwestycyjnych oraz konsumpcyjnych nietrwałych (żywność, farmacja).

Produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w I połowie 2023 roku o 3,8% r/r. Dodatni wynik zagregowany osiągnięto pomimo ograniczenia aktywności wśród podmiotów specjalizujących się w budowie budynków (konsekwencja wzrostu stóp procentowych i spadku sprzedaży nowych mieszkań i popytu na przestrzeń biurową). Spadki w budowie budynków zostały z nadwyżką skompensowane produkcją robót budowlanych specjalistycznych oraz budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, co było odzwierciedleniem podwyższonej aktywności w budowie infrastruktury.

W I połowie 2023 roku realna sprzedaż detaliczna obniżyła się o 5,7% r/r, za sprawą spadku siły nabywczej dochodów realnych i wzrostu stóp procentowych. Dodatkowym wyzwaniem była wysoka baza odniesienia z ubiegłego roku po napływie uchodźców wojennych z Ukrainy. Na spadek sprzedaży detalicznej towarów złożyły się: znaczące ograniczenie w sprzedaży paliw, kosmetyków czy mebli (konsekwencja zmniejszenia sprzedaży mieszkań). Wynik podbiła sprzedaż samochodów (z rosnącą choć ujemną dynamiką r/r) i odzieży (tu dynamika była dodatnia lecz spadła).

Rynek pracy i konsumpcja

W I połowie 2023 roku sytuacja na rynku pracy pozostawała względnie stabilna. Stopa bezrobocia oscylowała w okolicach historycznych minimów (sezonowy spadek z 5,5% w styczniu do 5,0% w czerwcu). Z drugiej strony ograniczeniu uległa liczba ofert pracy i zmniejszało się tempo przyrostu zatrudnienia w ujęciu rocznym (do 0,2% r/r w czerwcu, z 1,1% r/r w styczniu). W tym otoczeniu zauważalne były spadki nominalnego tempa wynagrodzeń r/r do 11,9% w czerwcu, z 13,5% w styczniu. Zmiany te były neutralizowane przez drastyczne ograniczenie inflacji r/r, co przełożyło się na wyższe płace realnych w przedsiębiorstwach o 0,4% r/r w czerwcu po relatywnie wysokim (- 3,0% r/r) ich spadku jeszcze w styczniu 2023 roku.

W trakcie pierwszego półrocza nastroje konsumentów poprawiły się we wszystkich podstawowych kategoriach, tj. dokonywania poważnych zakupów, ocen przyszłej sytuacji finansowej, oszczędności i bezrobocia. Zdaniem analityków Biura Analiz Makroekonomicznych PZU jest to konsekwencja wzrostu dochodów realnych, względnie stabilnej sytuacji na rynku pracy i perspektyw wzrostu dochodów z innych źródeł niż praca.

Inflacja, polityka pieniężna i stopy procentowe

W I połowie 2023 roku przeciętna inflacja r/r wyniosła 15,0%, przy czym systematycznie obniżała się z 16,6% w styczniu i 18,4% w lutym do 11,5% w czerwcu. W znacznej części odpowiadały za to spadki dynamiki cen towarów, hamowanie cen żywności, przy wciąż względnie szybkim wzroście cen usług. Ograniczanie rocznego tempa wzrostu cen odbywało się w warunkach znaczącego spadku cen surowców na globalnych rynkach i było wspierane przez hamowanie popytu konsumpcyjnego.

Proces spadku rocznej dynamiki cen odbywał się w warunkach stabilizacji stóp procentowych na wysokim poziomie 6,75%. W ostatnim okresie pojawiły się jednak komunikaty części członków RPP wskazujące, że przy utrzymaniu tendencji dezinflacyjnych jesienią może pojawić się pole do obniżek stóp procentowych w Polsce.

Finanse publiczne

W 2022 roku deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrósł z 1,8 do 3,7% PKB, a dług sektora rządowego i samorządowego spadł z 53,6 do 49,1% PKB. Wyższa niż w 2021 roku relacja deficytu do PKB to konsekwencja działań rządu w odpowiedzi na konflikt w Ukrainie, w tym skutki tarcz antyinflacyjnych, ale także wsparcia budżetów gospodarstw domowych przez obniżkę podatków (stawkę PIT zmniejszono z 17% do 12%). Wysoki nominalny wzrost PKB sprzyja obniżeniu relacji długu do PKB. Dług sektora rządowego i samorządowego w Polsce (tzw. General Government, liczony zgodnie z metodologią unijną) po I kwartale 2023 roku wyniósł już 48,1% PKB, o 1,0 p.p. poniżej relacji w końcu ubiegłego roku. Zgodnie z uchwaloną 5 grudnia 2022 (obecnie nowelizowaną) ustawą budżetową, w 2023 roku deficyt sektora finansów publicznych, wg metodologii UE, ma wynieść 4,5%, zaś dług sektora instytucji rządowych i samorządowych ma wynieść 53,3% PKB.

2.2. Otoczenie zewnętrzne w krajach bałtyckich i w Ukrainie

Litwa

Na początku 2023 roku aktywność litewskiej gospodarki malała. PKB w I kwartale 2023 roku spadł w porównaniu z IV kwartałem 2022 roku o -3%. Największy negatywny wpływ na dynamikę PKB Litwy w I kwartale miały wyniki produkcji, handlu hurtowego i detalicznego, transportu i magazynowania oraz działalności związanej z nieruchomościami. W wyniku spadku PKB w dwóch kwartałach z rzędu, na Litwie na początku roku odnotowano techniczną recesję. Oczekuje się, że w drugiej połowie bieżącego roku będzie miało miejsce umiarkowane ożywienie aktywności gospodarczej, ale jego skala może okazać się niewystarczająca, aby litewska gospodarka uniknęła spadku r/r po technicznej recesji z początku roku.

Roczna inflacja, liczona na podstawie zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych, w pierwszych pięciu miesiącach 2023 roku gwałtownie spadała. W maju spadła do 10,7% i była ponad dwukrotnie niższa w porównaniu ze szczytem osiągniętym we wrześniu 2022 roku (22,5%). Spadające ceny energii obniżyły koszty produkcji, co znajduje odzwierciedlenie w niższych cenach produkcji litewskich wytwórców. Od początku 2023 roku roczna inflacja netto również szybko spada, odzwierciedlając słabnącą presję inflacyjną w kraju. Mimo niższych cen surowców żywnościowych na rynkach międzynarodowych i lokalnych, inflacja żywności nadal utrzymuje się na wysokim poziomie, choć i tu stopniowo przyspiesza dezinflacja. Inflacja w sektorze towarów i usług przemysłowych niezwiązanych z energią pozostaje wysoka i nie wykazuje jeszcze żadnych znaczących oznak spowolnienia. W przypadku towarów ogromne znaczenie ma kształtowanie się cen towarów

importowanych, a w przypadku usług nadal obserwuje się dwucyfrowy wzrost płac i silny popyt na usługi.

Na początku 2023 roku utrzymywał się trend szybkiego wzrostu płac. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w okresie styczeń-marzec 2023 roku wzrosło o 13,4% r/r. Płace rosły w dwucyfrowym tempie zarówno w sektorze publicznym (+12,6%), jak i prywatnym (+13,7%). Wzrost płac napędzany jest wyższym minimalnym miesięcznym wynagrodzeniem (wzrost o 15,1%, do 840 euro miesięcznie), a także wzrostem wynagrodzeń pracowników sektora publicznego w związku ze środkami przewidzianymi w ustawie o zatwierdzaniu wskaźników finansowych budżetu państwa i budżetów gmin.

Łotwa

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego Łotwy wynika, że w I kwartale 2023 roku PKB wzrósł o 0,8% w porównaniu z pierwszym kwartałem ubiegłego roku oraz o 0,6% w porównaniu z poprzednim kwartałem (wg danych wyrównanych sezonowo i kalendarzowo w cenach stałych). W I kwartale 2023 roku, w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, na zmianę wpłynął wzrost w sektorach usługowych przy jednoczesnym spadku w sektorach produkcyjnych.

Inflacja na Łotwie pozostaje wysoka, w czerwcu 2023 roku wyniosła 7,9%, w lutym była najwyższa wśród krajów strefy euro (20,3%). W porównaniu z czerwcem ubiegłego roku na średni poziom cen konsumpcyjnych wpłynął głównie wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych, towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz rekreacją i kulturą. Oczekuje się, że ze względu na spadające światowe ceny surowców, inflacja na Łotwie również będzie stopniowo spadać w ciągu 2023 roku. Niższe ceny energii również korzystnie wpływają na inflację bazową poprzez obniżenie kosztów produkcji towarów i kosztów świadczenia usług.

Wyniki badania aktywności ekonomicznej ludności przeprowadzonego przez Centralne Biuro Statystyczne wykazały, że w maju 2023 roku rzeczywista stopa bezrobocia na Łotwie wyniosła 5,6% - w ciągu miesiąca spadła o 0,2 p.p., a w ciągu roku o 0,9 p.p. Średnie wynagrodzenie wzrosło w I kwartale 2023 roku o 12,3% w porównaniu do pierwszego kwartału poprzedniego roku, wzrost w sektorze prywatnym wyniósł 13,1%, a w sektorze publicznym 10,5%.

Pomimo przeżywanych trudności takich jak pandemia COVID-19, czy wojna między Rosją a Ukrainą gospodarka łotwy charakteryzuje się zdolnością do adaptacji i utrzymania wzrostu gospodarczego. Rok 2023 jest rokiem wyzwań związanych z wysoką inflacją i opóźnieniem w realizacji programów inwestycji publicznych. Mimo to prognozy przewidują wzrost PKB o 1,4%. Szczególnie optymistyczne są prognozy na drugą połowę roku, gdy przewidywane są zahamowanie inflacji i wzrost inwestycji. Wraz z przewidywanym przyspieszeniem gospodarczym

2. Otoczenie zewnętrzne

w drugiej połowie 2023 roku oczekuje się wzrostu popytu na rynku pracy. W tym kontekście prawdopodobne jest również zwiększenie płac, które będzie dodatkowo wspierane przez podwyżki płacy minimalnej.

Estonia

Według danych Urzędu Statystycznego Estonii, PKB po I kwartale 2023 roku był o 0,6% niższy niż w kwartale poprzednim i o 3,2% niższy niż rok wcześniej. Drugi kwartał z rzędu, sektor rolnictwa był głównym sektorem pozytywnie wpływającym na gospodarkę. Znaczący wkład wniosła również działalność profesjonalna, naukowa i techniczna. Spośród większych rodzajów działalności, budownictwo miało niewielki wkład w dynamikę PKB. Pozostałe rodzaje działalności albo wносиły niewielki wkład, albo miały negatywny wpływ na wzrost gospodarczy. Najbardziej negatywnie na dynamikę PKB zadziałała informacja i komunikacja – działalność, która w przeszłości była jednym z głównych motorów estońskiej gospodarki. Obecnie, drugi kwartał z rzędu, wpływa ujemnie na wzrost PKB. Gospodarka była również znacząco hamowana przez transport i magazynowanie, działalność finansową i ubezpieczeniową, działalność związaną z nieruchomościami oraz produkcję.

Konsumpcja prywatna spadała trzeci kwartał z rzędu, w 2023 roku w nieco szybszym tempie (-1,9%). Największy spadek odnotowano w wydatkach związanych z mieszkaniem przy jednoczesnym wzroście wydatków na wyjazdy, restauracje oraz odzież i obuwie. Odnotowano również wzrost kosztów zużycia wody i energii elektrycznej. Niewielki spadek (o 3,4%) zarejestrowano także w obszarze inwestycji. W przeciwieństwie do reszty gospodarki, konsumpcja rządowa w pierwszym kwartale pozostała na tym samym poziomie, co w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Według danych Urzędu Statystycznego Estonii, w czerwcu 2023 roku wskaźnik cen konsumpcyjnych wzrósł o 0,7% w porównaniu z majem i o 9,2% w porównaniu z czerwcem 2022 roku. Największy wpływ na wskaźnik w porównaniu z czerwcem poprzedniego roku miał wzrost cen żywności oraz napojów bezalkoholowych.

Rynek pracy jest jak dotąd odporny na pogorszenie koniunktury. W I kwartale 2023 roku wskaźnik bezrobocia ukształtował się na poziomie 5,3% i był o 2 p.p. niższy w porównaniu do I kwartału 2022 roku. Największe trudności napotyka przemysł i budownictwo, gdzie zatrudnienie spadło, podczas gdy liczba zatrudnionych w sektorze publicznym i w sektorze prywatnym wzrosła. Średnie miesięczne wynagrodzenie wzrosło o 13,3% r/r, jednakże średnie realne wynagrodzenie wyniosło o 3,2% mniej niż w ubiegłym roku.

W I kwartale 2023 roku handel zagraniczny nadal spadał z rekordowych poziomów. Eksport zmniejszył się w tempie podobnym do poprzedniego kwartału (6,9%), odwróceniu uległ również trend wzrostowy w imporcie - import zmniejszył

się o 7,3% r/r. W obu przypadkach spadek spowodowany był ujemną dynamiką handlu towarami, przy czym największy wpływ miały energia i produkty z drewna. Z kolei w handlu usługami eksport wzrósł nieznacznie, o 2,5%, do czego przyczyniły się głównie transport morski, usługi komputerowe oraz reklamowe. Import usług natomiast spadł o 1,9%, głównie za sprawą kolejowego transportu towarowego i usług reklamowych.

Ukraina

Rozpoczęta przez Rosję 24 lutego 2022 roku wojna przeciwko Ukrainie zmaterializowała większość ryzyk zarówno dla obywateli, jak i dla biznesu. Gospodarka Ukrainy dostosowuje się i stopniowo odbudowuje, pokonując wyzwania związane z wojną. W I kwartale 2023 roku odnotowano ożywienie PKB, napędzanego wdrażaniem programów naprawczych i wsparcia dla przedsiębiorstw, które ułatwiają dostęp do zasobów finansowych. W I kwartale 2023 roku PKB Ukrainy spadł o 10,5% r/r, co jest wynikiem lepszym niż oczekiwano, gdyż zakładano, że prowadzona od roku wojna obronna spowoduje spadek PKB o 14,1%.

Od początku 2023 roku wskaźnik inflacji stopniowo spadał, osiągając poziom 26% r/r w styczniu i spadając do 15,6% r/r w maju, co było spowodowane dużą podażą żywności i paliw oraz dość szybką odbudową systemu energetycznego po skutkach rosyjskich ataków terrorystycznych. Ważnym czynnikiem była poprawa oczekiwań inflacyjnych od początku roku w związku ze wzmocnieniem kursu hrywny i zwiększoną atrakcyjnością aktywów w hrywnie ze względu na politykę pieniężną NBU, w tym utrzymanie podstawowej stopy procentowej na poziomie 25%. Jednocześnie utrzymuje się presja na koszty produkcyjne biznesu, między innymi ze względu na trudności w prowadzeniu działalności i tworzeniu łańcuchów dostaw w warunkach wojennych. Jednocześnie, pomimo pozytywnych trendów, ryzyko inflacyjne pozostaje podwyższone.

Sytuacja na rynku pracy ulega poprawie od początku 2023 roku. Jednakże, pomimo ożywienia na rynku pracy, wzrost zatrudnienia spowolnił w I kwartale 2023 roku i szacuje się, że stopa bezrobocia wynosi około 20%. Według danych ONZ na 19 czerwca 2023 roku, od początku wojny, ponad 6 milionów ludzi wyjechało i pozostaje za granicą Ukrainy. Liczba ta obejmuje również osoby, które zostały zmuszone do wyjazdu lub zostały deportowane do Rosji.

Od początku wojny agencja ratingowa S&P Global Ratings kilkakrotnie aktualizowała długoterminowe i krótkoterminowe ratingi kredytowe Ukrainy w walutach obcych i 6 kwietnia 2023 roku obniżyła je do „CCC” z negatywną perspektywą, odzwierciedlającą ryzyka związane z obsługą zadłużenia komercyjnego Ukrainy, biorąc pod uwagę rządowy plan jego restrukturyzacji. 23 czerwca 2023 roku agencja Fitch Ratings również potwierdziła rating niewypłacalności emitenta

w walucie krajowej na poziomie „CCC-” oraz „CC” w walucie obcej.

2.3. Sytuacja na rynkach finansowych

Drugi kwartał 2023 roku odznaczył się wzrostami wielu klas aktywów na rynkach finansowych, po tym jak na przełomie I i II kwartału 2023 roku zanotowano spadki po mikro-kryzysie bankowym w USA i Europie. W konsekwencji indeksy giełdowe w kraju i na rynkach bazowych rosły. Zyskiwał także złoty i waluty regionu oraz euro do dolara. W tym otoczeniu następował przyspieszający spadek rentowności krajowych obligacji, napędzany przez spadającą inflację w kraju i oczekiwania na obniżki stóp procentowych. Nie przeszkadzały w tym stabilizacja lub wyższe dochodowości na rynkach bazowych oraz podwyżki stóp przez Fed i EBC i towarzysząca im jastrzębia retoryka.

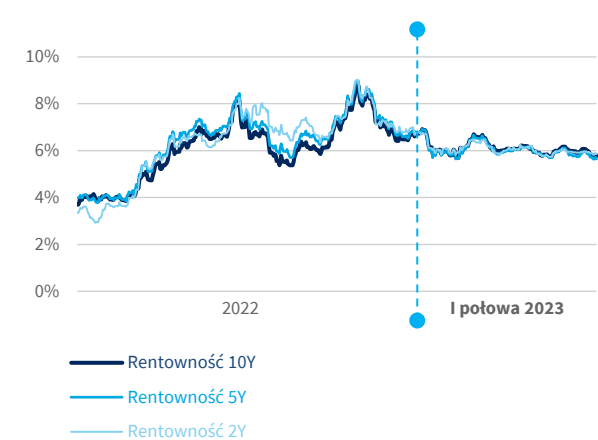
Rynek obligacji

W I połowie 2023 roku miał miejsce przyspieszający spadek rentowności skarbowych papierów wartościowych, gdzie największe zmiany następowały na początku roku i w czerwcu.

W skali półrocza dochodowości obligacji 2-letnich obniżyły się o 88 p.b., do 5,85%, 5-letnich o 123 p.b. do 5,65%, zaś 10-letnich o 110 p.b., do 5,78%. Marża krajowych obligacji 10-letnich ponad ich niemieckie odpowiedniki, która na koniec 2022 roku wynosiła 432 p.b., na 30 czerwca 2023 roku obniżyła się do 338 p.b. (Refinitiv), zaś ponad obligacje amerykańskie, odpowiednio z 305 p.b., do 196 p.b. Marże spadły, pomimo braku większych zmian poziomu dochodowości 10-letnich obligacji niemieckich i amerykańskich, pomiędzy końcem 2022, a połową 2023 roku.

Rentowność obligacji skarbowych w 2023 roku

Źródło: Refinitiv Datastream

Rynek akcji

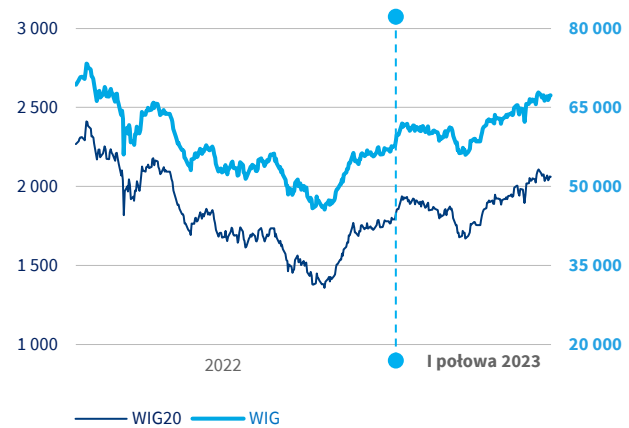
Pomiędzy końcem 2022 roku, a końcem czerwca 2023 roku indeks WIG20 wzrósł o 15%, indeks WIG o 17,1%, mWIG40 o 16,8%, a sWIG80 o 24,0% (GPW). Na krajowy rynek akcji oddziaływały pozytywne nastroje na światowych rynkach, spadki cen podstawowych surowców i idące za tym silne hamowanie inflacji, oczekiwania na obniżki stóp procentowych przez NBP i najważniejsze globalne banki centralne. Od strony makro wsparcia dostarczały poprawiające się nastroje polskich konsumentów.

Na globalnych rynkach rosły indeksy akcyjne w USA i Europie oraz Ameryce Południowej, mniej jednoznaczne zachowanie miało miejsce na rynkach w Azji. W konsekwencji indeks S&P 500 wzrósł o 15,9%, DAX o 16,0%, BOVESPA o 7,6%, KOSPI o 14,7%, zaś HSI spadł o 4,4%. Lepsze wyniki w USA, Ameryce Południowej czy Korei Południowej generowały oczekiwania na miękkie lądowanie w USA i koniec cyklu podwyżek stóp w USA. Dla odmiany indeksy europejskie zyskiwały za sprawą poprawy nastrojów konsumentów. Najstabilniej na tym tle prezentowały się indeksy chińskie i krajów z nimi powiązanych, gdzie negatywnie oddziaływały perspektywy przedłużającego się spowolnienia gospodarczego w Chinach.

Rynek walutowy

Pomiędzy końcem 2022 roku, a połową 2023 kurs EUR/PLN obniżył się do 4,43 z 4,69 (Refinitiv), zaś kurs USD/PLN do 4,06 z 4,38 (Refinitiv). Umocnienie złotego było reakcją na spadające ryzyko polityczne i rosnące oczekiwania na zahamowanie podwyżek stóp w USA i Europie. W tle było przesunięcie kursu EUR/USD do 1,09 w czerwcu 2023 roku, z 1,07 (Refinitiv) w końcu 2022 roku.

Indeksy WIG i WIG20

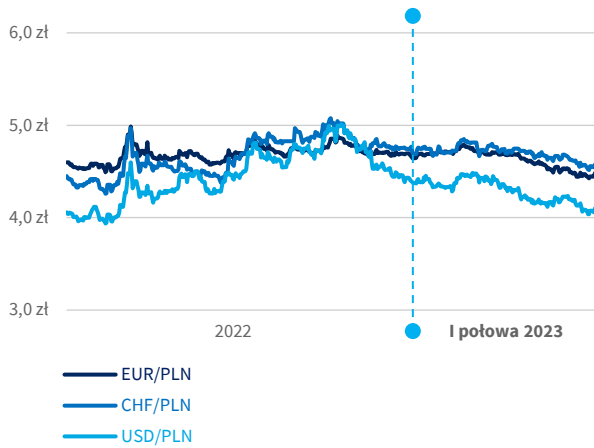

Źródło: GPW

Otoczenie zewnętrzne

Kurs franka szwajcarskiego spadł na koniec czerwca 2023 roku do 4,52 z 4,72 na koniec 2022 roku (Refinitiv). Aprecjacja złotego do waluty szwajcarskiej była pochodną umocnienia złotego do walut bazowych i miało miejsce pomimo spadku kursu EUR/CHF (do 0,98 w połowie 2023 roku z 0,99 na koniec 2022 r. – Refinitiv).

Kurs złotego

Źródło: NBP

2.4. Czynniki, które mogą mieć wpływ na warunki funkcjonowania i działalność Grupy PZU w II półroczu 2023 roku

Biorąc pod uwagę zakres działalności Grupy PZU (sektor ubezpieczeń w Polsce, w krajach bałtyckich i w Ukrainie, sektor funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz bankowość), główne czynniki, które będą kształtowały otoczenie i które mogą mieć bezpośredni wpływ na rozwój i wyniki Grupy w średnim okresie, a w szczególności w II półroczu 2023 roku, można podzielić na trzy kategorie:

- makroekonomiczne i geopolityczne;
- prawno-regulacyjne;
- rynkowe, specyficzne dla poszczególnych sektorów lub biznesów, w które jest zaangażowana Grupa.

Czynniki makroekonomiczne i geopolityczne

Dynamika, poziom i struktura podstawowych wielkości makroekonomicznych w Polsce i za granicą (PKB, inflacja, stopy procentowe) mają przełożenie na dynamikę rozwoju biznesu we wszystkich sektorach, w których działa Grupa PZU i na ich dochodowość. Pośrednio lub bezpośrednio decydują one, choć z pewnym opóźnieniem, o dynamice przychodów w ubezpieczeniach majątkowych, a także o zmianach popytu na kredyt i akumulacji depozytów oraz o napływie aktywów

do funduszy. Mają ponadto wpływ na wskaźniki szkodowości w ubezpieczeniach majątkowych i na wynik lokacyjny. Kształtują również wynik za zarządzanie funduszami i podstawowe miary decydujące o wynikach sektora bankowego (marżę odsetkową i koszty ryzyka).

W II połowie 2023 roku szczególnym zagrożeniem pozostaje wciąż trwająca **wojna Rosja-Ukraina, która materializuje się przede wszystkim przez wzrost niepewności oraz ryzyko kolejnych szoków podażowych na rynku żywności, gazu i ropy naftowej** (w mniejszym stopniu przez zakłócenia w wymianie handlowej z Rosją, Białorusią i Ukrainą). Gaz jest wykorzystywany szeroko w wielu energochłonnych procesach produkcyjnych. Jego koszt stanowi także istotny element budżetów gospodarstw domowych. Wstrząs związany ze wzrostem cen gazu może przyczynić się do, głębszego niż obecnie oczekiwane, osłabienia dynamiki konsumpcji i jeszcze niższej dynamiki PKB. Z drugiej strony, notowane w 2023 roku gwałtowne spadki cen gazu (poprzez przeszacowanie cen zapasów i wysokie ceny kontraktowania w poprzednich okresach), mogą przejściowo negatywnie wpływać na wyniki przedsiębiorstw, choć w średnim okresie powinno to sprzyjać poprawie konkurencyjności firm w Europie. Wzrost niepewności z kolei może skutkować pogorszeniem klimatu inwestycyjnego. Wciąż jest też ryzyko, że dotychczasowe wzrosty cen gazu, ropy, żywności i energii, z uwagi na tzw. efekty drugiej rundy, przełożą się na podwyższone odczyty inflacji CPI w dłuższym okresie, co może ograniczać przestrzeń do oczekiwanej przez rynek zmiany nastawienia banków centralnych.

Groźby użycia taktycznej broni nuklearnej i rozmieszczenie rakiet na Białorusi czy ryzyko wzrostu napięcia na północno-wschodniej granicy Polski, mogą prowadzić do powrotu wzrostu awersji w regionie i/lub Europie. Może to, co może skutkować odpływem zagranicznego kapitału, powrotem do spadków indeksów giełdowych, czy osłabieniem złotego. Może to też działać w kierunku wzrostu rentowności obligacji, choć w tym przypadku ważne będą też działania po stronie polityki monetarnej. Jeśli NBP uzna, że istnieje poważne ryzyko utrzymywania się inflacji na podwyższonym poziomie w średnim okresie, RPP może nie zdecydować się na znaczniejsze obniżki stóp procentowych, co bardziej względem prognoz bieżących wyhamowałoby popyt w gospodarce. Jeśli wstrząsy podażowe będą groziły mocnym wyhamowaniem wzrostu PKB – a ryzyko utrzymywania się wysokiej inflacji w średnim okresie wyraźnie osłabnie – NBP może prowadzić „łagodniejszą” politykę pieniężną.

Wojna oraz globalne zawirowania mogą powodować wzrost napięć w **łańcuchach dostaw i transporcie** co może skutkować kolejną presją na wzrost cen surowców, przy jednoczesnym spadku popytu na wyroby gotowe. To może powodować osłabienie aktywności gospodarczej w Polsce i większe ryzyko upadłości przedsiębiorstw, także w innych krajach oraz generować wzrost kosztów roszczeń ubezpieczeniowych.

Ryzyko utrwalenia wysokiej inflacji może być kolejnym czynnikiem wpływającym na działalność ubezpieczeniową. Inflacja podwyższa wysokość odszkodowań, koszty likwidacji szkód oraz koszty prowadzenia działalności. Kreuje także problem dla klientów z deprecjacją świadczeń ubezpieczeniowych w produktach długoterminowych, mocno obniża realną wartość polis na życie oraz powoduje erozję sum gwarancyjnych w ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej (np. polis D&O). Wysoka inflacja i wysokie koszty mogą powodować ryzyko niedoubezpieczenia, które występuje wtedy, gdy deklarowane wartości majątku (takiego jak mienie ruchome, nieruchomości i ich zawartość) i ryzyk są niższe od ich rzeczywistych wartości. W przypadku wystąpienia niedoubezpieczenia, ubezpieczyciel odpowiednio zmniejszy kwotę, którą jest zobowiązany wypłacić zgodnie z proporcją pomiędzy wartością ubezpieczoną, a rzeczywistą wartością utraconego majątku. W konsekwencji wypłacone odszkodowanie może nie wystarczyć na pokrycie realnych kosztów odtworzenia ubezpieczonego majątku. Jest to szczególnie istotne ryzyko w przypadku ubezpieczeń korporacyjnych, mogące utrudnić przywrócenie działalności oraz powodować problemy z płynnością i stabilnością przedsiębiorstw.

W warunkach wzrostu wynagrodzeń firmy mogą coraz częściej poszerzać zakres oferowanych ubezpieczeń grupowych, traktując je jako atrakcyjny benefit pozapłacowy. Przykładowo, w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych oferowane mogą być warianty polisy obejmujące więcej świadczeń, w tym usługi psychiatryczne i psychologiczne. Z kolei w zakresie

ubezpieczeń na życie możliwe są również mniej standardowe rozwiązania jak ubezpieczenie dochodu, które zapewnia comiesięczną wypłatę do momentu powrotu ubezpieczonego do zdrowia.

Otoczenie gospodarcze, w tym w szczególności działania Rady Polityki Pieniężnej w zakresie kształtowania się **poziomu stóp procentowych** oraz rezerwy obowiązkowej odgrywają kluczową rolę dla funkcjonowania sektora bankowego. Bardzo niskie stopy procentowe mają niekorzystny wpływ na wyniki sektora (poprzez wpływ na wynik odsetkowy banków), co było odczuwalne w 2021 roku. Z kolei wzrost rynkowych stóp procentowych z jednej strony przyczynia się do poprawy stabilności finansowej, ponieważ sprzyja poprawie zyskowności i sytuacji finansowej banków i ubezpieczycieli. Z drugiej jednak strony niesie ze sobą ryzyka dla stabilności finansowej, może bowiem przyczyniać się do pogorszenia jakości portfela kredytowego banków.

Wzrost stóp procentowych powoduje również wzrost rentowności obligacji wycenianych rynkowo w portfelach banków i ubezpieczycieli, co skutkuje redukcją ich wartości nominalnej. Efekty tego dla firm ubezpieczeniowych zależą od różnicy duracji aktywów i pasywów.

Realizacja scenariusza ożywienia gospodarczego oraz redukcja niepewności na rynkach finansowych może skutkować dalszym umocnieniem złotego. Pomogłoby to zredukować koszty związane z cenami części zamiennych

Dane dla polskiej gospodarki	2019	2020	2021	2022	2023*
Realny wzrost PKB w % (r/r)	4,4	(2,0)	6,9	5,1	1,0
Wzrost konsumpcji indywidualnej w % (r/r)	3,5	(3,6)	6,2	3,3	(0,8)
Wzrost nakładów brutto na środki trwałe w % (r/r)	6,2	(2,3)	1,2	5,0	3,8
Wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w % (r/r, średniorocznie)	2,3	3,4	5,1	14,4	11,8
Wzrost płac nominalnych w gospodarce narodowej w % (r/r)	7,3	5,1	9,6	12,1	11,7
Stopa bezrobocia w % (koniec okresu)	5,2	6,8	5,8	5,2	5,2
Stopa bazowa NBP w % (koniec okresu)	1,50	0,10	1,75	6,75	6,50

*) Prognoza Biuro Analiz Makroekonomicznych PZU z dnia 31 lipca 2023 roku

Źródło: GUS/Biuro Analiz Makroekonomicznych PZU

2. Otoczenie zewnętrzne

w ubezpieczeniach komunikacyjnych. Jednak w warunkach wojny rosyjsko-ukraińskiej i obaw o światowe spowolnienie aktywności gospodarczej - **ryzyko osłabienia złotego** pozostaje – przynajmniej okresowo – stosunkowo wysokie.

Z kolei wolniejszy od oczekiwań wzrost PKB, przy wysokiej inflacji oraz słabej bieżącej konsumpcji indywidualnej i popycie

wewnętrznym, może skutkować **ograniczeniem wydatków gospodarstw domowych oraz sektora przedsiębiorstw na zakup polis ubezpieczeniowych**, niższą sprzedażą kredytów i związanych z nimi ubezpieczeń kredytobiorców oraz zmniejszeniem popytu na ubezpieczenia życiowe w szczególności wskutek ograniczania benefitów oferowanych przez firmy. Gorsza sytuacja finansowa firm może skutkować wzrostem ryzyka kredytowego (w szczególności w segmencie bankowym) i zwiększeniem szkodowości portfela ubezpieczeń finansowych, wyhamowaniem odbicia dynamiki nowych kredytów hipotecznych oraz powrotem do spadku tempa wzrostu kredytów konsumpcyjnych.

Czynniki prawno-regulacyjne

Na funkcjonowanie i działalność Grupy PZU duży wpływ mają zarówno regulacje krajowe, jak i europejskie akty prawne.

Z punktu widzenia **działalności ubezpieczeniowej** istotne znaczenie dla Grupy PZU mają wszelkie regulacje prawne i orzecznictwo mające wpływ na wysokość składek i wypłacanych odszkodowań przez zakłady ubezpieczeń.

W zakresie ubezpieczeń komunikacyjnych szczególnie istotne są zmiany w **ustawie Prawo o ruchu drogowym**, które weszły w życie w czerwcu 2022 roku oraz **Rekomendacja KNF dotycząca likwidacji szkód z ubezpieczeń komunikacyjnych** z listopada 2022 roku. Dotyczą one m.in. wprowadzenia możliwości powiązania przez zakłady ubezpieczeń wysokości taryf w ubezpieczeniach komunikacyjnych z rodzajem popełnionych przez kierowcę wykroczeń oraz braku możliwości stosowania rabatów i upustów w przypadku kosztorysowej metody likwidacji szkód z ubezpieczenia OC komunikacyjnego. Obydwie zmiany w konsekwencji mogą wpływać na wysokość cen polis ubezpieczeń komunikacyjnych.

1 lipca 2023 roku weszła w życie nowelizacja ustawy **Prawo o ruchu drogowym**. Zniesiono opłaty ewidencyjne m.in. rejestrację pojazdy czy wydanie dowodu rejestracyjnego, zastępując je opłatą ewidencyjną z tytułu zawarcia umowy ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych wnoszoną przez zakłady ubezpieczeń na rzecz Funduszu - Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców. Zakłady ubezpieczeń są zobowiązane do przysyłania comiesięcznych raportów z uiszczonych opłat ewidencyjnych oraz m.in. liczby zawartych umów ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych.

Regulacją, która nie jest bezpośrednio kierowana do zakładów ubezpieczeń, ale która może istotnie wpłynąć na działalność ubezpieczeniową jest nowa **Rekomendacja U dotycząca dobrych praktyk w zakresie bankassurance**, która została wydana 27 czerwca 2023 roku przez Komisję Nadzoru Finansowego (zastąpiła ona Rekomendację U z 24 czerwca 2014 roku). Rekomendacja wprowadziła nowe postanowienia dotyczące m.in.:

- zapewnienia odpowiedniej wartości dla klienta produktów ubezpieczeniowych oferowanych w ramach bancassurance; w tym ubezpieczeniach spłaty kredytu lub pożyczki (tzw. Produkty CPI);
- sposobu oferowania produktów ubezpieczeniowych w ramach bancassurance;
- relacji banku z finansującym ubezpieczenie, który na podstawie umowy zawartej z bankiem zobowiązany jest pokryć koszty ochrony ubezpieczeniowej tego banku.

Dodatkowo, wynagrodzenie za dystrybucję produktów powinno być ustalane przy uwzględnieniu interesu klienta oraz wysokości kosztów ochrony ubezpieczeniowej. W efekcie wprowadzenie nowej Rekomendacji U może skutkować koniecznością dostosowania umów regulujących zasady współpracy instytucji kredytowych z zakładami ubezpieczeń oraz dostosowania produktów ubezpieczeniowych oferowanych w ramach bancassurance. KNF oczekuje, że banki dostosują swoją działalność do znowelizowanej Rekomendacji U nie później niż 1 lipca 2024 roku.

W kontekście banków jednym z ważniejszych czynników pozostaje **kwestia walutowych kredytów hipotecznych**. Przy braku ostatecznego rozwiązania systemowego w tej sprawie, największe przełożenie na system bankowy będą miały rozstrzygnięcia sądowe w poszczególnych, indywidualnych przypadkach umów. Szereg wydarzeń (m.in. orzeczenia TSUE) skłania rosnącą liczbę kredytobiorców do rozstrzygnięcia sporu na drodze sądowej. W szczególności, wyrok TSUE z czerwca 2023 roku mówiący o tym, że banki nie mogą domagać się od klienta wynagrodzenia (odsetek) za korzystanie z kapitału w przypadku unieważnienia umowy kredytowej, podczas gdy klient ma prawo do dodatkowych roszczeń. Realizacja ryzyka prawnego będzie mieć silny, negatywny wpływ na wyniki banków, w szczególności tych o dużym portfelu kredytów walutowych. Dotychczas głównym kanałem wpływu były rezerwy założone przez banki w związku z przewidywanym ryzykiem prawnym. Według większości szacunków, łączne koszty dla sektora mogą sięgnąć kilkudziesięciu miliardów złotych, ale są one trudne do oszacowania i mogą być rozłożone w czasie. Wiele będzie zależało m.in. od faktycznej liczby pozwów (ilu kredytobiorców zdecyduje się na drogę sądową), interpretacji krajowych sądów w poszczególnych sprawach, reakcji krajowych instytucji nadzorujących, czy działań samych banków. Nie można również całkowicie wykluczyć

scenariusza, w którym kwestia kredytów frankowych znajdzie jednak ostateczne rozwiązanie na drodze ustawowej.

Kolejnym, istotnym czynnikiem mającym wpływ na wyniki sektora bankowego w 2023 i 2024 roku będą miały tzw. **wakacje kredytowe** oraz **kredyt oferowany z oprocentowaniem 2%**. Od początku trwania programu wakacji kredytowych do końca maja 2023 roku tym rozwiązaniem objęto 1,1 mln rachunków bankowych, a łączna wartość tych rachunków wyniosła 281 mld zł. W obecnym kształcie program potrwa do końca 2023 roku. Ryzyko, że zostanie przedłużony (aczkolwiek z kryterium dochodowym), należy ocenić jako znaczące. Szczegóły programu nie są jednak na tę chwilę znane.

Z kolei kredyt na 2% to rozwiązanie proponowane osobom do 45 roku życia, które nie mają i nie miały mieszkania, domu ani spółdzielczego prawa do lokalu lub domu. Maksymalna wartość takiego kredytu do 500 tys. w przypadku jednej osoby i 600 tys. w przypadku małżeństwa lub rodziców z dzieckiem. Przez 10 lat spłaty kredytu rząd będzie dopłacał do raty kredytu, a dopłata pokryje różnice między rzeczywistym oprocentowaniem, a 2%. Program został uruchomiony z początkiem lipca, podczas gdy do 13 lipca złożono 4,5 tys. wniosków o taki kredyt. Jednocześnie, według danych BIK w czerwcu wartość zapytań o kredyt mieszkaniowy wzrosła o 27% r/r. Dla porównania w maju było to 4%, a w kwietniu -16,2%. Rozwiązanie to, podobnie jak wszelkie interwencje na rynku nieruchomości, będą przedmiotem szczególnej uwagi.

Do wzrostu obciążeń regulacyjnych dla instytucji finansowych w związku ze wzrostem świadomości w zakresie zrównoważonego finansowania, zmian klimatu i ochrony środowiska przyczyniają się europejskie regulacje inkorporowane do polskiego systemu prawnego. Rok 2023 jest kolejnym okresem przejściowym w zakresie ujawnień taksonomicznych dla ubezpieczycieli i banków. Zagadnienia z obszaru zrównoważonego rozwoju nabierają coraz większego znaczenia w bieżącej działalności instytucji finansowych. Wiele z nich włącza cele ESG do celów zarządczych, na równi z celami czysto finansowymi. Coraz częściej ubezpieczyciele i banki są oceniani w oparciu o kryteria, takie jak: na ile ich działania ograniczają zmiany klimatyczne, promują różnorodność wśród swoich pracowników i kadry zarządzającej, wspierają inkluzyjną kulturę organizacyjną oraz czy zwiększają przejrzystość decyzji i struktur zarządczych.

16 grudnia 2022 roku opublikowany został tekst dyrektywy 2022/2464 w sprawie sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (*Corporate Sustainability Reporting Directive – CSRD*). Wprowadzone w niej przepisy zastąpią szereg rozwiązań odnoszących się do tzw. sprawozdawczości niefinansowej, zawartych m.in. w dyrektywie 2014/95/EU (Non-Financial Reporting Directive – NFRD). 9 czerwca 2023 roku Komisja Europejska przedstawiła do publicznych konsultacji projekt rozporządzenia delegowanego wprowadzającego jednolite unijne standardy

raportowania zagadnień zrównoważonego rozwoju (European Sustainability Reporting Standards – ESRS). Pierwsza grupa podmiotów zobowiązanych będzie musiała złożyć swoje raporty w zakresie zrównoważonego rozwoju zgodne z CSRD za 2024 rok (kolejne duże jednostki – za 2025 rok; a notowane na giełdzie MŚP – za 2026 rok).

Pozostałe regulacje

1 lipca 2023 roku zniesiony został w Polsce stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, przez co zostały zniesione ostatnie ograniczenia, jakie wprowadzono w celu zapobieżenia rozprzestrzeniania się tej choroby. Natomiast zarówno stan zagrożenia epidemicznego jak i wcześniej funkcjonujący stan epidemii udowodnił efektywność niektórych rozwiązań, które zostały w tym czasie wdrożone. Spośród tych rozwiązań na pierwszym miejscu należy wymienić pracę zdalną, która została prawnie usankcjonowana w **Kodeksie pracy** i weszła w życie w kwietniu 2023 roku. Z punktu widzenia zakładów ubezpieczeń istotna jest również możliwość zdalnego przeprowadzania egzaminów agencyjnych. Zmiany w **Kodeksie pracy** to również rozwiązania dotyczące work-life balance. Dotyczą one m.in. urlopów i czasu pracy, w tym urlopu rodzicielskiego. Mają umożliwić pracownikowi lepsze łączenie obowiązków rodzinnych z zawodowymi.

19 maja 2023 roku weszła w życie większość zmian w **ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów**. Nowelizacja wdrożyła do polskiego porządku prawnego postanowienia dyrektywy UE 2019/1, która dotyczy zwiększenia kompetencji organów ochrony konkurencji w krajach członkowskich. Zmiany w ustawie obejmują m.in. wprowadzenie zasady odpowiedzialności spółek dominujących za naruszenia reguł konkurencji przez spółkę zależną, a także rozszerzenie kompetencji Prezesa UOKiK.

1 lipca 2023 roku weszła również w życie większość zmian w **Kodeksie postępowania cywilnego**. Zmiany mają szeroki charakter i obejmują między innymi: zmiany we właściwości rzeczowej sądów, wprowadzenie instytucji pełnomocnictwa do doręczeń, zmiany w strukturze pism procesowych wnoszonych przez pełnomocników, uregulowanie postępowania z udziałem konsumentów. Celem zmian jest przyspieszenie postępowania sądowego, co może mieć wpływ zarówno na przebieg, jak i na ilość spraw sądowych, których stroną jest spółka.

Czynniki rynkowe, specyficzne dla sektorów, w których działa Grupa PZU

Na warunki działania i wyniki Grupy PZU mają wpływ czynniki i uwarunkowania specyficzne dla sektorów, w których działają spółki grupy. Obecnie najważniejsze z nich to: poziom konkurencji w grupach produktów, które stanowią trzon biznesu Grupy; społeczne, ekonomiczne i zdrowotne skutki

2. Otoczenie zewnętrzne

pandemii COVID-19; zmiany demograficzne; rozwój technologii oraz zmiany klimatu.

Jednym z największych wyzwań jakie stoją przed branżą ubezpieczeniową w Polsce i na świecie jest ogromna **luka ubezpieczeniowa**, którą tworzą ryzyka, z którymi mierzą się ludzie w swoim życiu - zarówno prywatnym, jak i w firmach, a które nie znalazły pokrycia w produktach ubezpieczeniowych istniejących na rynku, i te, na wypadek których nie zabezpieczyli się sami zainteresowani. Szacuje się, że jej rozmiar na całym świecie sięga 1,5 bln USD - to łączna wartość składek, które powinny zostać opłacone, aby klienci uniknęli potencjalnych kosztów zmaterializowania się ryzyk¹. Część luki dotyczy ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń na zdrowie, ale również związana jest z nowymi ryzykami w związku ze zmianami klimatu, zieloną transformacją i cyberbezpieczeństwem. Nadal wyzwaniem są ryzyka związane z ubezpieczaniem katastrof naturalnych. Luka ubezpieczeniowa stanowi szansę na budowanie świadomości ubezpieczeniowej wśród klientów. Ogromną rolę odgrywa tu edukacja skierowana zwłaszcza do młodego pokolenia oraz odpowiednie dostosowanie oferty ubezpieczeniowej.

W II połowie 2023 roku w **ubezpieczeniach komunikacyjnych** wyzwaniem będzie nadal spadająca rentowność ubezpieczeń OC. Pomimo niskiej częstości szkód m.in. z uwagi na upowszechnienie hybrydowego modelu pracy wypłaty odszkodowań rosną m.in. na skutek inflacji oraz rekomendacji KNF dotyczących likwidacji szkód. W wyniku tych ostatnich może dojść do zmiany sposobu rozliczania szkód i wzrostu wypłat kosztorysowych. Drożące usługi warsztatów naprawczych, rosnące ceny części zamiennych oraz wyższe ceny samochodów mogą mieć wpływ na wzrost cen ubezpieczeń komunikacyjnych. Z drugiej strony możliwość korzystania z danych CEPIK oraz wgląd ubezpieczycieli w historię wykorzeń kierowców, dają możliwość bardziej precyzyjnego dopasowania oferty do ryzyka klienta.

Rozwój elektromobilności ma również duży wpływ na segment ubezpieczeń komunikacyjnych – pod względem likwidacji szkód i kalkulacji składki, bo wycena polis dla samochodu elektrycznego odbywa się na innych zasadach niż dla samochodów z silnikami spalinowymi. W ich przypadku jednym z ważniejszych kryteriów wyceny ubezpieczeń komunikacyjnych jest pojemność silnika, bo zależy od niej moc samochodu, która przekłada się na potencjalnie większe szkody. W autach na prąd nie ma pojemności, więc ubezpieczyciele muszą modyfikować sposób taryfikacji OC i AC.

Na wzrost wysokości składki w segmencie **ubezpieczeń majątkowych** wpływać będzie również rosnąca wartość rynkowa ubezpieczonego mienia. Aby uniknąć problemu

niedoubezpieczenia (m.in. z uwagi na wysoką inflację) sumy ubezpieczenia na polisach zarówno dla klientów korporacyjnych, jak i indywidualnych, powinny być aktualizowane i dostosowywane do realnej wartości ubezpieczonego majątku. To z kolei będzie powodowało wzrost składki ubezpieczeniowej, ale tylko dzięki takiemu podejściu wypłacane odszkodowanie zapewni pełne odtworzenie zniszczonego lub utraconego mienia.

Pandemia COVID-19 zwiększyła poczucie niepewności wpływając na wyższy poziom świadomości ubezpieczeniowej klientów. To wiąże się ze zwiększeniem popytu na **ubezpieczenia na życie oraz ubezpieczenia zdrowotne**. Podobnie globalna moda na zdrowe, aktywne i zarazem bezpieczne życie, zwiększa zainteresowanie produktami ubezpieczeniowymi i medycznymi. Wyzwaniem dla branży ubezpieczeniowej jest nie tylko utrzymanie tego zainteresowania, ale przede wszystkim przygotowanie atrakcyjnej oferty w różnych kanałach dystrybucji. Zmieniające się oczekiwania klientów będą wpływać na działania i wyniki Grupy PZU w tych dwóch obszarach ubezpieczeń. Dotyczy to zwłaszcza personalizacji oferty oraz szybkiego i łatwego dostępu do kompleksowego ekosystemu usług zdrowotnych.

Choć Światowa Organizacja Zdrowia ogłosiła na początku maja 2023 roku zakończenie pandemii wywołanej przez wirusa SARS-CoV-2, to rynek zdrowotny mierzy się z takimi skutkami pandemii jak **długi covid** (*long covid*) i **dług zdrowotny**. Długi covid, w postaci pogorszenia się zdrowia fizycznego i psychicznego wielu osób dotkniętych tą chorobą, będzie ciągnął się latami. Dodatkowym czynnikiem ryzyka jest możliwe nałożenie się na siebie długotrwałych skutków pandemii i skutków braku leczenia innych chorób. Pandemia unaocniła również inne problemy, jak np. z otyłością, która predysponuje do większości chorób przewlekłych: cukrzycy, nadciśnienia, chorób serca, chorób układu ruchu.

Wśród innych czynników, które w dłuższym okresie będą wpływać na działalność PZU szczególnie istotne są **trendy demograficzne** przede wszystkim starzejące się społeczeństwo, śmiertelność, zachorowalność, szczególnie na choroby cywilizacyjne oraz dietę. Wraz z postępującym spadkiem liczby ludności, przy jednoczesnym starzeniu się społeczeństwa, rośnie zapotrzebowanie na opiekę zdrowotną i długoterminową opiekę nad osobami starszymi.

Rozwój telemedycyny jest kolejnym czynnikiem zmieniającym rynek zdrowotny. Telemedycyna okazała się niezbędnym elementem świadczenia usług medycznych podczas kolejnych fal pandemii. Jednak wiele rozwiązań łączących elementy telekomunikacji, informatyki oraz medycyny wpisało się na stałe w funkcjonowanie rynku medycznego. Służba zdrowia poprzez ciągły rozwój telemedycyny dąży do tego, aby nie

tylko praca i nauka mogła być prowadzona zdalnie, ale również opieka medyczna była dostępna online.

Nowe technologie pozwoliły ubezpieczycielom zachować ciągłość działania w czasie kolejnych lockdownów, a także wyznaczyły nowe standardy zdalnej obsługi klientów. Można spodziewać się kontynuacji transferu klientów z kanałów tradycyjnych do zdalnych. Zmiana przyzwyczajeń klientów, która w normalnych warunkach zajęłaby kilka lat, jest efektem zamknięcia gospodarki, które wymusiło przejście na pracę na odległość. Przyspieszyło cyfryzację i wykorzystywanie zaawansowanych technologii szczególnie w sektorze ubezpieczeń. Podobnie jak zdalny czy hybrydowy model pracy, dość szybko upowszechniły się zdalne formy sprzedaży, oględzin, czy likwidacji szkód. Równocześnie coraz powszechniejsze jest wykorzystanie rozwiązań opartych na sztucznej inteligencji, które wdrażane są w coraz większej liczbie obszarów biznesowych. 2023 jest rokiem adaptacji technologii i dalszych inwestycji w technologie zarówno w branży ubezpieczeniowej, jak i w sektorze bankowym.

Rozwój nowych technologii pociąga za sobą kilka wyzwań, z którymi ubezpieczyciele i instytucje finansowe będą musieli się zmierzyć w najbliższym czasie.

Jednym z nich jest efektywne **zarządzanie rozwiązaniami** zaimplementowanymi gwałtownie na początku pandemii. Od pierwszych informacji nt. pojawienia się koronawirusa w Polsce minęły trzy lata i choć wiele z wprowadzonych rozwiązań było długo wyczekiwanych przez klientów, niezmiernie ważne jest, aby umiejętnie ocenić ich dalszą użyteczność, przeskalować oraz udoskonalić wprowadzone technologie, a także dopasować je do długoterminowych strategii firm ubezpieczeniowych. Ponieważ preferencje klientów zmieniają się dynamicznie niezmiernie ważne staje się wyważenie procesów obsługowych w taki sposób, aby zachowany został czynnik ludzki tam, gdzie jest on niezbędny oraz oczekiwany przez klientów, a zautomatyzowana została ta część procesów, które nie będą miały wpływu na pogorszenie jakości świadczonych usług.

Kolejnym wyzwaniem jest **podaż wykwalifikowanych pracowników** posiadających wiedzę i umiejętności w obszarach związanych z cyberbezpieczeństwem, sztuczną inteligencją, uczeniem maszynowym oraz analizą danych. Gwałtowny rozwój tych dziedzin pociągnął za sobą wzmożone zapotrzebowanie na pracowników mogących wspomóc firmy w wykorzystaniu ich potencjału technologicznego. Ryzyko związane z niedoborem pracowników o odpowiednich kwalifikacjach z zakresu nowych technologii jest jednym z głównych problemów związanych z implementacją zdobytych technologicznych.

Postęp technologiczny spowodował również pojawienie się tzw. **insurtechów i fintechów**², które już wpływają i będą wpływać na transformację sektora ubezpieczeniowego i bankowego w dłuższym okresie. O ile insuretechy nie są bezpośrednią konkurencją dla zakładów ubezpieczeń, gdyż usługi ubezpieczeniowe mogą być świadczone tylko przez towarzystwa ubezpieczeń, to jako start-upy albo spółki technologiczne dostarczają rozwiązań, które usprawniają obsługę klienta, przyspieszają proces zawarcia umowy lub likwidacji szkody. Ponadto coraz częściej zakłady ubezpieczeń rozwijają insuretechy rozumiane jako innowacyjne technologie w ramach własnych laboratoriów innowacji.

Jednym z najbardziej popularnych trendów występujących w ostatnim czasie w branży finansowej stał się **Embedded Finance**. Polega on na integracji różnych produktów finansowych, jak pożyczki, ubezpieczenia, karty debetowe i inwestycje, z prawie każdym produktem nie-finansowym. Innymi słowy, oznacza to świadczenie usług finansowania w sektorze, którego podstawowa działalność nie ma takiego charakteru. Szczególny rozwój Embedded Finance można było zauważyć zwłaszcza podczas pandemii, ponieważ większość procesów finansowych została przeniesiona do przestrzeni online.

Rozwój cyfryzacji, Internetu i rozwiązań chmurowych spowodował pojawienie się kolejnego wyzwania dla rynku ubezpieczeniowego jakim są **cyberzagrożenia**. Ryzyko w zakresie cyberbezpieczeństwa jest obecnie najszybciej rosnącym spośród wszystkich ryzyk w ramach luki ubezpieczeniowej, a produkty ubezpieczeniowe pokrywają zaledwie niewielki procent ryzyk związanych z cyberzagrożeniami. Wraz z rosnącą świadomością przedsiębiorców należy oczekiwać coraz szybszego rozwoju kompleksowej oferty cyberubezpieczeń, nie tylko dla dużych korporacji, ale również dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Na działalność i wyniki Grupy PZU coraz większy wpływ mają także czynniki związane ze **zmianami klimatu**. Nasilające się w ciągu ostatnich dziesięcioleci klęski żywiołowe, takie jak: pożary, nawałnice, grad, nagłe powodzie, huragany, trąby powietrzne, fale upałów przyczyniają się do coraz większej szkodowości w sektorze ubezpieczeń majątkowych. Rosnąca liczba roszczeń z tego tytułu obciąża wyniki ubezpieczycieli oraz reasekuratorów na całym świecie, koncentrując coraz większą uwagę na problemie zmian klimatycznych. Obecne metody underwritingu bazują na zdarzeniach z przeszłości i nie oddają dobrze charakteru dynamicznie zachodzących globalnych zmian klimatu. Złożona natura ryzyka klimatycznego stawia ubezpieczycieli przed wyzwaniem, jakim jest opracowanie nowych

2) Fintech - sektor gospodarki obejmujący przedsiębiorstwa operujące w branży finansowej i technologicznej. Firmy określane mianem fintechów najczęściej świadczą usługi finansowe za pośrednictwem Internetu. To również określenie dla wszelkiego typu innowacji technologicznych lub finansowych. Insurtech to jeden z działów branży fintechowej obejmujący nowe technologiczne rozwiązania w dziedzinie ubezpieczeń.

1) IX Kongres Polskiej Izby Ubezpieczeń w Sopocie, 21-22 września 2022 roku, wystąpienie Pia Tischhauser, starszej partner i dyrektor zarządzającej w Boston Consulting Group.

2. Otoczenie zewnętrzne

produktów ubezpieczeniowych, które będą w odpowiedni sposób odzwierciedlać częstotliwość występowania zjawisk katastroficznych i mieć przełożenie na wysokość składek. Ryzyko zmian klimatu wpływa nie tylko na koszty wypłacanych odszkodowań oraz na koszty programów reasekuracyjnych, ale również na poziom wymogów kapitałowych dla zakładów ubezpieczeń.

Jednocześnie coraz częściej oczekuje się od ubezpieczycieli i instytucji finansowych, że wezmą odpowiedzialność za przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Wpływa to na rozwój „zielonej” oferty ubezpieczeniowej i kredytowej m.in. dla dużych korporacji i mniejszych przedsiębiorców, wspierającej zrównoważony rozwój. Równocześnie instytucje finansowe, w tym również ubezpieczyciele i banki w coraz większym stopniu stosują w swojej działalności inwestycyjnej zasady odpowiedzialnego inwestowania uwzględniające czynniki ESG. Jest to determinowane nie tylko kwestiami regulacyjnymi, ale także zmieniającymi się oczekiwaniami społeczeństwa wobec instytucji finansowych i korporacji – klienci chcą, aby duże firmy przyjęły proaktywną postawę w walce o lepszy stan naszej planety.

Powszechne zainteresowanie ograniczeniem skutków zmian klimatycznych otworzyło drogę firmom ubezpieczeniowym i bankom do ubezpieczenia i finansowania inwestycji w odnawialne źródła energii, takie jak: elektrownie wiatrowe na lądzie, farmy wiatrowe na morzu, biogazownie, instalacje fotowoltaiczne. Powoduje to nowe wyzwania w wypracowaniu odpowiednich ofert zapewniających finansowanie i ochronę ubezpieczeniową od momentu rozpoczęcia prac, przez budowę, aż do zakończenia i uruchomienia inwestycji.

Sami klienci również coraz częściej wybierają rozwiązania pro-ekologiczne, które przyczyniają się do przeciwdziałania zmianom klimatu. Potrzeba wygody i wzrost świadomości ekologicznej skutkują dynamicznym rozwojem branży tzw. współdzielonej mobilności. Mieszkańcy miast coraz częściej wybierają środki transportu, które pozwalają nie tylko poruszać się szybko i sprawnie, ale także łatwo je zmieniać w zależności od sytuacji na drodze – jest współdzielona mobilność. Ten globalny trend obejmuje swoim zakresem nie tylko samochody lecz także hulajnogi, segwaye, skymastery i monocykle elektryczne, wypożyczane przy użyciu smartfonów. Oferta ubezpieczycieli będzie wychodzić naprzeciw oczekiwaniom klientów i zawierać produkty dedykowane dla współdzielonej mobilności.

Podobnie inne trendy globalne, takie jak ekonomia współdzielenia czy Internet Rzeczy (IoT) oraz trendy w branży ubezpieczeniowej, jak otwarte ubezpieczenia grupowe i budowa tematycznych ekosystemów dla klientów, będą wpływać na kierunki rozwoju modeli biznesowych ubezpieczycieli i na ich ofertę produktową.

Szczegółowy opis czynników, które mogą wywierać wpływ na działalność Grupy PZU w II półroczu 2023 roku, został przedstawiony w podziale na segmenty operacyjne w [ROZ 3. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY PZU](#).

3.

Działalność Grupy PZU

- 3.1. Model biznesowy
- 3.2. Ubezpieczenia
- 3.3. Opieka medyczna
- 3.4. Inwestycje
- 3.5. Bankowość
- 3.6. Pozostałe obszary

Wzmacniamy pozycję lidera usług finansowych. Pod marką Grupy PZU można znaleźć: ubezpieczenia, produkty i usługi medyczne, fundusze inwestycyjne i emerytalne, a także produkty bankowe.

3. Działalność Grupy PZU

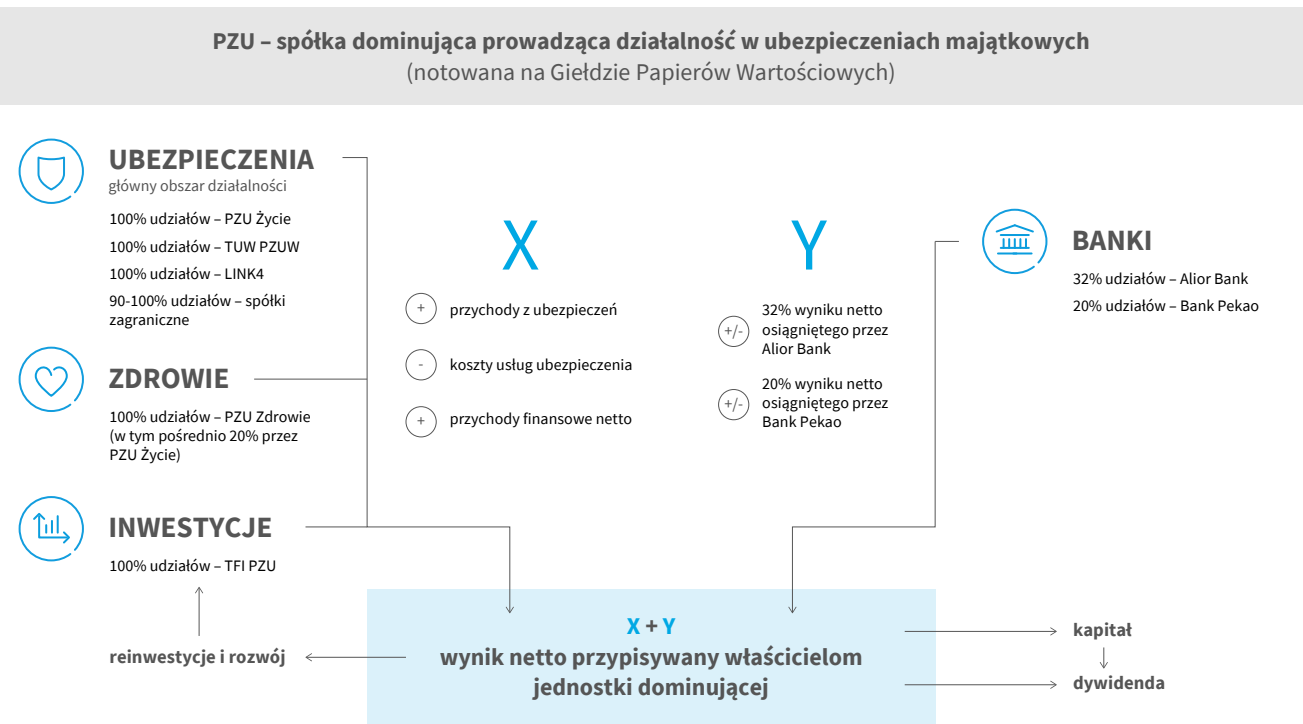
3.1. Model biznesowy

Konglomerat

Grupa PZU stanowi konglomerat złożony ze spółek ubezpieczeniowych, finansowych oraz zdrowotnych. Na jej czele stoi PZU, który jako podmiot dominujący pełni rolę centrum kompetencyjnego, wyznaczającego standardy funkcjonowania dla pozostałych podmiotów. Określa m.in. wytyczne odnośnie wymogów bezpieczeństwa kapitałowego, systemu zarządzania ryzykiem czy kontroli wewnętrznej, budując na nich wspólne rozwiązania. Szczególnie istotna dla obszaru ubezpieczeniowego jest współpraca między PZU i PZU Życie, które funkcjonują w ramach połączonych struktur, zwłaszcza jeśli chodzi o zarządzanie strategiczne i ryzyko, a także wsparcie operacyjne.

Podstawowym obszarem działalności Grupy PZU są ubezpieczenia. Wokół nich funkcjonuje model biznesowy wykorzystujący efektywne kanały sprzedaży oraz sprawną obsługę szkód. Grupa PZU oferuje ubezpieczenia w Polsce, na Litwie i w Ukrainie (ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe oraz ubezpieczenia na życie), a także na Łotwie i w Estonii (ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe). W Polsce Grupa PZU zapewnia kompleksową ofertę produktów ubezpieczeniowych majątkowych i życiowych 16 milionom klientów. Są to klienci indywidualni, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, małe i średnie przedsiębiorstwa oraz duże korporacje. Uzupełnieniem oferty ubezpieczeniowej są kompleksowe usługi medyczne oraz inwestycyjne.

Grupa PZU – uproszczony model biznesowy

Kluczowe spółki Grupy PZU to:

- **PZU, PZU Życie, TUV PZUW, LINK4** – ubezpieczenia w Polsce;
- **Lietuvos Draudimas** (Litwa), **AAS BALTA** (Łotwa) – ubezpieczenia za granicą;
- **TFI PZU** – inwestycje;
- **PZU Zdrowie** – opieka medyczna;
- **Bank Pekao, Alior Bank** – działalność bankowa.

Model operacyjny i wartość

Ubezpieczenia stanowią podstawową działalność Grupy PZU. Wokół nich tworzone są kompleksowe oferty produktowe związane z szeroko rozumianym bezpieczeństwem. Działalność poza ubezpieczeniowa stanowi element wspierający sprzedaż w ramach podstawowej oferty ubezpieczeniowej i wpływa na wzrost lojalności klientów. W łańcuchu wartości Grupy PZU specyficzną rolę odgrywa działalność bankowa. Spółka dominująca Grupy PZU, tj. PZU, posiada udziały umożliwiające sprawowanie kontroli w dwóch bankach – Alior Banku oraz Banku Pekao. Z perspektywy biznesu pozwala to na efektywną współpracę w zakresie obopólnego wsparcia sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i bankowych. Z perspektywy akcjonariuszy banki kontrybuują do zysku netto, który może podlegać podziałowi i wypłacie w formie dywidendy zgodnie z polityką kapitałową i dywidendową Grupy PZU.

3.2. Ubezpieczenia

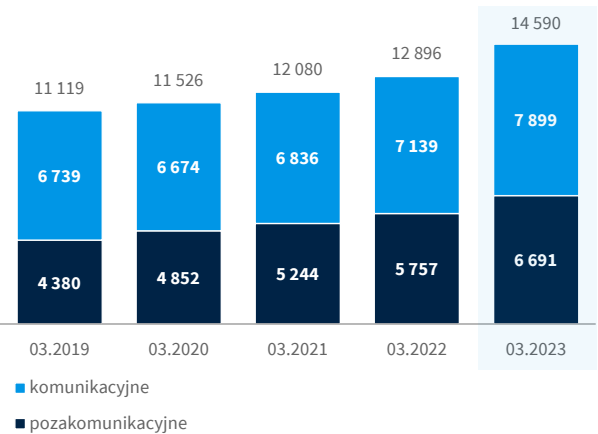
3.2.1. Charakterystyka rynków ubezpieczeń na których działają spółki Grupy PZU

Rynek ubezpieczeń majątkowych w Polsce

Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych w Polsce liczony składką przypisaną brutto urosł w pierwszym kwartale 2023 roku o 1,7 mld zł (+13,1%) w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego.

Łączny przypis składki z działalności bezpośredniej wzrósł o 1,4 mld zł (+12,0% r/r), a przypis z działalności pośredniej zwiększył się o 0,3 mld zł (22,9% r/r).

Składka przypisana brutto zakładów ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych w Polsce (w mln zł)

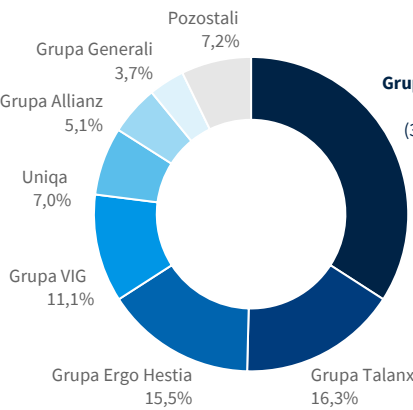
Źródło: KNF (www.knf.gov.pl), Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2023, Rynek ubezpieczeń 1/2022, Rynek ubezpieczeń 1/2021, Rynek ubezpieczeń 1/2020, Rynek ubezpieczeń 1/2019, Rynek ubezpieczeń 1/2018

Rozwój rynku wynikał zarówno z przyrostu składki w obszarze ubezpieczeń pozakomunikacyjnych (o 0,9 mld zł, +16,2% r/r) jak i wzrostu przypisu w obszarze ubezpieczeń komunikacyjnych (o 0,8 mld zł, +10,6% r/r). Przyrost składki z ubezpieczeń komunikacyjnych wynikał głównie z wzrostu w ubezpieczeniach AC (wzrost o 0,5 mld zł, +20,8% r/r), który z kolei nastąpił na skutek wzrostu średniej składki (+34,2% r/r) będący następstwem rosnącej wartości pojazdów przekładającej się na wzrost sum ubezpieczenia. Wzrost składki przypisanej brutto z ubezpieczeń OC komunikacyjnych, które pozostają najistotniejszą grupą ubezpieczeń dla całego rynku (4,7 mld zł stanowiące 32,2% całego przypisu w ubezpieczeniach majątkowych po

pierwszym kwartale 2023 roku) był znacznie niższy i wyniósł 210,1 mln zł r/r (+4,7% r/r).

W ubezpieczeniach pozakomunikacyjnych największy wpływ na wyższy poziom przypisu składki miał wzrost sprzedaży ubezpieczeń od ognia i innych szkód rzeczowych (o 521,4 mln zł, czyli 17,7% r/r, z czego 177 mln zł dotyczyło działalności pośredniej) oraz odpowiedzialności cywilnej ogólnej (o 160,6 mln zł, 17,2% r/r) i świadczenia pomocy (o 89,6 mln zł, 20,3% r/r). Spadek nastąpił w ubezpieczeniach różnych ryzyk finansowych (o 24,7 mln zł, -7,5% r/r).

Zakłady ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – udział w składce przypisanej brutto w pierwszym kwartale 2023 roku (w %)

Grupy kapitałowe: Allianz – Allianz, Euler Hermes, Aviva, Santander Aviva TU S.A.; Talanx – Warta, Europa; VIG – Compensa, Inter-Risk, Wiener, TUV TUV

Źródło: KNF Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2023

* Grupa PZU - PZU, Link4, TUV PZUW

** Udział Grupy PZU na rynku ub. majątkowych i pozostałych osobowych z działalności bezpośredniej

Po pierwszym kwartale 2023 roku Grupa PZU osiągnęła 34,1% udziału w rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych (31,9% z działalności bezpośredniej) wobec 33,4% w analogicznym okresie 2022 roku (30,9% z działalności bezpośredniej) co oznacza wzrost aż o 0,7 p.p. przy jednoczesnym zachowaniu wysokiej rentowności portfela.

Wynik techniczny rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych po pierwszym kwartałach 2023 roku wzrósł r/r o 75 mln zł do poziomu 655 mln zł. Zmiana wyniku technicznego to wypadkowa wzrostu r/r w ubezpieczeniach od ognia i innych szkód rzeczowych o 269 mln zł (efekt spadku szkodowości portfela) oraz pogorszenia w ubezpieczeniach komunikacyjnych o 160 mln zł (w tym, OC komunikacyjnych o 134 mln zł r/r).

3. Działalność Grupy PZU

Rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych – składka przypisana brutto vs. wynik techniczny (w mln zł)

Składka przypisana brutto vs wynik techniczny	1 stycznia – 31 marca 2022			1 stycznia – 31 marca 2023		
	PZU*	Rynek	Rynek bez PZU	PZU*	Rynek	Rynek bez PZU
Składka przypisana	4 310	12 897	8 586	4 982	14 590	9 608
Wynik techniczny	295	580	285	285	655	370

*) obejmuje LINK4 i TUW PZUW

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl), Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2023, dane PZU

Wynik techniczny Grupy PZU (PZU łącznie z LINK4 i TUW PZUW) po I kwartale 2023 roku stanowił 43,5% wyniku technicznego rynku (wynik techniczny Grupy PZU na poziomie 285 mln zł wobec wyniku technicznego rynku na poziomie 655 mln zł).

Cały rynek ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych w pierwszym kwartale 2023 roku wypracował wynik netto na poziomie 1 528 mln zł, a więc o 1 158 mln zł więcej od osiągniętego w analogicznym okresie 2022 roku.

Łączna wartość lokat zakładów ubezpieczeń pozostałych osobowych i majątkowych na koniec I kwartału 2023 roku (bez uwzględnienia lokat w jednostkach podporządkowanych) wyniosła 75 954 mln zł i wzrosła w porównaniu do końca 2022 roku o 4,8%.

Zakłady ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych łącznie oszacowały wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych netto na poziomie 68 931 mln zł, co stanowiło wzrost o 3,2% względem końca 2022 roku.

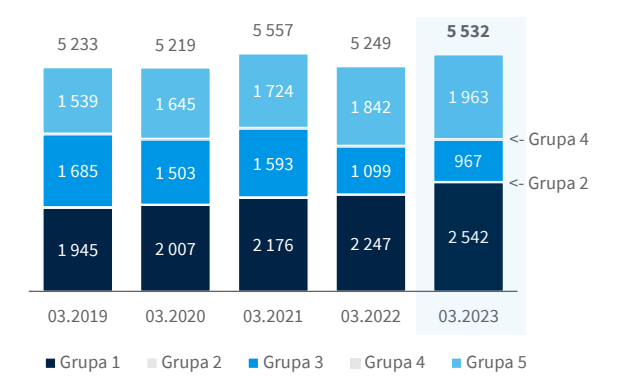
Rynek ubezpieczeń na życie w Polsce

Po I kwartale 2023 roku rynek ubezpieczeń na życie w Polsce liczony składką przypisaną brutto wyniósł 5 532 mln zł, co oznacza wzrost o 5,4% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Łączny przypis ze sprzedaży ubezpieczeń ze składką okresową wzrósł o 177 mln zł (+3,8% r/r) a sprzedaż ubezpieczeń ze składką jednorazową wzrosła o 106 mln zł (+16,5% r/r) w tym w PZU Życie o 111 mln zł r/r (na co decydujący wpływ miało wprowadzenie do oferty PZU Życie w drugim półroczu 2022 roku nowego produktu na życie i dożycie z gwarantowaną sumą ubezpieczenia). W produktach ze składką okresową składka przypisana wzrosła zarówno w grupie ubezpieczeń na życie (grupa I), jak i ubezpieczeniach wypadkowych i chorobowych (grupa V).

Wzrost przypisu z ubezpieczeń ze składką jednorazową dotyczył głównie produktów na życie z grupy I (+212 mln zł,

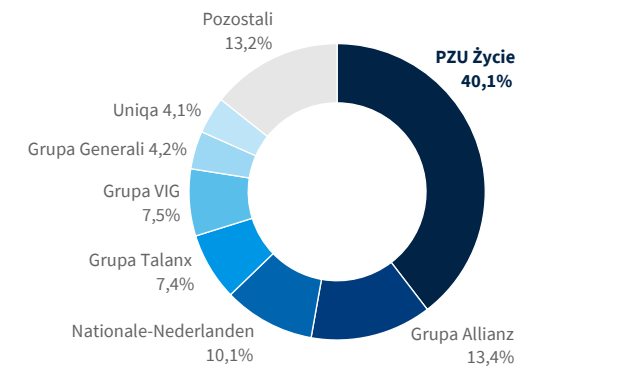
+53,4% r/r), który częściowo zniwelował spadek składki z produktów o charakterze inwestycyjnym (-92 mln zł, -56,2% r/r). Wysoki poziom składki jednorazowej w grupie I to efekt dynamicznego rozwoju sprzedaży w PZU. Nowy produkt na życie i dożycie oferowany zarówno we współpracy z bankami Grupy PZU jak również w oddziałach przyniósł PZU +139 mln zł r/r. Wciąż malejąca składka jednorazowa z produktów o charakterze inwestycyjnym (-56,2% r/r) to w znacznej mierze efekt zmian sytuacji na rynku kapitałowym oraz otoczeniu prawnym i makroekonomicznym. Dynamiczny wzrost przypisu z ubezpieczeń ze składką jednorazową w I kwartale 2023 roku (+16,5% r/r) stanowi przełamanie trendu spadkowego widocznego w 2022 roku (-27,7% r/r). Spadek składki w 2022 roku był w dużej mierze efektem wejścia w życie od 1 stycznia 2022 roku zaleceń KNF z lipca 2021 roku zakazujących wprowadzania do obrotu, dystrybucji i sprzedaży ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK), spełniających któreś ze wskazanych przez KNF kryteriów

Składka przypisana brutto zakładów ubezpieczeń na życie w Polsce (w mln zł)

źródło: KNF, Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2023, Rynek ubezpieczeń 1/2022, Rynek ubezpieczeń 1/2021, Rynek ubezpieczeń 1/2020, Rynek ubezpieczeń 1/2019

Zakłady ubezpieczeń na życie – udział w składce przypisanej brutto za pierwszy kwartał 2023 roku (w %)

Grupy kapitałowe: Talanx - Warta, Europa; VIG - Compensa, Vienna Life; Grupa Allianz – Santander Allianz TU na ŻYCIE, TU Allianz Życie Polska;

Źródło: KNF, Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2023

(dotyczących rentowności produktu dla klienta lub polityki inwestycyjnej). W efekcie tych spadków, oraz poprzedzających je znacznego obniżania się sprzedaży produktów ze składką jednorazową w poprzednich latach, przypis składki w I i II kwartale 2022 roku zanotował poziom najniższy w historii (ok. 640 mln kwartalnie).

Efektem powyższych zmian na rynku był wzrost znaczenia składki okresowej. W ciągu I kwartału 2023 roku składka z tą formą płatności była wyższa o 3,8% w porównaniu do tego samego okresu 2022 roku, a średnioroczny wzrost przez pięć ostatnich lat wynosił 3,0%. Pomimo malejącego przypisu okresowego w polisach na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (o 40 mln zł

r/r) rosta składka ochronna w grupach I i V (o 217 mln zł r/r), zawieranych zarówno w formie grupowej jak i indywidualnej.

Jednocześnie utrzymuje się wysoka koncentracja rynku mierzonego okresową składką przypisaną brutto. W porównaniu do I kwartału ubiegłego roku udział w rynku pięciu największych podmiotów spadł o 0,4 p.p. i wyniósł 79,6%.

Łączny wynik techniczny uzyskany przez zakłady ubezpieczeń na życie w trakcie pierwszego kwartału 2023 roku był wyższy o 421 mln zł (+78,8% r/r) niż w analogicznym okresie 2022 roku i wyniósł 955 mln zł. Wzrosty wystąpiły zarówno w grupie ubezpieczeń na życie (I grupa) jak również w grupie ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym (III grupa). Szczególnie istotny był wzrost wyniku technicznego w grupie ubezpieczeń na życie o 405 mln zł, głównie w efekcie spadku odszkodowań i świadczeń (wpływ m.in. niższej liczby zgonów).

W tym samym okresie zakłady ubezpieczeń na życie wypracowały wynik netto na poziomie 722 mln zł, co stanowiło wzrost r/r o 321 mln zł, tj. o 79,9%. Był to efekt wyższych niż w analogicznym okresie 2022 roku wyników technicznych.

Wartość lokat zakładów ubezpieczeń na życie na koniec I kwartału 2023 roku wyniosła 41 330 mln zł, co oznacza wzrost o 4,8% w porównaniu do I kwartału 2022 roku. Aktywa netto ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko (inwestycyjne) lokaty ponosi ubezpieczający pozostały na wyrównanym poziomie (wzrost o 1,1% do poziomu 37 815 mln zł).

W pierwszym kwartale 2023 roku PZU Życie zebrał 40,1% składki przypisanej brutto wszystkich zakładów ubezpieczeń na życie, co oznacza wzrost w stosunku do ubiegłorocznego udziału w rynku (o 0,6 p.p.) głównie w konsekwencji rosnącego udziału PZU Życie w rynku składki płatnej jednorazowo.

Jednocześnie PZU Życie pozostał liderem w segmencie składki płaconej okresowo. W I kwartale 2023 roku pozyskał 42,3%

Rynek ubezpieczeń na życie – składka przypisana brutto vs. wynik techniczny (w mln zł)

Rynek ubezpieczeń na życie – składka przypisana brutto vs wynik techniczny	1 stycznia – 31 marca 2022			1 stycznia – 31 marca 2023		
	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie	PZU Życie	Rynek	Rynek bez PZU Życie
Składka przypisana	2 072	5 249	3 177	2 217	5 532	3 315
Wynik techniczny	198	534	336	445	955	510
Rentowność	9,6%	10,2%	10,6%	20,1%	17,3%	15,4%

Źródło: KNF (www.knf.gov.pl), Biuletyn Kwartalny. Rynek ubezpieczeń 1/2023, dane PZU Życie

3. Działalność Grupy PZU

składek, co oznacza niewielki spadek udziału w tym segmencie rynku w stosunku do ubiegłego roku (o 0,9 p.p.). Dynamika składki przypisanej brutto PZU Życie w tym segmencie wyniosła 1,7% r/r. Wzrosty odnotowano w grupie ubezpieczeń wypadkowych i chorobowych (grupa V) oraz w grupie ubezpieczeń na życie (grupa I) zarówno w PZU Życie, jak i u pozostałych uczestników rynku. Dodatkowo, pozostali uczestnicy rynku uzyskali dynamikę +2,5% r/r w grupie ubezpieczeń rentowych (spadek o 0,2 p.p. wobec dynamiki w analogicznym okresie 2022 roku).

Udział PZU Życie wyłącznie w segmencie ubezpieczeń na życie (grupa I) dla składki opłacanej okresowo po I kwartale 2023 roku wyniósł 51,3% (mierząc składką przypisaną brutto) i 54,1% (mierząc liczbą czynnych umów). Pod względem sposobu zawarcia umowy udział PZU Życie w segmencie ubezpieczeń na życie wyniósł 58,9% dla umów grupowych i 38,6% dla umów indywidualnych (mierząc składką przypisaną brutto).

Wynik techniczny PZU Życie stanowił 46,6% uzyskiwanego przez wszystkie towarzystwa ubezpieczeń na życie. Świadczy to o wysokiej rentowności oferowanych produktów. Marża wyniku technicznego PZU Życie na składce przypisanej brutto była znacznie wyższa niż marża uzyskiwana łącznie przez pozostałe towarzystwa oferujące ubezpieczenia na życie (20,1% wobec 15,4%).

Rynki ubezpieczeniowe w krajach bałtyckich i na Ukrainie

Litwa

Według Banku Litwy, w ciągu pierwszych sześciu miesięcy 2023 roku składka przypisana brutto na rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych wyniosła 540 mln euro i wzrosła o 24,3% w porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku.

Ubezpieczenia komunikacyjne pozostają najistotniejszą grupą ubezpieczeń dla rynku (stanowią 53% całego przypisu w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych). Wzrost rynku nastąpił głównie w ubezpieczeniach komunikacyjnych OC stanowiących prawie jedną trzecią całego rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych. W ramach ubezpieczeń komunikacyjnych składka przypisana brutto z ubezpieczeń OC wzrosła o 22,8% r/r, natomiast sprzedaż ubezpieczeń AC wzrosła o 23,3% r/r. Duży wzrost rynku nastąpił w ubezpieczeniach majątkowych i zdrowotnych (odpowiednio o 27,4% r/r oraz 39,0%).

W sektorze ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych na koniec czerwca 2023 roku działało 11 spółek, w tym 7 oddziałów towarzystw ubezpieczeń z siedzibą w innych państwach członkowskich UE. Łączny udział czterech największych zakładów w rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych stanowił 81,0%.

Grupa PZU działa na Litwie od 2002 roku. Od listopada 2014 roku działalność na rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych prowadzi jako Lietuvos Draudimas, który od maja 2015 roku jest także właścicielem oddziału PZU w Estonii.

Lietuvos Draudimas to lider ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych na Litwie. Na koniec czerwca 2023 roku jego udział w rynku wyniósł 28,8%. Lietuvos Draudimas odnotował wzrost składki przypisanej brutto o 25,4 % r/r do 155 mln euro. Największe wzrosty odnotowano w ubezpieczeniach komunikacyjnych OC (o 10 mln euro), komunikacyjnych AC (o 8 mln euro) oraz majątkowych (o 6 mln euro).

Składka brutto zgromadzona w okresie styczeń – czerwiec 2023 roku przez litewskie zakłady ubezpieczeń na życie wyniosła 173 mln euro, co oznacza przyrost o 5,5% w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku. Sprzedaż ubezpieczeń ze składką regularną wzrosła o 7,1% r/r, natomiast sprzedaż ubezpieczeń ze składką jednorazową spadła o 25,3% r/r (tj. o 2 mln euro).

W strukturze ubezpieczeń na życie dominowały ubezpieczenia z funduszem inwestycyjnym, stanowiące 79,0% wartości portfela. Tradycyjne ubezpieczenia na życie stanowiły 10,6% przypisu składki, a ubezpieczenia ochronne 9,2%. Wartość nowej sprzedaży spadła o 1,0%, co oznacza stagnację rynku. Na wielkość dynamiki nowej sprzedaży negatywnie wpłynęła wojna na Ukrainie.

Na koniec czerwca 2023 roku na litewskim rynku ubezpieczeń na życie działało osiem spółek. Rynek charakteryzuje się wysoką koncentracją - udział trzech największych zakładów ubezpieczeń na życie w łącznej składce przypisanej brutto wyniósł na koniec czerwca 2023 roku 62,9%.

Największym zakładem ubezpieczeń na życie na Litwie pod względem łącznej składki przypisanej brutto jest Compensa z 23,7% udziałem w rynku. Kolejnymi Swedbank (21,4% udziału w rynku) oraz Allianz (17,8% udziału w rynku).

Działalność Grupy PZU w zakresie ubezpieczeń na życie na Litwie prowadzi UAB PZU Lietuva Gyvybės Draudimas (PZU Litwa Życie). Składka przypisana brutto PZU Litwa Życie wyniosła 12 mln euro, co oznacza wzrost o 9,2% w porównaniu do pierwszego półrocza 2022 roku. Przekłada się to na udział w rynku na poziomie 6,7% (+0,2 p.p. r/r).

Łotwa

Na łotewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych na koniec pierwszego kwartału 2023 roku składka przypisana brutto wyniosła 155 mln euro. To o 31 mln euro (25,0%) więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Największe wzrosty odnotowano w ubezpieczeniach zdrowotnych (o 10,4 mln euro, tj. 27,6%). Znaczący wzrost

nastąpił również w ubezpieczeniach komunikacyjnych AC (o 7,2 mln euro, tj. 27,9%) i OC (o 6,3 mln euro, tj. 29,1%) oraz w ubezpieczeniach nieruchomości (o 5,1 mln euro, tj. 23,2%).

Najistotniejszą grupę stanowią ubezpieczenia komunikacyjne, ubezpieczenia OC i AC stanowiły odpowiednio 18,0% i 21,3% składki przypisanej brutto rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych. Istotną pozycję w strukturze produktów miały również ubezpieczenia zdrowotne (31,2% składki przypisanej brutto) oraz ubezpieczenia majątkowe (17,7% składki przypisanej brutto).

Na koniec pierwszego kwartału 2023 roku na łotewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych funkcjonowało 10 zakładów ubezpieczeń, a udział w rynku czterech największych ubezpieczycieli wyniósł 70,7%.

Od czerwca 2014 roku w skład Grupy PZU wchodzi na Łotwie AAS Balta, który w maju 2015 roku przejął funkcjonujący na łotewskim rynku od 2012 roku oddział PZU Litwa.

W pierwszym półroczu 2023 roku przypis składki brutto AAS Balta osiągnął wartość 87,3 mln euro i był wyższy o 23,7% (tj. o 17 mln euro) w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego. Duże wzrosty nastąpiły w obszarze ubezpieczeń zdrowotnych, majątkowych i komunikacyjnych.

Na koniec pierwszego kwartału udział AAS Balta w rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych wyniósł 30,0%.

Estonia

W ciągu sześciu miesięcy 2023 roku składka przypisana brutto na rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych wyniosła 278 mln euro i wzrosła o 20,6% w porównaniu do analogicznego okresu roku poprzedniego.

Wzrost rynku wspierany był głównie przez ubezpieczenia komunikacyjne AC, w których odnotowano wzrost o 23,4% r/r (+17 mln euro) oraz ubezpieczenia komunikacyjne OC (+27,7% r/r, tj. 14 mln euro), wynikający ze wzrostu cen spowodowanych inflacją. Dynamiczny wzrost odnotowały również korporacyjne ubezpieczenia majątkowe (+6 mln euro, +26,0% r/r).

Struktura sprzedaży ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych nie zmieniła się istotnie, dominowały ubezpieczenia komunikacyjne, które stanowiły 55% przypisu składki, a ubezpieczenia majątkowe stanowiły 27% składki przypisanej brutto.

Według stanu na koniec czerwca 2023 roku w sektorze ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych działało 13 podmiotów (w tym pięć oddziałów zagranicznych towarzystw ubezpieczeń), a łączny udział w rynku czterech największych podmiotów ukształtował się na poziomie 66,6%.

Od maja 2015 roku działalność Grupy PZU w Estonii prowadzi oddział Lietuvos Draudimas, który powstał z połączenia dwóch podmiotów: oddziału litewskiej spółki PZU i estońskiego oddziału, który funkcjonował pod marką Codan.

Udział Grupy PZU w estońskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych osiągnął po sześciu miesiącach 2023 roku poziom 15,6%, a zgromadzona składka przypisana brutto wyniosła 43 mln euro, co stanowiło wzrost o 22,9% (tj. o 8 mln euro) względem analogicznego okresu roku ubiegłego.

Ukraina

Z końcem czerwca 2021 roku nadzór nad rynkiem ubezpieczeniowym w Ukrainie objął Narodowy Bank Ukrainy (NBU). NBU wzmocnił skuteczność nadzoru poprzez monitoring przestrzegania obowiązujących regulacji i stosowanie odpowiednich środków wpływu wobec podmiotów, które je naruszają.

Od marca 2022 roku NBU reguluje działalność uczestników pozabankowych usług finansowych w okresie stanu wojennego. Zmienił między innymi warunki podejmowania działań egzekucyjnych (przedłużył terminy), uszczegółowił stosowanie szeregu aktów normatywnych i prawnych w związku z agresją Rosji na Ukrainę celem odciążenia uczestników rynku, wdrożył także szereg ograniczeń w celu minimalizacji nowych ryzyk powstałych wskutek wojny.

W połowie lutego 2023 roku NBU złagodził ograniczenia dla ubezpieczycieli dotyczące płatności w ramach zagranicznych umów reasekuracyjnych - rozszerzył możliwości realizacji świadczeń ubezpieczeniowych z tytułu umów reasekuracji zawartych z reasekuratorami niebędącymi rezydentami. W celu uproszczenia procedury dokonywania transgranicznych płatności reasekuracyjnych, NBU co miesiąc tworzy listę ubezpieczycieli oraz ustanawia procedurę podejmowania decyzji o wpisie i wykluczeniu ubezpieczyciela z tej listy. Wpisanie ubezpieczycieli na listę uzależnione jest od spełnienia szeregu wymogów dotyczących wypłacalności podmiotu, przejrzystości struktury własnościowej, adekwatności kapitałowej i ryzykowności operacji, spełnienia wymogów dotyczących reputacji biznesowej, jego głównych akcjonariuszy i menadżerów.

Ukraiński rynek ubezpieczeniowy po pierwszym kwartale 2023 roku mierzony składką przypisaną brutto odnotował wzrost r/r o 4,5%, do poziomu 10,1 mld hrywien. Składka zgromadzona z tytułu ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych wyniosła 9 mld hrywien, co oznacza wzrost o 7,2% w porównaniu do analogicznego okresu w 2022 roku. Znaczący wpływ na dynamikę sprzedaży miały ubezpieczenia komunikacyjne, w szczególności ubezpieczenie Zielona Karta, z uwagi na masowe zawieranie polis przez osoby wyjeżdżające za granicę. Z powodu działań wojennych w obszarach odnotowano ujemną dynamikę sprzedaży. Spółki ubezpieczeniowe oferujące ubezpieczenia na życie zebrały

3. Działalność Grupy PZU

w pierwszym kwartale 2023 roku składkę przypisaną brutto w wysokości 1,1 mld hrywien, co oznacza spadek o 13,2% w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Ukraiński rynek ubezpieczeniowy jest bardzo rozdrobniony. Na koniec marca 2023 roku działały na nim 122 zakłady ubezpieczeniowe, z czego 110 oferowało ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe. Niezależnie od wciąż dużej liczby podmiotów, 10 największych zakładów ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych zgromadziło 64,2% składki przypisanej brutto, natomiast w ubezpieczeniach życiowych 5 największych towarzystw 83,6%.

Na rynku ukraińskim Grupa PZU prowadzi działalność ubezpieczeniową przez dwie spółki: PrJSC IC PZU Ukraine (PZU Ukraina) w zakresie ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych oraz PrJSC IC PZU Ukraine Life (PZU Ukraina Życie) dla ubezpieczeń na życie. Ponadto spółka LLC SOS Services Ukraine oferuje usługi assistance.

Na koniec czerwca 2023 roku składka przypisana brutto zebrana przez PZU Ukraina wyniosła 744,0 mln hrywien i była wyższa o 31,5% niż w roku poprzednim. Wzrost sprzedaży odnotowano w ubezpieczeniach komunikacyjnych, zdrowotnych oraz majątkowych. Składka przypisana brutto zebrana przez PZU Ukraina Życie do czerwca 2023 roku wyniosła 184,9 mln hrywien i była niższa o 10,1% w porównaniu z 2022 rokiem.

W ciągu I kwartału 2023 roku PZU Ukraina pozyskał 3,5% składki przypisanej brutto ukraińskiego sektora ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych, a jego udział w rynku spadł o 0,1 p.p. względem pierwszego kwartału 2022 roku. Pozwoliło to spółce zająć jedenaste miejsce na rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych. Na czwartym miejscu na rynku ubezpieczeń na życie uplasował się PZU Ukraina Życie z 8,4% udziału w rynku (spadek o 1,5 p.p. w stosunku do poprzedniego roku)¹.

3.2.2. Działalność i oferta produktowa spółek ubezpieczeniowych Grupy PZU

Grupa PZU oferuje ubezpieczenia majątkowe i pozostałe ubezpieczenia osobowe w Polsce pod trzema markami: tradycyjną i najbardziej rozpoznawalną PZU, LINK4 - kojarzoną z kanałami sprzedaży zdalnej oraz TUW PZUW - towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych. Ubezpieczenia na życie sprzedawane są w Polsce pod marką PZU Życie. W ramach oferty ubezpieczeniowej poza Polską Grupa PZU sprzedaje produkty pod marką PZU (na Ukrainie), Lietuvos Draudimas (na Litwie i Estonii) oraz Balta (na Łotwie).

Odpowiadając na oczekiwania klientów, Grupa PZU konsekwentnie poszerza w ostatnich latach swoją ofertę

zarówno dla klienta detalicznego, jak i korporacyjnego. Dzięki temu utrzymuje wysoki udział w rynku.

Działalność i oferta produktowa - PZU

PZU, będąc podmiotem dominującym Grupy PZU, oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów majątkowych i osobowych, w tym ubezpieczenia komunikacyjne, majątkowe, osobowe, rolne i ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej. Na koniec II kwartału 2023 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, najistotniejszą grupę produktów stanowiły ubezpieczenia komunikacyjne – zarówno pod względem liczby umów ubezpieczenia, jak również udziału składki w łącznej wartości składki przypisanej brutto.

Wobec zmieniających się uwarunkowań rynkowych PZU aktywnie dostosowywał w 2023 roku ofertę do oczekiwań i potrzeb klientów, wdrażając nowe produkty i innowacyjne rozwiązania.

Działania PZU w zakresie **ubezpieczeń masowych**:

- uatrakcyjnienie **oferty dla MSP**, w tym:
  - wprowadzenie jednego, ujednoliconego OWU dla przewoźnika krajowego, międzynarodowego oraz spedytora;
  - aktualizacja zapisów OWU w zakresie 10 klauzul, w tym rozszerzenie zakresu odpowiedzialności o szkody powstałe podczas postoju środka transportu poza parkingami strzeżonymi oraz na tzw. MOPACH (w przypadku przewożenia towarów innych niż towary podwyższonego ryzyka lub podwyższonego ryzyka);
  - rozszerzenie zakresu ubezpieczenia OC przewoźnika o ochronę za szkody w środowisku – uwzględnienie czynników ESG;
  - wprowadzenie do zakresu podstawowego OC spedytora ochrony ubezpieczeniowej na całym świecie oraz objęcie zakresem szkód finansowych do wysokości sumy gwarancyjnej;
  - uzupełnienie ochrony w klauzuli kosztów podniesienia lub wyciągnięcia środka transportu oraz kosztu opłat parkingowych o koszty opłat parkingowych po wypadku – również za granicą;
  - rozszerzenie ochrony o szkody powstałe na skutek awarii lub dewastacji urządzeń chłodniczych;
  - również wtedy gdy szkoda nie powstała z winy przewoźnika.
- podwyższenie maksymalnej sumy ubezpieczenia w ubezpieczeniu PZU Wojażer - w zakresie ubezpieczenia kosztów leczenia oraz ubezpieczenia OC w życiu prywatnym.

- odświeżenie oferty **PZU Uprawy**, w tym:
  - **doprecyzowanie zapisów OWU dotyczących obszaru szkód** w zakresie ryzyka przymrozków wiosennych w uprawie rzepaku (określenie fazy rozwojowej rzepaku w oparciu o funkcjonującą w Unii Europejskiej skalę BBCH) oraz obniżenie kryterium zagęszczenia na 1 m2 cebuli (w ubezpieczeniu ryzyka ujemnych skutków przezimowania przed zawarciem umowy oraz dla wystąpienia szkody).
  - **poprawa konkurencyjności produktu** oraz spełnienie obowiązków formalnych, poprzez:
    - zwiększeniu odpowiedzialności za szkody całkowite powstałe po 31 maja z 90% na 95%,
    - zwiększenia odpowiedzialności za szkody całkowite w owocach ziarnkowych (grusza, jabłko) z 75% na 80%,
    - zmianę zapisów dotyczących ustalania wartości szkody zgodnie z wartością płodów rolnych ustaloną przy zawarciu umowy ubezpieczenia, a nie jak do tej pory wartością z dnia szkody,
    - dodanie zapisów w ogólnych warunkach ubezpieczenia PZU Uprawy w zakresie doręczania przed zawarciem umowy ubezpieczenia - norm do ustalania wysokości szkód w uprawach, jako elementu wzorca umowy ubezpieczenia;
- dalsza **integracja z systemem Centralnej Ewidencji Pojazdów i Kierowców (CEPiK)**, w zakresie Centralnej Ewidencji Kierowców, dzięki której PZU zyskał możliwość pobrania oraz automatycznego przetworzenia danych dotyczących kierowców w zakresie posiadanych uprawnień oraz ewentualnych wykroczeń drogowych (w tym informacje o punktach karnych).

W segmencie **ubezpieczeń korporacyjnych** większość zmian na których skupił się PZU polegała na uatrakcyjnieniu oferty dla klientów flotowych i firm leasingowych oraz stałym podwyższaniu efektywności współpracy z pośrednikami. Najważniejsze nowości produktowe to:

- wprowadzenie do oferty nowego **ubezpieczenia odpowiedzialności za szkody w środowisku** - oferty przeznaczonej dla podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie. Ubezpieczenie obejmuje ochroną odpowiedzialność administracyjną, cywilną i koszty obrony;
- dalszy **rozwój i popularyzacja programu Ryzyko PRO** m.in. rozszerzenie programu o ofertę skierowaną do podmiotów korporacyjnych o mniejszej skali działania.

W zakresie **ubezpieczeń finansowych** PZU nieustannie wspiera polską gospodarkę, udzielając gwarancji ubezpieczeniowych

oraz zabezpieczając realizację kontraktów w kluczowych obszarach, takich jak energetyka, przemysł budowlany oraz działalność naukowa i innowacyjna z uwzględnieniem wpływu sytuacji geopolitycznej związanej z działaniami wojennymi w Ukrainie. PZU prowadzi również stały monitoring potencjalnych oraz rzeczywistych ryzyk, płynnie się do nich dostosowując.

W I połowie 2023 roku najważniejsze zmiany w ofercie produktowej to:

- opracowanie wniosków o zawarcie umowy okresowej o udzielanie gwarancji oraz wzorów umów zlecenia o udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych dostosowując je do potrzeb klientów i jednocześnie do bieżącej sytuacji geopolitycznej w zakresie zasad dotyczących wyceny w sytuacji podwyższonego ryzyka transakcji;
- ukończenie prac nad uruchomieniem sprzedaży gwarancji zabezpieczających zapłatę czynszu w II połowie roku;
- kontynuacja współpracy z firmami leasingowymi w zakresie ubezpieczenia straty finansowej GAP oraz prace nad ubezpieczeniem GAP dla maszyn i urządzeń;
- kontynuacja współpracy z bankami w zakresie ubezpieczenia spłaty kredytów hipotecznych, zarówno z podmiotami z Grupy PZU jak i spoza niej.

W I półroczu 2023 roku PZU współpracował z dziewięcioma bankami i z dziewięcioma partnerami strategicznymi. Kontrahenci PZU są liderami w swoich branżach i posiadają bazy klientów, które dają możliwość rozbudowania oferty PZU o kolejne, innowacyjne produkty do nich skierowane. PZU aktywnie współpracując z bankami z Grupy PZU: Bankiem Pekao i Alior Bankiem kontynuuje wdrażanie kompleksowej oferty z wykorzystaniem sieci dystrybucyjnej tych banków.

Współpraca pozwala konsekwentnie rozszerzać ofertę i skalę sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami bankowymi, w tym ubezpieczeń do pożyczki gotówkowej i kredytów hipotecznych oraz innych produktów ubezpieczeniowych. W obszarze partnerstwa strategicznego współpraca opiera się przede wszystkim na firmach z branży energetycznej za pośrednictwem których PZU oferuje usługi assistance, np. pomoc elektryka, hydraulika lub assistance zdrowotny. Oferta ubezpieczeń PZU obecna jest również na rynku e-commerce dzięki współpracy m.in. z PLL LOT, iSpot, eBilet.

Od listopada 2022 roku w Banku Pekao oferowane są również ubezpieczenia komunikacyjne PZU oraz LINK4. Klienci banku posiadający pojazdy mogą, we wszystkich oddziałach banku w Polsce, kupić ubezpieczenie OC oraz wybrane ryzyka z gamy ubezpieczeń dobrowolnych dostosowując zakres ochrony do indywidualnych potrzeb. Porównanie ofert odbywa się w jednym procesie, po czym następuje wybór predefiniowanych pakietów lub personalizacja oferty.

1) Insurance TOP, Ukraiński kwartalnik ubezpieczeniowy, #7(83)2023

3. Działalność Grupy PZU

Działalność i oferta produktowa - LINK4

LINK4 to jedna z najbardziej rozpoznawalnych firm ubezpieczeniowych w Polsce, która **umiejętnie łączy siłę korporacji ze zwinnością startup’u**.

Zgodnie z jasno określonymi wartościami, takimi jak klient, szacunek i mistrzostwo, od dwóch dekad upraszcza świat ubezpieczeń. **LINK4 pozostaje jednym z liderów ubezpieczeń direct**, rozszerzając swoją działalność o współpracę z multiagencjami, bankami oraz partnerami strategicznymi. Spółka oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów majątkowych i osobowych, w tym ubezpieczenia komunikacyjne, majątkowe, osobowe oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Wobec zmieniających się uwarunkowań rynkowych, LINK4 kładzie główny nacisk na rozwój innowacyjnych rozwiązań, dostarczając dodatkową wartość zarówno klientom, jak i partnerom biznesowym. Wykorzystując nowe technologie w wewnętrznych procesach i w relacjach z klientami, konsekwentnie zmienia sposób myślenia o ubezpieczeniach. Na koniec I połowy 2023 roku w LINK4 działało ponad 70 w pełni zrobotyzowanych procesów i 12 aplikacji, które wspierają na co dzień zadania pracowników. LINK4 kontynuuje transformację cyfrową opartą o wykorzystanie danych (Data Driven) kładąc przy tym główny nacisk na analitykę i inteligentną automatyzację. Obecnie działa kilkanaście modeli uczenia maszynowego (Machine Learning), które wspierają procesy sprzedażowe, likwidacyjne i obsługowe.

Innowacje technologiczne i automatyzacja procesów pozwalają na regularne zwiększanie efektywności i optymalizację kosztów, a także stwarzają możliwości rozwoju pracownikom. Jednocześnie wprowadzanie tych zmian ułatwia klientom zarówno zakup ubezpieczenia, jak i zgłoszenie szkody, śledzenie jej likwidacji czy kontakt z opiekunem. Wśród kluczowych innowacji należy wymienić:

- uruchomienie nowego kalkulatora na stronie internetowej z wykorzystaniem danych z zewnętrznych źródeł (CEPIK). Dzięki temu klienci mogą poznać ofertę już w 17 sekund po podaniu zaledwie 5 parametrów.
- wdrożenie w II kwartale 2023 roku aplikacji wykorzystującej sztuczną inteligencję w procesie likwidacji szkód komunikacyjnych (na ścieżkach uproszczonych dla klientów). Aplikacja w czasie rzeczywistym, na podstawie załączonych przez klienta zdjęć analizuje zakres uszkodzeń, przygotowuje kalkulację i proponuje klientowi kwotę odszkodowania.

Dowodem uznania działań LINK4 w tym kierunku jest tytuł **Marka Godna Zaufania**, przyznawany przez przedsiębiorców, a konkurs organizuje czasopismo MyCompany Polska. Ankietę wśród firm i podmiotów gospodarczych sektora MSP przeprowadza Kantar Polska. LINK4 zostało docenione za innowacyjność i wprowadzanie prostych rozwiązań

w ubezpieczeniach – zwyciężyło w kategorii: Wysoki A-IQ, czyli firma, która najlepiej wykorzystuje sztuczną inteligencję w swojej działalności. W każdej z kategorii, w spontanicznym wyborze, można było wskazać tylko jedną markę – tę, którą darzy się największym zaufaniem. Przy ocenie najlepszego wykorzystania sztucznej inteligencji aż 43% respondentów wskazało właśnie na LINK4. Spółka została również **Przyjazną Firmą Ubezpieczeniową** w konkursie Gazety Bankowej. Zajęła drugie miejsce na podium w kategorii Dział II (ubezpieczenia z Grupy 3 i 10) – ubezpieczenia komunikacyjne. W ankietach opracowanych przez firmę doradztwa strategicznego Kearney, partnera merytorycznego konkursu, spółki prezentowały zarówno wyniki finansowe, jak i podjęte w ubiegłym roku działania usprawniające relacje z klientem, cyberbezpieczeństwo i ESG. Za wprowadzenie szeregu innowacji LINK4 otrzymało również nagrodę w II edycji konkursu **Mocarze HiperAutomatyzacji** w obszarze Roboty programowe w kategorii Duże organizacje. Przyznano ją za wdrożenie rozwiązania łączącego RPA, sztuczną inteligencję oraz wideocchat do zdalnej inspekcji pojazdów po zakupie polisy AC. To pierwsza tego typu inicjatywa w Polsce, a nagrody przyznawane są podczas Konferencji HiperAutomatyzacja, organizowanej przez Fundację "Ośrodek Studiów nad Cyfrowym Państwem". Jej głównym celem jest wyłonienie i nagrodzenie najsukuteczniejszych wdrożeń z zakresu hiperautomatyzacji, których efektywność mierzona jest poprzez porównanie celów biznesowych postawionych przed wdrożeniem z wynikami uzyskanymi po jego przeprowadzeniu.

Usługa wideoinspekcji pojazdu została także wyróżniona w branży ubezpieczeniowej tytułem **Innowacja Miesiąca** przez Gazetę Ubezpieczeniową w kwietniu 2023 roku.

W I połowie 2023 roku LINK4 skupiał się również na dalszym wzbogacaniu obecnej oferty produktowej dostosowując ją do zmieniających się oczekiwań klientów i partnerów biznesowych. Najważniejszą aktywnością związaną ze zmianą oferty produktowej były zmiany w zakresie Ubezpieczenia Dziecko polegające na rozszerzeniu zakresu NNW i Assistance Zdrowie oraz wprowadzenie OWU napisanego prostym językiem (wdrożenie do sprzedaży – sierpień 2023 roku).

Działalność i oferta produktowa - TUV PZUW

Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych Polski Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (TUV PZUW) jest liderem i motorem rynku ubezpieczeń wzajemnych w Polsce. Przekraczając w 2022 roku miliard złotych rocznego przypisu składki, zwiększyło swój udział w tym rynku do rekordowego poziomu 34%. Jednocześnie, będąc jednym z najmłodszych

towarzystw ubezpieczeniowych w Polsce osiągnęło 11 miejsce na rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych w Polsce.

TUV PZUW zapewnia ubezpieczeniową ochronę dużym podmiotom gospodarczym, w tym strategicznym dla

państwa spółkom. Ubezpiecza podmioty lecznicze, przede wszystkim szpitale, instytucje publiczne i jednostki samorządu terytorialnego oraz niemal wszystkie zakony w Polsce i część diecezji.

Jako towarzystwo ubezpieczeń wzajemnych TUV PZUW opiera się na zasadzie not for profit. Oferuje elastyczną ochronę ubezpieczeniową, dopasowaną do potrzeb ubezpieczonych pod względem zakresu i kosztów. Sprzyja temu formuła ubezpieczeń wzajemnych, która umożliwia negocjowanie umów, bez konieczności ogłaszania postępowań przetargowych.

Podmioty ubezpieczone w TUV PZUW na zasadzie wzajemności są jednocześnie jego członkami, co determinuje większą troskę o bezpieczeństwo i minimalizowanie ryzyka. Ubezpieczeni otrzymują z powrotem część składek, jeśli liczba szkód lub ich rozmiary są niewielkie. Decyzją Walnego Zgromadzenia z maja 2023 roku TUV PZUW wypłacił rekordowe, wynoszące 1,6 mln zł, zwroty składek za poprzedni rok.

Troska o minimalizowanie ryzyka i szerokie wsparcie dla ubezpieczonych w tym zakresie jest wyróżnikiem i rynkowym atutem TUV PZUW. Towarzystwo służy eksperckim wsparciem w analizie ryzyk, prowadzi bezpłatne audyty bezpieczeństwa mające na celu ograniczanie ewentualnych zagrożeń oraz wspiera finansowo swoich członków w licznych działaniach prewencyjnych.

Innowacyjnym przedsięwzięciem TUV PZUW jest projekt Szpital 360. Program obejmuje wizytacje medyczne, prowadzone przez lekarzy z doświadczeniem medycznym i ubezpieczeniowym, które służą diagnozowaniu problemów i potrzeb szpitali pod względem bezpieczeństwa. Ich konsekwencją są szkolenia dla lekarzy i pozostałego personelu oraz wsparcie szpitali w inwestycjach na rzecz bezpieczeństwa i zdrowia pacjentów. Nowatorskim elementem projektu są badania opinii pacjentów, opracowywane we współpracy z Rzecznikiem Praw Pacjenta.

Prekursorską na rynku inicjatywą TUV PZUW jest ponadto **wsparcie ubezpieczonych szpitali w komunikacji kryzysowej**, która ma pomagać w łagodzeniu spornych sytuacji z pacjentami i zapewniać szpitalom pomoc w kontaktach z mediami. Usługa została, wraz z projektem Szpital 360, zaprezentowana na zorganizowanym w maju 2023 roku przez TUV PZUW II Ogólnopolskim Kongresie Rozwiązań Ubezpieczeniowych dla Podmiotów Leczniczych, który był ważnym wydarzeniem w środowisku medycznym. W spotkaniu, któremu patronowali Rzecznik Praw Pacjenta i Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, wzięli udział menedżerowie służby zdrowia, wybitni lekarze i prawnicy.

Podczas kongresu miał także premierę wydany z inicjatywy TUV PZUW bezpłatny poradnik dla pacjentów **„Vademecum zdrowia”**, który służy podstawowymi informacjami na temat zdrowia i ma motywować do troski o nie. Jest wyrazem społecznego zaangażowania TUV PZUW w dziedzinie, która

dzięki intensywnemu rozwojowi ubezpieczeń zdrowotnych odgrywa coraz większą rolę w działalności Towarzystwa.

Przykładem społecznych inicjatyw TUV PZUW było też przekazanie w kwietniu Uniwersyteckiemu Centrum Klinicznemu w Gdańsku nowoczesnych urządzeń do leczenia chorych na nowotwory dzieci. To placówka, która już od pierwszych dni wojny na Ukrainie przyjmuje na leczenie ewakuowanych stamtąd małych pacjentów. Towarzystwo objęło również ochroną ubezpieczeniową ratowników z Polskiej Grupy Górniczej, którzy pomagali na początku roku ofiarom trzęsienia ziemi w Turcji.

Z myślą o rozwoju biznesu i podnoszeniu jakości usług TUV PZUW przyjął w maju 2023 roku pierwszą Strategię Danych pod nazwą „Więcej wiedzy”. Strategia na lata 2023-2024, realizowana zgodnie z misją „Zmieniamy dane we wspólne korzyści”, wyznacza kierunki i cele działań w dziedzinie zarządzania oraz analityki danych. Ma służyć optymalnemu wykorzystywaniu danych, z jak największą korzyścią dla ubezpieczonych i Towarzystwa.

Biznesowe sukcesy i społeczną aktywność TUV PZUW doceniła prestiżowa branżowa „Gazeta Ubezpieczeniowa”, przyznając mu w lutym 2023 roku tytuł „Ubezpieczyciel Miesiąca”.

Działalność i oferta produktowa - PZU Życie

W ramach Grupy PZU działalnością na polskim rynku ubezpieczeń na życie zajmuje się PZU Życie. Spółka oferuje szeroki zakres ubezpieczeniowych produktów na życie, które do celów zarządczych są raportowane i analizowane w podziale na cztery segmenty:

- ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane;
- ubezpieczenia indywidualne;
- ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym;
- kontrakty inwestycyjne.

PZU Życie, jako powszechny i największy ubezpieczyciel na polskim rynku, konsekwentnie poszerza swoją ofertę o nowe produkty lub modyfikuje już istniejące, aby móc chronić klienta na każdym etapie jego życia. Unikalna w branży synergia kompetencji Grupy PZU (ubezpieczyciela, operatora medycznego, zarządzającego inwestycjami) pozwala spółce kompleksowo zadbać o życie, zdrowie i oszczędności klientów, zapewniając im jak najszerze wsparcie zgodnie z ich oczekiwaniami i potrzebami.

Zmiany w ofercie dotyczą nie tylko samego produktu, ale również unowocześnienia i uproszczenia sposobu oferowania i zawierania ubezpieczeń. Wprowadzane zmiany uwzględniają równocześnie nowe wymagania regulatora i rosnącą ustawową ochronę konsumenta.

3. Działalność Grupy PZU

Działania PZU Życie w zakresie **ubezpieczeń grupowych, indywidualnie kontynuowanych i zdrowotnych**:

- wprowadzenie do oferty w I kwartale 2023 roku, nowych pakietów ubezpieczeń dodatkowych do PZU Na Życie Plus (PNŻ Plus), w tym:
  - Recepta na Twoje zdrowie** - karta leków,
  - Recepta na Twoje zdrowie Plus** - karta lekowa,
  - W Razie Wypadku** – zakres podstawowy i rozszerzony;
- rozszerzenie oferty o dodatkowe **ubezpieczenie na wypadek leczenia szpitalnego, zawału serca, udaru mózgu lub nowotworu złośliwego** do indywidualnie kontynuowanych ubezpieczeń ochronnych. Dzięki nowemu ubezpieczeniu klienci mogą zapewnić sobie finansowe wsparcie w razie pobytu w szpitalu będącego następstwem najczęściej występujących chorób cywilizacyjnych;
- wdrożenie zmian systemowych w grupowym ubezpieczeniu na życie i zdrowie **Opieka Medyczna S**, które usprawniły proces sprzedaży i umożliwiły m.in. zmianę wysokości składki, bez konieczności nowej deklaracji.

Działania PZU Życie w ramach **indywidualnych ubezpieczeń ochronnych i ochronno-kapitałowych**:

- dostosowanie dokumentów zawierających kluczowe informacje do Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2268 z dnia 6 września 2021 r. zmieniającego regulacyjne standardy techniczne określone w rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) 2017/653 (PRIIP) – dotyczy ubezpieczeń PZU Gwarantowane Jutro, PZU Na Dobry Początek, PZU Cel na Przyszłość, PZU Pogodna Jesień oraz PZU Firma;
- podwyższenie minimalnej składki w ubezpieczeniach indywidualnych na życie dla produktów: PZU Gwarantowane Jutro, PZU Ochrona Każdego Dnia, PZU Wsparcie Najbliższycy;
- aktualizacja zakładanego wskaźnika udziału w zysku, wykorzystywanego w symulacji przebiegu ubezpieczenia dla produktów: PZU Gwarantowane Jutro, PZU Na Dobry Początek, PZU Wsparcie Najbliższych. Zmiana wskaźnika umożliwiła oferowanie klientom potencjalnie wyższych kwot świadczeń w ramach ubezpieczeń zakupionych po 18 marca 2023 roku.

W ramach indywidualnych ubezpieczeń o charakterze **emerytalnym** najistotniejszą kwestią były:

- aktualizacja zapisów OWU w zakresie sposobu prezentowania opłat w umowach ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym - dotyczy ogólnych warunków indywidualnego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym IKE PZU oraz ogólnych warunków grupowego ubezpieczenia

emerytalnego Pogodna Jesień (kod warunków PJKP42 - ubezpieczenie kontynuowane) – uwzględnienie stanowiska KNF;

- dostosowanie procesów obsługi grupowego ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym Pogodna Przyszłość (PPE) do zapisów znowelizowanej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o pracowniczych programach emerytalnych.

W I półroczu 2023 roku PZU Życie aktywnie współpracował z pięcioma bankami, w tym z bankami z Grupy PZU dostarczając kompleksową ofertę ubezpieczeniową dla ich klientów. Współpraca z Bankiem Pekao i Alior Bankiem pozwala PZU Życie sukcesywnie rozszerzać ofertę i skalę sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z produktami bankowymi.

W II kwartale 2023 roku PZU Życie podjął współpracę z bankiem VeloBank S.A. oferując klientom banku ubezpieczenie na życie i dożycie **PZU Stabilne Jutro** z gwarantowaną sumą ubezpieczenia w całym okresie ubezpieczenia.

Działalność i oferta produktowa – spółki zagraniczne

Lietuvos Draudimas

Lietuvos Draudimas to największy i najbardziej doświadczony ubezpieczyciel, lider rynku ubezpieczeniowego na Litwie oraz największa firma ubezpieczeniowa w krajach bałtyckich. Co trzeci mieszkaniec Litwy wybiera ubezpieczenie w Lietuvos Draudimas. W 2023 roku, oprócz bieżącej działalności w obszarze ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych, Lietuvos Draudimas skupiał się w dalszym ciągu na działaniach związanych ze zrównoważonym rozwojem oraz na ulepszaniu i poszerzaniu oferty produktowej, dostosowując ją do zmieniających się warunków oraz oczekiwań klientów.

Poza działalnością bieżącą i ulepszaniem istniejących produktów, działania Lietuvos Draudimas nakierowane były także na:

- uruchomienie aplikacji ubezpieczenia zdrowotnego dla klientów LD – klienci mają możliwość pobrania aplikacji mobilnej LD, której celem jest uproszczenie procesów administracyjnych w ramach umów ubezpieczenia zdrowotnego;
- kampanię związaną z ubezpieczeniem komunikacyjnym OC – w kwietniu 2023 roku uruchomiono kampanię podkreślającą zalety assistance technicznego. W komunikacji do klientów przypomina się o bezpłatnym assistance technicznym, jednocześnie oferując dodatkową wartość – ubezpieczenie OC obowiązujące także podczas jazdy rowerem;
- nową kampanię sprzedażową „Burza w nieruchomościach”, oferującą zachowanie stałej ceny ubezpieczenia nieruchomości przez okres trzech lat;

- zapewnienie pracownikom satysfakcjonującego miejsca pracy – Lietuvos Draudimas zdobył nagrodę dla organizacji, która tworzy najkorzystniejsze środowisko emocjonalne w kategorii dużych firm – laureatów National Responsible Business Awards 2022 ogłoszono w styczniu 2023 roku.

W I półroczu 2023 roku trwały dalsze prace nad automatyzacją procesu likwidacji szkód. Wdrożono automatyczną rejestrację roszczeń w ramach ubezpieczenia zdrowotnego, wprowadzono także w pełni automatyczną realizację wypłaty odszkodowań dla klientów indywidualnych w ramach ubezpieczenia nieruchomości za pośrednictwem strony internetowej www.savasld.lt. Około 75% roszczeń osób prywatnych rejestrowanych było automatycznie.

PZU Litwa Życie

W 2023 roku PZU Litwa Życie podjął decyzję o zmianie modelu sprzedaży. Wizja wzrostu sprzedaży zmienia się z ekspansji ilościowej na jasne procesy, dyscyplinę i scentralizowane narzędzia zarządzania sprzedażą. Optymalizację rozwoju rozpoczęto od wdrożenia wysokich standardów obsługi oraz procesów jakościowych, jednocześnie podjęto decyzję o redukcji zatrudnionych agentów w szczególności agentów nieaktywnych. Spółka koncentruje się na rozwoju obecnego portfela polis (indeksowanie, utrzymanie polis), co w dużej mierze rekompensuje niską nową sprzedaż.

W dalszym ciągu trwały prace nad optymalizacją systemu sprzedaży PZULife, dedykowanego zawieraniu nowych umów. PZULife nadal jest rozwijany jako nowe narzędzie stanowiące wsparcie dla agentów celem lepszego rozpoznania potrzeb klienta. Daje możliwość mierzenia skuteczności działań sprzedażowych, monitorowania aktywności sieci sprzedaży, przekładając się na możliwość poprawy wydajności sprzedaży.

Uruchomienie systemu samoobsługowego, polegające na wdrażaniu wymagań bezpieczeństwa, wzroście zadowolenia klientów z łatwo dostępnymi informacjami oraz zachęcaniu do angażowania się w aktualizację, zmiany umów, korekty roszczeń, zmniejszając w ten sposób obciążenie pracą agentów i koszty usług.

AAS Balta

Szeroka gama produktów, doskonała obsługa klienta oraz przemyślane inwestycje w działania promocyjne marki pozwoliły Balcie utrzymać wiodącą pozycję na łotewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych pod względem wolumenu sprzedaży oraz znacząco wzmocnić rozpoznawalność i reputację marki. Balta posiada najsilniejszy wizerunek na rynku, co wynika głównie z wysokiej świadomości marki i dużej bazy klientów.

W 2023 roku Balta nadal skupia się na zapewnieniu lepszej obsługi klienta i wykorzystaniu możliwości cyfrowych. W 2022 roku wprowadzono możliwość płatności automatycznie pobieranych z kart kredytowych, w roku 2023 wprowadzono podobne opcje płatności także dla faktur.

Zaktualizowany został proces monitorowania portfela celem zapewnienia jak najlepszej ochrony klienta zgodnej z jego potrzebami.

W pierwszej połowie roku Balta zainicjowała kilka kampanii związanych zarówno ze społeczną odpowiedzialnością biznesu, jak i dotyczących profilaktyki bezpieczeństwa. W ramach kampanii „Szalone bezpieczne lato”, Balta zapewniła bezpłatne ubezpieczenie NNW dla blisko 27 tys. dzieci na Łotwie, w tym także dla dzieci ukraińskich przebywających na terenie Łotwy.

Równolegle z innymi działaniami Balta kontynuuje usprawnianie procesów likwidacji szkód, w tym procesu składania wniosków o odszkodowanie online. Proces zgłaszania roszczeń online jest obecnie dostępny dla dziewięciu produktów i skutkuje składaniem wniosków online w przedziale 45%-98% wszystkich roszczeń w zależności od produktu.

Lietuvos Draudimas – oddział w Estonii (PZU Estonia)

Estońskie Biuro Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Eesti Liikluskindlustuse Fond) wdrożyło aplikację dedykowaną rejestracji szkód komunikacyjnych na rynku. W czerwcu 2023 roku PZU Estonia uruchomił integrację z tą aplikacją w celu przekazywania danych z niej do systemu ubezpieczeniowego spółki. Aplikacja wykorzystywana jest w około 40% przypadków rejestracji roszczeń na rynku, dostarczone rozwiązanie zmniejsza liczbę błędów przy wprowadzaniu danych.

W styczniu 2023 roku uruchomiono e-sklep SEB Banku (SEB e-sklep). SEB e-sklep łączy się z bankiem internetowym SEB, dzięki czemu klient SEB wchodzi przez bank internetowy SEB do e-sklepu PZU Estonia i ma dostęp do produktów ubezpieczeniowych związanych z SEB.

W celu poprawienia jakości obsługi klienta a także efektywności kosztowej zrezygnowano z usług zewnętrznego call center na rzecz jego utworzenia w ramach spółki. Jakość obsługi klienta podnoszona jest dzięki stale prowadzonym szkoleniom i wysokim kompetencjom personelu wewnętrznego.

W kwietniu wprowadzono zmiany w produkcie ubezpieczenia komunikacyjnego AC sprzedawanego za pośrednictwem e-sklepu PZU i e-sklepu SEB. Dodano dodatkową opcję wyboru odpowiedniego udziału własnego tym samym różnorodność opcji ubezpieczenia przekłada się na wysokość składki.

PZU Ukraina

W I półroczu 2023 roku w PZU Ukraina przeprowadzono prace mające na celu usystematyzowanie katalogu produktów. Wprowadzono szereg zmian w asortymencie produktów, do najważniejszych należą:

- aktualizacja formularzy umów ubezpieczenia cargo, casco taboru kolejowego, OC przewoźnika/spedytora, ryzyka

3. Działalność Grupy PZU

- morskiego i lotniczego z uwzględnieniem stanu wojennego (dodano dodatkowe zastrzeżenia);
- zmiana warunków wznowienia ubezpieczeń majątkowych (warunkiem jest przeprowadzenie oględzin obiektu i analiza zabezpieczenia ryzyka nawet przy wznowieniach bezszkodowych);
- aktualizacja warunków ubezpieczenia mienia ruchomego zgodnie z nowymi wytycznymi underwritingowymi Grupy PZU;
- aktualizacja limitów uprawnień underwriterów i sprzedawców do akceptacji warunków zawierania umów ubezpieczenia w majątkowych rodzajach ubezpieczeń;
- dokonano zmian w polityce underwritingowej i akwizycyjnej przy zawieraniu umów ubezpieczenia podróznego;
- dokonano analizy statystyki wypłat z tytułu umów ubezpieczenia podróznego. Na jej podstawie skorygowano podstawowe taryfy ubezpieczeń oraz wprowadzono zmiany współczynników korygujących według krajów;
- wdrożenie programów kompleksowego ubezpieczenia turystów „Biznes” i „Bez granic” z włączeniem ubezpieczenia majątkowego „Bezpieczna podróż” na platformie EWA dla partnera „KREDOBANK” SA;
- wdrożenie zaktualizowanej siatki taryfowej dla produktu AC „Avtomix” w systemie QWINS;
- wdrożenie produktu ubezpieczenie OC komunikacyjne na platformach Privatbank oraz partnera internetowego Finbest.

W związku ze zniesieniem w marcu 2023 roku większości ograniczeń z rozliczeń wzajemnych z reasekuratorami nierezydentami w ramach umów reasekuracji, PZU Ukraina został wpisany na listę ubezpieczycieli, którzy mogą dokonywać transakcji reasekuracyjnych z reasekuratorami niebędącymi rezydentami. Spółka regulowała większość swoich zobowiązań w walutach obcych i otrzymała odpowiednie płatności od reasekuratorów nierezydentów z tytułu umów reasekuracji, z wyjątkiem obligatoryjnych umów reasekuracji w ramach OC komunikacyjnego, co do których nadal obowiązują ograniczenia.

PZU Ukraina występuje co miesiąc do Narodowego Banku Ukrainy o potwierdzenie spełniania przez ubezpieczyciela kryteriów niezbędnych do wpisania go na listę ubezpieczycieli uprawnionych do dokonywania płatności w walutach obcych. Pod uwagę brane są wskaźniki finansowe ubezpieczyciela, brak faktów o naruszeniu prawa oraz inne kryteria dotyczące struktury własności.

W pierwszym półroczu 2023 roku w PZU Ukraina, odpowiadając na potrzeby klientów i dążąc do poprawy jakości obsługi klienta, przeprowadzono dodatkowe szkolenia dotyczące standardów obsługi klienta. Równocześnie, aby kontrolować

jakość obsługi klientów, dokonywano stałej kontroli poziomu prolongat umów i poziomu dosprzedaży.

PZU Ukraina Życie

W 2023 roku PZU Ukraina Życie kontynuował świadczenie usług w zakresie ubezpieczeń na życie, zapewniając zarówno zawieranie nowych umów ubezpieczenia we wszystkich kanałach sprzedaży, z uwzględnieniem ograniczeń czasu wojennego, jak i wsparcie i obsługę istniejącego portfela.

Obecnie spółka utrzymuje proces zawierania nowych umów ubezpieczenia tylko w regionach administracyjnych kraju niedotkniętych działaniami wojennymi - na zachodzie i w centrum Ukrainy, a także z przestrzeganiem ograniczeń dotyczących sumy ubezpieczenia, listy ryzyk i wymagań dla ubezpieczających. Jednocześnie jednym z priorytetów spółki jest zapewnienie wysokiej jakości obsługi istniejącego portfela umów ubezpieczeniowych: terminowa i pełna wypłata świadczeń oraz kwot wykupu, a także zapewnienie ciągłego działania centrum kontaktowego.

Spółka kontynuowała współpracę ze wszystkimi kluczowymi bankami, z którymi współpracowała przed wojną. Zawierała nowe umowy na warunkach, dostosowanych do stanu wojennego w indywidualnych kanałach sprzedaży – w kanale brokerskim i kanale agencyjnym. Partnerem kluczowym sprzedającym indywidualne umowy ubezpieczenia w 2023 roku pozostaje MLM-broker EULIFE.

3.2.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność ubezpieczeniową w II półroczu 2023 roku

Ubezpieczenia majątkowe w Polsce

Obok zdarzeń o charakterze losowym, takich jak: nagłe powodzie, grad, deszcze nawalne, huragany, trąby powietrzne, susze, przymrozki wiosenne, które z uwagi na zachodzące zmiany klimatyczne stają się coraz bardziej nieprzewidywalne i przyczyniają się do coraz większej szkodowości w sektorze ubezpieczeń majątkowych, możliwe są także:

- wzrost cen części zamiennych wpływających na koszty likwidacji szkód na skutek spadku wartości złotego wobec euro oraz problemów w globalnych łańcuchach dostaw (wpływ sankcji wobec Rosji oraz działań zbrojnych na terenie Ukrainy) przekładające się na brak dostępności komponentów do produkcji aut i ograniczonej dostępności części zamiennych;
- niepewność w zakresie dynamiki sprzedaży nowych samochodów, głównie w kanale dealerskim i finansowanych przez firmy leasingowe, co może się przełożyć na niższą sprzedaż ubezpieczeń komunikacyjnych;

- zmniejszenie popytu na zakup ubezpieczeń dobrowolnych, z powodu istotnego wzrostu inflacji, wyższego bezrobocia i spadku zatrudnienia;
- spowolnienie wzrostu gospodarczego w Polsce – trudniejsza sytuacja finansowa firm może wpłynąć na wzrost ryzyka kredytowego, zwiększenie szkodowości portfela ubezpieczeń finansowych oraz wyhamowanie dynamiki składki przypisanej brutto;
- zmiany trendów i zachowań klientów poszukujących zindywidualizowanej oferty i elektronicznego, szybkiego sposobu zawierania umów i takiej też obsługi ubezpieczeń, co wymusza na zakładach ubezpieczeń konieczność szybkiego dostosowywania się do nowych oczekiwań;
- wzrost wyłudzeń i przestępstw ubezpieczeniowych z powodu trudniejszej sytuacji finansowej w wielu branżach, rosnącego bezrobocia i niższego zatrudnienia;
- pojawienie się kolejnych regulacji bądź obciążeń finansowych zakładów ubezpieczeń.

Ubezpieczenia na życie w Polsce

Do głównych czynników ryzyka należą:

- wpływ zmian proponowanych przez Komisję Europejską w ramach pakietu RIS (Retail Investment Strategy), które w szczególnym stopniu dotyczą dystrybucji umów ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym (produktów z grupy 3 i z grupy 1);
- długoterminowy wpływ inflacji na m.in. na sytuację gospodarczą i finansową klientów, w tym zdolności zakupowe (możliwe wyhamowanie dynamiki sprzedaży, rosnące koszty działalności), jak również utratę wartości sum ubezpieczenia w polisach portfelowych (pojawia się istotna konieczność indeksowania sum ubezpieczenia);
- wpływ cyfryzacji na zmiany i usprawnienie procesów sprzedażowych i usługowych w sektorze ubezpieczeń;
- starzenie się społeczeństwa i jego wpływ na rozwój nowych segmentów rynku (np. zmiany w preferencjach konsumentów);
- regulacje unijne DORA - konieczność zwiększenia bezpieczeństwa w cyfrowym sektorze finansowym;
- wdrażanie nowych rozwiązań opartych o sztuczną inteligencję (AI), np. lepsze zarządzanie danymi, konstruowanie ofert ubezpieczenia, analizy szkodowości itd.;
- zmiany demograficzne i starzejące się społeczeństwo oraz wynikające z tego zmiany dotychczasowego poziomu śmiertelności i dzietności;
- stała presja na cenę w ubezpieczeniach grupowych oraz walka o właścicielstwo klienta (w tym jego danych) skutkująca obniżaniem marż dla ubezpieczyciela i jakości

oferowanego produktu oraz tworzeniem barier wejścia i wyjścia dla klientów u pośredników niezależnych;

- negatywny wpływ wyższych stóp procentowych, rosnącej inflacji oraz kosztów utrzymania (ceny energii, towarów i usług) na sprzedaż kredytów hipotecznych/gotówkowych oraz powiązanych z nimi ubezpieczeń.

Ubezpieczenia w krajach bałtyckich i na Ukrainie

Obok zdarzeń o charakterze losowym, takich jak: nagłe powodzie, grad, deszcze nawalne, huragany, trąby powietrzne, susze, przymrozki wiosenne, które z uwagi na zachodzące zmiany klimatyczne stają się coraz bardziej nieprzewidywalne i przyczyniają się do coraz większej szkodowości w sektorze ubezpieczeń majątkowych, możliwe są także:

- napięcia geopolityczne, w szczególności trwająca wojna Rosja-Ukraina, ma bezpośredni wpływ na możliwość prowadzenia i wyniki działalności ubezpieczeniowej na Ukrainie;
- wyhamowanie wzrostu gospodarczego w krajach bałtyckich i w Ukrainie – trudniejsza sytuacja finansowa firm może wpłynąć na wzrost ryzyka kredytowego, zwiększenie szkodowości portfela ubezpieczeń finansowych oraz wyhamowanie dynamiki składki przypisanej brutto w ubezpieczeniach zarówno komunikacyjnych, jak i majątkowych;
- negatywny wpływ wyższych stóp procentowych, rosnącej inflacji oraz kosztów utrzymania (ceny energii, towarów i usług) na sprzedaż kredytów hipotecznych/gotówkowych oraz powiązanych z nimi ubezpieczeń;
- wpływ nowych regulacji EIOPA na rynek ubezpieczeń w Unii Europejskiej;
- zmiany trendów i zachowań klientów poszukujących zindywidualizowanej oferty i elektronicznego, szybkiego sposobu zawierania umów i takiej też obsługi ubezpieczeń, co wymusza na zakładach ubezpieczeń konieczność szybkiego dostosowywania się do nowych oczekiwań;
- wzrost wyłudzeń i przestępstw ubezpieczeniowych z powodu trudniejszej sytuacji finansowej w wielu branżach;
- pojawienie się kolejnych regulacji bądź obciążeń finansowych zakładów ubezpieczeń.

3. Działalność Grupy PZU

3.3. Opieka medyczna

3.3.1. Sytuacja na rynku zdrowotnym

Rynek zdrowotny to rozwijający się i perspektywiczny obszar biznesowy. Eksperti firmy PMR zajmującej się badaniami i analizami rynkowymi w Europie Środkowo-Wschodniej prognozują, że w latach 2023-2028²:

- tempo wzrostu rynku prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych osiągnie średniorocznie ok. 8,6% dla dodatkowych ubezpieczeń zdrowotnych, a dla abonentów ok. 8,4%;
- tempo wzrostu dla rynku fee for service (płatność za usługę) wyniesie średniorocznie 8,3%.

Oczekiwane są również:

- dalszy intensywny rozwój telemedycyny i możliwości usługowych w kanałach zdalnych;
- rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym i większe zapotrzebowanie na opiekę nad osobami starszymi;
- wzrost świadomości społecznej z zakresu profilaktyki i okresowych badań;
- utrzymująca się na wysokim poziomie inflacja medyczna, w szczególności presja płacowa po stronie personelu medycznego;
- zredukowanie istotności czynnika pandemii COVID-19 i jej wpływu na rynek opieki zdrowotnej.

Według PMR³ wartość rynku prywatnej opieki zdrowotnej w ramach produktów fee for service w 2023 roku osiągnie wartość 26,4 mld zł (wzrost o 13,8% r/r). Wartość abonentów medycznych osiągnie 6,4 mld zł (wzrost o 14,1%), a wartość rynku prywatnych ubezpieczeń zdrowotnych to ponad 1,4 mld zł (wzrost o 14,3% r/r).

Od połowy 2023 roku Narodowy Fundusz Zdrowia podwyższył wyceny świadczeń w ambulatoryjnej opiece specjalistycznej (AOS). Ma to pozytywny efekt dla placówek oferujących usługi medyczne w ramach finansowania publicznego.

Wbrew pierwotnym obawom, napływ osób z Ukrainy w związku z wojną, nie przyczynił się do obserwowalnego zwiększenia niemożliwego do zaspokojenia popytu na usługi medyczne w sektorze prywatnym. Jednakże potencjalna eskalacja lub przedłużający się konflikt może negatywnie wpłynąć na prywatny rynek opieki zdrowotnej, przez sytuację makroekonomiczną i wskaźniki dotyczące inflacji i stóp procentowych, które mogą skutkować ograniczeniem prywatnej konsumpcji i spadkiem realnych wynagrodzeń.

2, 3) Raport PMR, „Rynek prywatnej opieki zdrowotnej w Polsce 2023 – analiza rynku i prognozy rozwoju na lata 2023-2028”

Według PMR, inflacja medyczna będzie ważnym czynnikiem wpływającym na wartość rynku prywatnej opieki medycznej. Dotychczasowy trend w zakresie wzrostu cen utrzyma się również w kolejnych latach, a jego tempo będzie jeszcze wyższe. Dlatego powyższe aspekty będą szczególnie istotne dla cen usług ambulatoryjnych oraz lekarskich. Rynek usług medycznych (fee for service, abonamenty, ubezpieczenia) jest wrażliwy na wyraźne wzrosty cen energii elektrycznej oraz materiałów i surowców, które podnoszą koszty operacyjne. Dynamika wzrostu wynagrodzeń w prywatnej opiece zdrowotnej wynosi aż 13,2% r/r, co wynika głównie z roszczeń płacowych pracowników białego personelu w tym pielęgniarek, rehabilitantów, fizjoterapeutów, higienistek i pomocy stomatologicznej.

Prognozowana całkowita wartość rynku prywatnej opieki zdrowotnej na koniec 2023 roku wynosi 78,3 mld zł z czego wartość rynku bez wydatków na leki i nieleki⁴ to około 34,5 mld zł. Prognozowana inflacja CPI dla 2023 roku w sektorze rynku zdrowia wynosi 8,5% (wskaźnik CPI). Średni wzrost dla rynku jest niższy niż inflacja, ponieważ uwzględnia dość stabilne ceny leków. Spodziewany jest wzrost na poziomie 14,0%⁵ dla usług lekarskich.

3.3.2. Działalność i oferta produktowa

PZU Zdrowie jest jednym z największych ogólnopolskich operatorów medycznych. Sieć medyczna PZU Zdrowie liczy blisko 130 placówek własnych, w tym pracownie diagnostyki obrazowej, oraz ponad 2 200 placówek partnerskich w 600 miastach w Polsce. Posiada własną całodobową infolinię medyczną, portal pacjenta mojePZU oraz Centrum Telemedyczne. Zapewnia opiekę zdrowotną w formie ubezpieczeń i abonamentów dla firm oraz klientów indywidualnych. Centra medyczne PZU Zdrowie są dostępne także dla pacjentów nieposiadających pakietów PZU. Na obszar Zdrowie składa się działalność operatora medycznego PZU Zdrowie oraz ubezpieczenia zdrowotne. Jest on integralną częścią modelu biznesowego Grupy PZU i stanowi jeden z najważniejszych obszarów jej wzrostu. Po dwóch kwartałach 2023 roku przychody w filarze zdrowia wzrosły o 26,6% r/r – do 760,1 mln zł. Zwiększyły się zarówno przychody generowane przez wciąż powiększaną sieć placówek (o 25,7 % r/r), jak i sprzedaż ubezpieczeń zdrowotnych i abonamentów (o 31,1% r/r). Liczba umów zdrowotnych w całej Grupie PZU wzrosła do 3,37 mln, tj. 7,7%

4) Kategoria „wydatki na leki i nieleki” obejmuje: (1) wydatki pacjentów na leki (refundowane, nier refundowane Rx i OTC), suplementy diety i inne produkty w aptekach oraz (2) wydatki pacjentów na leki OTC i suplementy diety poza aptekami (w sklepach ogólnodostępnych, w tym w sklepach spożywczych, stacjach benzynowych, drogeriach, zielarniach, sklepach zielarsko-medycznych, specjalistycznych sklepach z suplementami, sklepach sportowych i innych), w tym sprzedaż internetową w e-sklepach (w tym e-aptekach) i na platformach sprzedażowych.

5) PMR, 2023, Wartość rynku usług zdrowotnych płatnych na miejscu w Polsce (mld zł) i dynamika (%) 2023-2028

Szeroki wybór produktów zdrowotnych jest dostosowany do segmentu i potrzeb klienta.

opieka ambulatoryjna	stomatologia	medycyna pracy	rehabilitacja	programy profilaktyczne	opieka szpitalna	dofinansowanie do leków	telemedycyna	opieka psychologiczna

r/r, głównie dzięki sprzedaży ubezpieczeń zdrowotnych i dodatków do produktów ochronnych.

Działalność operatora medycznego PZU Zdrowie obejmuje:

- obsługę produktów zdrowotnych w formie ubezpieczeń (ubezpieczenia na życie i zdrowie oraz ubezpieczenia zdrowotne majątkowe i pozostałe osobowe – produkty PZU SA, PZU Życie i TUV PZUW);
- sprzedaż i obsługę produktów pozaubezpieczeniowych (medycyna pracy, abonamenty medyczne grupowe i indywidualne, partnerstwa i programy profilaktyczne);
- budowę własnej infrastruktury medycznej o jednolitym standardzie (centra medyczne, pracownie diagnostyczne i własne Centrum Telemedyczne) dla zapewnienia jak najlepszego dostępu do świadczonych usług i realizacji celów przychodowych.

Model opieki medycznej zorientowany jest na utrzymanie zdrowia klientów, szeroki zakres działań profilaktycznych i badań przesiewowych, a także wspieranie zdrowego stylu życia.

Działania zrealizowane w pierwszej połowie 2023 roku w ramach rozwoju obszaru Zdrowia

Rozwój oferty zdrowotnej

Oferta pozaubezpieczeniowa (pakiety, abonamenty)

W I połowie 2023 roku PZU Zdrowie kontynuowało rozwój grupowej oraz indywidualnej oferty opieki medycznej, aby realizować strategię kompleksowego operatora medycznego. Główne działania obejmowały:

- uaktualnienie i dostosowanie zakresów abonamentów indywidualnych do oczekiwań klientów;
- poszerzenie oferty kredytowej o nowych operatorów oraz o raty 0%;
- wdrożenie kolejnych pakietów profilaktycznych (przedpłacone pakiety usług medycznych do jednorazowego wykorzystania w placówkach PZU Zdrowie) – najnowsze z wdrożonych pakietów dedykowane są kobietom w ciąży, a także w okresie przed i po ciąży, zostały przygotowane także pakiety stomatologiczne;

- wdrożenie dodatku do abonamentu medycznego pakiet „Profilaktyka COVID” – program profilaktyczny pocovidowy, mający na celu diagnostykę oraz wykluczenie powikłań związanych z obecnością COVID-19.

Oferta ubezpieczeniowa

PZU Zdrowie, poza oferowaniem własnych produktów zdrowotnych, jest operatorem medycznym, który obsługuje produkty ubezpieczeniowe Grupy PZU.

E-commerce

W sklepie internetowym: Prywatna opieka medyczna | Sklep PZU Zdrowie, w którym klienci indywidualni mogą zapoznać się z ofertą produktową PZU Zdrowie, zostały dodane panele badań laboratoryjnych. Są to zestawy badań odpowiadające konkretnym zagadnieniom medycznym.

Rozwój infrastruktury medycznej

- Otwarcie dwóch nowych placówek medycznych:
  - **Stomatologia PZU Zdrowie Łódź Ogrodowa**
W kwietniu 2023 roku PZU Zdrowie uruchomiło pierwszą osobną klinikę stomatologiczną, która jest zlokalizowana w pasażu Ogrodowa 8 Office, między CH Manufaktura a ulicą Piotrkowską, w lokalu na parterze o powierzchni 200 m2. Placówka stomatologiczna jest zlokalizowana w tym samym pasażu, w którym znajduje się otwarta w maju 2022 roku placówka ambulatoryjna PZU Zdrowie. Dzięki temu pacjenci zyskują kompleksową opiekę medyczną. Pracujący w niej specjaliści prowadzą leczenie dzieci i dorosłych. Atutami nowej placówki są wykwalifikowana kadra medyczna, stomatologiczna tomografia komputerowa (CBCT) oraz dostępny nowoczesny mikroskop. Do dyspozycji pacjentów są specjaliści wielu dziedzin: endodoncji, profilaktyki, chirurgii stomatologicznej, implantologii, protetyki, pedodoncji oraz ortodoncji. Świadczenia realizowane są w trzech nowoczesnych gabinetach, z których każdy wyposażony jest w RTG punktowe przy unie.
  - **Centrum Medyczne PZU Zdrowie Kraków Prądnicka**
W czerwcu 2023 roku PZU Zdrowie otworzyło trzecią placówkę własną w Krakowie. W nowoczesnym budynku

3. Działalność Grupy PZU

- przy ul. Prądnickiej 20a powstało wielospecjalistyczne centrum medyczne z szeroką ofertą diagnostyki i konsultacji lekarskich oraz poradnią medycyny pracy. Nowa placówka medyczna, zlokalizowana jest w kompleksie handlowo-biurowym Regent Office i zastąpiła dotychczas działającą placówkę przy ul. Mazowieckiej 5. Mogą z niej korzystać zarówno obecni pacjenci, jak i nowi w ramach abonamentów firmowych, indywidualnych, bądź usług pełnopłatnych. Oferta specjalistów obejmuje konsultacje z zakresu: chorób wewnętrznych, alergologii, endokrynologii, ginekologii, kardiologii, neurologii, okulistyki, ortopedii, otolaryngologii, reumatologii i urologii. Placówka obsługuje kompleksowo klientów medycyny pracy zapewniając również badania z zakresu psychotechniki. Pacjenci mogą także skorzystać z trzech nowoczesnie wyposażonych gabinetów stomatologicznych, które zapewniają pełną diagnostykę radiologiczną.
- Zrealizowanie akwizycji placówki medycznej Nowa 5 w Gorzowie Wielkopolskim (styczeń 2023 roku), pierwszej w woj. lubuskim placówki własnej PZU Zdrowie;
  - Zrealizowanie akwizycji placówki medycznej Boramed Centrum Medyczne (maj 2023 roku), jednego z największych podmiotów w aglomeracji Warszawskiej specjalizującego się w ginekologii;
  - Uruchomienie w I kwartale 2023 roku dwóch nowych pracowni diagnostyki obrazowej - w Gdańsku i w Krakowie;
  - Przygotowanie do uruchomienia dwóch nowych pracowni diagnostyki obrazowej w Poznaniu i Toruniu;
  - Przygotowanie do przeniesienia pracowni diagnostyki obrazowej do nowej lokalizacji w Białymstoku;
  - Zwiększenie liczby współpracujących lekarzy w sieci własnej do ponad 2 500 lekarzy – w odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie pacjentów na usługi medyczne we wszystkich liniach biznesowych;
  - Kontynuacja zwiększenia skali współpracy z NFZ przez m.in. zwiększenie liczby przyjmowanych pacjentów i realizowanych świadczeń w ramach ambulatoryjnej opieki specjalistycznej (związane z uwolnieniem limitów świadczeń od lipca 2021 roku);
  - Rozbudowa własnego Centrum Telemedycznego, które zatrudnia 160 lekarzy i psychologów, w 15 specjalizacjach. Jednostka odpowiada za ponad 50% wszystkich usług telemedycznych świadczonych dla pacjentów. Lekarze Centrum Telemedycznego obsługują także Teleplatformę Pierwszego Kontakt dla Ministerstwa Zdrowia;
  - PZU Zdrowie kontynuowało prowadzenie interwencji kryzysowych zapewniających pomoc poszkodowanym i ich rodzinom w sytuacjach nagłych, takich jak śmierć bliskiej osoby, wypadek losowy czy ciężka choroba. Wsparcie odbywa się w miejscu zamieszkania pacjenta. Może mieć formę spotkań osobistych lub być kontynuowane zdalnie-

pacjent pozostaje pod opieką tego samego psychologa. Pomocy udzielają wykwalifikowani interwenci kryzysowi, psychotraumatologowie i psychoonkologowie. W I półroczu 2023 roku zorganizowano 161 interwencji dla 193 uprawnionych.

Projekt mojePZU Ekosystem w PZU Zdrowie

W I połowie 2023 prowadzony był dalszy intensywny rozwój portalu mojePZU oraz funkcjonalności systemu Assistance Zdrowie, wspierających self service i obsługę klienta:

- Zautomatyzowany został proces zamawiania recept przez klienta;
- Uruchomiono na Infolinii PZU Zdrowie pilotaż procesu bezpośredniego umawiania badań laboratoryjnych do placówek własnych PZU Zdrowie;
- Optymalizowano ścieżki klienckie na portalu internetowym oraz w aplikacji mobilnej (poprawa funkcjonalności i UX dla obecnych procesów);
- Przeniesiono PAK Zdrowie na nowy model obsługi płatności, ujednolicając ścieżkę zakupu na portalu mojePZU zgodnie z procesami zakupu produktów Grupy PZU;
- Wdrożono w aplikacji mobilnej ekrany natywne dla procesu umawiania badań USG i RTG.

Nowa strona internetowa zdrowie.pzu.pl

W I połowie 2023 roku kontynuowano prace nad uruchomioną w czerwcu 2022 roku stroną internetową PZU Zdrowie, działającą pod adresem: zdrowie.pzu.pl. Celem zmian było dodanie nowych funkcjonalności oraz dostosowanie strony do wymagań pozycjonowania treści (SEO) i kampanii w wyszukiwarce (SEM) oraz praktyk user experience (UX). Wśród nowych elementów strony są m.in.: usprawniona wyszukiwarka placówek medycznych, sekcja „Dla pacjenta”, sekcja poradnikowa „Blog” oraz zakładka „Dla mediów” i „O nas”, a także wersja strony w języku angielskim.

Rozwój innowacyjnych rozwiązań

PZU Zdrowie nieustannie poszukuje nowatorskich rozwiązań, które mogą dostarczyć wartość dla pacjentów, lekarzy i Grupy PZU. Obszary poszukiwań i analiz obejmują m.in. wykorzystanie zaawansowanych systemów telemedycznych, sztucznej inteligencji, wirtualnej rzeczywistości, cyfrowych terapii. Na szczególną uwagę zasługują następujące działania:

- **Pilotaż Cardiomatics w diagnostyce kardiologicznej** - oprogramowanie usprawniające diagnostykę kardiologiczną w ramach programu pilotażowego wspiera pracę lekarzy w kilku placówkach medycznych PZU Zdrowie. Rozwiązanie polskiej firmy Cardiomatics, przyspiesza otrzymanie wyników badania i pomaga w efektywnej analizie

i interpretacji EKG. Oprogramowanie działa w chmurze i służy do automatyzacji analizy sygnałów EKG. Jest to wyrób klasy medycznej IIa, funkcjonujący w oparciu o dokładne algorytmy sztucznej inteligencji, których skuteczność została potwierdzona m.in. w badaniach klinicznych. Oprogramowanie jest używane przez ponad 1000 pracowników medycznych w ponad 15 krajach, w tym w Szwajcarii, Niemczech, UK i Polsce. Za pomocą Cardiomatics zdiagnozowanych zostało już ponad 150 tys. pacjentów;

- **Pilotaż Autenti** - mając na uwadze działania proekologiczne i efektywność procesową, PZU Zdrowie od 2022 roku wykorzystuje podpis elektroniczny firmy Autenti w obsłudze dokumentów wymienianych między PZU Zdrowie a wybranymi placówkami partnerskimi za pomocą tej platformy. Rozwiązanie służy do zdalnego podpisywania dokumentów i umożliwia wyrabianie podpisów kwalifikowanych w ciągu kilkunastu minut. Poza usprawnianiem procesów wewnętrznych, dodatkową korzyścią z zastosowania rozwiązania jest ograniczenie zużywanego papieru;
- **Pilotaż Upmedic** - rozwiązanie Upmedic to inteligentny edytor tekstu wspierający pracę lekarzy radiologów w wybranych placówkach PZU Zdrowie. Narzędzie umożliwia tworzenie dokumentacji medycznej najwyższej jakości za pomocą kliku kliknięć myszki, tym samym skracając czas wykonania opisu badań obrazowych nawet o 70%. Startup Upmedic został doceniony w międzynarodowych akceleratorach innowacji takich jak Health Venture Lab General Electronics i Roche Healthcare Lab jako najlepsze rozwiązanie zarządzające danymi medycznymi;
- **Pilotaż z Telemedycyna Polska S.A.** - poszerzenie portfolio usług telemedycznych o dwa nowe pakiety w zakresie rozpoznania i monitorowania zaburzeń rytmu serca. Dla pacjentów Centrum Medycznego PZU Zdrowie Stawki dostępne są dwa pilotażowe pakiety usługi telemedycznej odpowiadające na różne potrzeby:
  - **Teleopieka** – zdalna opieka kardiologiczna trwająca do 6 miesięcy. W ramach usługi pacjent ma możliwość wykonywania nielimitowanej liczby badań EKG oraz nielimitowanych telekonsultacji badań na żądanie. Na koniec każdego miesiąca przygotowywany jest raport ilościowy z wykonanych badań, który jest przesyłany pacjentowi na jego adres e-mail oraz dodatkowo udostępniony lekarzowi PZU Zdrowie, który wystawił skierowanie,
  - **Telediagnostyka** – zdalna diagnostyka kardiologiczna typu event-holter trwająca do 30 dni kalendarzowych. Pacjent może wykonać nielimitowaną liczbę badań EKG. Po zakończeniu diagnostyki przygotowywany jest diagnostyczny raport końcowy, który jest przesyłany pacjentowi na jego adres e-mail oraz dodatkowo udostępniony lekarzowi PZU Zdrowie, który wystawił skierowanie.

O kwalifikacji pacjenta do programu decyduje lekarz kardiolog PZU Zdrowie, który wystawia elektroniczne skierowanie na usługę telemedyczną. W placówce medycznej pacjent otrzymuje certyfikowane medyczne mobilne urządzenie EKG oraz instaluje bezpłatną aplikację mobilną – dostępną dla systemów operacyjnych iOS oraz Android umożliwiającą wykonanie badań EKG oraz zapoznanie się w czasie rzeczywistym z wstępną interpretacją badania EKG wykonaną przez algorytm sztucznej inteligencji. W razie potrzeby i występowania objawów klinicznych pacjent może skonsultować badanie EKG z lekarzem. Po zakończeniu usługi telemedycznej pacjent zwraca bezpłatnie urządzenie za pomocą kuriera do firmy Telemedycyna Polska;

- **Członkostwo w Koalicji AI w Zdrowiu** - PZU Zdrowie kontynuuje działania w ramach Koalicji AI w Zdrowiu. Koalicja w swojej działalności zmierza do propagowania wykorzystywania sztucznej inteligencji (AI) w polskim systemie ochrony zdrowia. Skupiając grono ekspertów i podmiotów stawiających sobie za najwyższy cel dobro pacjentów, chce wytyczać kierunki rozwoju wykorzystywania technologii AI w sektorze. Koalicja dąży do wypracowania warunków umożliwiających jak najszerze wykorzystanie tych rozwiązań. Podkreśla przy tym znaczenie profesjonalnego personelu medycznego wskazując na wspierającą rolę technologii, która ma usprawniać proces leczenia, a nie eliminować czy pomniejszać rolę lekarza. W swoich działaniach Koalicja angażuje się w projekty na rzecz cyfryzacji systemu ochrony zdrowia, podejmując współpracę z Ministerstwem Zdrowia i Kancelarią Prezesa Ministrów. W maju 2022 roku Koalicja opublikowała „Białą Księgę AI w Praktyce Klinicznej” będącą rezultatem prac jej członków oraz raport o polskim sektorze medtech „Top Disruptors in Healthcare”.

Działania PZU Zdrowie na rzecz promocji zdrowia

PZU Zdrowie podejmuje szereg działań na poziomie krajowym i lokalnym mających na celu poprawę zdrowia Polaków. Działania PZU Zdrowie z zakresu społecznej odpowiedzialności biznesu zostały opisane w raportach branżowych: „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2022. Dobre praktyki” – raport Forum Odpowiedzialnego Biznesu oraz rozszerzonej anglojęzycznej wersji “Zielone Szpitale” raportu UN Global Compact Network Poland.

Promocja profilaktyki i zdrowego stylu życia:

- **Kampania edukacyjna „Bliżej Siebie”** - ogólnopolska akcja na rzecz promocji zdrowia psychicznego w środowisku pracy. W ramach inicjatywy powstała internetowa baza wiedzy <https://blizejsiebie.info/> oraz raport „Bliżej Siebie – zdrowie psychiczne i empatia w pracy” podsumowujący potrzeby i dobre praktyki w tym zakresie. PZU Zdrowie udostępniło również dedykowane materiały pracownikom

3. Działalność Grupy PZU

- spółki za pośrednictwem intranetu i komunikacji wewnętrznej;
- **Akcja edukacyjna #ZdrowaKariera** – akcja edukacyjna PZU Zdrowie na temat budowania zdrowych nawyków w pracy w obszarach: zdrowe odżywianie, sport, niebezpieczeństwo używek czy zadbanie o zdrowy sen. W ramach akcji zrealizowano nagrania z ekspertami zdrowia i opracowano materiały dostępne na stronie <https://zdrowie.pzu.pl/zdrowakariera>. Akcja została przeprowadzona w mediach społecznościowych PZU Zdrowie oraz w ramach komunikacji wewnętrznej;
  - **VIII Bieg „Od Hallera do Hallera”** - wydarzenie, w którym wzięło udział blisko 500 osób z całej Polski. PZU Zdrowie było partnerem biegu;
  - **Bieg charytatywny „Piątka dla Bartka” w Kielcach** – wydarzenie zabezpieczane medycznie przez Centrum Medyczne PZU Zdrowie Kielce;
  - **Spartakiada w Spale** – zawody sportowe dla dzieci z niepełnosprawnościami, podczas którego PZU Zdrowie przeprowadziło zajęcia edukacyjne z udzielania pierwszej pomocy z użyciem nowoczesnej technologii #VR;
  - Rozwój bloga poradnikowego PZU Zdrowie „**Poradnik o zdrowiu**” z artykułami na temat zdrowego stylu życia i wybranych zagadnień medycznych.

Patronat PZU Zdrowie i współorganizacja wydarzeń wspierających rozwój polskiej medycyny i systemu ochrony zdrowia:

- Konferencja „O chorowaniu po ludzku” zorganizowana przez Fundację Ludzie i Medycyna - Konferencja online na temat aktywnego życia z chorobami przewlekłymi;
- **ENERGA Griffin Cup** – 10 turniejów piłki nożnej, w których brały udział dzieci w wieku 7-12 lat z województwa pomorskiego. W rozgrywkach wzięło udział 1 020 dzieci (860 chłopców i 160 dziewczyn). W sumie rozegrano 318 meczów. Celem wydarzenia była promocja zdrowego trybu życia wśród najmłodszych;
- **VIII Kongres Wyzwań Zdrowotnych** - konferencja poświęcona ochronie zdrowia w Polsce. Eksperti PZU Zdrowie wzięli udział w debatach z zakresu biznesu, medycyny i komunikacji;
- **International Student Scientific Conference** na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym - Celem konferencji było promowanie rozwoju naukowego studentów, a także stworzenie forum debaty oraz możliwości prezentacji badań i osiągnięć naukowych;

- Konferencja Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych (KRAUM) na Wrocławskim Uniwersytecie Medycznym - tematem konferencji była jakość kształcenia zawodów medycznych, która to jest decydująca dla działania systemu ochrony zdrowia oraz edukacji zdrowotnej;
- Hackaton Hack na Zdrowie na Łódzkim Uniwersytecie Medycznym - Hackathon, czyli sprint projektowo-szkoleniowy. Celem Hackathonu było stworzenie wspólnej przestrzeni, która umożliwi wykreowanie innowacyjnych rozwiązań i da szansę na pozyskanie funduszy na rozwinięcie ich pomysłów oraz pozyskanie partnerów biznesowych;
- Międzynarodowa Konferencja AI & MEDTECH CEE zorganizowana przez Koalicję AI w Zdrowiu i Polską Federację Szpitali - Najważniejsze wydarzenie w branży innowacji medycznych w Polsce. Wydarzenie to jest pierwszym na tak dużą skalę w Europie środkowo-wschodniej wydarzeniem dedykowanym sztucznej inteligencji i innowacjom w zdrowiu. Skupia liderów technologicznych i ekspertów z sektora zdrowia z całego świata, a także przedstawicieli strony publicznej, placówek medycznych, startupów, organizacji branżowych i funduszy inwestycyjnych;
- Raport "Top Disruptors in Healthcare" - coroczny przegląd najbardziej innowacyjnych projektów z sektora medtech. W tegorocznej edycji zaprezentowano 151 startupów – 125 z Polski i 26 z Europy Środkowo-Wschodniej. Celem raportu "Top Disruptors in Healthcare" jest wsparcie startupów medycznych w zakresie finansowania poprzez dostarczenie rzetelnych informacji o startupach medycznych, ich modelach biznesowych, osiągnięciach i potencjale, aby przyciągnąć uwagę potencjalnych inwestorów i instytucji biznesowych;
- Supertalenty w Medycynie 2023 zorganizowany przez Puls Medycyny - Konkurs przeznaczony dla lekarzy oraz absolwentów kierunków pokrewnych medycynie, którzy cieszą się autorytetem w swoim środowisku zawodowym i wśród pacjentów oraz mogą się pochwalić udokumentowanymi osiągnięciami zawodowymi, naukowymi i/lub organizacyjnymi;
- Kongres Gospodarki Senioralnej „Dialog Pokoleń” zorganizowany przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej - najważniejsze wydarzenie o pokoleniu 55+. W Kongresie pod hasłem "Dialog Pokoleń – społeczeństwo – zdrowie – praca – rynek konsumencki" wystąpiło ponad 30 mówców, którzy przedstawili unikatową wiedzę i nowe insights na temat potrzeb starszych klientów w kontekście zmian technologicznych, zarządzania różnorodnością wiekową na rynku pracy oraz dbania o zdrowie.

3.3.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność obszaru zdrowie w II półroczu 2023 roku

Do głównych czynników ryzyka należą:

- popyt na lekarzy specjalistów przewyższa podaż, co może spowalniać rozwój, a także wpływać na osiągane marże;
- presja inflacyjna ze strony sieci placówek partnerskich oraz presja płacowa ze strony lekarzy i pozostałego personelu zajmującego się pacjentami w placówkach medycznych może bezpośrednio wpływać na wyniki w obszarze zdrowia;
- presja płacowa w połączeniu ze zwiększonym popytem na usługi medyczne, może skutkować ograniczoną możliwością świadczenia tych usług w wybranych placówkach medycznych – personel medyczny może preferować/akceptować wyłącznie placówki akceptujące wyższe oczekiwania płacowe;
- zmiany poziomu diety, śmiertelności i zachorowalności, a także konsekwencje zdrowotne wynikające z tego, że w okresie pandemii COVID-19 odkładano w czasie leczenie niektórych schorzeń (np. kardiologicznych i onkologicznych), mogą przełożyć się na wartość sprzedaży i szkodowość (np. abonamentów czy ubezpieczeń zdrowotnych);
- zmiany trendów i zachorowań klientów, którzy zaczęli poszukiwać zindywidualizowanej oferty - nowe oczekiwania klientów mogą powodować konieczność zmian w procesach i systemach, co z kolei może wpłynąć na poziom wyników;
- stała presja na cenę w ubezpieczeniach grupowych – rynek usług zdrowotnych pozostaje bardzo konkurencyjny pod względem zarówno ceny, jak i zakresu usług;
- stosunkowo wysokie nasycenie rynku w większych miastach, a jednocześnie ograniczenia kadrowe i brak potencjału klienckiego w mniejszych miastach może ograniczać dynamikę rozwoju;
- ewentualna zmiana wycen świadczeń AOS przez Narodowy Fundusz Zdrowia może spowodować istotne zmiany w wynikach osiąganych w placówkach medycznych;
- podwyższona i/lub bardziej agresywna polityka rozwoju sieci własnych placówek przez poszczególnych graczy może w długim terminie istotnie wpływać na możliwości pacjentów lub pozycję konkurencyjną operatorów medycznych.

3.4. Inwestycje

3.4.1. Rynek funduszy inwestycyjnych i emerytalnych

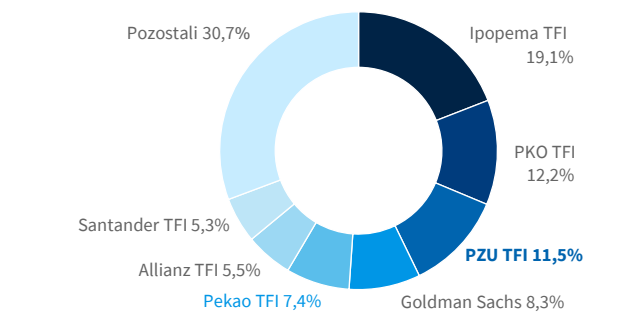
Rynek funduszy inwestycyjnych

Na koniec czerwca 2023 roku środki zarządzane przez krajowe fundusze inwestycyjne wyniosły ponad 291,5 mld zł wobec 266,3 mld zł na koniec 2022 roku, co oznacza wzrost o 9,5%.

I połowa 2023 roku była okresem zacieśniania polityki monetarnej na świecie. Gospodarki poszczególnych krajów ustabilizowały się, a inwestorzy wrócili na rynek. Sprzedaż jednostek i certyfikatów inwestycyjnych przez pierwsze 6 miesięcy 2023 roku wyniosła ponad 8,5 mld zł. W czołówce funduszy, które pozyskały najwięcej nowego kapitału były fundusze dłużne, natomiast niekwestionowanym liderem dynamiki wzrostu aktywów pod zarządzaniem - fundusze zdefiniowanej daty PPK. Pozytywny wpływ na wielkość aktywów pod zarządzaniem miał także wzrost wartości większości klas aktywów, przekładający się na dobre wyniki funduszy inwestycyjnych w większości segmentów.

Towarzystwa funduszy inwestycyjnych – udział w aktywach TFI stan na 30.06.2023 (w %)

Zródło: Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami

Pracownicze Plany Kapitałowe

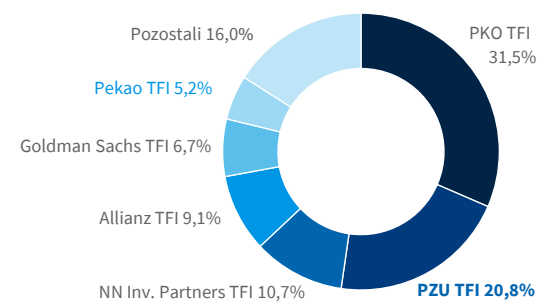
Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty w ramach PPK dla całego rynku, tj. prowadzonych przez TFI, PTE i zakłady ubezpieczeń na koniec czerwca 2023 roku wzrosła do ponad 16,6 mld zł wobec 10,3 mld zł na koniec 2022 roku. Wzrost o ponad 61% spowodowany był kontynuacją działania pracowniczych planów kapitałowych, jak również

3. Działalność Grupy PZU

pierwszemu autozapisowi do PPK, w którym osoby które pierwotnie zrezygnowały z udziału, ponownie musiały podjąć decyzję o uczestnictwie w programie albo pozostaniu poza nim. W I połowie 2023 roku do PPK systematycznie napływały kolejne składki od pracowników (2-4% wynagrodzenia brutto), pracodawców (1,5-4% wynagrodzenia brutto pracownika), a także dopłaty powitalne (250 zł) i roczne (240 zł) od państwa.

Towarzystwa funduszy inwestycyjnych – udział w aktywach PPK stan na 30.06.2023 (w %)

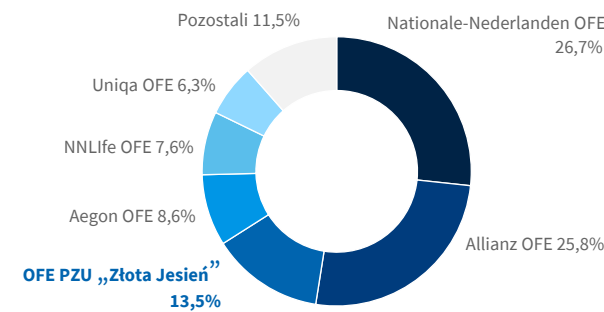

Źródło: IZFIA, KNF, wartość aktywów netto FZD wg instytucji zarządzających, dane wyłącznie dla TFI, bez PTE i TU

Rynek funduszy emerytalnych

Na koniec czerwca 2023 roku aktywa netto otwartych funduszy emerytalnych wyniosły ponad 179 mld zł co oznacza wzrost o 15% w porównaniu do końca 2022 roku. Na wzrost wartości aktywów wpływ miała przede wszystkim dobra koniunktura na rynku akcji - indeks WIG w pierwszym półroczu 2023 roku wzrósł o ponad 17%.

Otwarte Fundusze Emerytalne – udział w aktywach netto stan na 30.06.2023 roku (w %)

Źródło: KNF, dane miesięczne o rynku OFE, dane za czerwiec 2023 roku

3.4.2. Działalność i oferta produktowa

TFI PZU

W ramach Grupy PZU działalność na rynku funduszy inwestycyjnych prowadzi Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych PZU (TFI PZU). Oferuje produkty i usługi dla klientów indywidualnych i instytucjonalnych. Prowadzi również programy inwestycyjno-oszczędnościowe w ramach III filaru systemu ubezpieczeń społecznych:

- Indywidualne Konta Emerytalne (IKE) oraz Indywidualne Konto Zabezpieczenia Emerytalnego (IKZE);
- Pracownicze Plany Oszczędnościowe (PPO);
- Pracownicze Programy Emerytalne (PPE);
- Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK);
- Grupowe Plany Emerytalne (GPE), oraz Pakiet Wyższa Emerytura (PWE), w ramach których dostępne są IKE i IKZE dedykowane dla pracowników klientów korporacyjnych obsługiwanych przez TFI PZU.

Na koniec czerwca 2023 roku TFI PZU miało w swojej ofercie 60 funduszy i subfunduszy, w tym dziewięć subfunduszy w ramach PPK.

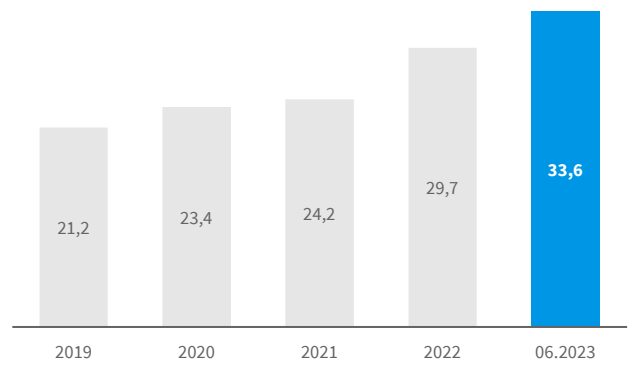
W I połowie 2023 roku uruchomiony został nowy serwis informacyjny TFI PZU dostępny pod adresem in.pzu.pl. Jednocześnie w serwisie inPZU wdrożono do sprzedaży fundusze cyklu życia w portfelach inwestycyjnych inPZU oraz zmiany w portfelach modelowych w ramach programu PZU Portfele Modelowe. Nadal rozwijana była usługa zarządzania aktywami na zlecenie.

Na koniec czerwca 2023 roku TFI PZU zarządzało funduszami inwestycyjnymi, w których wartość aktywów netto wyniosła 33,6 mld zł. Oznacza to wzrost aktywów o 13,13% wobec końca 2022 roku oraz 11,51% udziału w rynku funduszy inwestycyjnych. Tym samym w ramach rynku zarządzania funduszami inwestycyjnymi TFI PZU nie zmieniło swojej pozycji, osiągając status trzeciego największego towarzystwa funduszy inwestycyjnych w Polsce.

W ramach sukcesywnie rozwijanej usługi zarządzania aktywami na zlecenie klienta (usługa asset management) TFI PZU na koniec czerwca 2023 roku zarządzało aktywami o wartości blisko 11,6 mld zł, z czego blisko 0,8 mld zł dla klienta zewnętrznego. Wartość aktywów pod zarządzaniem w funduszach inwestycyjnych oraz w ramach usługi zarządzania na zlecenie wyniosła ponad 45 mld zł, z czego aktywa od klienta zewnętrznego wyniosły blisko 16 mld zł.

Największy przyrost aktywów w I połowie 2023 roku TFI PZU odnotowało w PZU Sejf+ (+333 mln zł) i w funduszach zdefiniowanej daty: PPK inPZU 2035 (+149 mln zł), PPK inPZU 2040 (+138 mln zł), PPK inPZU 2030 (+124 mln zł)

Aktywa netto funduszy TFI PZU (w mld zł)

Źródło: IZFIA

i PPK inPZU 2045 (+102 mln zł). Fundusze, w których aktywa netto zanotowały w pierwszej połowie 2023 roku największy spadek, to: PZU FIZ Akord (-36 mln zł), PZU Medyczny (-9 mln zł) i PZU Dłużny Aktywny (-3 mln zł).

W dalszym ciągu jednym z istotnych źródeł pozyskania aktywów przez TFI PZU jest platforma inpzu.pl, która w I połowie 2023 odnotowała bardzo dobre saldo sprzedaży funduszy inPZU, zarówno na rejestrach regularnych, jak i na indywidualnych produktach emerytalnych IKE i IKZE.

Na zmianę wartości aktywów pod zarządzaniem w ramach funduszy największy wpływ miały:

- przejęcie zarządzania funduszem Premium Properties FIZ AN;
- rozwój serwisu i oferty inPZU oraz działania wspierające;
- systematyczne wpłaty w ramach Pracowniczych Planów Kapitałowych;
- systematyczne wpłaty w ramach Pracowniczych Planów Emerytalnych;
- polityka Narodowego Banku Centralnego w obszarze stóp procentowych;
- wzrosty wycen funduszy bezpiecznych inwestujących na rynku obligacji;
- wzrosty wartości aktywów inwestycyjnych na większości światowych rynków kapitałowych;
- rozwój usługi zarządzania aktywami.

TFI PZU jest również jednym z liderów rynku Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) i Pracowniczych Programów Emerytalnych (PPE). Wynik ten to zasługa szerokiego wsparcia, jakie TFI PZU oferuje pracodawcom przy wdrażaniu i obsłudze PPK, satysfakcjonujących wyników inwestycyjnych subfunduszy PPK oraz ścisłej współpracy z Pionem Klienta Korporacyjnego PZU Życie.

Kontynuowana w 2023 roku stabilizacja portfela PPK i PPE wpłynęła na umocnienie pozycji Grupy PZU w obu obszarach zarówno pod względem wartości aktywów jak i liczby uczestników. Wartość aktywów funduszy PPK w TFI PZU wyniosła 3,46 mld zł na koniec czerwca 2023 roku wobec 2,44 mld na koniec 2022 roku, co oznacza wzrost o 42%. Łącznie na koniec czerwca 2023 roku, TFI PZU miało zawartych 106 242 umów o zarządzanie PPK, do których przystąpiło 901 753 pracowników.

Natomiast w ramach 545 PPE prowadzonych przez TFI PZU uczestniczyło 190 135 pracowników, którzy łącznie zgromadzili oszczędności o wartości 6,72 mld zł wg stanu na 30 czerwca 2023 roku.

PTE PZU

PTE PZU zarządza:

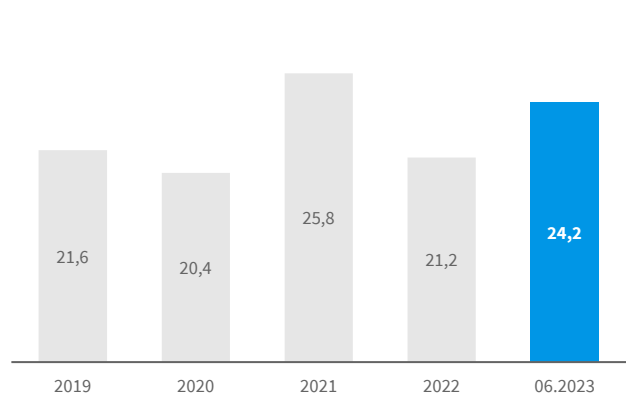
- otwartym funduszem emerytalnym OFE PZU „Złota Jesień”;
- dobrowolnym funduszem emerytalnym DFE PZU.

OFE PZU „Złota Jesień” należy do największych uczestników rynku funduszy emerytalnych w Polsce. Na koniec czerwca 2023 roku OFE PZU był trzecim co do wielkości funduszem emerytalnym zarówno pod względem liczby członków, jak i wartości aktywów netto:

- fundusz miał 2 200 193 członków, tj. 15,0% wszystkich uczestników otwartych funduszy emerytalnych;
- aktywa netto wynosiły blisko 24,2 mld zł, czyli 13,5% ogólnej wartości aktywów działających w Polsce otwartych funduszy emerytalnych.

Na koniec czerwca 2023 roku DFE PZU prowadził 41,5 tys. rachunków IKZE, na których były zgromadzone aktywa o wartości 623,3 mln zł.

Aktywa netto OFE PZU "Złota Jesień" (w mld zł)

Źródło: KNF

3. Działalność Grupy PZU

3.4.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność funduszy inwestycyjnych, Pracowniczych Planów Kapitałowych i funduszy emerytalnych w II półroczu 2023 roku

Fundusze inwestycyjne

Kondycja rynku funduszy inwestycyjnych i Pracowniczych Planów Kapitałowych oraz ich wyniki będą zależeć przede wszystkim od:

- sytuacji geopolitycznej i makroekonomicznej (w tym tempa wzrostu gospodarczego, stopy bezrobocia i inflacji w Polsce i Europie), która wpływa na kondycję finansową przedsiębiorstw i gospodarstw domowych;
- działań banków centralnych (System Rezerwy Federalnej – FED, Europejski Bank Centralny – ECB, Bank of Japan, People’s Bank of China), które determinują globalną podaż pieniądza i płynność na rynkach finansowych;
- wpływu poziomu i dynamiki zamian stóp procentowych NBP zarówno na rynek obligacji, jak i cały rynek kapitałowy w Polsce;
- absorpcji przez gospodarkę sytuacji związanej z dezinflacją, która będzie miała wpływ na dynamikę wzrostu gospodarczego w Polsce;
- skłonności do lokowania oszczędności w rozwiązaniach o charakterze inwestycyjnym i długoterminowym, w sytuacji podwyższonej inflacji oraz wyższych kosztów obsługi zadłużenia;
- wzrostu partycypacji w Pracowniczych Planach Kapitałowych poprzez organizowane cykliczne spotkania informacyjne.

Fundusze emerytalne

Główne wyzwania dla rynku funduszy emerytalnych to:

- koniunktura na rynku kapitałowym, a w szczególności na Giełdzie Papierów Wartościowych, na którą wpływ ma przebieg wojny w Ukrainie i wpływająca na wartość aktywów funduszy oraz wysokość opłat pobieranych przez PTE za zarządzanie;
- aktywna alokacja aktywów w związku ze zmienną sytuacją na rynkach kapitałowych;
- aktywny udział w pracach nad poprawą efektywności funkcjonowania III filaru systemu emerytalnego i tym samym zwiększenia jego atrakcyjności, jak również kształtowanie w świadomości społecznej potrzeby dodatkowego oszczędzania na przyszłą emeryturę.

3.5. Bankowość

3.5.1. Sytuacja na rynku bankowym w Polsce

W 2023 roku wyniki sektora poprawiał rosnący wynik odsetkowy, czemu sprzyjało otoczenie wysokich stóp procentowych, po serii podwyżek które miały miejsce w 2021 i 2022 roku. Z drugiej strony pogorszenie perspektyw gospodarczych, m.in. na skutek zbrojnej inwazji Rosji na Ukrainę, nasilenie inflacji i przyspieszenie ścieżki zacieśniania monetarnego zaczęło negatywnie oddziaływać na popyt na kredyt, co przełożyło się na ograniczenie akcji kredytowej w szczególności na rynku hipotek.

Na koniec maja 2023 roku w Polsce działalność prowadziło 30 banków komercyjnych, 492 banki spółdzielcze oraz 34 oddziały instytucji kredytowych. Sieć bankowa obejmowała 5 034 oddziałów, 2 386 filii, ekspozytur i innych placówek obsługi klienta oraz 2 767 przedstawicielstw (w tym placówek partnerskich). Tym samym sieć bankowa liczyła łącznie 10 187 placówek, tj. o 115 mniej w porównaniu do końca roku ubiegłego.

Liczba zatrudnionych w sektorze bankowym na koniec maja 2023 roku wzrosła do 143,7 tys. osób i była wyższa o 442 osób (0,3%) wobec stanu na koniec 2022 roku.

Do maja 2023 roku sektor bankowy wypracował wynik netto na poziomie 17,0 mld zł wobec 12,9 mld zł w analogicznym okresie poprzedniego roku, co oznacza wzrost o 4,1 mld zł. Największy wpływ na wyższy wynik netto miał wynik z tytułu odsetek (wzrost o 9,3 mld zł r/r), którego wzrost determinowało otoczenie wysokich stóp procentowych. Wynik z tytułu prowizji pozostawał na zbliżonym poziomie (spadek o 24,5 mln zł).

W 2023 roku marże w dalszym ciągu ulegały poprawie. Wobec wyższych stóp procentowych marża odsetkowa (NIM)⁶ na koniec maja wyniosła 3,51% wobec 3,20% na koniec grudnia 2022 roku.

Zwrot z kapitału własnego (ROE)⁷ sektora bankowego po maju 2023 roku wyniósł 8,7%, co oznacza wzrost o 2,03 p.p. r/r. Z kolei ROA⁸ wyniósł 0,59% w maju 2023 roku, co oznacza wzrost o 0,08 p.p. w porównaniu do analogicznego okresu w 2022 roku. Mniejsza skala odpisów spowodowała, iż wskaźnik

6) Wskaźnik NIM - relacja wyniku odsetkowego z 12 kolejnych miesięcy do średnich aktywów odsetkowych w tym samym okresie z 13 kolejnych miesięcy.

7, 8) Wskaźniki ROA i ROE - relacja sumy wyniku finansowego z 12 kolejnych miesięcy do odpowiednio: średnich aktywów i średniego kapitału w tym samym okresie z 13 kolejnych miesięcy. Wskaźnik ROE odnosi się do agregatu sektora banków komercyjnych i spółdzielczych (bez oddziałów instytucji kredytowych), wskaźnik ROA do całego sektora bankowego.

R/I (wskaźnik obciążenia przychodów operacyjnych sektora bankowego rezerwami i odpisami) spadł do 16,07% na koniec maja 2023 roku (-2,95 p.p. r/r). Wzrost przychodów operacyjnych r/r przy rosnących kosztach działalności utrzymał wskaźnik C/I w całym sektorze powyżej 50%, tj. 51,01% na koniec maja 2023 roku.

Wartość aktywów sektora bankowego na koniec maja 2023 roku kształtowała się na poziomie 2 852 mld zł i była o 4,3% wyższa w porównaniu do grudnia 2022 roku.

Nasilenie inflacji oraz otoczenie wysokich stóp procentowych nie sprzyjały akcji kredytowej. Na koniec maja 2023 roku wartość kredytów w sektorze niefinansowym wyniosła 1 235 mld zł, co oznacza spadek o 0,3% względem grudnia 2022 roku.

Na koniec maja 2023 roku depozyty sektora niefinansowego wynosiły 1 710 mld zł, co oznacza wzrost o 3,6% w porównaniu do grudnia 2022 roku. W strukturze depozytów najwyższy wzrost odnotowały depozyty gospodarstw domowych. Depozyty przedsiębiorstw rosły w wyraźnie wolniejszym tempie niż przed rokiem.

Wielkość funduszy własnych sektora bankowego dla współczynników kapitałowych wyliczona zgodnie z regulacjami zawartymi w Rozporządzeniu CRR1, wyniosła na koniec marca 2023 roku 224 mld zł i w porównaniu do końca marca 2022 roku wzrosła o 5,9%.

W 2023 roku sytuacja kapitałowa sektora pozostaje stabilna. Łączny współczynnik kapitałowy sektora bankowego ukształtował się na koniec marca 2023 roku na poziomie 20,24%, a współczynnik kapitału podstawowego Tier I na koniec tego okresu wyniósł 18,43%.

3.5.2. Działalność i oferta produktowa

Grupa Kapitałowa Banku Pekao

Bank Pekao jest uniwersalnym bankiem komercyjnym, oferującym pełny zakres usług bankowych świadczonych na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych, prowadzącym działalność głównie w Polsce. Grupa Kapitałowa Banku Pekao obejmuje instytucje finansowe działające na rynkach: bankowym, zarządzania aktywami, usług maklerskich, doradztwa transakcyjnego, leasingu i faktoringu. Od 2017 roku Bank Pekao jest częścią Grupy PZU.

Bank oferuje na rynku polskim konkurencyjne produkty i usługi, wysoki poziom obsługi klientów oraz rozwiniętą sieć dystrybucji. Szeroka oferta produktowa, nowatorskie rozwiązania i indywidualne podejście zapewniają klientom kompleksową obsługę finansową. Z kolei zintegrowany model obsługi stanowi gwarancję najwyższej jakości usług i produktów oraz ich dopasowania do zmieniających się

potrzeb. Bank systematycznie umacnia swoją pozycję rynkową w strategicznych obszarach działalności.

W dniu 3 stycznia 2021 roku Bank przejął przedsiębiorstwo i zobowiązania Idea Bank z włączeniami, w wyniku zastosowania przez BFG instrumentu przymusowej restrukturyzacji.

Idea Bank był bankiem komercyjnym oferującym usługi bankowe świadczone na rzecz klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych, takie jak m. in. przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów, udzielanie kredytów, udzielanie gwarancji bankowych, emitowanie papierów wartościowych. Przejęcie Idea Banku nie wiązało się z przekazaniem zapłaty przez Bank Pekao. W wyniku transakcji Grupa PZU przejęła aktywa i zobowiązania Idea Banku, których łączna szacunkowa wartość godziwa była ujemna. Biorąc pod uwagę powyższe, 8 stycznia 2021 roku Pekao otrzymał od BFG wsparcie w postaci przyznanej dotacji w kwocie 193 mln zł w celu pokrycia różnicy pomiędzy wartością przejmowanych zobowiązań i wartością przejmowanych praw majątkowych Idea Banku.

Na koniec 2022 roku Bank Pekao plasował się na drugim miejscu wśród banków w Polsce wg wielkości aktywów.

Nowe produkty i usługi

W ramach oferty rachunków Bank Pekao koncentrował swoje działania wokół promowania Konta Przekorzystnego. W I półroczu uruchomiono kampanię internetową i radiową połączoną z atrakcyjnym oprocentowaniem Konta Oszczędnościowego dla nowych klientów. Bank skupiał również swoją działalność na otwieraniu kont dla młodych, co zostało wsparte działaniami skierowanymi do rodziców, prowadził również działania internetowe wspierające sprzedaż kont na selfie.

Od czerwca 2023 roku dla nowych klientów Bank Pekao przygotował atrakcyjną ofertę Konta Przekorzystnego. Prowadzenie rachunku, obsługa karty debetowej, przewalutowania oraz wypłaty gotówki w kraju i zagranicą są za 0 zł. Klienci nie płacą za dostęp do aplikacji mobilnej PeoPay, która jest częścią usługi bankowości elektronicznej. We współpracy z siecią sklepów Żabka i dostawcą usług płatniczych Visa bank uruchomił promocję „Przekorzystnie z kartą Visa”, w ramach której klienci za założenie i aktywne korzystanie z konta otrzymują bonus 250 zł, w tym 50 zł bon towarowy do sklepów Żabka.

Bank kontynuuje ofertę specjalną dla obywateli Ukrainy, w ramach której prowadzenie Konta Przekorzystnego, obsługa karty do konta i wypłaty gotówki ze wszystkich bankomatów w Polsce i za granicą (w tym na Ukrainie) są bezpłatne przez okres 24 miesięcy. Dodatkowo przelewy wychodzące do banków w Ukrainie i przychodzące z banków z Ukrainy

3. Działalność Grupy PZU

są bezpłatne do końca roku 2023 roku. Swoje produkty bank promuje na jednym z największych portali w Polsce - ukrainianinpoland.pl

W I półroczu 2023 roku Bank Pekao wprowadził ofertę specjalną dla nowych posiadaczy Karty Kredytowej z Żubrem, dzięki której klienci mogli zyskać aż 64 tys. punktów w Programie Bezcenne Chwile Mastercard o wartości 800 zł.

Dla klientów segmentu biznes bank uruchomił nowy proces sprzedaży karty kredytowej. Karta jest dostępna w ramach multilimitu, bez zbędnych formalności na podstawie przygotowanego pre-limitu, co pozytywnie wpłynęło na wzrost sprzedaży kart kredytowych biznes w I półroczu 2023 roku.

Nowym klientom bank udostępnił atrakcyjną ofertę złotej karty debetowej. Karta zapewnia bezpłatne wypłaty gotówki ze wszystkich bankomatów w Polsce i za granicą. Płatności kartami debetowymi za granicą są przeliczane po kursie Mastercard lub Visa. Bank nie pobiera żadnych prowizji za przewalutowanie, a tym samym klient ma gwarancję niskich kursów walutowych.

Oferta kredytów mieszkaniowych Banku Pekao na bieżąco jest dostosowywana do zmieniających się warunków rynkowych. W I półroczu 2023 roku oferta została rozszerzona m.in. o mieszkaniowy kredyt hipoteczny i budowlano - hipoteczny z gwarancją BGK, umożliwiający klientom finansowanie do 100% wartości nieruchomości oraz o nową, atrakcyjną cenowo ofertę ubezpieczenia na życie.

Poza tym na początku lipca 2023 roku bank wprowadził do oferty Bezpieczny Kredyt 2% w ramach rządowego programu „Pierwsze Mieszkanie”. Program cieszy się dużym zainteresowaniem klientów, co stanowi potencjał do dalszego wzrostu sprzedaży kredytów mieszkaniowych w kolejnych miesiącach.

W ramach rozwoju oferty pożyczek w tym roku bank rozpoczął współpracę z Comperia, właściciel marki Comfino, prowadzącą bramkę płatniczą oferując kredyty ratalne dla e-commerce.

W 2023 roku oferta produktów inwestycyjnych powiększyła się o następujące produkty:

- Produkt strukturyzowany z pełną ochroną kapitału w dniu wykupu w zł: Certyfikat z Ochroną Kapitału Powiązany z Akcjami BMW AG i Volkswagen AG na 1 rok i 6 miesięcy w zł emitowany przez Goldman, Sachs & Co. Wertpapier GmbH;
- Produkty strukturyzowane z pełną ochroną kapitału w dacie wykupu w EUR/USD: Dwuletnia Obligacja ze 100% Ochroną Kapitału Typu Worst Of Powiązana z Akcjami Carrefour SA i TotalEnergies SE w EUR/USD, emitowane przez SG Issuer;

- Produkt strukturyzowany z pełną ochroną kapitału w dniu wykupu w zł: Certyfikat z Ochroną Kapitału Powiązany z Akcjami Walmart Inc. i Siemens AG na 1 rok i 6 miesięcy w zł, emitowany przez Goldman, Sachs & Co. Wertpapier GmbH;
- Dwuletni Certyfikat ze 100% Ochroną Kapitału Tylko w Terminie Zapadalności Typu Worst Of Powiązany z Akcjami NESTLE SA i HEINEKEN NV „Europejski HIT”;
- Dwuletnie Certyfikaty Typu Worst Of Powiązane z Akcjami L'Oreal SA i Roche Holding AG z Ochroną Kapitału Tylko w Terminie Zapadalności w EUR/USD;
- Certyfikat z Ochroną Kapitału Powiązany z Akcjami BMW AG i Volkswagen AG na 1 rok i 3 miesiące w zł, emitowanych przez Goldman Sachs International.

Dla klientów nabywających produkty inwestycyjne za pośrednictwem aplikacji internetowych Bank Pekao przygotował preferencyjne warunki cenowe, aktywnie zachęcając klientów do korzystania z kanałów zdalnych przy ich bieżącej obsłudze.

W I kwartale 2023 roku w bankowości elektronicznej PekaoBiznes24 bank wprowadził nowe rozwiązania i możliwości: usprawniono moduł wiadomości, wprowadzono możliwość importu instrukcji rozliczeniowych transakcji na papierach wartościowych oraz udostępniono elektroniczny wniosek dla klientów MŚP o mikrofaktoring, umożliwiający klientom skorzystanie z oferty Pekao Faktoringu.

Od czerwca 2023 roku Bank Pekao umożliwił klientom otwieranie i prowadzenie rachunków dla Fundacji Rodzinnej. Fundacja rodzinna jest nowym podmiotem w polskim prawie, utworzonym z myślą o firmach rodzinnych i ma stanowić skuteczne zabezpieczenie rodzinnego majątku oraz ciągłość funkcjonowania przedsiębiorstwa w sytuacji, gdy potomkowie przedsiębiorcy nie chcą lub nie mogą zarządzać nim bezpośrednio.

Dodatkowo bank umożliwił klientom otwieranie Rachunku Pomocniczego opartego o WIRON, który służy do lokowania nadwyżek finansowych, z oprocentowaniem zmiennym na poziomie 50% aktualnej wartości wskaźnika, niezależnie od kwoty salda na rachunku.

Do dyspozycji klientów oddano również kredyt w rachunku bieżącym na WIRON 1M Stopa Składana, który równolegle z dotychczas oferowanymi kredytami opartymi na WIBOR może być udostępniany zarówno jako nowe finansowanie lub jako kontynuacja aktualnego finansowania.

Kolejne produkty, oparte na wskaźniku referencyjnym WIRON, będą udostępniane klientom, zgodnie z przyjętym harmonogramem opracowanym przez Komitet Sterujący Narodowej Grupy Roboczej.

W ramach bankowości korporacyjnej bank podpisał porozumienie z Krajową Izbą Gospodarczą, które ma na celu ułatwienie międzynarodowej ekspansji gospodarczej polskich przedsiębiorców oraz wsparcie rozwoju polskiego eksportu. Zgodnie z jego założeniami, rozpoczęto szereg wspólnych aktywności, które przełożą się na dostęp przedsiębiorców do skoordynowanej opieki merytorycznej, ekspertyzy oraz finansowych i pozafinansowych rozwiązań wspierających ekspansję na rynki zagraniczne.

Do najważniejszych projektów finansowanych przez bank w I półroczu 2023 roku należą, m.in.:

- udzielenie kredytu na budowę centrum logistycznego we wschodniej Polsce. Kwota finansowania wyniosła 43 mln euro;
- udzielenie finansowania w ramach umowy konsorcjalnej na łączną kwotę 2,5 mld zł, powiązanego ze zrównoważonym rozwojem dla spółki z branży energetycznej;
- udzielenie finansowania obrotowego w wysokości 80 mln zł dla podmiotu z sektora biopaliw,
- udział w kredycie konsorcjalnym powiązanym z celami zrównoważonego rozwoju jednej z największych grup z branży medialno-telekomunikacyjnej. Kwota finansowania wyniosła ponad 10 mld zł;
- udzielenie finansowania inwestycyjnego na budowę farmy wiatrowej w wysokości 95 mln zł. Projekt realizowany z liderem polskiej branży energetycznej;
- udzielenie finansowania na modernizację i rozbudowę sieci światłowodowej. Kredyt konsorcjalny w wysokości 5,1 mld zł;
- udzielenie w ramach konsorcjum banków kredytu w formule project finance na łączną kwotę 2,64 mld zł, na budowę bloku gazowo-parowego.

W I półroczu 2023 roku za pośrednictwem banku zostały wyemitowane nieskarbowe papiery dłużne (przedsiębiorstw, banków i samorządów) na łączną kwotę ponad 23,1 mld zł.

Bank Pekao przystąpił do międzynarodowego konsorcjum, które sfinansuje budowę linii tramwajowej w Krakowie w formule partnerstwa publiczno-prywatnego. W finansowaniu bierze udział także, Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Polski Fundusz Rozwoju. Udział w finansowaniu przekracza 0,5 mld zł i jest to największe przedsięwzięcie realizowane w formule partnerstwa publiczno-prawnego w obszarze publicznego transportu miejskiego. Projekt ma strategiczne znaczenie dla miasta Krakowa w zakresie rozwoju szybkiego i niskoemisyjnego transportu miejskiego.

Pekao TFI

Pekao Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych (Pekao TFI) jest częścią Grupy kapitałowej Pekao. To najstarsze towarzystwo funduszy inwestycyjnych w Polsce. Pekao TFI dostarcza klientom nowoczesne produkty finansowe i udostępnia możliwości inwestowania na największych światowych rynkach kapitałowych. Od wielu lat tworzy programy oszczędnościowe, w tym także programy oferujące możliwość dodatkowego oszczędzania na emeryturę w trzecim filarze emerytalnym. W ofercie Pekao TFI dostępna jest również usługa zarządzania portfelami oraz Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK). Towarzystwo znajduje się w ewidencji PPK, a jego oferta dostępna jest również przez portal mojeppk.pl.

Na koniec czerwca 2023 roku wartość aktywów netto funduszy inwestycyjnych Pekao TFI (wraz z PPK) wyniosła 21,4 mld zł i była wyższa o 4,0 mld zł tj. o 22,9% w porównaniu do analogicznego okresu 2022 roku.

Grupa Kapitałowa Alior Bank

Na czele Grupy kapitałowej Alior Banku stoi Alior Bank. Alior jest uniwersalnym bankiem depozytowo - kredytowym, obsługującym osoby fizyczne, prawne i inne podmioty będące osobami krajowymi i zagranicznymi. Podstawowa działalność banku obejmuje prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych, emitowanie bankowych papierów wartościowych oraz prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych. Bank prowadzi także działalność maklerską, doradztwo i pośrednictwo finansowe, aranżację emisji obligacji korporacyjnych oraz świadczy inne usługi finansowe. Od 2015 roku Alior Bank jest częścią Grupy PZU.

Alior Bank świadczy usługi przede wszystkim klientom z Polski. W 2017 roku rozpoczął działalność zagraniczny oddział Alior Banku w Rumunii oferujący produkty i usługi bankowości detalicznej. Udział klientów zagranicznych w całkowitej liczbie klientów banku jest niski.

Na koniec 2022 roku Alior Bank plasował się na ósmym miejscu wśród banków w Polsce wg wielkości aktywów.

Nowe produkty i usługi

Rok 2022 roku obfitował w prace skoncentrowane nad optymalizacją istniejących i wprowadzeniu nowych rozwiązań w **Alior Online** i **Alior Mobile**. Działania te były skorelowane z obowiązującą strategią Alior Banku oraz zwiększeniem przychodów z kanałów internetowego i mobilnego. Bank nieustannie pracuje nad podnoszeniem atrakcyjności elastycznych kont osobistych, poprzez dodanie oferty

3. Działalność Grupy PZU

specjalnej dla kluczowych segmentów klienta (pakiet medyczny, rabaty i usługi dodatkowe dla graczy).

W I półroczu 2023 roku aplikacja Alior Mobile i bankowość internetowa Alior Online przeszły szereg zmian dotyczących wyglądu i obsługi produktów depozytowych oraz kredytowych, wdrożone zostały również kolejne nowe funkcje. W Alior Mobile wprowadzony został nowy odświeżony wygląd ekranu startowego. Można zobaczyć na nim nie tylko produkt główny, ale również dwie dodatkowe karty produktów np. kont oszczędnościowych. Ponadto został dodany widżet „Skróty”, gdzie klienci mogą dodać najczęściej używane funkcje np. do doładowania telefonu lub usługi „Moje rachunki”.

W ramach kontynuacji **Oferta dla graczy** udostępniona została możliwość zmiany tła ekranu logowania. Obecnie w aplikacji mobilnej Alior Mobile klient ma możliwość wyboru jednej z 6 tapet w tym nowej tapety dla gracza - League of Legends. Wprowadzona została również możliwość wyboru nowego wizerunku karty. Tym razem została udostępniona gamingowa karta z Yordową czarodziejką Lulu. Klient może zamówić ją zarówno z poziomu bankowości internetowej Alior Online, jak również aplikacji Alior Mobile.

W ramach Alior Mobile dla Alior Pay został udostępniony klientowi szereg dodatkowych informacji o limicie i transakcjach odroczonych, jak również kolejne operacje na odroczonych i rozłożonych na raty transakcjach.

Do maja 2023 roku Alior Bank oferował udostępnianą w ubiegłym roku innowacyjną ofertę „Kredytu Odroczonego”, dzięki której klient spłacał pierwszą ratę po trzech miesiącach od zawarcia umowy. Oferta ta dodatkowo na początku roku była prezentowana w wielokanałowej kampanii marketingowej.

Bank wdrożył także „Kredyt ze stałą ratą”. Kredyt można przeznaczyć na dowolny cel. Dbając o jakość oraz odpowiedni kontakt klienta z bankiem, w I półroczu 2023 roku Alior Bank udostępnił także nową wersję symulatorów hipotecznych. Obecnie za pomocą symulatorów dostępnych na stronie internetowej, klient ma możliwość nie tylko dokonywania samodzielnej symulacji kredytu hipotecznego, ale również pozostawienia informacji, że jest zainteresowany ofertą Banku. Dodatkowo klienci mają możliwość zawnioskowania o kontakt z konkretnej placówki.

Bank dostosował także ofertę kredytu „Megahipoteka” do potrzeb klientów poprzez zmianę terminu obowiązywania okresowo stałej stopy oprocentowania. Dotychczas obowiązujący okres 7-letni dla okresowo stałej stopy oprocentowania zastąpiono okresem 5-letnim.

W II kwartale roku Alior Bank intensywnie pracował nad ofertą kredytów ze zmiennym oprocentowaniem opartym o nowy wskaźnik referencyjny WIRON oraz nad wdrożeniem

rządowych programów Pierwsze Mieszkanie i Bezpiecznego Kredytu 2%.

Reagując na zmiany w programie Czyste Powietrze bank wprowadził modyfikacje w procesie wnioskowania o kredyt gotówkowy. Kredyt można przeznaczyć na cele zgodne z programem np. na wymianę starych źródeł ciepła na paliwo stałe.

W I połowie 2023 roku rozszerzono ofertę dla klientów biznesowych o nowe produkty i usługi:

- kredyt technologiczny FENG z bezzwrotną premią technologiczną Banku Gospodarstwa Kredytowego - do 70 % kosztów kwalifikowanych inwestycji;
- kredyt dla Wspólnot i Spółdzielni Mieszkaniowych z premią termomodernizacyjną do 31% i remontową do 25% (premia termomodernizacyjna może zostać zwiększona o grant termomodernizacyjny w wysokości 10 proc. kosztów netto inwestycji). Finansowanie można przeznaczyć na termomodernizację wielorodzinnych budynków mieszkalnych na terenie całej Polski;
- kredyt ekologiczny z bezzwrotną premią Banku Gospodarstwa Krajowego na częściową spłatę finansowania – do 80 proc. kosztów kwalifikowanych inwestycji;
- możliwość finansowania firm rozliczających się w formie ryczału ewidencjonowanego (w roku bieżącym i za zamkniętym roku) w szybkim procesie automatycznym;
- możliwości udzielania kredytów z gwarancją de minimis w euro;
- natychmiastowe księgowanie na rachunkach środków pochodzących z wpłat zamkniętych dokonywanych w kasach oddziałów Banku. Limit dla natychmiastowego księgowania - wyznaczany jest na podstawie średniomiesięcznego strumienia wpłat gotówkowych klienta z ostatnich 3 miesięcy, a jego wartość wynosi między 60 a 80% wolumenu wpłat.

Bank wdrożył również nowoczesny system kredytowy z oceną ekspercką analityka. Proces jest intuicyjny, ma łatwą nawigację i jest w maksymalnym stopniu zautomatyzowany. Dzięki automatycznemu zaciąganiu informacji m.in. z baz CEiDG, REGON, KRS, BIK, generowaniu listy dokumentów oraz klauzul wymaganych do spełnienia przez klienta skrócono czas procesowania kredytu.

Z kolei firmy realizujące inwestycje proekologiczne mogły skorzystać z oferty finansowania:

- przedsięwzięć związanych z termomodernizacją budynków oraz montażem źródeł energii elektrycznej i ciepła na własne potrzeby;
- komercyjnych elektrowni fotowoltaicznych i wiatrowych, które uzyskały wsparcie aukcyjne - ta propozycja

skierowana jest do spółek celowych i obejmuje instalacje OZE o mocy powyżej 0,5 MW;

- projektów zwiększających efektywność energetyczną poprzez modernizację infrastruktury i inwestycje w nowe lub ulepszone produkty lub procesy (w ramach kredytu ekologicznego z premią BGK).

Alior TFI

Alior Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych, dawne Money Makers, (Alior TFI) jest częścią grupy kapitałowej Alior Bank. Spółka powstała w 2010 roku i początkowo jej działalność jako domu maklerskiego koncentrowała się na usługach związanych z asset management. Po przekształceniu, od lipca 2015 roku, prowadzi działalność jako Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych.

Współpraca Alior Banku ze spółką zależną Alior TFI obejmuje przede wszystkim podstawowy przedmiot działalności spółki, czyli tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz ich reprezentowanie wobec osób trzecich.

3.5.3. Czynniki, w tym zagrożenia i ryzyka, które mogą mieć wpływ na działalność bankową w II półroczu 2023 roku

Do głównych czynników ryzyka należą:

- perspektywy rozwoju gospodarki, które będą miały wpływ na popyt na produkty bankowe oraz zmiany kosztów ryzyka;
- otoczenie podatkowo-regulacyjne, w tym w szczególności obowiązywanie podatku od niektórych instytucji finansowych, wysokie wymagania w zakresie kapitałów własnych, obciążenia na rzecz BFG, koszty dalszych dostosowań do licznych rozwiązań regulacyjnych (m.in. MIFID II, RODO, PSD II, MREL);
- kwestia walutowych kredytów hipotecznych, a także potencjalne rozstrzygnięcia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Sądu Najwyższego lub innych instytucji państwowych w tym zakresie;
- wakacje kredytowe oraz kredyty hipoteczne oferowane z oprocentowaniem 2%. Obciążenie w postaci pierwszego z wymienionych rozwiązań było obserwowane w III kwartale 2022 roku, czynnik ten pozostanie obecny także w 2023 roku. Na każdy kwartał roku, kredytobiorcom będzie przysługiwał jeden miesiąc wakacji kredytowych. Z kolei kredyt hipoteczny z oprocentowaniem 2%, to rozwiązanie proponowane osobom do 45 roku życia, które nie mają i nie miały mieszkania, domu ani spółdzielczego prawa do lokalu lub domu. Maksymalna wartość takiego kredytu to 500 tys. zł w przypadku jednej osoby i 600 tys. zł w przypadku małżeństwa lub rodziców z dzieckiem. Przez 10 lat spłaty

kredytu rząd będzie dopłacał do raty kredytu, a dopłata pokryje różnicę między rzeczywistym oprocentowaniem a oferowanym 2%;

- reforma wskaźnika referencyjnego tj. zastąpienie wskaźnika WIBOR przez WIRON.

3.6. Pozostałe obszary

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PZU

PZU – jako jednostka dominująca – przez swoich reprezentantów w organach nadzoru spółek oraz głosowanie podczas zgromadzeń akcjonariuszy wpływa na wyznaczanie strategicznych kierunków dotyczących zarówno zakresu działalności, jak i finansów podmiotów tworzących Grupę. Dzięki specjalizacji wybranych spółek świadczą one wzajemne usługi na warunkach rynkowych i z wykorzystaniem wewnętrznego modelu alokacji kosztów w ramach podatkowej grupy kapitałowej.

W I połowie 2023 roku i do daty publikacji niniejszego sprawozdania zaszły następujące zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej PZU:

- 1 stycznia 2023 nastąpiło otwarcie likwidacji spółki AQ;
- 14 marca 2023 roku zarejestrowano spółkę UAB "B10 biurai". Udziały objęte zostały przez spółkę Lietuvos Draudimas;
- 14 marca 2023 roku zarejestrowano spółkę UAB "B10 apartamentai". Udziały objęte zostały przez spółkę Lietuvos Draudimas;
- 31 maja 2023 roku PZU Zdrowie nabyła 100% udziałów w spółce Boramed Centrum Medyczne z siedzibą w Warszawie;

Krótką charakterystyka pozostałych spółek Grupy PZU

PZU Pomoc

PZU Pomoc realizuje usługi pomocnicze na rzecz spółek Grupy PZU:

- zarządza siecią naprawczą PZU – na koniec czerwca 2023 roku spółka współpracowała z 849 warsztatami;
- organizuje usługi assistance komunikacyjnego dla LINK4;
- prowadzi aukcje i sprzedaż pozostałości w szkodach;
- wspiera procesy likwidacji technicznej szkód komunikacyjnych;
- prowadzi obsługę produktów asystenckich dla PZU i PZU Życie (m.in. porady prawne, organizacja usług asystenckich);
- zarządza programem lojalnościowym Klub PZU Pomoc w Życiu – na koniec czerwca 2023 roku ponad 2,2 mln klubowiczów mogło korzystać ze zniżek na ubezpieczenia i

3. Działalność Grupy PZU

Struktura Grupy Kapitałowej PZU wg stanu na 30 czerwca 2023 roku

PZU z siedzibą w Warszawie, Polska			
PZU Zdrowie¹ z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 90,00% PZU Życie 20,00%	LINK4 S.A. z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	PZU Życie z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	TFI PZU z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%
Centrum Medyczne Medica² z siedzibą w Płocku, Polska PZU Zdrowie 100,00%	TUW PZUW z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	PTE PZU z siedzibą w Warszawie, Polska PZU Życie 100,00%	Arm Property z siedzibą w Krakowie, Polska Fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI PZU 100,00%
Centrum Medyczne Gamma z siedzibą w Warszawie, Polska PZU Zdrowie 100,00%	PZU Pomoc z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	Tower Inwestycje z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 27,4696% PZU Życie 72,5304%	Bank Pekao³ z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 20,0000% Fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI PZU 0,0163%
Centrum Medyczne Św. Łukasza z siedzibą w Częstochowie, Polska PZU Zdrowie 100,00%	PZU Centrum Operacji z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	PZU Ukraina z siedzibą w Kijowie, Ukraina PZU 90,99435% PZU Ukraina Życie 9,00168% PZU Życie 0,00397%	Pekao Financial Services z siedzibą w Warszawie, Polska Bank Pekao 66,4992% PZU 33,5008%
Elvita³ z siedzibą w Jaworznie, Polska PZU Zdrowie 100,00%	PZU Finanse z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	LLC SOS Services Ukraine z siedzibą w Kijowie, Ukraina PZU Ukraina 100,00%	Alior Bank⁴ z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 31,9071% Fundusze inwestycyjne zarządzane przez TFI PZU 0,0190%
Starówka z siedzibą w Warszawie, Polska PZU Zdrowie 100,00%	PZU LAB z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	PZU Ukraina Życie z siedzibą w Kijowie, Polska PZU 53,4723% PZU Życie 0,0053% PZU Ukraina 46,5224%	Ruch SA z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 14,50% PZU Życie 14,50% Alior Bank 6,00%
Tomma Diagnostyka Obrazowa S.A.⁶ z siedzibą w Poznaniu, Polska PZU Zdrowie 100,00%	PZU Cash z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	Lietuvos Draudimas⁷ z siedzibą w Wilnie, Litwa PZU 100,00%	Sigma BIS z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 34,00%
Centrum Medyczne Nowa 5 z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim, Polska PZU Zdrowie 100,00%	Omicron BIS z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	PZU Estonia Oddział Lietuvos Draudimas z siedzibą w Tallinie, Estonia	Ruch SA i Sigma BIS: jednostki stowarzyszone Pozostałe: spółki zależne objęte konsolidacją
Boramed Centrum Medyczne z siedzibą w Warszawie, Polska PZU Zdrowie 100,00%	Ipsilon z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	PZU Litwa Życie z siedzibą w Wilnie, Litwa PZU 99,3379%	
	PZU Projekt 01 S.A. z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	AAS Balta z siedzibą w Rydze, Łotwa PZU 100,00%	
	Ogrodowa Inwestycje z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%	PZU Corporate Member Limited z siedzibą w Londynie, Anglia PZU 100,00%	
	Armatura Kraków z siedzibą w Krakowie, Polska PZU 100,00%		
	Tulare Investments z siedzibą w Warszawie, Polska PZU 100,00%		

- 1) W ramach PZU Zdrowie funkcjonują oddziały: CM FCM w Warszawie, CM Tarnów, CM Nasze Zdrowie w Warszawie, CM w Opolu, CM Cordis w Poznaniu, CM w Warszawie, CM w Krakowie, CM w Poznaniu, CM we Wrocławiu, CM w Gdańsku, CM w Kielcach, CM Warszawa Chmielna, CM w Radomiu, CM w Łodzi
- 2) W skład Grupy Centrum Medyczne Medica wchodzi następujące spółki: Centrum Medyczne Medica Sp. z o.o., Sanatorium Uzdrowskie „Krystynka” Sp. z o.o. z siedzibą w Ciechocinku
- 3) W skład Grupy Elvita wchodzi następujące spółki: Przedsiębiorstwo Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia ELVITA – Jaworzno III Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Usług Medycznych PROELMED Sp. z o.o. z siedzibą w Łaziskach Górnych
- 4) W skład Grupy Alior Bank wchodzi m.in.: Alior Bank SA, Alior Services Sp. z o.o., Alior Leasing Sp. z o.o. (który posiada 100% udziałów w AL Finance sp. z o.o. - do 5 sierpnia 2021 roku – Serwis Ubezpieczeniowy Sp. z o.o.), Meritum Services ICB SA, Alior TFI SA, Absource Sp. z o.o., CORSHAM Sp. z o.o., RBL_VC Sp. z o.o., RBL_VC sp. z o.o. ASI S.K.A.

- 5) W skład Grupy Bank Pekao wchodzi m.in.: Bank Pekao SA, Pekao Bank Hipoteczny SA, Pekao Leasing Sp. z o.o. (który posiada 100% udziałów w PEUF sp. z o.o.), Pekao Investment Banking SA, Pekao Faktoring Sp. z o.o., Centrum Kart SA, Pekao Financial Services Sp. z o.o., Pekao Direct Sp. z o.o. (do 16 stycznia 2020 roku – Centrum Bankowości Bezpośredniej Sp. z o.o.), Pekao Investment Management SA (który posiada 100% udziałów w Pekao TFI SA), Krajowy Integrator Płatności SA
- 6) W skład Grupy Tomma wchodzi następujące spółki: Tomma Diagnostyka Obrazowa S.A., Bonus Diagnosta Sp. z o.o.
- 7) W skład Grupy Lietuvos Draudimas wchodzi: UAB "B10 biurai", UAB "B10 apartamentai"
- Schemat struktury nie obejmuje funduszy inwestycyjnych oraz spółek w likwidacji i w upadłości.

produkty firm współpracujących (programy rabatowe u partnerów);

- prowadzi PZU Sport w formie abonamentów sportowo-rekreacyjnych, platformę benefitów PZU Benefit oraz obsługuje Program lojalnościowy dla akcjonariuszy indywidualnych PZU pod nazwą Moje Akcje PZU.

PZU Cash

Przedmiotem działalności PZU Cash jest pośrednictwo przy udzielaniu pożyczek gotówkowych w formie benefitu pracowniczego. Pośrednictwo odbywa się przy wykorzystaniu platformy pożyczkowej Cash, natomiast oferta przedstawiana jest przez Alior Bank. Oferta pożyczki jest skierowana do pracowników zakładów pracy, które współpracują z PZU Cash.

PZU LAB

PZU LAB to spółka zajmująca się doradztwem i pomocą we wdrażaniu wszelkich rozwiązań poprawiających bezpieczeństwo strategicznych klientów korporacyjnych PZU i TUW PZUW.

Spółka współpracuje z wieloma ośrodkami akademickimi oraz doświadczonymi ekspertami krajowymi i zagranicznymi. Stale poszukuje coraz to nowszych i skuteczniejszych rozwiązań technologicznych pozwalających ograniczyć ryzyka, które mają wpływ na działalność ubezpieczeniową.

Zespół PZU LAB wypracował metody współpracy z obecnymi i potencjalnymi klientami. Najpierw inżynierowie identyfikują krytyczne miejsca instalacji, symulują zdarzenia krytyczne, jak pożary, zalania czy wybuchy i określają ich konsekwencje. Następnie omawiane są możliwe scenariusze zdarzeń i sposoby minimalizowania ich negatywnych skutków. Finalnie inżynierowie PZU LAB wdrażają u klientów innowacyjne rozwiązania technologiczne, które mają poprawić bezpieczeństwo.

PZU LAB wdrożyło pierwszy w Polsce system certyfikacji wyrobów w zakresie prewencji szkód majątkowych. Celem systemu certyfikacji jest poprawa skuteczności działania wyrobów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo przedsiębiorstw i tym samym ograniczenie liczby szkód i zakresu strat w majątku przedsiębiorstw. Certyfikowane wyroby oznaczone zostają opatentowanym logiem „PZU LAB Approved”.

Spółka prowadzi intensywną działalność edukacyjną i promocyjną w zakresie bezpieczeństwa. Z inicjatywy PZU LAB organizowane są corocznie Forum Bezpieczeństwa Przemysłu Morskiego, Forum Bezpieczeństwa Przemysłu Energetycznego oraz Forum Bezpieczeństwa Przemysłu Drzewnego. Dodatkowo zapoczątkowany został cykl szkoleń „Piramida kompetencji” dedykowany dla wszystkich uczestników rynku ubezpieczeniowego, którego celem jest wzrost wiedzy

w zakresie zarządzania ryzykiem prowadzonej działalności przedsiębiorstw.

Takie podejście oznacza ewolucję w relacjach z klientami. PZU przestaje być tylko sprzedawcą ubezpieczeń, a staje się doradcą w zarządzaniu ryzykiem.

PZU Centrum Operacji

PZU Centrum Operacji świadczy usługi wspierające działalność spółek Grupy PZU. Powołano je do prowadzenia usług informatycznych, Data Center, Contact Center, wydruków masowych, usług kadrowo-płacowych oraz pomocniczych związanych z ubezpieczeniami i funduszami emerytalno-rentowymi, a także stałego pośredniczenia przy zawieraniu umów ubezpieczenia, finansowych, inwestycyjnych oraz assistance.

PZU Finanse

PZU Finanse Sp. z o.o. jest spółką usługową powołaną do prowadzenia ksiąg rachunkowych dla spółek zależnych z Grupy PZU (z wyłączeniem PZU i PZU Życie).

Tower Inwestycje

Przedmiotem działalności spółki jest lokowanie wolnych środków finansowych w obrębie działalności deweloperskiej w zakresie budowy nieruchomości komercyjnych.

Spółka prowadzi prace związane z inwestycją biurowo-usługową w prestiżowej lokalizacji we Wrocławiu, przy ulicy Oławskiej 35 (Plac Dominikański), w miejscu zajmowanym przez kilkadziesiąt ostatnich lat przez biurowiec należący do PZU. Inwestycja jest przeznaczona częściowo na potrzeby Grupy PZU, a częściowo na wynajem.

Ogrodowa-Inwestycje

Ogrodowa-Inwestycje Sp. z o.o. jest właścicielem biurowca City-Gate przy ul. Ogrodowej 58 w Warszawie i wynajmuje powierzchnie biurowe klientom zewnętrznym i spółkom z Grupy PZU.

PZU Corporate Member Limited

28 września 2017 roku PZU nabył udziały spółki PZU Corporate Member Limited uprawniające do 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Spółka ta jest członkiem rynku Lloyds (member of Lloyd’s), w ramach którego działa blisko 100 syndykatów zrzeszających firmy ubezpieczeniowe, brokerów i agentów. Spółkę PZU Corporate Member obsługuje agencja Argenta Holdings Limited, która zajmuje się bieżącą działalnością syndykatów, inwestuje ich środki finansowe oraz zatrudnia underwriterów.

3. Działalność Grupy PZU

Armatura Kraków

Grupa PZU jest zaangażowana kapitałowo w spółkę Armatura Kraków od października 1999 roku, a od listopada 2020 roku PZU jest właścicielem 100% akcji.

Armatura Kraków prowadzi działalność poza obszarem usług finansowych i ubezpieczeniowych. Jest wiodącym producentem w branży sanitarnej i grzewczej w Polsce. Specjalizuje się w produkcji baterii łazienkowych i kuchennych, aluminiowych grzejników centralnego ogrzewania, szerokiej gamy zaworów i ceramiki sanitarnej.

4.

Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024

- 4.1. Strategia Grupy PZU 2021-2024
- 4.2. Szanse i wyzwania 2021+
- 4.3. Cele strategiczne
- 4.4. Operacjonalizacja strategii, wybrane osiągnięcia w I półroczu 2023 roku
- 4.5. Mierniki

Zrównoważony rozwój,
wzrost na kluczowych rynkach
działalności, wysoka rentowność
oraz regularna dywidenda to
najważniejsze cele Grupy PZU
do roku 2024.

4. Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024

4.1. Strategia Grupy PZU 2021-2024

25 marca 2021 roku została ogłoszona nowa Strategia Grupy PZU „Potencjał i wzrost”, która w oparciu o zidentyfikowane szanse, wskazuje na główne ambicje strategiczne grupy PZU na lata 2021-2024. Przyjęte założenia odwołują się wprost do potrzeb klienta, personalizacji i elastyczności oferty oraz osadzenia tych wymagań w specjalnie stworzonych ekosystemach. W celu realizacji tych założeń zostaną wdrożone nowoczesne modele biznesowe przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, w trosce o środowisko naturalne, lepszą jakość życia pracowników i klientów oraz przy zaangażowaniu na rzecz rozwoju lokalnych społeczności. Wsparciem w tym obszarze będzie wdrożenie nowych technologii, innowacyjność i dalsza digitalizacja, które pozwolą lepiej poznać i zaspokoić potrzeby klienta w jak najkrótszym czasie przy wykorzystaniu preferowanych przez niego kanałów kontaktu.

Strategia została zbudowana z uwzględnieniem filozofii działania Grupy PZU, która opiera się na czterech głównych wartościach:

- **stabilność** – silna marka PZU z tradycjami oraz mocna pozycja kapitałowa mierzona wskaźnikiem Wypłacalność II;
- **innowacyjność** – wykorzystanie najnowszych technologii i zaawansowanej analityki w celu automatyzowania procesów i zwiększania ich efektywności;
- **uczciwość** – prowadzenie biznesu w sposób etyczny, dotrzymywanie zobowiązań i rozwój kultury compliance;
- **odpowiedzialność** – dbanie o potrzeby klientów i pracowników oraz świadome zarządzanie swoim wpływem na środowisko naturalne.

W odpowiedzi na wyzwania społeczne i środowiskowe integralną częścią Strategii jest zrównoważony rozwój. W dokumencie zostały wskazane kierunki działania w trzech obszarach:

- #zaufany partner zielonej transformacji – wspieranie niskoemisyjnej gospodarki i zrównoważonej transformacji;
- #lepsza jakość życia – zachęcanie społeczeństwa do zrównoważonego i bezpiecznego stylu życia;
- #odpowiedzialna organizacja – budowanie nowoczesnej organizacji zarządzanej w odpowiedzialny sposób.

W poczuciu odpowiedzialności społecznej Strategia definiuje również działania na rzecz poprawy sytuacji całego społeczeństwa w obszarach:

- zdrowie i aktywny styl życia – propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia, który ma zmienić nawyki Polaków i poprawić kondycję zdrowotną społeczeństwa;
- bezpieczeństwo i prewencja – współpraca i wsparcie finansowe dla instytucji i organizacji ratowniczych (m.in. Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Straż Pożarna), zaangażowanie w działania lokalne, które służą poprawie bezpieczeństwa oraz kształtowaniu odpowiedzialnych i bezpiecznych zachowań;
- kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - wspieranie najważniejszych instytucji i wydarzeń kulturalnych oraz działalność na rzecz ochrony dziedzictwa narodowego, które przyczyniają się do budowania tożsamości narodowej, szacunku do tradycji, poczucia przynależności do wspólnoty i jej historii.

27 kwietnia 2023 roku Zarząd PZU przyjął, a następnie Rada Nadzorcza PZU zatwierdziła dokument „Wpływ wdrożenia MSSF 17 i zmian w otoczeniu makroekonomicznym na mierniki Strategii Grupy PZU na lata 2021-2024”.

Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej: MSSF 17 „Umowy ubezpieczenia”, obowiązuje europejskie zakłady ubezpieczeń od 1 stycznia 2023 roku. Opublikowany pięć lat temu przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (IASB), zastąpił obowiązujący do końca 2022 roku standard MSSF 4. Nowy standard ma na celu ujednolicenie zasad sprawozdawczości finansowej ubezpieczycieli, które zapewnią większą porównywalność sprawozdań pomiędzy różnymi zakładami ubezpieczeń oraz lepiej zobrazują wpływ czynników ekonomicznych na kondycję finansową prowadzonej działalności.

Wdrożenie przez PZU MSSF 17 wpłynęło na sposób prezentacji danych w sprawozdaniach finansowych i poskutkowało koniecznością aktualizacji kluczowych mierników obowiązującej strategii Grupy PZU na lata 2021-

2024, podczas której uwzględniono także znaczące zmiany w otoczeniu makroekonomicznym, które nastąpiły od czasu jej opracowania, w szczególności dotyczące poziomu stóp procentowych.

Wpływ nowego standardu i zmian czynników makroekonomicznych na mierniki Strategii Grupy PZU (stan na 27 kwietnia 2023 roku):

- **Przychody z ubezpieczeń brutto powyżej 28 mld zł** - zmiana KPI w związku z wdrożeniem MSSF 17, składka przypisana (GWP) została zastąpiona nową miarą – przychodami z ubezpieczeń. Składka przypisana nie będzie wykazywana bezpośrednio w rachunku, pozostanie jednak obserwowanym miernikiem finansowym;
- **Zysk netto przypisany właścicielom jednostki dominującej na poziomie 4,3 mld zł** - brak wpływu zmiany Standardu na kształt miernika, wartość miernika uległa zmianie z 3,4 mld zł na 4,3 mld zł ze względu na wdrożenie Standardu oraz zmiany w otoczeniu makroekonomicznym;
- **Skorygowany zwrot z kapitału własnego – aROE na poziomie 15,5%** - jest to nowy wskaźnik, obliczany na bazie kapitału z wyłączeniem pozostałych całkowitych dochodów z działalności ubezpieczeniowej (będących efektem wpływu zmian w otoczeniu makroekonomicznym na wysokość kapitałów Grupy PZU), które zapewnia większą stabilność miernika. Nowy miernik zastępuje poprzedni miernik ROE wyznaczony na poziomie 17,4%;
- **Przychody PZU Zdrowie na poziomie 1,7 mld zł** - brak wpływu zmiany Standardu, KPI pozostaje bez zmian;
- **Wskaźnik Wypłacalność II na poziomie nie niższym niż 200%** - brak wpływu zmiany Standardu, KPI pozostaje bez zmian;
- **Kontrybucja Banku Pekao i Alior Banku do wyniku netto Grupy PZU na poziomie 1,0 mld zł** - brak wpływu zmiany Standardu na kształt miernika, zmianie ulega wartość z 0,8 mld zł na 1,0 mld zł w konsekwencji zmian strategii w segmencie bankowym i zmian w otoczeniu makroekonomicznym;
- **Aktywa pod zarządzaniem TFI PZU, Pekao TFI i Alior TFI na poziomie 60 mld zł** - brak wpływu zmiany Standardu, KPI pozostaje bez zmian.

Wdrożenie MSSF 17 nie ma wpływu na strategię Grupy PZU w obszarach produktów, dystrybucji, polityki cenowej ani na alokację kapitału dla realizacji kluczowych przedsięwzięć biznesowych. Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia biznesowe pozostają niezmiennie. Grupa PZU realizuje je zgodnie z przyjętymi dla nich harmonogramami. Nie zmienia też niczego w zakresie utrzymania wysokiej zdolności Grupy PZU do generowania wartości i kapitału ani podtrzymania obecnej, atrakcyjnej dla akcjonariuszy polityki dywidendowej.

4.2. Szanse i wyzwania 2021+

Strategia została przyjęta w bardzo specyficznych warunkach, będących następstwem pandemii COVID-19. W chwili jej ogłoszenia, prognozy makroekonomiczne zakładały stopniową odbudowę globalnej gospodarki. W trakcie tego ożywienia przewidywany był wzrost konsumpcji, inwestycji, PKB oraz spadek bezrobocia. Pandemia COVID-19 miała również duży wpływ na zmiany społeczne, które w istotny sposób oddziałują na komponenty modelu biznesowego działalności. W szczególności obserwowany był wzrost znaczenia pracy zdalnej i zdalnych kanałów sprzedaży, a także daleko idące zmiany po stronie zachowań i potrzeb konsumentów w zakresie rozwiązań cyfrowych i mobilnych.

Wyzwania makroekonomiczne

W ostatnich miesiącach warto zwrócić uwagę na postępującą deflację. Według danych GUS w lutym 2023 odnotowano szczyt inflacji w wysokości 18,4%, a inflacja w czerwcu 2023 roku wyniosła 11,5%. Na świecie silnie poprawia się dostępność komponentów do produkcji, dzięki czemu można szybciej realizować zamówienia. To ogranicza presję kosztową w firmach wytwórczych i prowadzi do spadku napięć na styku popytu i podaży. Szybko postępuje deflacja w cenach producenta. Ponadto umocnił się polski złoty. Mimo to wzrost cen jest wciąż wysoki co przekłada się na rosnące koszty odszkodowań, zarówno materiałów naprawczych jak i usług, co skutkuje spadkiem rentowności, przede wszystkim, produktów komunikacyjnych. Na wyniki sektora bankowego wpływ będzie miał również niekorzystny dla banków wyrok TSUE dotyczący kredytów frankowych z czerwca 2023 roku.

Wojna w Ukrainie

Z powodu toczącej się wojny bezpieczne prowadzenie biznesu w Ukrainie stało się utrudnione, a realizacja przyjętej strategii przez spółki w Ukrainie, jest obciążona wieloma ryzykami. Z uwagi na trwające walki zbrojne i zawieszenie działalności operacyjnej wielu przedsiębiorstw, zainteresowanie ubezpieczeniami jest drugorzędne.

Digitalizacja i cyfryzacja

Dominujący w ostatnich latach trend rozwoju technologicznego i cyfryzacji będzie kontynuowany. Generuje to wiele możliwości, które mogą być wykorzystane przez Grupę PZU. Dzięki rozwojowi narzędzi analizy danych, *machine learningu*, sztucznej inteligencji, chatbotów, wirtualnych asystentów, *data miningu* oraz pojawieniu się możliwości integracji kanałów sprzedażowych (omnikanałowość), Grupa PZU będzie mogła zaspokoić potrzeby klientów szybciej i lepiej.

4. Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024

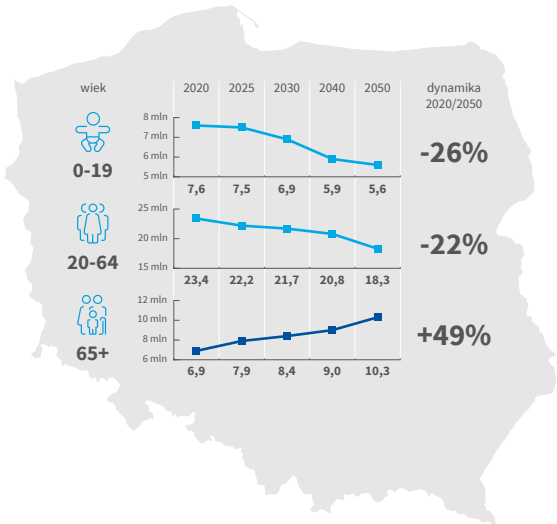
Wzrost świadomości ekologicznej i wpływu zmian klimatycznych

Czynniki ESG i mitygacja ryzyka dla zrównoważonego rozwoju odgrywają coraz większą rolę w działalności biznesowej. Wzrost świadomości zagadnień zrównoważonego rozwoju i rosnące oczekiwania w obszarze działań na rzecz klimatu, stanowią szansę dla rozwoju Grupy PZU w nowych obszarach biznesu. Rozwój sektora zielonej energii to także szansa na zwiększony popyt na ubezpieczenia z nim związane.

Zmiany demograficzne i społeczne

W demografii postępują niekorzystne trendy spadku liczby ludności przy jednoczesnym starzeniu się społeczeństwa, wiąże się to z większym zapotrzebowaniem na opiekę zdrowotną i długoterminową opiekę nad osobami starszymi. Widać również rosnące zapotrzebowanie na produkty ochronne, związane z bezpieczeństwem, a także z cyberbezpieczeństwem. Zmieniają się potrzeby klientów, które są ukierunkowane na coraz większą personalizację i dopasowanie oferty. Zwiększa się także rola wykorzystania mediów społecznościowych w procesach marketingowych i PR oraz znaczenie zdalnych kanałów sprzedaży.

Zmiany demograficzne i społeczne

Źródło: Eurostat – Population projections (07.2020)

4.3. Cele strategiczne

Strategia Grupy PZU na lata 2021- 2024 określa 4 główne obszary ambicji, w ramach których wyznaczono kierunki działań strategicznych. W rozdziale przedstawiono opis obszarów uwzględniający rekalkibrację mierników strategicznych z 27 kwietnia 2023.

Obszar 1 - stabilna dywidenda oraz wzrost przychodów

- **Utrzymanie wzrostu w kluczowych obszarach biznesu**

Ubezpieczenia – utrzymanie pozycji lidera i przychody z ubezpieczeń brutto wyższe niż 28 mld zł,

Zdrowie – najszybciej rosnąca firma na rynku opieki zdrowotnej, wzrost przychodów PZU Zdrowie do 1,7 mld zł, tj. o 80%,

Inwestycje – wzrost aktywów w zarządzaniu do 60 mld zł, tj. o 82%,

Banki – wzrost kontrybucji Alior Bank i Banku Pekao do wyników finansowych Grupy do 1,0 mld zł;

- **Utrzymanie dyscypliny kosztowej**

Grupa PZU planuje utrzymywać efektywność kosztową w okresie popandemicznym stosując dyscyplinę kosztową, inwestując w cyfryzację i digitalizację oraz poprzez zmianę modelu pracy na pracę w trybie zdalnym lub hybrydowym. Celem jest uzyskanie spadku wskaźnika kosztów administracyjnych o 0,1 p.p. w 2024 roku.

- **Wzmocnienie potencjału do generowania wysokiego zysku netto**

Strategia zakłada, że dzięki konsekwentnym działaniom realizowanym na wszystkich rynkach, na których obecna jest Grupa PZU, możliwe będzie osiągnięcie na koniec 2024 roku najwyższego, od czasu debiutu na GPW, wyniku netto, w wysokości 4,3 mld zł;

- **Zapewnienie wysokiej rentowności biznesu**

Istotną częścią Strategii Grupy jest utrzymanie i poprawa wysokiej rentowności biznesu. Grupa PZU planuje osiągnąć skorygowany zwrot z kapitału własnego – aROE na poziomie 15,5%. Jest to nowy wskaźnik, obliczany na bazie kapitału z wyłączeniem pozostałych całkowitych dochodów z działalności ubezpieczeniowej (będących efektem wpływu zmian w otoczeniu makroekonomicznym na wysokość kapitałów Grupy PZU), co zapewnia większą stabilność miernika. Cel ten zostanie osiągnięty dzięki stabilnemu i bezpiecznemu modelowi biznesowemu opartemu na dywersyfikacji prowadzonej działalności, dalszym usprawnianiom procesów biznesowych, produktowych i dystrybucyjnych;

- **Utrzymanie atrakcyjnej polityki dywidendowej**

Grupa PZU zamierza generować ponadprzeciętne zyski, które planuje co roku wypłacać w postaci dywidendy. Wyniesie ona od 50% do 100% skonsolidowanych zysków rocznych.

Polityka dywidendowa na lata 2021-2024

Podział skonsolidowanego zysku netto w latach 2021-2024		Przeznaczenie niewypłaconego zysku
Wypłata w ramach rocznej dywidendy lub zyski zatrzymane	≤ 20%	Kapitał potencjalnie zatrzymany na cele związane z rozwojem organicznym i innowacjami oraz realizacja inicjatyw wzrostowych
	≤ 30%	Realizacja założeń Strategii Grupy PZU w ramach transakcji fuzji i przejęć
Minimalny poziom wypłaty dywidendy z zysku skonsolidowanego	≥ 50%	

4. Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024

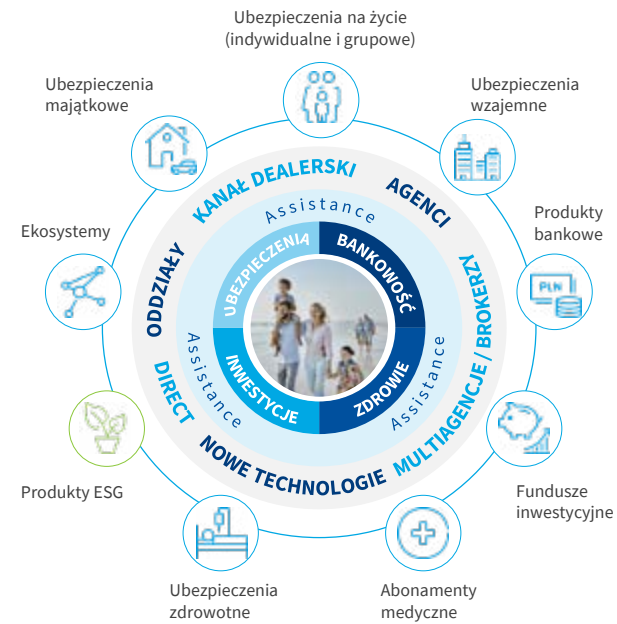
Obszar 2 – wykorzystanie potencjału Grupy PZU

- Efektywne wykorzystanie baz danych i wiedzy o klientach

Grupa PZU planuje w jeszcze bardziej efektywny sposób wykorzystywać wiedzę o klientach. Pozwoli to na stworzenie najwyższej jakości oferty, dopasowanej do realnych potrzeb. Dzięki wykorzystaniu potencjału baz danych możliwe będzie spersonalizowanie oferty, zapewnienie skoordynowanej opieki doradcy na każdym etapie oraz pozyskanie nowych klientów. Strategiczne działania Grupy zakładają zharmonizowanie dostępu do źródeł i kanałów pozyskiwania informacji, wdrożenie narzędzi analitycznych *machine learning* oraz sztucznej inteligencji i włączenie ich do procesów biznesowych.

- Rozwój współpracy biznesowej z bankami i strategicznymi partnerami

W ramach współpracy z Bankiem Pekao i Alior Bankiem Grupa PZU w horyzoncie strategii planuje osiągnąć około 3 mld zł skumulowanego przypisu składki docierając do klientów banków z kompleksową i unikalną ofertą łączonych produktów ubezpieczeniowo-bankowych. Planowane jest wzmocnienie pozycji ubezpieczeniowej na rynku energetycznym oraz rozwój współpracy z partnerami strategicznymi działającymi na rynku e-commerce.

- Wykorzystanie wszystkich kanałów dystrybucji

Dzięki omnikanałowości Grupa PZU chce dotrzeć do klientów różnorodnymi kanałami dystrybucji specjalnie dostosowanymi do ich potrzeb i preferencji. Klienci otrzymają dostęp do szerokiej gamy nowoczesnych produktów w

zakresie ubezpieczeń majątkowych, ubezpieczeń na życie, a także produktów zdrowotnych, inwestycyjnych i bankowych, dostosowanych do ich zmieniających się potrzeb na każdym etapie życia.

22 mln klientów

- Wprowadzenie nowoczesnego procesu obsługi szkód i świadczeń z wykorzystaniem nowych technologii, który pozwoli zautomatyzować i przyspieszyć procesy oraz zredukować koszty

Rozpoznawanie uszkodzeń na podstawie zdjęć

Wykorzystanie sztucznej inteligencji pozwala w pełni kontrolować i audytować szkody, w których akceptacja wypłaty odbywa się automatycznie.

Automatyczne odczytywanie danych z dokumentów

System przetwarza nieustrukturyzowane dokumenty na format cyfrowy, następnie odnajduje dane na podstawie wyuczonego modelu AI.

AI w aplikacji Agenta

Rozwiązanie poprawia jakość dokumentacji ubezpieczeniowej już na etapie jej zbierania, redukując koszt ich weryfikacji

Wykorzystanie robotów do wyszukiwania usługodawcy

Na podstawie danych o lokalizacji klienta robot znajduje pomoc drogową, która jest najbliższą i może najszybciej podjąć zlecenie. Sprawdza jej dostępność i przesyła informacje, gdzie znajduje się klient.

Anonimizacja zdjęć

Model wspiera proces przygotowywania zdjęć do wystawienia pojazdów powypadkowych na aukcje, redukując nakład pracy na ręczną obróbkę zdjęć.

Zintegrowany CRM

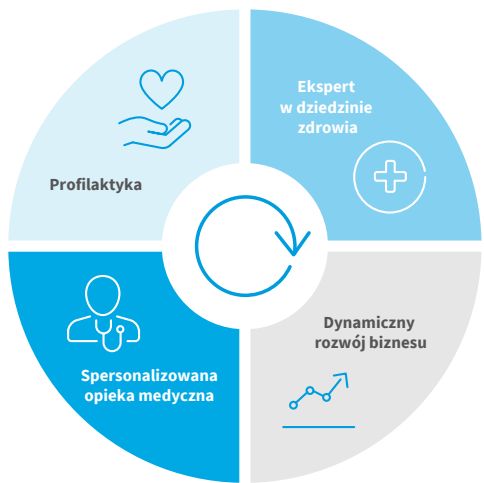

Automatyczna segregacja i klasyfikacja e-maili

Wykorzystanie sztucznej inteligencji w procesie segregacji korespondencji e-mail wpływającej do PZU prowadzi do wzrostu szybkości i wydajności obsługi oraz zmniejszenia kosztów.

- Nowe podejście do opieki zdrowotnej w Polsce

Grupa PZU kładzie nacisk na budowę świadomości zdrowotnej i zapobieganie występowaniu chorób. W ofercie znajdują się najwyższej jakości spersonalizowane usługi opieki medycznej. Dzięki osiągnięciu tych celów, przy zachowaniu rentowności prowadzonego biznesu, Grupa chce rozwijać się szybciej niż rynek, co pozwoli na zdobycie pozycji lidera na rynku prywatnej opieki zdrowotnej.

Obszar 3 - innowacyjna grupa finansowa

Grupa PZU rozwija wykorzystanie najnowszych technologii we wszystkich obszarach działalności:

- digitalizacja i usprawnienie procesów – kontynuacja wdrażania rozwiązań dla klientów, które są proste, intuicyjne i uniwersalne;
- wykorzystanie AI, Big Data oraz zaawansowanej analityki – wdrażanie nowych technologii ma prowadzić do poprawy efektywności operacyjnej i rentowności biznesu przez m.in. automatyzację i usprawnienie procesów decyzyjnych;
- mobilność i omnikanałowość – wykorzystanie nowych cyfrowych kanałów dystrybucji jako uzupełnienie tradycyjnych kanałów;
- chmura obliczeniowa – wsparcie dla transformacji technologicznej, m.in. większa wydajność infrastruktury;
- cyberbezpieczeństwo – ochrona własnych sieci informatycznych, wprowadzenie narzędzi szacowania ryzyka obszaru cyberbezpieczeństwa w sektorze finansowym.

Obszar 4 - zrównoważony wzrost

Osiągane przez Grupę PZU wyniki stawiają ją w gronie najbardziej rentownych instytucji w Polsce i w Europie. Jednak miarą sukcesu biznesowego Grupy PZU są nie tylko wyniki finansowe, ale ich osiąganie w sposób zrównoważony, co jest zobowiązaniem Grupy PZU wobec akcjonariuszy i klientów. Wypełnianie tego zobowiązania jest możliwe dzięki prowadzeniu biznesu z poszanowaniem środowiska, kwestii społecznych i w zgodzie z najlepszymi praktykami ładu korporacyjnego. Grupa PZU rozumie, że kapitał finansowy nie jest jedynym kapitałem potrzebnym do prowadzenia działalności i osiągania dobrych wyników, dlatego na równi

4. Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024

	#Odpowiedzialna organizacja	#Zaufany Partner zielonej transformacji	#Lepsza jakość życia
	Tworzymy nowoczesną organizację zarządzaną w sposób odpowiedzialny	Wspieramy rozwój niskoemisyjnej gospodarki, dbając o zrównoważoną transformację	Zachęcamy lokalne społeczności do zrównoważonego i bezpiecznego stylu życia
Nasze ambicje	Pracodawca stawiający na odpowiedzialne przywództwo i kształtujący odpowiednie postawy pracowników Zaufany partner biznesowy promujący ideę zrównoważonego rozwoju	Grupa PZU rozwijająca ubezpieczeniową ofertę wspierającą transformację klimatyczno-energetyczną Odpowiedzialny inwestor wspierający bezpieczną i zrównoważoną transformację Zielona organizacja funkcjonująca w oparciu o zrównoważone procesy decyzyjne i zarządcze	Odpowiedzialny partner wspierający bezpieczeństwo w lokalnych społecznościach Wiarygodny przewodnik po zrównoważonym stylu życia
Cele zrównoważonego rozwoju			

z nim stawia kapitał naturalny, intelektualny, ludzki i społeczny. Strategia ESG „Rozwój w równowadze” na lata 2021-2024 określa ambicje PZU i PZU Życie dotyczące ograniczania wpływu środowiskowego, odpowiedzialności społecznej i ładu korporacyjnego. Kluczowe wskaźniki Strategii ESG są integralną częścią strategii biznesowej Grupy PZU. Spółki Grupy zaimplementowały wybrane elementy Strategii ESG i dostosowały je do specyfiki swojej działalności.

4.4. Operacjonalizacja strategii, wybrane osiągnięcia w I półroczu 2023 roku

Budowa najbardziej kompleksowej oferty na rynku

Oferta 360° jest spersonalizowaną, kompleksową i dynamiczną ofertą produktów dopasowaną do stale zmieniających się oczekiwań i potrzeb klientów na każdym etapie życia. Łączy ona usługi wszystkich obszarów działalności Grupy, przez co klient ma dostęp do produktów ubezpieczeń majątkowych, ubezpieczeń na życie, produktów zdrowotnych i bankowych oraz indywidualnych rozwiązań ochronnych i inwestycyjnych.

W lutym 2023 roku wprowadzono nowe ubezpieczenie dodatkowe dla Klientów IK. Jest to ubezpieczenie na wypadek leczenia szpitalnego zawału serca, udaru mózgu lub nowotworu złośliwego. Wykorzystując aktualną sytuację makroekonomiczną PZU zakupił korzystnie oprocentowane obligacje pod zabezpieczenie rezerw ubezpieczeń kapitałowych i zaoferował klientom indywidualne ubezpieczenia ochronno-kapitałowe z wyższym udziałem w zysku. W I kwartale 2023 zaoferowano również produkt z gwarantowaną stopą zwrotu u kolejnego dystrybutora – VeloBank S.A. Na początku 2023 roku PZU wprowadził OC za szkody w środowisku, czyli ubezpieczenie, które chroni przed roszczeniami stron trzecich związanymi z zanieczyszczeniem środowiska przez klienta. PZU wdrożył również innowacyjną platformę do porównywania zakresów ubezpieczeń. Narzędzie, wprowadzone we współpracy z duńskim insurtechem, dostarcza PZU szczegółowych analiz porównawczych produktów dostępnych w ofercie innych ubezpieczycieli oraz pozwala na efektywne monitorowanie zmian zachodzących w ich ofercie, głównie skupiając się na zakresie produktów nie ich cenie.

Usługi wspierające dla przedsiębiorców

Grupa PZU rozszerza ofertę dla przedsiębiorców o usługi wspierające:

- pomoc w zarządzaniu ryzykiem przez usługi doradcze i wdrożenie nowoczesnych narzędzi oraz
- zapewnienie systemu IT zarządzającego flotami (obsługa ubezpieczeń, zarządzania ryzykiem flotowym, usługi doradcze, bieżące wsparcie prawne dla polskich flot międzynarodowych).

W ofercie PZU dostępny jest system PZU iFlota – nowoczesny system do zarządzania flotą pojazdów, który tworzą trzy

współpracujące ze sobą i uzupełniające się moduły: (i) zarządzanie flotą, (ii) zarządzanie ubezpieczeniem oraz (iii) zarządzanie bezpieczeństwem. Podstawową funkcją PZU iFlota jest możliwość zarządzania flotą, z ewidencją pojazdów, kierowców i różnego rodzaju kosztów, a także obsługą m.in. kart paliwowych i usług serwisowych. Dodatkowo system PZU iFlota umożliwia zarządzanie ubezpieczeniem, tj. dostęp do danych o bieżących polisach i szkodach z AC i OC dla klienta i pośrednika ubezpieczeniowego oraz zgłaszanie szkód z poziomu aplikacji. Trzecim modułem systemu jest moduł prewencyjny, którego celem jest poprawa bezpieczeństwa floty. Na bazie historii szkód i jej analizy, zarządzający flotą uzyskuje informacje o działaniach prewencyjnych, które należy wdrożyć, by zmniejszyć liczbę i dotkliwość szkód. W ramach całego systemu wprowadzono nowe narzędzie, czyli PZU iFlota EV, którego zadaniem jest elektryfikacja polskich flot. We współpracy z firmą VivaDrive, PZU wychodzi naprzeciw zmieniającej się rzeczywistości i ułatwia wprowadzanie aut elektrycznych do polskich przedsiębiorstw. System iFlota EV zapewnia kompleksową i fachową pomoc przy obniżaniu emisji dwutlenku węgla we flocie. iFlota jest w stanie krok po kroku przeprowadzić klienta korporacyjnego (ubezpieczonego w PZU) przez proces wprowadzania do firmy pojazdów elektrycznych i przybliżyć temat zarządzania nimi. Jeśli klient uzna, że samochody elektryczne są dla niego dobrym rozwiązaniem, iFlota (dostępna na stronie PZU), zaoferuje mu wyliczenia, które wskażą, ile pojazdów flotowych firmy można zastąpić autami elektrycznymi. Wyliczenia przedstawia także oszczędności, które są możliwe do wygenerowania przy tego rodzaju inwestycji, a także to, co najistotniejsze – zmniejszenie emisji CO2 w przedsiębiorstwie.

Wykorzystanie potencjału portfela i wiedzy o kliencie

Dzięki wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi i nowych technologii Grupa PZU usprawnia zarządzanie relacjami z klientami. W tym celu wykorzystuje nowe środowiska analityczne automatyzujące i wspierające procesy decyzyjne. Wprowadzenie CRM Interakcyjnego usprawni komunikację

z klientem przez co procesy sprzedażowe będą bardziej efektywne. Prowadzone są również działania operacyjne między PZU i bankami z Grupy PZU np. realizacja kampanii CRM-owych do klientów banków, dla których banki pozyskały zgody marketingowe.

Stworzenie nowoczesnych ekosystemów biznesowych

Grupa PZU chce być dostawcą kompleksowych rozwiązań, które pomogą klientom prowadzić zdrowe życie i zrównoważony biznes, zapewnią opiekę medyczną rodzinie lub pracownikom, ochronią majątek i pomogą go pomnażać, dadzą poczucie stabilizacji i należytego zadbania o bliskich bez względu na to, co przyniesie przyszłość. Celem Grupy jest rozwój ekosystemów biznesowych zarówno dla klientów instytucjonalnych i indywidualnych.

Ekosystem - benefity

Celem budowy ekosystemu benefity jest tworzenie nowych interakcji z klientami na bazie czynności życia codziennego takich jak aktywność fizyczna, zdrowy styl życia, sport, zdrowie, rodzina, bezpieczeństwo. W skład ekosystemu wchodzi zestaw zaawansowanych narzędzi cyfrowych adresowanych zarówno dla pracodawców i klientów indywidualnych. W ramach Ekosystemu Benefity klienci otrzymują:

- dostęp do atrakcyjnej oferty partnerów trzecich;
- dostęp do obiektów sportowych w ramach abonamentu PZU Sport;
- narzędzie do digitalizacji zadań HR, obsługi wniosków pracowniczych, animowania społeczności pracowników, automatyzacji przepływu dokumentów wewnętrznych;
- narzędzie do zarządzania świadczeniami abonamentowymi: opieką medyczną, karnetami sportowymi itd., co stanowi synergię z innymi obszarami Grupy PZU.

EKOSYSTEM BENEFITY

Wygodna przestrzeń zarządzania benefitami pozapłacowymi

- Zestaw zaawansowanych narzędzi cyfrowych ułatwiających kompleksowe zarządzanie benefitami przez pracodawców

Szeroka oferta benefitów Grupy PZU

- Wiele benefitów w jednym miejscu – od kafeтерии i kart sportowych, przez ubezpieczenia i produkty finansowe, aż po produkty zdrowotne
- Kontakt z jednym dostawcą wielu usług dla pracowników: oszczędność czasu, ujednolicenie procesów, wygoda i niższe koszty administracyjne

Budowa społeczności

- Ekosystem to nowe możliwości budowania relacji z klientem na podstawie codziennego życia

Nowe na rynku, atrakcyjne produkty

- PZU Sport – abonament sportowo-rekreacyjny
- CASH – pożyczki na atrakcyjnych warunkach bezpośrednio spłacane z wynagrodzenia
- Pakiety sportowo-rekreacyjno-medyczne oraz inne rozwiązania pakietowe dotyczące ubezpieczeń, aktywności fizycznej oraz zdrowia połączone z usługami partnerów zewnętrznych

Klient **instytucjonalny** zyskuje kompleksową ofertę różnego rodzaju benefitów pozapłacowych dla swoich pracowników

Klient **indywidualny** ma dostępne usługi i narzędzia związane z poprawą komfortu życia, aktywnością, stylem życia, itp.

4. Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024

to osiągnięte dzięki wykorzystaniu potencjału bazy 22 mln unikalnych klientów oraz dostosowanej im dostosowanej do ich potrzeb rozszerzonej, kompleksowej oferty ubezpieczeniowo-bankowej uwzględniającej m.in. ubezpieczenia komunikacyjne, ochronne, kredytów, majątkowe, podróże, leasingów i grupowe.

W styczniu 2023 wystartowała promocja Alior Banku na ubezpieczenia komunikacyjne od LINK4, dzięki której klienci banku mogą skorzystać ze zniżki do 13 proc. na zakup OC lub OC/AC oraz wykupić ubezpieczenie NNW w promocyjnej cenie. Natomiast w czerwcu 2023 wystartowała kampania promocyjna ubezpieczeń komunikacyjnych PZU oraz LINK4 w Banku Pekao. Dodatkowo, od kwietnia 2023 kredytobiorcy kredytów mieszkaniowych w Banku Pekao mogą kupić ubezpieczenie na życie od PZU w kanałach zdalnych: aplikacji mobilnej PeoPay oraz bankowości internetowej Pekao24.

Wdrożenie nowych technologii w procesie obsługi szkód i świadczeń

Dzięki rozwojowi technologii z obszaru sztucznej inteligencji, robotyzacji i Big Data proces obsługi szkód i świadczeń będzie mógł być bardziej zautomatyzowany. Zapewni to spełnienie oczekiwań klientów i wzmocnienie przewag konkurencyjnych.

PZU, jako pierwszy ubezpieczyciel w Polsce, udostępnił swoim klientom innowacyjne narzędzie wykorzystujące algorytmy sztucznej inteligencji (AI) przy obsłudze szkód komunikacyjnych. Asystent AI sporządza wstępny kosztorys naprawy na podstawie zdjęć nadesłanych przez klienta przez udostępnioną aplikację, co znacznie usprawnia proces wyceny szkód. PZU obsłużył przy wsparciu narzędzi opartych o AI już ponad kilkaset tysięcy szkód komunikacyjnych o wartości kilku miliardów złotych.

W 2023 roku PZU utworzyło zespół GPT Lab, który ma za zadanie analizowanie i testowanie generatywnej sztucznej inteligencji (GSI) w działaniach firmy. GSI, reprezentowana przez ChatGPT, umożliwia tworzenie kontekstowych odpowiedzi na pytania i zgłoszenia.

Kompleksowa, sprawna i przyjazna obsługa

Grupa PZU doskonali obsługę szkód i świadczeń. Dostosowanie się do nowych oczekiwań klientów pozwoli zapewnić zwinne i przyjazne procesy obsługowe. Dostęp do szerokiej sieci naprawczej, sprawny proces obsługowy oraz szybka wypłata odszkodowań lub świadczeń wpływa na wzmocnienie pozycji Grupy PZU jako najbardziej wiarygodnego ubezpieczyciela na rynku.

Dzięki portalowi mojePZU klienci mogą m.in. kupić polisę, sprawdzić swoją ochronę ubezpieczeniową, zgłosić szkodę i sprawdzić jej status, umówić wizytę lekarską. Serwis jest stale rozwijany i uzupełniany o kolejne funkcjonalności i usługi m.in. w obszarze sprzedaży produktów ubezpieczeniowych i wznowień, obsługi szkód i świadczeń oraz w obszarach

zdrowia i inwestycji. Na koniec I półrocza 2023 roku z portalu mojePZU korzystało ponad 3,7 miliona użytkowników.

Rewolucja na rynku prywatnej opieki zdrowotnej

Grupa PZU chce zostać kompleksowym doradcą medycznym dzięki rewolucyjnemu podejściu do opieki zdrowotnej. Nowy, bardziej proaktywny model zarządzania relacjami z klientem oraz zwiększona sprzedaż abonamentów i badań medycyny pracy (również w formie telemedycyny) zwiększą przychody oraz wzmocnią relacje z klientami. Kompleksowa oferta produktów zdrowotnych i pokrewnych w ramach ekosystemu zdrowia pozwoli na wzrost dotarcia do klientów indywidualnych. Zaangażowanie w edukację w zakresie zdrowia, aktywność w mediach społecznościowych oraz najwyższa jakość obsługi zwiększają świadomość i wizerunek marki PZU Zdrowie. Poza wdrożeniem nowego modelu, planowana jest również współpraca z systemem ochrony zdrowia oraz wewnętrzna integracja placówek medycznych.

Dalszy rozwój w krajach bałtyckich

Grupa PZU stawia na dalszy rozwój organiczny w krajach bałtyckich. Jednocześnie stale monitoruje rynek pod kątem celów akwizycyjnych. Celem strategicznym jest utrzymanie 8% udziału składki przypisanej brutto z rynków zagranicznych w łącznym, rosnącym przypisie Grupy PZU.

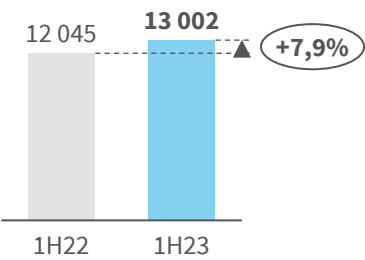
Zrównoważony wzrost – Strategia ESG „Rozwój w równowadze”

W ramach przyjętej Strategii ESG Grupa PZU podejmuje działania, które umacniają jej pozycję lidera i są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Grupa PZU na równi traktuje czynniki środowiskowe i klimatyczne, społeczne oraz zarządcze. PZU prowadzi działania w 3 głównych obszarach (#odpowiedzialna organizacja, #zaufany partner zielonej transformacji, #lepsza jakość życia).

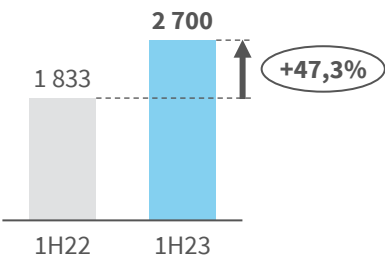
4.5. Mierniki

Mierniki finansowe

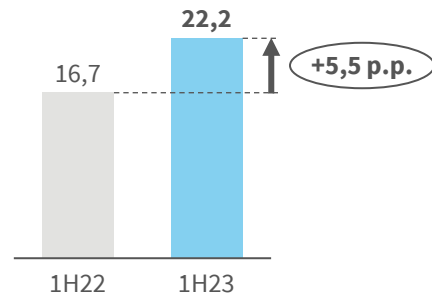
Przychody z ubezpieczeń brutto¹ (mln zł)

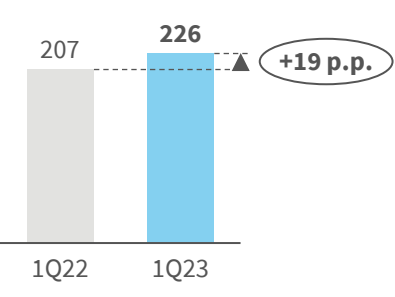
Zysk netto Grupy PZU² (mln zł)

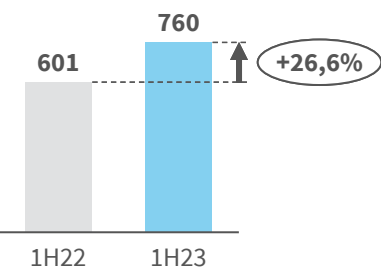
aROE³ (%)

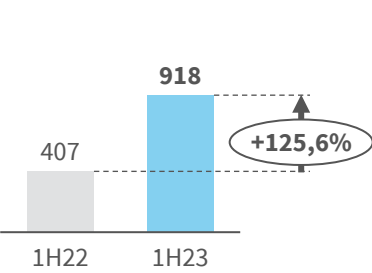
Wskaźnik wypłacalności II⁴ (%)

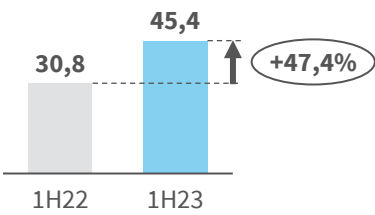
Przychody Filaru Zdrowie (mln zł)

Kontrybucja banków od wyniku netto Grupy PZU² (mln zł)

Aktywa pod Zarządzaniem⁵ (mld zł)

1) Przychody z ubezpieczeń brutto Grupy kapitałowej PZU
2) Zysk netto przypisany właścicielom jednostki dominującej
3) Skorygowany zwrot z kapitału własnego (aROE %) obliczany na bazie kapitału z wyłączeniem skumulowanych innych dochodów całkowitych dotyczących przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń oraz z reasekuracji
4) Dane niepodlegające audytowi ani przeglądowi biegłego rewidenta, wskaźnik zgodny z pismem okólnym KNF do zakładów ubezpieczeń z 16.04.2021, według którego począwszy od I kw. 2021 roku nowym elementem kalkulacji wypłacalności grupy w okresach śródrocznych jest korekta o całą kwotę przewidywanej dywidendy za dany rok.
5) Aktywa klientów zewnętrznych pod zarządzaniem TFI PZU, Pekao TFI i Alior TFI

4. Strategia Grupy PZU na lata 2021-2024

Mierniki ESG			
Obszar		Cel	Poziom realizacji 2022
#odpowiedzialna organizacja	Cele ESG w celach WKK	Uwzględnienie celów ESG w celach strategicznych Spółki i przekazanie ich do realizacji przez Wyższą Kadrę Kierowniczą	Cele ESG uwzględnione w celach strategicznych i przekazane do realizacji przez kadrę zarządzającą
	70%	Odsetek kluczowych procesów zakupowych, przy których uwzględniono kryteria ESG	46%
#zaufany partner zielonej transformacji	500 mln	Wzrost obecnego zaangażowania w inwestycje wspierające transformację klimatyczno-energetyczną o 500 mln zł w latach 2021-2024	716,7 mln zł ¹
	55%	Ocena pod kątem czynników ESG 55% największych korporacyjnych klientów ubezpieczeniowych z sektorów wrażliwych na ryzyko ESG	20%
	Zakres emisji 1 i 2	Osiągnięcie neutralności klimatycznej działalności własnej dzięki ograniczeniu emisji, zakupie zielonej energii oraz rekompensacie emisji CO2	Ograniczenie emisji dwutlenku węgla ze źródeł własnych o 25,5%. (metoda location-based). 81% energii elektrycznej zakontraktowanej i zakupionej pochodzącej z OZE. Rekompensata 17 425 Mg CO2 przez zakup jednostek CERs, UN Carbon Offset Platform (rekompensata za 2022 ²)
#lepsza jakość życia	10-15 mln	Liczba odbiorców działań społecznych z zakresu bezpieczeństwa i zrównoważonego stylu życia w ciągu roku	>12,2 mln
	70%	Odsetek Pracowników objętych programem #DobryStan	> 32% pracowników korzystających z oferty #DobryStan

1) Od 2021 roku zaangażowanie PZU i TFI PZU w inwestycje wspierające transformację klimatyczno-energetyczną wzrosło o 716,7 mln zł

2) Według stanu na 30.06.2023 roku

5.

Wyniki finansowe

- 5.1. Główne czynniki mające wpływ na osiągnięty wynik finansowy
- 5.2. Dochody Grupy PZU
- 5.3. Koszty usług ubezpieczenia Grupy PZU
- 5.4. Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń Grupy PZU
- 5.5. Koszty działania banków
- 5.6. Czynniki i zdarzenia nietypowe wpływające na wynik
- 5.7. Struktura aktywów i pasywów Grupy PZU
- 5.8. Udział segmentów branżowych w tworzeniu skonsolidowanego wyniku

Rentowność kapitałów własnych przypadających właścicielom jednostki dominującej (aROE) na poziomie 22,2%. Wzrost zysku przypisanego właścicielom jednostki dominującej do poziomu 2,70 mld zł. Przychody z ubezpieczeń wyższe o 7,9% rok do roku.

5. Wyniki finansowe

5.1. Główne czynniki mające wpływ na osiągnięty wynik finansowy

W I półroczu 2023 roku zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej Grupy PZU wyniósł 2 700 mln zł wobec 1 833 mln zł w I półroczu 2023 roku (wzrost o 47,3%). Zysk netto sięgnął 5 836 mln zł i był o 81,2% zł wyższy niż w analogicznym okresie 2022 roku, a zysk brutto osiągnął poziom 7 578 mln zł wobec 4 533 mln zł w poprzednim roku.

Z wyłączeniem zdarzeń jednorazowych¹ wynik netto wzrósł o 39,8% względem ubiegłego roku.

Zysk z działalności operacyjnej za I półrocze 2023 roku wyniósł 7 574 mln zł i był wyższy o 66,5% mln zł w stosunku do wyniku w analogicznym okresie 2022 roku.

Na wysokość zysku z działalności operacyjnej miały w szczególności wpływ:

- wzrost zysku z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych, jako wypadkowa poprawy wyniku z inwestycji (wzrostu przychodów w efekcie wyższego poziomu stóp procentowych w Polsce jak również wyższego poziomu aktywów na pokrycie zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia) przy jednoczesnym wzroście wyniku z usług ubezpieczenia netto (głównie ze względu na wyższą dynamikę sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco);
- wyższy wynik z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych na życie, głównie w efekcie niższych odszkodowań i świadczeń na skutek spadku śmiertelności po okresie pandemii COVID-19 (portfel ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych, z racji wysokiego i rosnącego średniego wieku ubezpieczonego był szczególnie narażony na wpływ podwyższonej śmiertelności wywołanej pandemią i chorobami cywilizacyjnymi);
- wyższy wynik z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń indywidualnych na życie o charakterze ochronnym, głównie w efekcie zmiany poziomu przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń przy jednoczesnej poprawie wyniku z usług ubezpieczenia;
- niższa rentowność w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych, w tym głównie ubezpieczeń komunikacyjnych częściowo ograniczana przez poprawę wyniku z inwestycji alokowanego do segmentu;

1) Zdarzenia jednorazowe obejmują: w I półroczu 2023 roku rezerwa utworzona przez Bank Pekao na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych a w analogicznym okresie 2022 roku koszty związane z przystąpieniem Alior Banku i Pekao Banku do bankowego Systemu Ochrony; rezerwa utworzona przez Bank Pekao na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych, odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i należności w spółkach ukraińskich

- wzrost wyniku w segmencie krajów bałtyckich w związku z wyższymi przychodami z umów ubezpieczeń w efekcie wzrostu sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych, zdrowotnych, częściowo kompensowane wyższymi zobowiązaniami z tytułu szkód roku bieżącego oraz wyższym poziomem amortyzacji kosztów akwizycji;
- wzrost wyniku z działalności operacyjnej w segmencie inwestycji w związku z wyższymi przychodami z instrumentów rynku pieniężnego w efekcie wyższego poziomu stóp procentowych w Polsce oraz zwiększonym poziomem dochodów portfela nieruchomości spowodowanego wyższym poziomem przychodów z walutowych instrumentów zabezpieczających jak również przychodów czynszowych;
- wyższe wyniki związane z działalnością bankową, w szczególności ze względu na wzrost wyniku odsetkowego w efekcie podwyżek stóp procentowych w 2022 roku, niższe obowiązkowe obciążenia na rzecz BFG, oraz niższą niż przed rokiem rezerwą na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi w Banku Pekao. Efekty zostały częściowo skompensowane wyższymi kosztami działania banków, w tym głównie w Grupie Banku Pekao w związku z indeksacją wynagrodzeń oraz wyższymi kosztami utrzymania nieruchomości.

W poszczególnych pozycjach wyniku operacyjnego Grupa PZU odnotowała:

- wzrost przychodów z ubezpieczeń o 7,9% – do 13 002 mln zł, (+767 mln zł po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych i zmiany ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora), w tym wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco (wzrost średniej składki będący następstwem rosnącej wartości pojazdów) w mniejszym stopniu OC (głównie na portfelu LINK4) oraz pozakomunikacyjnych w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych. Wyższe przychody odnotowano w segmencie krajów bałtyckich w efekcie wzrostu sprzedaży w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych w tym ubezpieczeń komunikacyjnych OC i AC (ze względu na wzrost taryf w regionie), ubezpieczeń zdrowotnych i majątkowych. Wzrost poziomu przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego rok do roku poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji (zmiana rozkładu sprzedaży po kanałach);
- wyższy poziom kosztów usług ubezpieczenia – wyniósł 11 702 mln zł, a więc o 18,4% więcej w porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku. Koszty skorygowane o kwoty należne od reasekuratorów wzrosły o 693 mln zł, a ich zmiana była wypadkową:
  - wyższych kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej w segmentach

działalności ubezpieczeniowej w Polsce w związku ze wzrostem kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości (indeksacja cen najmu, mediów, kosztów nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dotyczących narzędzi pracy grupowej),

- amortyzacji przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji (wpływ zmiany rozkładu sprzedaży po kanałach),
  - wyższych zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku w tym w szczególności w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych oraz w spółkach bałtyckich częściowo skompensowane niższymi odszkodowaniami i świadczeniami w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych na życie wskutek spadku śmiertelności po okresie pandemii COVID-19,
  - uwolnienia wyższej nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat (w tym, efekt rozwiązania rezerwy bez wypłaty w gwarancji kontraktowej w wysokości 60,3 mln zł w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych);
- wyższe o 102,5% dochody z działalności lokacyjnej bez uwzględnienia kosztów odsetkowych i 67,1% wyższe dochody po uwzględnieniu kosztów odsetkowych² (wzrost z 5 517 mln zł do 9 218 mln zł). Wzrost dotyczył dochodów z lokat wygenerowanych zarówno na działalności bankowej jak i pozabankowej. Wyższy wynik na działalności bankowej

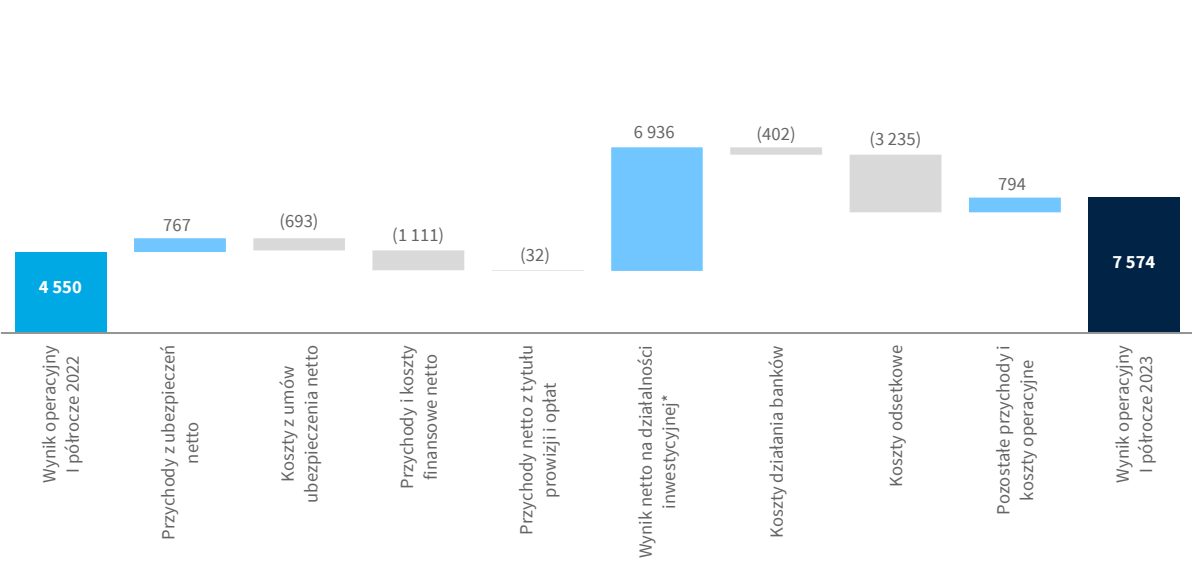
2) w tym: przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, pozostałe przychody netto z inwestycji, wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej, koszty odsetkowe

związany był w szczególności ze wzrostem przychodów odsetkowych obu banków w wyniku serii podwyżek stóp procentowych w 2022 roku oraz niższy poziom odpisów na ryzyko prawne dotyczące kredytów hipotecznych w walutach obcych utworzonych przez Bank Pekao. Jednocześnie odnotowano wzrost dochodów z działalności lokacyjnej, z wyłączeniem działalności bankowej³. Były one wyższe niż w I półroczu 2022 roku głównie na skutek wzrostu wyników z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych jak również w zakresie instrumentów opartych o zmienną stopę w efekcie wyższego poziomu stóp procentowych w Polsce. Wyższe wyniki z działalności inwestycyjnej na portfelu aktywów stanowiących pokrycie produktów inwestycyjnych nie mają wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ są równoważone przez przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń;

- spadek przychodów netto z tytułu prowizji i opłat do 1 854 mln zł wobec 1 886 mln zł w analogicznym okresie 2022 roku związany głównie z wyższym poziomem kosztów prowizji z tytułu transakcji kartami płatniczymi w bankach;
- zmianę ujemnego salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych – do 1 516 mln zł wobec 2 310 mln zł w I półroczu 2022 roku. Była głównie związana z wystąpieniem w I półroczu 2022 roku jednorazowego efektu w bankach w postaci wpłaty do funduszu pomocowego 636 mln zł w związku z przystąpieniem Alior Banku i Banku Pekao do bankowego Systemu Ochrony. Dodatkowo, w I półroczu 2023 roku odnotowano niższe o 172 mln zł obciążenia z tytułu wpłat do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego.

3) Działalność bankowa: dane Banku Pekao i Alior Banku

Wynik operacyjny Grupy PZU w I półroczu 2023 roku (w mln zł)

5. Wyniki finansowe

Podstawowe wielkości ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat	1 stycznia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2023
	w mln zł	w mln zł
Wynik z usług ubezpieczenia przed reasekuracją	2 161	1 300
Przychody z ubezpieczeń	12 045	13 002
Koszty usług ubezpieczenia	(9 884)	(11 702)
Przychody lub koszty z tytułu umów reasekuracji	(260)	675
Alokacja składek reasekuracyjnych	(537)	(726)
Kwoty należne od reasekuratorów	277	1 402
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	-	(1)
Wynik z usług ubezpieczenia	1 901	1 975
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	231	(875)
Przychody i koszty finansowe z reasekuracji	18	13
Przychody netto z tytułu prowizji i opłat	1 886	1 854
Wynik netto na działalności inwestycyjnej*	6 768	13 704
Koszty działania banków	(2 693)	(3 095)
Koszty odsetkowe	(1 251)	(4 486)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(2 310)	(1 516)
Zysk (strata) z działalności operacyjnej	4 550	7 574
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek wycenianych metodą praw własności	(17)	4
Zysk (strata) brutto	4 533	7 578
Podatek dochodowy	(1 312)	(1 742)
Zysk (strata) netto	3 221	5 836
Zysk (strata) netto przypisywany właścicielom jednostki dominującej	1 833	2 700

*) w tym: przychody odsetkowe wyliczone przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, pozostałe przychody netto z inwestycji, wynik z tytułu zaprzestania ujmowania instrumentów finansowych i inwestycji, zmiana wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych, zmiana netto wartości godziwej aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej.

5.2. Dochody Grupy PZU

Przychody z ubezpieczeń

W I półroczu 2023 roku przychody z ubezpieczeń Grupy PZU osiągnęły wartość 13 002 mln zł, czyli o 7,9% (957 mln zł) więcej niż w analogicznym okresie 2022 roku. Na zmianę poziomu przychodów z ubezpieczeń największy wpływ miały:

- wzrost o 449 mln zł (+8,4% r/r, do poziomu 5 770 mln zł) przychodów z ubezpieczeń w segmencie ubezpieczeń majątkowych masowych i o 442 mln zł po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych, w tym wzrost amortyzacji zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco (wzrost średniej składki) w mniejszym stopniu OC (głównie na portfelu LINK4) oraz pozakomunikacyjnych. Efekt zarówno na portfelu Auto Casco jak i OC komunikacyjnych został spotęgowany wyższą liczbą umów, co wynikało między innymi z wyższej niż przed rokiem dostępności pojazdów. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji, wynikającym ze wzrostu udziału w sprzedaży produktów z wyższymi prowizjami i zmianami rozkładu sprzedaży po kanałach;
- wzrost o 304 mln zł (+18,4% r/r, do poziomu 1 955 mln zł) przychodów w segmencie ubezpieczeń majątkowych korporacyjnych – w tym amortyzacji zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC) (+257 mln zł) głównie w efekcie wyższej dynamiki sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych Auto Casco. Po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych przychody wzrosły o 110 mln zł. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji, która wynika głównie ze zmiany rozkładu sprzedaży po kanałach;
- wyższy poziom przychodów z ubezpieczeń w segmencie krajów bałtyckich (wzrost przychodów brutto o 229 mln zł r/r, wzrost przychodów po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych o 226 mln zł) w efekcie wzrostu sprzedaży w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych w tym ubezpieczeń komunikacyjnych OC i AC (ze względu na wzrost taryf w regionie), ubezpieczeń zdrowotnych i majątkowych;
- wzrost przychodów z ubezpieczeń w segmencie ubezpieczeń indywidualnych o charakterze ochronnym (o 41 mln zł r/r) w wyniku wyższego uwolnienia marży kontraktowej, które wynikało z przyjętej do wyliczeń na bazie obserwacji niższej śmiertelności);

- spadek przychodów z ubezpieczeń w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych na życie (o 29 mln zł r/r) w efekcie niższego poziomu składki niezbędnej na pokrycie oczekiwanych odszkodowań i świadczeń, głównie w związku z zakładanym w 2022 roku wysokim poziomem oczekiwanych odszkodowań, który nie został odzwierciedlony w rzeczywistym poziomie zrealizowanych odszkodowań dla rocznych odnawialnych umów grupowych. Zmiana poziomu odszkodowań i świadczeń to głównie konsekwencja stopniowego powrotu do niższych śmiertelności sprzed pandemii COVID-19, adekwatnie do częstości zgonów w Polsce.

Przychody netto z tytułu prowizji i opłat

W I półroczu 2023 roku przychody netto z tytułu prowizji i opłat wyniosły 1 854 mln zł i były o 32 mln zł, a więc o 1,7% niższe niż w poprzednim roku.

Na wysokość przychodów złożyły się głównie:

- przychody netto z tytułu prowizji i opłat w działalności bankowej – w wysokości 1 585 mln zł, niższe o 27 mln zł, a więc -1,7% w stosunku do poprzedniego roku w tym głównie w związku ze wzrostem kosztów prowizji z tytułu transakcji kartami płatniczymi;
- przychody z tytułu ubezpieczeń emerytalnych – w wysokości 69 mln zł, niższe o 22 mln zł, a więc -24,2%, w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku głównie w związku z przychodami z tytułu rachunku rezerwowego oraz z tytułu nadpłaty do Funduszu Gwarancyjnego w KDPW rozpoznanymi w I półroczu 2022 roku;
- przychody i opłaty od funduszy i towarzystw funduszy inwestycyjnych – w wysokości 198 mln zł, wyższe o 17 mln zł, a więc o 9,4%, w stosunku do I półrocza 2022 roku.

Wynik netto na działalności inwestycyjnej i koszty odsetkowe

Wynik netto na działalności inwestycyjnej z uwzględnieniem kosztów odsetkowych bez Banku Pekao i Alior Banku wyniósł 1 542 mln zł w I półroczu 2023 roku, względem 24 mln zł w porównywalnym okresie poprzedniego roku. Wzrost o 1 518 mln zł dotyczył w szczególności wyników wygenerowanych na portfelu aktywów stanowiącym pokrycie ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, który nie ma wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ jest równoważony przez przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń.

Jednocześnie odnotowano wzrost wyników z wyłączeniem działalności bankowej oraz portfela aktywów na pokrycie ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym, w szczególności jako wypadkowa:

5. Wyniki finansowe

Segmenty ubezpieczeń (mln zł)	Przychody z ubezpieczeń	
	1 stycznia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2023
RAZEM	12 045	13 002
Razem ub. Majątkowe i osobowe - Polska	6 972	7 725
Ubezpieczenia masowe - Polska	5 321	5 770
OC komunikacyjne	2 045	2 104
AC komunikacyjne	1 367	1 590
Inne produkty	1 909	2 076
Ubezpieczenia korporacyjne - Polska	1 651	1 955
OC komunikacyjne	323	323
AC komunikacyjne	377	445
Inne produkty	951	1 187
Razem ubezpieczenia na życie – Polska	3 967	3 982
Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane – Polska	3 672	3 643
Ubezpieczenia indywidualne – Polska	278	319
Ubezpieczenia o charakterze inwestycyjnym - Polska	17	20
Razem ub. Majątkowe i osobowe - Ukraina i Kraje bałtyckie	1 057	1 252
Ukraina ub. majątkowe i osobowe	111	80
Kraje bałtyckie ub. majątkowe i osobowe	946	1 172
Razem ub. na życie - Ukraina i Kraje bałtyckie	49	43
Ukraina ub. na życie	32	23
Kraje bałtyckie ub. na życie	17	20

- wzrostu przychodów z instrumentów rynku pieniężnego w efekcie wyższego poziomu stóp procentowych w Polsce oraz wyższego stanu aktywów;
- wyższego poziomu przychodów w zakresie portfela długu korporacyjnego w związku z wyższym poziomem stawek WIBOR;
- zwiększenia poziomu dochodów portfela nieruchomości spowodowanego wyższym poziomem przychodów z walutowych instrumentów zabezpieczających jak również przychodów czynszowych.

Powyższe wzrosty zostały częściowo skompensowane słabszym wynikiem na portfelu Private Equity w następstwie dostosowania się wycen na rynku prywatnym do zmiany koniunktury na rynku publicznym.

Wzrostowi wyniku z inwestycji towarzyszył wyższy poziom kosztów odsetkowych o 29 mln zł r/r (+48,3% r/r) w następstwie wyższego poziomu stóp procentowych w Polsce.

Wynik na pozostałych przychodach i kosztach operacyjnych

Saldo pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych było w I półroczu 2023 roku ujemne i wyniosło 1 516 mln zł wobec także ujemnego, wynoszącego 2 310 mln zł, salda w analogicznym okresie 2022 roku. Na zmianę salda miały wpływ następujące czynniki:

- przystąpienie w I półroczu 2022 roku Alior Banku i Banku Pekao do bankowego Systemu Ochrony, co skutkowało wpłatą do funduszu pomocowego 636 mln zł rozpoznaną w tamtym okresie;
- niższe o 172 mln zł opłaty do Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, łączne obciążenie banków w I półroczu 2023 sięgnęło 249 mln zł;
- większe obciążenie podatkiem od instytucji finansowych – wzrosło dla Grupy PZU (działalności ubezpieczeniowej i bankowej łącznie) z 709 mln zł w I półroczu 2022 roku do 741 mln zł w I półroczu 2023 roku, co było efektem wyższego obciążenia działalności bankowej ze względu na wzrost aktywów będących podstawą opodatkowania (stawka podatku bankowego nie uległa zmianie);
- wyższa rezerwa na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi w Banku Pekao w wysokości 132 mln zł względem 111 mln zł w I półroczu 2022 roku.

5.3. Koszty usług ubezpieczenia Grupy PZU

Koszty usług ubezpieczenia osiągnęły wartość 11 702 mln zł, co oznacza wzrost o 1 818 mln zł tj. 18,4% względem analogicznego okresu poprzedniego roku. Koszty

skorygowane o kwoty należne od reasekuratorów wzrosły o 693 mln zł, a ich zmiana była wypadkową:

- w segmencie ubezpieczeń masowych majątkowych wyższych zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku, kosztów w tym amortyzacji kosztów akwizycji (wpływ rosnącego udziału w portfelu kanału multiagencyjnego i dealerskiego), niższego poziomu rozwinięcia rezerwy szkodowej z lat ubiegłych;
- w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych wyższych rok do roku zobowiązań netto z tytułu szkód bieżącego roku oraz amortyzacji kosztów akwizycji przy pozytywnym wpływie na wynik rezerwy szkodowej z lat ubiegłych (efekt rozwiązania rezerwy bez wypłaty w gwarancji kontraktowej w wysokości 60,3 mln zł);
- wyższych zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku w segmencie krajów bałtyckich na skutek wzrostu wartości portfela, kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej głównie na skutek wyższych kosztów osobowych oraz amortyzacji kosztów akwizycji;
- niższych odszkodowań i świadczeń w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych na życie wskutek spadku śmiertelności po okresie pandemii COVID-19 (portfel szczególnie narażony na wpływ podwyższonej śmiertelności wywołanej pandemią i chorobami cywilizacyjnymi - starzenie się portfela);
- utrzymanie szkodowości bieżącego okresu oraz amortyzacji kosztów akwizycji w segmentach ubezpieczeń indywidualnych na życie o charakterze ochronnym oraz ubezpieczeń o charakterze inwestycyjnym na wyrównanym poziomie względem I półrocza 2022 roku;
- wyższych kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej w segmentach działalności ubezpieczeniowej w Polsce w związku ze wzrostem kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości (indeksacja cen najmu, mediów, kosztów nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dotyczących narzędzi pracy grupowej).

5.4. Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń Grupy PZU

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń wyniosły w I półroczu 2023 roku -875 mln zł względem 231 mln zł w analogicznym okresie 2022 roku (po uwzględnieniu przychodów i kosztów finansowych z reasekuracji osiągnęły odpowiednio wartość -862 mln zł i 249 mln zł). Na wzrost kosztów wpływ miał w szczególności wzrost wartości inwestycji na ryzyko ubezpieczającego w segmencie ubezpieczeń inwestycyjnych oraz wpływ zmiany stóp procentowych na efekt skracania okresu do dyskontowania.

5. Wyniki finansowe

5.5. Koszty działania banków

Koszty działania banków wyniosły w I półroczu 2023 roku 3 095 mln zł względem 2 693 mln zł w analogicznym okresie 2022 roku co oznacza wzrost o 402 mln zł rok do roku. Na wzrost kosztów wpływ miała w szczególności indeksacja wynagrodzeń oraz wyższe koszty utrzymania nieruchomości, ze względu na wzrost cen energii oraz płacy minimalnej w Banku Pekao.

5.6. Czynniki i zdarzenia nietypowe wpływające na wynik

W I półroczu 2022 roku wynik Grupy PZU został obciążony w wyniku aktualizacji rezerwy na ryzyko związane z walutowymi kredytami hipotecznymi w Banku Pekao w wysokości 106 mln zł.

W analogicznym okresie ubiegłego roku wynik Grupy PZU został obciążony efektami jednorazowymi związanymi z działalnością bankową w tym:

- kosztami związanymi z przystąpieniem Banku Pekao i Alior Banku do bankowego Systemu Ochrony w wysokości odpowiednio 440 mln zł i 195 mln zł;
- aktualizacją rezerwy na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi w Banku Pekao w kwocie 419 mln zł brutto.

Ponadto z uwagi na inwazję Federacji Rosyjskiej na Ukrainę 24 lutego 2022 roku Zarząd PZU dokonał oceny wpływu tego zdarzenia na działalność operacyjną, ciągłość działania, sytuację finansową oraz kontynuację działalności przez Grupę PZU. W efekcie tej analizy oraz ze względu na obniżenie ratingu Ukrainy, Grupa PZU podjęła decyzję o ujęciu w skonsolidowanym rachunku zysków i strat za I półrocze 2022 roku odpisów w tym głównie aktywów finansowych i należności. Wpływ tych odpisów na skonsolidowany wynik netto Grupy PZU osiągnął wartość 94 mln zł.

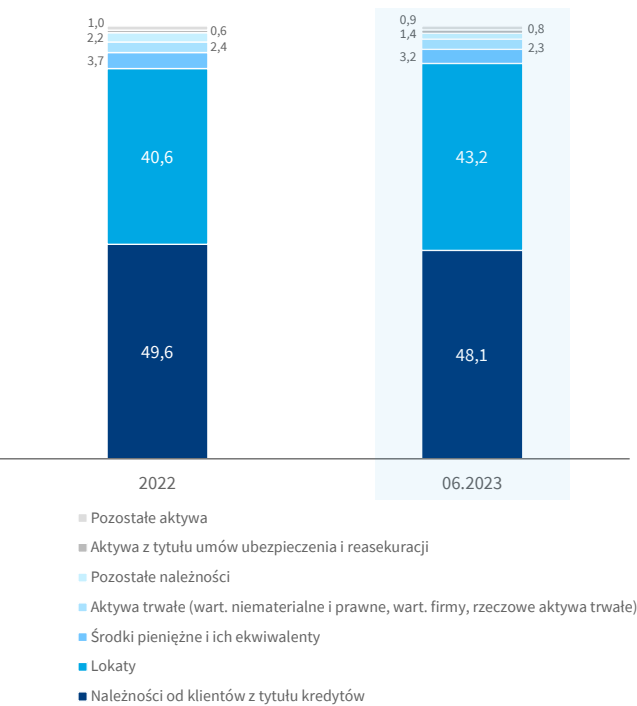
5.7. Struktura aktywów i pasywów Grupy PZU

30 czerwca 2023 roku suma aktywów Grupy PZU wynosiła 441 529 mln zł i była o 12 351 mln zł wyższa w porównaniu ze stanem na koniec 2022 roku.

Aktywa

48,1% aktywów Grupy (wobec 49,6% na koniec 2022 roku) stanowiły należności od klientów z tytułu kredytów. Ich saldo sięgnęło 212 510 mln zł. Zmniejszyło się w porównaniu z końcem 2022 roku o 183 mln zł głównie w związku z malejącymi kredytami na nieruchomości mieszkaniowe dla

Struktura aktywów Grupy PZU (w %)

klientów indywidualnych częściowo kompensowane wzrostem skupionych wierzytelności (faktoring).

43,2% aktywów (wobec 40,6% na koniec 2022 roku) stanowiły lokaty: inwestycyjne aktywa finansowe, nieruchomości inwestycyjne, pochodne instrumenty finansowe i aktywa stanowiące zabezpieczenie zobowiązań. Wyniosły łącznie 190 899 mln zł i były wyższe o 16 848 mln zł w porównaniu do stanu na koniec poprzedniego roku. Wzrost wartości lokat dotyczył zwłaszcza Banku Pekao i był związany ze wzrostem poziomu portfela dłużnych papierów wartościowych. Z wyłączeniem działalności bankowej portfela lokat wzrósł w porównaniu do poziomu z ubiegłego roku a jego zmiany wynikały z osiągniętego wyniku inwestycyjnego oraz napływu środków ze składki w związku z rozwojem biznesu.

2,3% aktywów (wobec 2,4% na koniec 2022 roku) stanowiły aktywa trwałe w postaci wartości niematerialnych i prawnych, wartości firmy oraz rzeczowych aktywów trwałych. Wyniosły 10 342 mln zł i były o 52 mln zł niższe niż na koniec 2022 roku. Spadek dotyczył rzeczowych aktywów trwałych.

3,2% aktywów (wobec 3,7% na koniec 2022 roku) to środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Ich wartość wyniosła 14 152 mln zł i była o 1 808 mln zł niższa niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Zdecydował o tym głównie spadek salda środków pieniężnych zgromadzonych w Banku Centralnym przez Bank Pekao.

1,4% aktywów (wobec 2,2% na koniec 2022 roku) stanowiły należności Grupy PZU, w tym należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego. Wyniosły 6 068 mln zł i były o 3 351 mln zł niższe niż na koniec 2022 roku. Spadek wynikał przede wszystkim z niższej wartości nierozliczonych transakcji dotyczących instrumentów finansowych.

0,1% aktywów (wobec 0,2% na koniec 2022 roku) stanowiły aktywa przeznaczone do sprzedaży. Ich saldo spadło w I półroczu 2023 roku o 23 mln zł – do 631 mln zł. Dotyczyło w szczególności nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży przez fundusze inwestycyjne sektora nieruchomości ze względu na osiągnięcie przewidywanego horyzontu inwestycyjnego.

Pasywa

Na 30 czerwca 2023 roku skonsolidowane kapitały własne Grupy PZU osiągnęły wartość 52 667 mln zł, a więc o 4 149 mln zł więcej niż na koniec 2022 roku.

Wartość udziałów niekontrolujących wzrosła o 3 611 mln zł – do 25 874 mln zł. Było to wypadkową wzrostu wyceny instrumentów dłużnych oraz zabezpieczających przepływy pieniężne wycenianych w wartości godziwej przez inne całkowite dochody oraz zysku przypisanego akcjonariuszom niekontrolującym w wysokości 3 136 mln zł (wypracowanego przez Alior Bank i Bank Pekao).

Kapitały przypadające udziałowcom jednostki dominującej wzrosły o 538 mln zł do poziomu 26 793 mln zł. To efekt wypracowanego w I półroczu 2023 roku wyniku netto przypisanego właścicielom jednostki dominującej w wysokości 2 700 mln zł oraz wzrostu wyceny instrumentów dłużnych i zabezpieczających przepływy pieniężne wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody, częściowo skompensowane ujemnym efektem zmiany stóp dyskonta do wyceny zobowiązań ubezpieczeniowych w związku z obniżeniem się krzywej dyskontowej oraz podziałem zysku PZU za 2022 rok w kwocie 1 637 mln zł powiększonego o kwotę 1 296 mln zł przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto za rok zakończony 31 grudnia 2021 roku, w tym przeznaczaniu na wypłatę dywidendy 2 072 mln zł.

65,3% pasywów Grupy stanowiły na 30 czerwca 2023 roku zobowiązania wobec klientów z tytułu depozytów. Wyniosły 288 245 mln zł i były o 10 187 mln zł wyższe niż na koniec 2022 roku. Miał na to wpływ wzrost depozytów terminowych w Banku Pekao i Alior Banku oraz bieżących w Banku Pekao.

30 czerwca 2023 roku Grupa PZU posiadała zobowiązania z tytułu własnych dłużnych papierów wartościowych w wysokości 9 651 mln zł, w tym:

- 7 188 mln zł z tytułu obligacji wyemitowanych przez Bank Pekao i Alior Bank;
- 1 553 mln zł z tytułu certyfikatów depozytowych wyemitowanych przez Bank Pekao i Alior Bank;

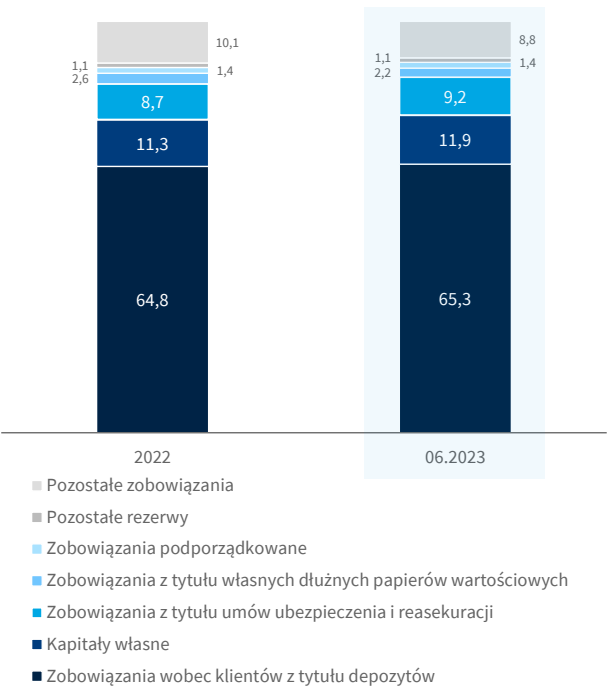
- 910 mln zł z tytułu listów zastawnych wyemitowanych przez Bank Pekao.

Zobowiązania podporządkowane Grupy PZU na 30 czerwca 2023 roku osiągnęły wartość 6 176 mln zł, zbliżoną do tej z końca 2022 roku.

Wartość zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia netto na koniec I półrocza 2023 roku wyniosła 40 781 mln zł i stanowiła 9,2% sumy pasywów. W porównaniu do 31 grudnia 2022 roku stan tych zobowiązań wzrósł o 3 330 mln zł. Wzrost zobowiązań związany był w szczególności ze spadkiem stóp procentowych jak również wzrostem oszacowania BEL na szkodzie o wysokiej wartości jednostkowej, bez większego wpływu na wynik ze względu na głębokie pokrycie reasekuracyjne.

4,0% pasywów na koniec I półrocza 2023 roku stanowiły inne zobowiązania w wysokości 17 480 mln zł. Były o 2 855 mln zł wyższe niż na koniec 2022 roku. Na zmianę salda wpłynęły przede wszystkim zobowiązania wobec akcjonariuszy z tytułu dywidendy.

Struktura pasywów Grupy PZU (w %)

Rachunek przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne netto na koniec I półrocza 2023 roku osiągnęły wartość -1 641 mln zł i zmniejszyły się o 12 021 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku. Spadek dotyczył w szczególności przepływów z działalności inwestycyjnej.

5. Wyniki finansowe

Istotne pozycje pozabilansowe

Wartość zobowiązań warunkowych na 30 czerwca 2023 roku wynosiła 74 613 mln zł i spadła w porównaniu ze stanem na 31 grudnia 2022 roku o 6 063 mln zł. Złożyło się na to przede wszystkim:

- 4 989 mln zł zobowiązań warunkowych z tytułu limitów odnawialnych w rachunkach ROR i kart kredytowych;
- 47 442 mln zł zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w transzach;
- 8 768 mln zł zobowiązań w postaci udzielonych poręczeń i gwarancji;
- 3 315 mln zł w postaci gwarancji dotyczących emisji papierów wartościowych;
- 7 089 mln zł zobowiązań z tytułu faktoringu.

5.8. Udział segmentów branżowych w tworzeniu skonsolidowanego wyniku

Na potrzeby zarządzania Grupą PZU wyodrębniono następujące segmenty branżowe::

- ubezpieczenia korporacyjne (majątkowe i pozostałe osobowe) – szeroki zakres oferowanych przez PZU i TUW PZUW ubezpieczeń majątkowych, odpowiedzialności cywilnej i komunikacyjnych, dostosowanych do potrzeb klienta i z indywidualną wyceną ryzyka;
- ubezpieczenia masowe (majątkowe i pozostałe osobowe) – ubezpieczenia majątkowe, wypadkowe, odpowiedzialności cywilnej , wypadkowych i komunikacyjne, które PZU i LINK4 oferują klientom indywidualnym oraz podmiotom z sektora małych i średnich firm;
- ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie) – ubezpieczenia grupowe, kierowane przez PZU Życie do grup pracowników oraz innych grup formalnych (np. związki zawodowe), w ramach których do umowy ubezpieczenia przystępują osoby pozostające w stosunku prawnym z ubezpieczającym (np. pracodawcą, związkiem zawodowym) oraz ubezpieczenia indywidualnie kontynuowane, gdzie ubezpieczający nabył prawo do indywidualnej kontynuacji w fazie grupowej;
- ubezpieczenia indywidualne o charakterze ochronnym (ubezpieczenia na życie) – ubezpieczenia oferowane przez PZU Życie klientom indywidualnym, w ramach których umowa ubezpieczenia dotyczy konkretnego ubezpieczonego a ubezpieczony podlega indywidualnej ocenie ryzyka;
- ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym - ubezpieczenia typu unit-linked, gdzie występuje znaczące

- ryzyko ubezpieczeniowe (umowy inwestycyjne niebędące kontraktami inwestycyjnymi);
- inwestycje – segment obejmuje lokaty wolnych środków rozumianych jako nadwyżka portfela lokat nad poziom alokowany na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych PZU i PZU Życie;
  - ubezpieczenia emerytalne – segment obejmuje przychody i koszty funduszy emerytalnych PZU OFE;
  - bankowy – szeroki zakres produktów bankowych oferowanych klientom korporacyjnym i indywidualnym przez Bank Pekao i Alior Bank;
  - kraje bałtyckie – ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe oraz na życie świadczone na terenie Litwy, Łotwy i Estonii;
  - Ukraina – ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe oraz na życie świadczone na terenie Ukrainy;
  - kontrakty inwestycyjne – składają się na nie produkty PZU Życie nietransferujące istotnego ryzyka ubezpieczeniowego i niespełniające definicji kontraktu ubezpieczeniowego; są to niektóre produkty z gwarantowaną stopą zwrotu i w formie ubezpieczeniowego produktu kapitałowego unit-linked;
  - pozostałe – jednostki objęte konsolidacją i niezakwalifikowane do żadnego z wymienionych segmentów.

Ubezpieczenia korporacyjne

Zysk z działalności ubezpieczeniowej w segmencie ubezpieczeń korporacyjnych w I półroczu 2023 roku wyniósł 487 mln zł, a więc o 129 mln zł, czyli 36,0% więcej w porównaniu do pierwszego półrocza 2022 roku. Na poprawę wyniku z działalności operacyjnej złożyły się w podobnym stopniu poprawa wyniku z inwestycji (+76 mln zł r/r) i wzrost wyniku z usług ubezpieczenia netto (+64 mln zł r/r).

Na poziom wyniku miały wpływ przede wszystkim:

- **wzrost przychodów z umów ubezpieczenia** w stosunku do I półrocza 2022 roku o 304 mln zł, tj.: +18,4% r/r (+110 mln zł r/r po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych). W ramach przychodów odnotowano wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży głównie ubezpieczeń Auto Casco oraz pozakomunikacyjnych. W Auto Casco to głównie wpływ wzrostu średniej składki będący następstwem rosnącej wartości pojazdów (co przekłada się na wzrost sum ubezpieczenia). Efekt został spotęgowany wyższą niż przed rokiem dostępnością pojazdów a w konsekwencji ożywieniem na rynku leasingów co przełożyło się na wzrost liczby umów. Wzrost amortyzacji LRC w ubezpieczeniach pozakomunikacyjnych to głównie konsekwencja rozwoju portfela, w tym pozyskania kilku dużych kontraktów w drugim półroczu 2022 roku oraz w mniejszym stopniu

bieżącego okresu. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji, która wynika głównie ze zmiany rozkładu sprzedaży po kanałach;

- **wyższy poziom kosztów usług ubezpieczenia netto** o 46 mln zł r/r (+5,1 % r/r) co przy wzroście przychodów z umów ubezpieczenia netto o 9,1% r/r oznacza poprawę rentowności mierzonej wskaźnikiem mieszanym (COR) o 2,8 p.p. Wzrost kosztów usług ubezpieczenia netto to efekt m.in.:
  - wyższych kosztów, w tym kosztów akwizycji oraz administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej. Wzrost kosztów administracyjnych to głównie efekt wyższych kosztów osobowych (na skutek podwyżek wynagrodzeń) oraz kosztów nieruchomości -

indeksacja cen najmu, mediów, kosztów nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dotyczących narzędzi pracy grupowej,

- uwolnienia wyższej nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat (w tym, efekt rozwiązania rezerwy bez wypłaty w gwarancji kontraktowej w wysokości 60,3 mln zł);
- **wzrost** o 76 mln zł r/r (+87,4% r/r) **wyniku z inwestycji** wynikał w szczególności z wyższego poziomu stóp procentowych jak również wyższego stanu aktywów na pokrycie zobowiązań niwelowanych częściowo ujemnym wpływem różnic kursowych. Na poziomie łącznego wyniku netto Grupy PZU efekt walutowy został skompensowany przez zmianę poziomu zobowiązań ubezpieczeniowych, których pokrycie stanowią aktywa walutowe;

Zysk z działalności operacyjnej segmentu ubezpieczeń korporacyjnych (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Przychody brutto z ubezpieczeń	1 651	1 955	18,4%
Przychody netto z ubezpieczeń	1 207	1 317	9,1%
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	965	1 028	6,5%
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	242	289	19,4%
Koszty (netto) usług ubezpieczenia	(907)	(953)	5,1%
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego) wraz z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(593)	(593)	-
Koszty administracyjne	(71)	(93)	31,0%
Amortyzacja komponentu straty	58	91	56,9%
Utworzenie komponentu straty	(59)	(68)	15,3%
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(242)	(289)	19,4%
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	-	(1)	-
Wynik z usług ubezpieczenia	300	364	21,3%
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(29)	(40)	37,9%
Wynik z inwestycji	87	163	87,4%
Zysk z działalności operacyjnej	358	487	36,0%
COR	75,1%	72,4%	(2,8) p.p.

5. Wyniki finansowe

- przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń (po uwzględnieniu reasekuracji), które wyniosły -40 mln zł, co oznacza wzrost kosztów o 11 mln zł r/r głównie w konsekwencji zmiany stóp procentowych. Rosnące stopy procentowe powodują, że średnie ważone stopy locked-in służące do dyskontowania zobowiązań ubezpieczeniowych przy początkowym ujęciu są coraz wyższe. W konsekwencji, efekt „rozwijania się” dyskonta w efekcie upływu czasu jest coraz silniejszy.

W I półroczu 2023 roku segment zanotował 360 mln zł straty z usług ubezpieczenia brutto na co wpływ miało zwiększenie w I kwartale 2023 roku rezerwy do szkody z lat ubiegłych o ponad 1,2 mld zł (wystąpienie szkody u klienta z branży paliwowej) jednak ze względu na wysoki poziom reasekuracji (ponad 98%) bez istotnego wpływu na wynik z usług ubezpieczenia netto, który wyniósł +364,0 mln zł.

Ubezpieczenia masowe

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie ubezpieczeń masowych w I półroczu 2023 roku **wyniósł 987 mln zł**, a więc o 49 mln zł, czyli o 4,7% mniej w porównaniu do pierwszego półrocza 2022 roku. Niższy zysk to wypadkowa poprawy wyniku z inwestycji (+44 mln zł) i spadku wyniku z usług ubezpieczenia netto (-89 mln zł).

Na poziom wyniku miały wpływ przede wszystkim:

- wzrost przychodów z umów ubezpieczenia** w stosunku do I półrocza 2022 roku o 449 mln zł, tj.: +8,4% r/r (+442 mln zł r/r po uwzględnieniu alokacji składek reasekuracyjnych). W ramach przychodów odnotowano wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższej dynamiki sprzedaży w drugim półroczu 2022 roku oraz w mniejszym stopniu składki z bieżącego roku – dotyczy głównie ubezpieczeń Auto Casco oraz OC (głównie na portfelu LINK4) i pozakomunikacyjnych. W Auto Casco to głównie wpływ wzrostu średniej składki będący następstwem rosnącej wartości pojazdów (co przekłada się na wzrost sum ubezpieczenia) oraz wyższej liczby ubezpieczeń (efekt wyższej niż przed rokiem dostępności pojazdów a w konsekwencji ożywienia w kanale dealerskim oraz lepszego dopasowania oferty do ryzyka). Wzrost amortyzacji LRC w ubezpieczeniach pozakomunikacyjnych to głównie konsekwencja rozwoju portfela ubezpieczeń PZU Dom, PZU Firma oraz powrotu do wysokich dynamik sprzedaży ubezpieczeń podróży i zarabiania się składki z wieloletnich ubezpieczeń bancassurance mimo wyhamowania bieżącej sprzedaży. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt

wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży przy jednoczesnym wzroście kosztów prowizji, wynikającym ze zmiany sprzedaży produktów w różnych kanałach;

- wyższy poziom kosztów usług ubezpieczenia netto** o 531 mln zł r/r (+12,0 % r/r) co przy wzroście przychodów z umów ubezpieczenia netto o 8,4% r/r oznacza pogorszenie rentowności mierzone wskaźnikiem mieszanym (COR) o 2,8 p.p. Wzrost kosztów usług ubezpieczenia netto to wypadkowa:

- wyższych r/r zobowiązań z tytułu szkód bieżącego roku oraz kosztów, w tym kosztów akwizycji, będących efektem rosnącego udziału w portfelu kanału multiagencyjnego i dealerskiego oraz administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej. Wzrost kosztów administracyjnych to przede wszystkim efekt wyższych kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości (indeksacja cen najmu, mediów, kosztów nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dot. narzędzi pracy grupowej),
- rozpoznania komponentu straty dla kohorty umów z 2023 roku, w tym na portfelu reasekuracji czynnej ze spółkami Grupy PZU będące wypadkową wzrostu inflacji szkodowej oraz aktualizacji założeń w zakresie spodziewanego poziomu kosztów pośrednich. Łączna nadwyżka amortyzacji ponad utworzenie komponentu straty wyniosła 39 mln zł utrzymując tym samym pozytywne wyniki zarówno z ubezpieczeń komunikacyjnych jak i pozakomunikacyjnych,
- uwolnienia niższej r/r nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat;

- wzrost o 44 mln zł r/r (+13,7% r/r) wyniku z inwestycji** w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego wynikał w szczególności z wyższego poziomu stóp procentowych jak również wyższego stanu aktywów na pokrycie zobowiązań niwelowanych częściowo ujemnym wpływem różnic kursowych. Na poziomie łącznego wyniku netto Grupy PZU efekt walutowy został skompensowany przez zmianę poziomu zobowiązań ubezpieczeniowych, których pokrycie stanowią aktywa walutowe;

- przychody i koszty finansowe** z ubezpieczeń (po uwzględnieniu reasekuracji) wyniosły -123 mln zł, co oznacza wzrost kosztów o 4 mln zł r/r głównie w konsekwencji zmiany stóp procentowych tj.: wzrostem stóp procentowych w I półroczu 2022 roku i ich obniżeniem w I półroczu 2023 roku.

Zysk z działalności operacyjnej segmentu ubezpieczeń masowych (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Przychody brutto z ubezpieczeń	5 321	5 770	8,4%
Przychody netto z ubezpieczeń	5 252	5 694	8,4%
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	4 110	4 403	7,1%
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	1 142	1 291	13,0%
Koszty (netto) usług ubezpieczenia	(4 418)	(4 949)	12,0%
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego) wraz z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(2 908)	(3 272)	12,5%
Koszty administracyjne	(381)	(425)	11,5%
Amortyzacja komponentu straty	157	256	63,1%
Utworzenie komponentu straty	(144)	(217)	50,7%
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(1 142)	(1 291)	13,0%
Zmiana ryzyka niewykonania zobowiązania przez reasekuratora	-	-	-
Wynik z usług ubezpieczenia	834	745	(10,7%)
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(119)	(123)	3,4%
Wynik z inwestycji	321	365	13,7%
Zysk z działalności operacyjnej	1 036	987	(4,7%)
COR	84,1%	86,9%	2,8 p.p.

Ubezpieczenia grupowe i indywidualnie kontynuowane

W I półroczu 2023 roku segment ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych osiągnął **713 mln zł zysku z działalności operacyjnej**, co oznacza wzrost o 115 mln zł, czyli o 19,2% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Na poziom wyniku miały wpływ przede wszystkim:

- niższy poziom przychodów** z ubezpieczeń będący wypadkową:
  - niższego r/r poziomu składki niezbędnej na pokrycie oczekiwanych odszkodowań i świadczeń (-137 mln zł) w związku z zakładanym w 2022 roku wysokim poziomem oczekiwanych odszkodowań, który nie został odzwierciedlony w rzeczywistym poziomie

zrealizowanych odszkodowań (dla rocznych odnawialnych umów grupowych). Zmiana poziomu odszkodowań i świadczeń to głównie konsekwencja stopniowego powrotu do niższych śmiertelności sprzed pandemii COVID-19, adekwatnie do częstości zgonów w Polsce,

- wzrostu przychodów na pokrycie rosnących kosztów akwizycji (+5,8% r/r) ze względu na rosnący udział wynagrodzenia dla pośredników,
- wyższego uwolnienia marży kontraktowej w pierwszym półroczu 2023 roku głównie w związku z niższą oczekiwaną śmiertelnością;
- spadek kosztów usług ubezpieczenia netto** o 54 mln zł r/r (-1,7% r/r) co przy spadku przychodów z umów ubezpieczenia netto o 0,8% oznacza poprawę o 0,8 p.p.

5. Wyniki finansowe

- rentowności mierzonej wskaźnikiem wyniku z usług ubezpieczenia do przychodów z umów ubezpieczeń. Spadek kosztów usług ubezpieczenia to wypadkowa:

  - niższych odszkodowań i świadczeń wskutek m.in. spadku śmiertelności po okresie pandemii COVID-19. Portfel ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych, z racji wysokiego i rosnącego średniego wieku ubezpieczonego był szczególnie narażony na wpływ podwyższonej śmiertelności wywołanej pandemią i chorobami cywilizacyjnymi,
  - wyższych kosztów administracyjnych w konsekwencji wzrostu kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości (indeksacja cen najmu, mediów, kosztów
- nowej siedziby głównej oraz wydatków IT dotyczących narzędzi pracy grupowej);

  - **wzrost** o 118 mln zł r/r (+40,3% r/r) **wyniku z inwestycji** to w szczególności efekt wzrostu przychodów z instrumentów zmiennokuponowych w związku z wyższym poziomem stóp procentowych w Polsce, jak również wyższym poziomem aktywów na pokrycie zobowiązań;
  - **przychody i koszty finansowe** z ubezpieczeń (po uwzględnieniu reasekuracji) które wyniosły -249 mln zł, co oznacza wzrost kosztu o 28 mln zł r/r głównie w konsekwencji wzrostu stóp lock-in co wygenerowało wyższe koszty finansowe z ubezpieczeń.

Wynik na ubezpieczeniach segmentu ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Przychody brutto z ubezpieczeń	3 672	3 643	(0,8%)
Przychody netto z ubezpieczeń	3 672	3 643	(0,8%)
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia oraz koszty (GMM, VFA)	3 126	3 032	(3,0%)
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	518	600	15,8%
Pozostałe	28	11	(60,7%)
Koszty usług ubezpieczenia	(3 146)	(3 092)	(1,7%)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego) wraz z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(2 589)	(2 463)	(4,9%)
Koszty administracyjne	-356	-408	14,6%
Amortyzacja komponentu straty	240	187	(22,1%)
Utworzenie komponentu straty	-235	-190	(19,1%)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	-206	-218	5,8%
Wynik z usług ubezpieczenia	526	551	4,8%
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(221)	(249)	12,7%
Wynik z inwestycji	293	411	40,3%
Zysk z działalności operacyjnej	598	713	19,2%
Marża działalności ubezpieczeniowej	16,3%	19,6%	3,3 p.p.

- Ubezpieczenia indywidualne**
- W I półroczu 2023 roku segment ubezpieczeń indywidualnych osiągnął **130 mln zł zysku z działalności operacyjnej**, co oznacza wzrost o 59 mln zł, czyli o 83,1% w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego. Wpłynęła na to przede wszystkim zmiana poziomu przychodów i kosztów finansowych (+37 mln zł r/r) przy jednoczesnej poprawie wyniku z usług ubezpieczenia (+23 mln zł r/r) oraz wyrównanym poziomie wyniku z inwestycji alokowanego do segmentu (-1 mln zł r/r).
- Na poziom wyniku miały wpływ przede wszystkim:
- **wyższy poziom przychodów** z ubezpieczeń (+ 41 mln zł r/r) będący wypadkową:
  - wyższego r/r poziomu uwolnienia marży kontraktowej, głównie w konsekwencji obserwowanych zmian demograficznych (niższej śmiertelności) oraz aktualizacji założeń, w tym obniżenia wskaźników zachorowalności;
  - niższego przypisania składek przeznaczonych na pokrycie kosztów akwizycji przy niższym poziomie oczekiwanych odszkodowań i świadczeń na skutek spadku na portfelu bancassurance oraz wzrostu w ubezpieczeniach na życie i dożycie (Typ J) w kanałach własnych;
  - **wzrost kosztów usług ubezpieczenia netto** o 18 mln zł r/r (+9,8% r/r) co przy wzroście przychodów z umów ubezpieczenia netto o 14,7% oznacza poprawę o 2,8 p.p. rentowności mierzonej wskaźnikiem wyniku z usług ubezpieczenia do przychodów z umów ubezpieczeń. Wzrost kosztów usług ubezpieczenia to głównie efekt:

Wynik na ubezpieczeniach segmentu ubezpieczeń indywidualnych (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Przychody brutto z ubezpieczeń	278	319	14,7%
Przychody netto z ubezpieczeń	278	319	14,7%
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia oraz koszty (GMM, VFA)	223	214	(4,0%)
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	66	97	47,0%
Pozostałe	(11)	8	(172,7%)
Koszty usług ubezpieczenia	(183)	(201)	9,8%
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego) wraz z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(45)	(47)	4,4%
Koszty administracyjne	(37)	(43)	16,2%
Amortyzacja komponentu straty	13	5	(61,5%)
Utworzenie komponentu straty	(12)	(16)	33,3%
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(102)	(100)	(2,0%)
Wynik z usług ubezpieczenia	95	118	24,2%
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	(82)	(45)	(45,1%)
Wynik z inwestycji	58	57	(1,7%)
Zysk z działalności operacyjnej	71	130	83,1%
Marża działalności ubezpieczeniowej	25,5%	40,8%	15,2 p.p.

5. Wyniki finansowe

- wyższych kosztów administracyjnych w konsekwencji wzrostu kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości,
- wzrostu komponentu straty z wpływem na wynik -11 mln zł r/r będącego skumulowanym efektem utworzenia nowego komponentu straty wyższego o 4 mln zł r/r oraz niższej niż przed rokiem amortyzacji komponentu straty dla aktywnych kohort z okresów ubiegłych z wpływem na wynik -8 mln zł r/r.
- **poziom wyniku z inwestycji** był nieznacznie niższy w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego (-1 mln zł, czyli -1,7% r/r) w następstwie niższego poziomu aktywów portfela na pokrycie zobowiązań;
- **przychody i koszty finansowe** z ubezpieczeń (po uwzględnieniu reasekuracji), na poziomie -45 mln zł, co oznacza niższy poziom kosztu o 37 mln zł r/r głównie

w konsekwencji jednorazowego ujęcia różnicy w wycenie zobowiązań dla produktów z uznaniowym udziałem w zyskach liczonego przy użyciu stóp bieżących oraz stóp z momentu początkowego ujęcia (stopy locked-in) rozpoznanego w pierwszym kwartale 2022 roku będącym pierwszym okresem sprawozdawczym po dniu przejścia.

Ubezpieczenia na życie o charakterze inwestycyjnym

W I półroczu 2023 roku segment ubezpieczeń na życie o charakterze inwestycyjnym osiągnął zysk z działalności operacyjnej na poziomie 20 mln zł, co oznacza istotny wzrost wobec analogicznego okresu ubiegłego roku. Zmiana r/r to efekt wzrostu sprzedaży wprowadzonego do sprzedaży w drugiej połowie 2022 roku nowego ubezpieczenia na życie i dożycie z gwarantowaną sumą ubezpieczenia oraz wyższych opłat pobieranych od klientów w konsekwencji niższej wartości ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych.

Wynik na ubezpieczeniach segmentu ubezpieczeń na życie o charakterze inwestycyjnym (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Przychody brutto z ubezpieczeń	17	20	17,6%
Przychody netto z ubezpieczeń	17	20	17,6%
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia oraz koszty (GMM, VFA)	0	1	-
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	9	12	33,3%
Pozostałe	8	7	(12,5%)
Koszty usług ubezpieczenia	(9)	(7)	(22,2%)
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego) wraz z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(11)	(7)	(36,4%)
Koszty administracyjne	6	(3)	(150,0%)
Amortyzacja komponentu straty	2	8	300,0%
Utworzenie komponentu straty	(4)	(2)	(50,0%)
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(2)	(3)	50,0%
Wynik z usług ubezpieczenia	8	13	62,5%
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	676	-388	(157,4%)
Wynik z inwestycji	(677)	395	(158,3%)
Zysk z działalności operacyjnej	7	20	185,7%

Wynik z inwestycji wyniósł 395 mln zł wobec ujemnego poziomu w porównywalnym okresie ubiegłego roku (-677 mln zł) w szczególności w produktach PPE, Wielowalutowym Programie Inwestycyjnym oraz IKE. Wzrost wyniku z inwestycji pozostaje jednak bez wpływu na łączny wynik netto Grupy PZU, ponieważ jest równoważony przez przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń (wzrost r/r kosztów finansowych z ubezpieczeń o 1 064 mln zł).

Inwestycje

Segment inwestycje obejmuje lokaty wolnych środków rozumianych jako nadwyżka portfela lokat nad poziom alokowany na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych PZU i PZU Życie. W I półroczu 2023 roku w segmencie odnotowano wzrost wyniku z inwestycji w stosunku do I półrocza 2022 roku o 78 mln zł (+45% r/r), co było wypadkową:

- zwiększonego poziomu dochodów portfela nieruchomości spowodowanego wyższym poziomem przychodów z walutowych instrumentów zabezpieczających jak również przychodów czynszowych;
- wyższego wyniku portfela akcji notowanych w związku z lepszą koniunkturą na rynku;
- wzrostu przychodów z instrumentów rynku pieniężnego w efekcie wyższego poziomu stóp procentowych w Polsce
- wyższego wyniku obligacji skarbowych w efekcie wyhamowania ubiegłorocznych wzrostów rentowności;
- ujemnego wyniku na portfelu Private Equity w następstwie dostosowania się wycen na rynku prywatnym do zmian koniunktury na rynku publicznym;
- zwiększonej alokacji do segmentów ubezpieczeniowych.

Wzrostowi wyniku z inwestycji towarzyszył wyższy poziom kosztów odsetkowych o 47 mln zł r/r (+70% r/r) w następstwie wyższego poziomu stóp procentowych w Polsce.

Wynik na ubezpieczeniach segmentu inwestycje (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Wynik z inwestycji	175	253	78
Wynik z tytułu prowizji i opłat	41	48	7
Koszty odsetkowe	(67)	(114)	(47)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(43)	(57)	(14)
Zysk z działalności operacyjnej	106	130	24

Segment bankowy / działalność bankowa

Zysk z działalności operacyjnej w segmencie bankowym (bez uwzględnienia amortyzacji wartości niematerialnych nabytych w transakcjach przejęcia banków), składającym się z grup kapitałowych Banku Pekao i Alior Banku, wyniósł w I półroczu 2023 roku 5 240 mln zł i był wyższy o 2 663 mln zł względem roku poprzedniego.

Kontrybucja Banku Pekao do zysku z działalności operacyjnej Grupy PZU w segmencie bankowym (bez uwzględnienia amortyzacji wartości niematerialnych nabytych w transakcji przejęcia) wyniosła 4 054 mln zł, a w przypadku Alior Bank 1 186 mln zł.

Wynik z inwestycji, będący kluczowym elementem przychodów segmentu bankowego, wzrósł do 11 998 mln zł (+81,9% r/r). Składają się na niego przychody z tytułu odsetek i dywidend, wynik handlowy i wynik z odpisów aktualizujących. Pozytywny wpływ na wynik z inwestycji segmentu miały wyższe wyniki z tytułu odsetek, w związku z działaniem w otoczeniu wysokich stóp procentowych. Dodatkowo w ramach przychodów odsetkowych w II kwartale roku Bank Pekao odnotował jednorazowy przychód w kwocie 80,3 mln zł, w związku z aktualizacją rezerwy związanej z modyfikacją umów kredytów hipotecznych złotowych udzielonych konsumentom z tytułu zawieszenia przez nich spłat kredytu (tzw. wakacje kredytowe). Wyniki I półrocza 2022 roku zostały obciążone przez utworzone odpisy na ryzyko prawne dotyczące kredytów hipotecznych w walutach obcych.

Portfel należności kredytowych w obu bankach razem spadł na koniec I półrocza 2023 roku o 0,2 mld zł (-0,1% r/r) w porównaniu do końca 2022 roku. W dużej mierze to efekt spadku należności od klientów z tytułu kredytów hipotecznych, które w środowisku wysokich stóp procentowych cieszą się mniejszym zainteresowaniem.

5. Wyniki finansowe

Wartość odpisów na oczekiwane straty kredytowe i z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych w Banku Pekao wyniosła 397 mln zł, a w Alior Banku 412 mln zł; były one niższe rok do roku odpowiednio o 268 mln zł i 61 mln zł. Tak istotny spadek w Banku Pekao to efekt dodatkowej rezerwy na ryzyko prawne walutowych kredytów hipotecznych utworzonej w I półroczu 2022 roku (łącznie wartość rezerwy wyniosła 419,3 mln zł, wynik z tytułu odpisów obciążono kwotą 308,7 mln zł, a pozostałe koszty operacyjne kwotą 110,6 mln zł).

Rentowność mierzona wskaźnikiem marży odsetkowej netto wyniosła dla Banku Pekao 4,23% i była wyższa o 44 p.b. w stosunku do I półrocza 2022 roku, a dla Alior Banku 5,91%, czyli o 105 p.b. więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Różnica w poziomie marży odsetkowej netto pomiędzy Bankiem Pekao a Alior Bankiem wynika ze struktury portfela należności kredytowych. W obu bankach marża odsetkowa wzrosła z uwagi na trwający w 2022 roku, i zakończony w pierwszej połowie 2023 roku, cykl podwyżek stóp procentowych.

Wynik z tytułu prowizji i opłat w segmencie bankowym spadł o 0,7% w stosunku do poprzedniego roku i osiągnął poziom 1 805 mln zł. Główną przyczyną niższych dochodów prowizyjnych było dostosowanie oferty do warunków rynkowych oraz wysoka marża na transakcjach walutowych z klientami w ubiegłym roku w Banku Pekao.

Koszty działania banków segmentu wzrosły do 3 180 mln zł, a więc były o 13,0% wyższe w porównaniu z I półroczem 2022 roku. Dla Banku Pekao wyniosły 2 275 mln zł, a Alior Banku – 905 mln zł. Wzrost wynikał głównie z indeksacji wynagrodzeń oraz wyższych kosztów utrzymania nieruchomości, ze

względu na wzrost cen energii oraz płacy minimalnej w Banku Pekao.

Ponadto do wyniku z działalności operacyjnej kontrybuowały pozostałe przychody i koszty operacyjne, których głównym składnikiem są opłaty na BFG (249 mln zł) oraz podatek od innych instytucji finansowych (568 mln zł).

Wskaźnik Koszty/Dochody wyniósł dla obu banków 32% (31% dla Banku Pekao i 34% dla Alior Banku), a więc o 5,9 p.p. mniej niż rok wcześniej. Poprawa wskaźnika była efektem szybciej rosnących dochodów niż kosztów. Wzrost dochodów dotyczył głównie obszaru przychodów odsetkowych.

Ubezpieczenia emerytalne

Zysk z działalności operacyjnej segmentu ubezpieczeń emerytalnych w I półroczu 2023 roku wyniósł 58 mln zł, a więc o 31,0% mniej niż w analogicznym okresie 2022 roku.

Czynniki wpływające na poziom i zmianę wyniku operacyjnego:

- spadek wyniku z tytułu prowizji i opłat do poziomu 68 mln zł z uwagi na rozpoznanie przychodu z tytułu rachunku rezerwowego (6,0 mln zł) oraz przychodów z tytułu nadpłaty do Funduszu Gwarancyjnego w KDPW (16,5 mln zł) w I połowie 2022 roku;
- wzrost ujemnego salda pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych do poziomu -19 mln zł z uwagi na wyższe koszty działalności funduszy (dopłata do Funduszu Gwarancyjnego w KDPW w kwocie 7 mln zł);
- wzrost wyniku inwestycyjnego o 5 mln zł do poziomu 9 mln zł, w związku ze wzrostem rynkowych stóp procentowych.

Wynik z działalności operacyjnej segmentu bankowego (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Wynik z inwestycji	6 597	11 998	5 401
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1 817	1 805	(12)
Koszty działania banków	(2 815)	(3 180)	(365)
Koszty odsetkowe	(1 191)	(4 397)	(3 206)
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(1 831)	(986)	845
Zysk z działalności operacyjnej	2 577	5 240	2 663

Wynik z działalności operacyjnej segmentu ubezpieczeń emerytalnych (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Wynik z inwestycji	4	9	5
Wynik z tytułu prowizji i opłat	91	68	(23)
Koszty działania banków	-	-	-
Koszty odsetkowe	-	-	-
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	(11)	(19)	(8)
Zysk z działalności operacyjnej	84	58	(26)

Kraje bałtyckie

W ramach działalności w krajach bałtyckich, Grupa PZU oferuje ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe oraz ubezpieczenia na życie. Ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe świadczone są przez: Lietuvos Draudimas (LD) – lidera rynku litewskiego, Balta – lidera na Łotwie oraz oddział LD w Estonii. Sprzedaż ubezpieczeń na życie odbywa się przez PZU LT GD na Litwie.

Udział w litewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych mierzony składką przypisaną brutto ukształtował się na koniec czerwca 2023 roku na poziomie 28,8%, natomiast w ubezpieczeniach na życie na poziomie 6,7%. Na koniec maja udział Grupy PZU w estońskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych osiągnął poziom 15,6%. W łotewskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych na koniec marca 2023 roku udział ukształtował się na poziomie 30,0%.

Z tytułu działalności w krajach bałtyckich, Grupa PZU wygenerowała w I półroczu 2023 roku wynik z działalności operacyjnej w wysokości 177 mln zł wobec 97 mln zł na koniec czerwca ubiegłego roku.

W I półroczu 2023 roku nastąpił wzrost przychodów z umów ubezpieczenia w stosunku do I półrocza 2022 roku o 229 mln zł, tj. +23,8% r/r, z uwzględnieniem alokowanych składek reasekuracyjnych o 226 mln zł. W ramach przychodów odnotowano wzrost amortyzacji zobowiązań (LRC) w konsekwencji wyższego poziomu sprzedaży. Sprzedaż wyższa o 255 mln zł wygenerowana została w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych głównie na skutek znacznego wzrostu sprzedaży ubezpieczeń komunikacyjnych OC i AC (o 24,9% r/r w walucie funkcjonalnej) w efekcie wzrostu taryf w regionie, ubezpieczeń majątkowych (o 23,4% r/r w walucie funkcjonalnej) na skutek m.in. zawarcia

nowych kontraktów o znacznej wartości oraz ubezpieczeń zdrowotnych (o 41,4% w walucie funkcjonalnej) na skutek większej liczby polis. W ubezpieczeniach na życie sprzedaż wzrosła o 3 mln zł. Wyższy poziom przychodów z umów ubezpieczenia to również efekt wyższego r/r poziomu składki przeznaczonej na pokrycie kosztów akwizycji w konsekwencji rosnącej sprzedaży.

Koszty usług ubezpieczenia skorygowane o kwoty należne od reasekuratorów wzrosły o 152 mln zł r/r (tj. + 17,7%). W obszarze ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych odnotowano wzrost o 148 mln zł (+17,4% r/r), co przy wzroście przychodów z umów ubezpieczenia netto o 23,9% r/r oznacza poprawę rentowności mierzonej wskaźnikiem mieszanym (COR) o 4,7 p.p.

Wzrost kosztów usług ubezpieczenia netto segmentu to wypadkowa:

- wyższych r/r zobowiązań z tytułu odszkodowań i świadczeń na skutek wzrostu wartości portfela;
- uwolnienia wyższej r/r nadwyżki rezerw szkodowych netto z lat ubiegłych ponad bieżącą prognozowaną wartość wypłat;
- zmiany komponentu straty z wpływem na wynik z usług ubezpieczenia w wysokości +4 mln zł r/r jako efekt utworzenia nowego komponentu straty niższego o 32 mln zł w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku oraz zmiany założeń dla aktywnych kohort z lat ubiegłych z wpływem na wynik -28 mln zł r/r;
- wzrostu kosztów administracyjnych o 18,9% r/r, głównie na skutek wyższych kosztów osobowych. Jednocześnie wskaźnik kosztów administracyjnych segmentu liczony do przychodów z ubezpieczeń netto spadł o 0,4 p.p. osiągając poziom 10,7%;

5. Wyniki finansowe

- wyższej o 32 mln zł amortyzacji przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji. Wskaźnik kosztów akwizycji wyniósł 17,8% odnotowując spadek r/r o 0,9 p.p.
- Wzrost wyniku z inwestycji w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego wynikał w szczególności ze wzrostu przychodów z instrumentów zmiennokuponowych.

Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń netto wyniosły -17 mln zł co oznacza wzrost kosztu o 41 mln zł r/r głównie w konsekwencji zmiany stóp procentowych.

Wynik na ubezpieczeniach segmentu kraje bałtyckie (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Przychody brutto z ubezpieczeń	963	1 192	23,8%
Przychody netto z ubezpieczeń	954	1 180	23,7%
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	760	953	25,4%
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia oraz koszty (GMM, VFA)	9	9	0,0%
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	6	7	16,7%
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	1	1	0,0%
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	178	210	18,0%
Pozostałe	-	-	-
Koszty (netto) usług ubezpieczenia	(861)	(1 013)	17,7%
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego) wraz z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(571)	(675)	18,2%
Koszty administracyjne	(106)	(126)	18,9%
Amortyzacja komponentu straty	104	76	(26,9)%
Utworzenie komponentu straty	(110)	(78)	(29,1)%
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(178)	(210)	18,0%
Wynik z usług ubezpieczenia	93	167	79,6%
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	24	(17)	-
Wynik z inwestycji	(21)	26	-
Wynik z tytułu prowizji i opłat	1	1	0,0%
Zysk z działalności operacyjnej	97	177	82,5%
Wskaźnik mieszany (COR) dla ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych	90,6%	85,9%	(4,7) p.p.
Marża działalności ubezpieczeniowej dla ubezpieczeń na życie	41,2%	25,0%	(16,2) p.p.

Ukraina

W ramach działalności na Ukrainie, Grupa PZU ma w swojej ofercie ubezpieczenia majątkowe i pozostałe osobowe oraz ubezpieczenia na życie poprzez spółki: PZU Ukraina i PZU Ukraina Życie.

Na skutek wybuchu wojny, działalność operacyjna od 24 lutego 2022 roku prowadzona jest przez obie spółki w ograniczonym zakresie. Na terenach objętych działaniami wojennymi zamknięte są wszystkie placówki. Klienci mogą kupować wybrane grupy ubezpieczeń zdalnie. Sprzedaż odbywa się zarówno w obszarze ubezpieczeń wznawianych,

Wynik na ubezpieczeniach segmentu Ukraina (w mln zł)

Rachunek zysków i strat (zgodny z MSSF 17)	06.2022	06.2023	Zmiana r/r
Przychody brutto z ubezpieczeń	143	103	(28,0)%
Przychody netto z ubezpieczeń	128	103	(19,5)%
Amortyzacja zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (PAA)	83	65	(21,7)%
Oczekiwane odszkodowania i świadczenia oraz koszty (GMM, VFA)	23	17	(26,1)%
Uwolnienie marży kontraktowej (GMM, VFA)	-	-	-
Uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (GMM, VFA)	-	-	-
Przypisanie części składek związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji	22	21	(4,5)%
Pozostałe	-	-	-
Koszty (netto) usług ubezpieczenia	(83)	(86)	3,6%
Odszkodowania i świadczenia (z wyłączeniem komponentu inwestycyjnego) wraz z rozwinięciem rezerwy szkodowej z lat ubiegłych	(44)	(49)	11,4%
Koszty administracyjne	(17)	(16)	(5,9)%
Amortyzacja komponentu straty	-	-	-
Utworzenie komponentu straty	-	-	-
Amortyzacja przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji	(22)	(21)	(4,5)%
Wynik z usług ubezpieczenia	45	17	(62,2)%
Przychody i koszty finansowe z ubezpieczeń	-	-	-
Wynik z inwestycji	(78)	26	-
Wynik z tytułu prowizji i opłat	-	-	-
Zysk z działalności operacyjnej	(33)	43	-
Wskaźnik mieszany (COR) dla ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych	49,5%	75,0%	25,5 p.p.

5. Wyniki finansowe

jak i nowych w trzech głównych liniach biznesowych: ubezpieczeniach komunikacyjnych OC, AC i Zielona Karta, ubezpieczeniach majątkowych oraz ubezpieczeniach osobowych. W ubezpieczeniach na życie od 1 marca 2022 roku wstrzymano sprzedaż nowych polis, jednakże od czerwca wznowiono sprzedaż produktów krótkoterminowych z ograniczonym ryzykiem w kanale bankowym.

Udział w ukraińskim rynku ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych mierzony składką przypisaną brutto ukształtował się na koniec I kwartału 2023 roku na poziomie 3,5%, w rynku ubezpieczeń na życie na poziomie 8,4%.

Segment Ukraina zakończył I półrocze 2023 roku wynikiem z działalności operacyjnej w wysokości 43 mln zł względem straty w wysokości 33 mln zł na koniec czerwca ubiegłego roku.

W I półroczu 2023 roku nastąpił spadek przychodów z umów ubezpieczenia w stosunku do I półrocza 2022 roku o 40 mln zł, tj. -28,0% r/r (w walucie funkcjonalnej o -9,4% r/r), z uwzględnieniem alokowanych składek reasekuracyjnych o 25 mln zł, w efekcie spadku dynamiki sprzedaży w II półroczu 2022 roku. Sprzedaż r/r spadła o 5 mln zł, tj. -4,3%, przy jednoczesnym wzroście w walucie funkcjonalnej o 158 mln hrywien, tj. 20,4% r/r. W obszarze ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych odnotowano wzrost sprzedaży o 4 mln zł, tj. +4,5%, przy czym w walucie funkcjonalnej odnotowano wzrost o 31,5% r/r głównie w efekcie wzrostu sprzedaży ubezpieczeń Zielona Karta (o 69,7% r/r), ubezpieczeń komunikacyjnych OC i AC (łącznie o 44,8% r/r) oraz ubezpieczeń zdrowotnych (o 51,3% r/r). W ubezpieczeniach na życie sprzedaż spadła o 9 mln zł, tj. 28,5% r/r, natomiast w walucie funkcjonalnej o 10,1% r/r.

Koszty usług ubezpieczenia skorygowane o kwoty należne od reasekuratorów wzrosły o 3 mln zł r/r, tj. + 3,6% (w walucie funkcjonalnej o +30,0%). Wzrost kosztów usług ubezpieczenia netto segmentu to wypadkowa:

- wyższych r/r zobowiązań z tytułu odszkodowań i świadczeń na skutek wzrostu wartości portfela;
- spadku wartości kosztów administracyjnych o 5,9% r/r (w walucie funkcjonalnej wzrost o 17,2%). Jednocześnie wskaźnik kosztów administracyjnych segmentu liczony do przychodów z ubezpieczeń netto wzrósł o 2,3 p.p. do poziomu 15,5%;
- niższej o 1 mln zł amortyzacji przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji (w walucie funkcjonalnej wzrost o 29 mln hrywien, tj. +19,2% r/r). Wskaźnik kosztów akwizycji wzrósł o 3,2 p.p. do 20,4%.

Wynik z inwestycji ukształtował się na poziomie 26 mln zł i był wyższy o 104 mln zł r/r.

Kontrakty inwestycyjne

Segment obejmuje Produkty PZU Życie nietransferujące istotnego ryzyka ubezpieczeniowego w rozumieniu MSSF 17 i niespełniające definicji umowy ubezpieczeniowej, w tym część produktów z gwarantowaną stopą zwrotu oraz z funduszem kapitałowym unit-linked. Produkty te ujmowane są zgodnie z wymogami MSSF 9.

W I półroczu 2023 roku w segmencie kontraktów inwestycyjnych wprowadzono do oferty ubezpieczenia na życie i dożycie PZU Stabilne Jutro.

Zysk z działalności operacyjnej segmentu kontraktów inwestycyjnych wyniósł 3 mln zł i utrzymał się na stałym poziomie względem analogicznego okresu 2022 roku.

Alternatywne Pomiar Wyników

Poniżej przedstawiono wybrane Alternatywne Pomiar Wyników (APM) w rozumieniu Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) nr 2015/1415.

Prezentowane wskaźniki rentowności i sprawności działania, będące standardowymi i powszechnie stosowanymi w analizie finansowej miernikami, niosą w ocenie Zarządu istotne dodatkowe informacje na temat wyników finansowych działalności Grupy PZU. Ich przydatność przeanalizowano pod kątem dostarczanej inwestorom informacji na temat sytuacji finansowej i efektywności finansowej Grupy.

Wskaźniki rentowności

Dla ułatwienia analizy rentowności Grupy PZU wybrano wskaźniki, które w ocenie Zarządu najlepiej tę rentowność opisują.

Rentowność kapitałów własnych (ROE), skorygowana rentowność kapitałów własnych (aROE) i rentowność aktywów (ROA) wskazują, do jakiego stopnia Spółka jest w stanie wygenerować zysk przy wykorzystaniu swoich zasobów, czyli kapitału własnego lub aktywów. Są jednymi z najczęściej stosowanych wskaźników w analizie rentowności spółek i grup kapitałowych, bez względu na sektor, w którym działają.

Rentowność kapitałów własnych (ROE) to inaczej stopa zwrotu z kapitału własnego. Pozwala ocenić, w jakim stopniu spółka pomnaża środki powierzone jej przez właścicieli (inwestorów). Jest to stosunek wygenerowanego zysku do posiadanych kapitałów własnych, czyli zasobów finansowych, które pozostają do dyspozycji Grupy na czas nieokreślony i zostały wniesione do przedsiębiorstwa przez jego właścicieli. W przypadku Grupy PZU wartość zysku netto i kapitałów własnych istotnie się różnią w zależności od tego, czy są podawane z wyłączeniem czy też z uwzględnieniem

zysków/kapitałów akcjonariuszy mniejszościowych. Dlatego zaprezentowano zarówno rentowność kapitałów (ROE) – przypadającą właścicielom jednostki dominującej, jak i rentowność kapitałów (ROE) – skonsolidowane, bez wyłączenia zysków i kapitałów przypadających na akcjonariuszy niekontrolujących. Dodatkowo Grupa PZU prezentuje skorygowany zwrot z kapitału własnego (aROE), obliczany na bazie kapitału własnego z wyłączeniem skumulowanych innych całkowitych dochodów dotyczących przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń oraz z reasekuracji (będących wpływem zmian w otoczeniu makroekonomicznym na wysokość kapitałów Grupy PZU), co zapewnia większą stabilność miernika.

Rentowność aktywów (ROA) obrazuje ich zdolność do generowania zysków. Wskaźnik ten określa wielkość zysku netto przypadającą na jednostkę źródeł finansowania zaangażowanych w aktywach firmy.

Zwrot z kapitałów własnych przypadający właścicielom jednostki dominującej (PZU) za I półrocze 2023 rok wyniósł 20,4% a wskaźnik aROE 22,2%. Były jednocześnie wyższe odpowiednio o 4,4p.p. i 5,5 p.p. od uzyskanych w analogicznym okresie poprzedniego roku, co wynikało głównie z wyższych wyników w segmencie bankowym wspartych wzrostem wyniku na usług ubezpieczenia.

Rentowność aktywów (ROA) Grupy PZU za I półrocze 2023 roku wyniosła 2,7% i była o 1,1 p.p. wyższa niż w I półroczu 2022 roku. Przyczyniły się do tego w szczególności wyższe wyniki w segmencie bankowym w związku ze wzrostem wyniku odsetkowego oraz zeszłorocznymi efektami

jednorazowymi obciążającymi wyniki banków w analogicznym okresie 2022 roku w tym:

- kosztami związanymi z przystąpieniem Banku Pekao i Alior Banku do bankowego Systemu Ochrony w wysokości 636 mln zł brutto;
- aktualizacją rezerwy na ryzyko prawne związane z walutowymi kredytami hipotecznymi w Banku Pekao w kwocie 419 mln zł brutto (wynik bieżącego okresu obciążony kwotą 106 mln zł z tego tytułu).

Wskaźniki sprawności działania

Dla ułatwienia analizy efektywności Grupy PZU wybrano wskaźniki, które w ocenie Zarządu najlepiej opisują efektywność w przypadku spółek ubezpieczeniowych i prowadzących działalność bankową. Część wskaźników odnosi koszty prowadzenia działalności ubezpieczeniowej do przychodów, a więc obrazuje, jaka część przychodów została przeznaczona na koszty, a jaka na marżę. Dla działalności bankowej wybrano wskaźnik kosztów do dochodów (C/I) jako relacji, która w ocenie Zarządu najlepiej oddaje efektywność tego obszaru działalności. Wszystkie wskaźniki są szeroko stosowane przez inne spółki z analogicznych sektorów, a także przez inwestorów i służą analizie sprawności i zyskowności tych spółek.

Jednym z podstawowych mierników efektywności i sprawności działania firmy ubezpieczeniowej jest wskaźnik mieszany (COR – Combined Ratio), liczony z racji swojej specyfiki dla sektora ubezpieczeń majątkowych i pozostałych ubezpieczeń osobowych (dział II). Jest to stosunek kosztów

Podstawowe wskaźniki efektywności Grupy PZU	1 stycznia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2023
Skorygowana Rentowność kapitałów (aROE) - przypadająca właścicielom jednostki dominującej <i>(uroczniony zysk netto / średni stan kapitałów własnych z wyłączeniem skumulowanych innych całkowitych dochodów dotyczących przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń oraz z reasekuracji) x 100%</i>	16,7%	22,2%
Rentowność kapitałów (ROE) - przypadająca właścicielom jednostki dominującej <i>(uroczniony zysk netto / średni stan kapitałów własnych) x 100%</i>	16,0%	20,4%
Rentowność kapitałów (ROE) - skonsolidowana <i>(uroczniony zysk netto / średni stan kapitałów własnych) x 100%</i>	14,4%	23,1%
Rentowność aktywów (ROA) <i>(uroczniony zysk netto / średni stan aktywów) x 100%</i>	1,6%	2,7%

5. Wyniki finansowe

usług ubezpieczenia z uwzględnieniem kwot należnych od reasekuratorów do przychodów z ubezpieczeń netto; spadek wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności.

Wskaźnik mieszany Grupy PZU (dla ubezpieczeń majątkowych i pozostałych osobowych) utrzymuje się na niskim poziomie, który zapewnia wysoką rentowność.

W I półroczu 2023 roku wyniósł 84,7% i był o 1,2 p.p. wyższy w porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku, na co wpłynął zwłaszcza wyższy poziom kosztów administracyjnych przypisanych do działalności ubezpieczeniowej w segmentach działalności ubezpieczeniowej w Polsce w związku ze wzrostem kosztów osobowych oraz kosztów nieruchomości jak również wyższej amortyzacji przepływów pieniężnych z tytułu akwizycji (wpływ rosnącego udziału w portfelu kanału multiagencyjnego i dealerskiego).

Istotnym wskaźnikiem jest także marża wyniku na ubezpieczeniach na życie – rentowność segmentów ubezpieczeń na życie liczona jako stosunek zysku/straty

z działalności operacyjnej do przychodów z ubezpieczeń netto. Wskaźnik ten w I półroczu 2023 roku osiągnął poziom 21,9%, a jego wzrost o 6,0 p.p. w porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku był związany w szczególności z niższymi odszkodowaniami i świadczeniami w segmencie ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych na życie wskutek spadku śmiertelności po okresie pandemii COVID-19.

W przypadku działalności bankowej miernikiem sprawności działania jest wskaźnik kosztów do dochodów, a więc iloraz kosztów administracyjnych i sumy dochodów operacyjnych z wyłączeniem opłaty na BFG, podatku od innych instytucji finansowych oraz zmiany wartości odpisów na oczekiwane straty kredytowe i odpisów z tytułu utraty wartości instrumentów finansowych. Wskaźnik kosztów do dochodów dla działalności bankowej w Grupie PZU w I półroczu 2023 roku osiągnął 31,7% i spadł w porównaniu z analogicznym okresem 2022 roku o 5,9 p.p. Było to efektem szybciej rosnących dochodów niż kosztów. Wzrost dochodów dotyczył głównie obszaru przychodów odsetkowych obu banków w wyniku serii podwyżek stóp procentowych.

Wskaźniki sprawności działania		1 stycznia - 30 czerwca 2022	1 stycznia - 30 czerwca 2023
1	Wskaźnik kosztów administracyjnych segmentów ubezpieczeniowych <i>(koszty administracyjne netto/przychody ubezpieczeniowe netto) x 100%</i>	8,4%	9,1%
2	Wskaźnik mieszany w ubezpieczeniach majątkowych i pozostałych osobowych <i>(koszty usług ubezpieczenia netto / przychody z ubezpieczeń netto) x 100%</i>	83,5%	84,7%
3	Marża z działalności ubezpieczeniowej w ubezpieczeniach na życie <i>(zysk z działalności operacyjnej / przychody z ubezpieczeń netto) x 100%</i>	15,9%	21,9%
4	Wskaźnik koszty/dochody - działalność bankowa	37,5%	31,7%

6.

Zarządzanie ryzykiem

- 6.1. Cel zarządzania ryzykiem
- 6.2. System zarządzania ryzykiem
- 6.3. Apetyt na ryzyko
- 6.4. Proces zarządzania ryzykiem
- 6.5. Profil ryzyka Grupy PZU
- 6.6. Działalność reasekuracyjna
- 6.7. Zarządzanie kapitałem

Wiele wysiłku wkładamy w stałe rozwijanie zaawansowanych procedur zarządzania ryzykiem. Mają dla nas fundamentalnie znaczenie. Zależy nam, żeby nasi klienci byli spokojni i czuli się z nami bezpiecznie, a wyniki Grupy pozostały przewidywalne.

6. Zarządzanie ryzykiem

6.1. Cel zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PZU służy budowie wartości dla wszystkich interesariuszy. Polega na aktywnym i przemyślanym zarządzaniu wielkością przyjmowanego ryzyka. Istotą tego procesu jest również zapobieganie przyjmowaniu ryzyka na poziomie, który mógłby zagrozić stabilności finansowej Grupy PZU lub Konglomeratu Finansowego PZU.

Zarządzanie ryzykiem w Grupie PZU polega na analizie ryzyka we wszystkich procesach i jednostkach, dlatego jest ono integralną częścią procesu zarządzania.

Główne elementy systemu zarządzania ryzykiem Grupy PZU zostały wdrożone tak, aby zapewnić spójność sektorową oraz realizację planów strategicznych poszczególnych podmiotów i celów biznesowych całej Grupy PZU. Do tych elementów należą m.in.:

- systemy limitów i ograniczeń akceptowalnego poziomu ryzyka, w tym poziom apetytu na ryzyko;
- procesy obejmujące identyfikację, pomiar i ocenę, monitorowanie i kontrolowanie, raportowanie oraz działania zarządcze dotyczące poszczególnych ryzyk;
- podział kompetencji w procesie zarządzania ryzykiem, w którym kluczową rolę odgrywają Zarządy i Rady Nadzorcze podmiotów oraz wyznaczane komitety.

Podmioty sektora finansowego są ponadto zobowiązane do stosowania standardów właściwych dla ich sektora. Ich wewnętrzne regulacje dotyczą m.in.:

- procesów, metod i procedur umożliwiających pomiar ryzyka i zarządzanie nim;
- podziału obowiązków w procesie zarządzania ryzykiem;
- zakresu oraz warunków i częstotliwości sporządzania sprawozdań na temat zarządzania ryzykiem.

PZU sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem całej Grupy PZU. Odbywa się to na podstawie zawartych ze spółkami zależnymi porozumień o wzajemnej współpracy i przekazywanych na ich podstawie informacji. PZU zarządza ryzykiem na poziomie Grupy w ujęciu zagregowanym, w szczególności w zakresie wymogów kapitałowych.

PZU jako podmiot wiodący zarządza ponadto koncentracją ryzyka na poziomie całego Konglomeratu Finansowego PZU. Określa także standardy zarządzania koncentracją ryzyka, w szczególności poprzez wprowadzenie zasad identyfikacji, pomiaru i oceny, monitorowania i raportowania znaczącej koncentracji ryzyka oraz podejmowania decyzji zarządczych. Obowiązują także wytyczne oraz regulacje wewnętrzne w zakresie zarządzania koncentracją ryzyka na poziomie Konglomeratu Finansowego PZU, które określają

w sposób precyzyjny zobowiązania podmiotu wiodącego oraz podmiotów regulowanych.

Efektywność zarządzania ryzykiem na poziomie Grupy zapewnia dodatkowa rekomendacja PZU (jako podmiotu dominującego) dotycząca organizacji systemu zarządzania ryzykiem w podmiotach zależnych z sektora ubezpieczeniowego i bankowego. Obowiązują także wytyczne, które precyzyjnie regulują poszczególne procesy w obszarze zarządzania ryzykiem w spółkach Grupy.

Proces zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka uwzględnia wymagania zrównoważonego rozwoju, także na poziomie podmiotów zależnych Grupy PZU z poszanowaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz określonych w oddzielnych przepisach wewnętrznych Grupy PZU, w tym w Strategii ESG, stanowiącej integralną część Strategii Grupy PZU.

Zarządy podmiotów Grupy PZU są odpowiedzialne za realizowanie swoich obowiązków zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa krajowego i międzynarodowego, w szczególności za wdrożenie adekwatnego i efektywnego systemu zarządzania ryzykiem.

Nadzór nad systemami zarządzania ryzykiem w podmiotach sektora finansowego sprawują ich Rady Nadzorcze. PZU desygnuje do nich swoich przedstawicieli. Dotyczy to w szczególności Rad Nadzorczych Alior Banku i Banku Pekao.

6.2. System zarządzania ryzykiem

System zarządzania ryzykiem w Grupie PZU polega na:

- podziale kompetencji i zadań realizowanych przez organy statutowe, komitety oraz jednostki i komórki organizacyjne w procesie zarządzania ryzykiem;
- procesie zarządzania ryzykiem, w tym metodach identyfikacji, pomiaru i oceny, monitorowania i kontrolowania, raportowania ryzyka oraz podejmowania działań zarządczych; ramy tego procesu są uniwersalne dla podmiotów rynku finansowego.

Spójny podział kompetencji i zadań w Grupie PZU i w należących do niej podmiotach sektora finansowego obejmuje cztery poziomy kompetencyjne.

Trzy pierwsze to:

- **Rada Nadzorcza**, która nadzoruje proces zarządzania ryzykiem oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego procesu; realizuje zadania w ramach decyzji określonych w statucie danego podmiotu i regulaminie Rady Nadzorczej oraz za pośrednictwem Komitetu Audytu;
- **Zarząd**, który organizuje i zapewnia działanie systemu zarządzania ryzykiem poprzez uchwalanie strategii, polityk,

wyznaczanie apetytu na ryzyko, określenie profilu ryzyka i tolerancji na poszczególne kategorie ryzyka;

- **Komitety**, które decydują o ograniczaniu poziomu poszczególnych ryzyk do ram wyznaczonych przez apetyt na ryzyko; przyjmują procedury i metodyki związane z ograniczaniem poszczególnych ryzyk, a także akceptują limity dla poszczególnych rodzajów ryzyka.

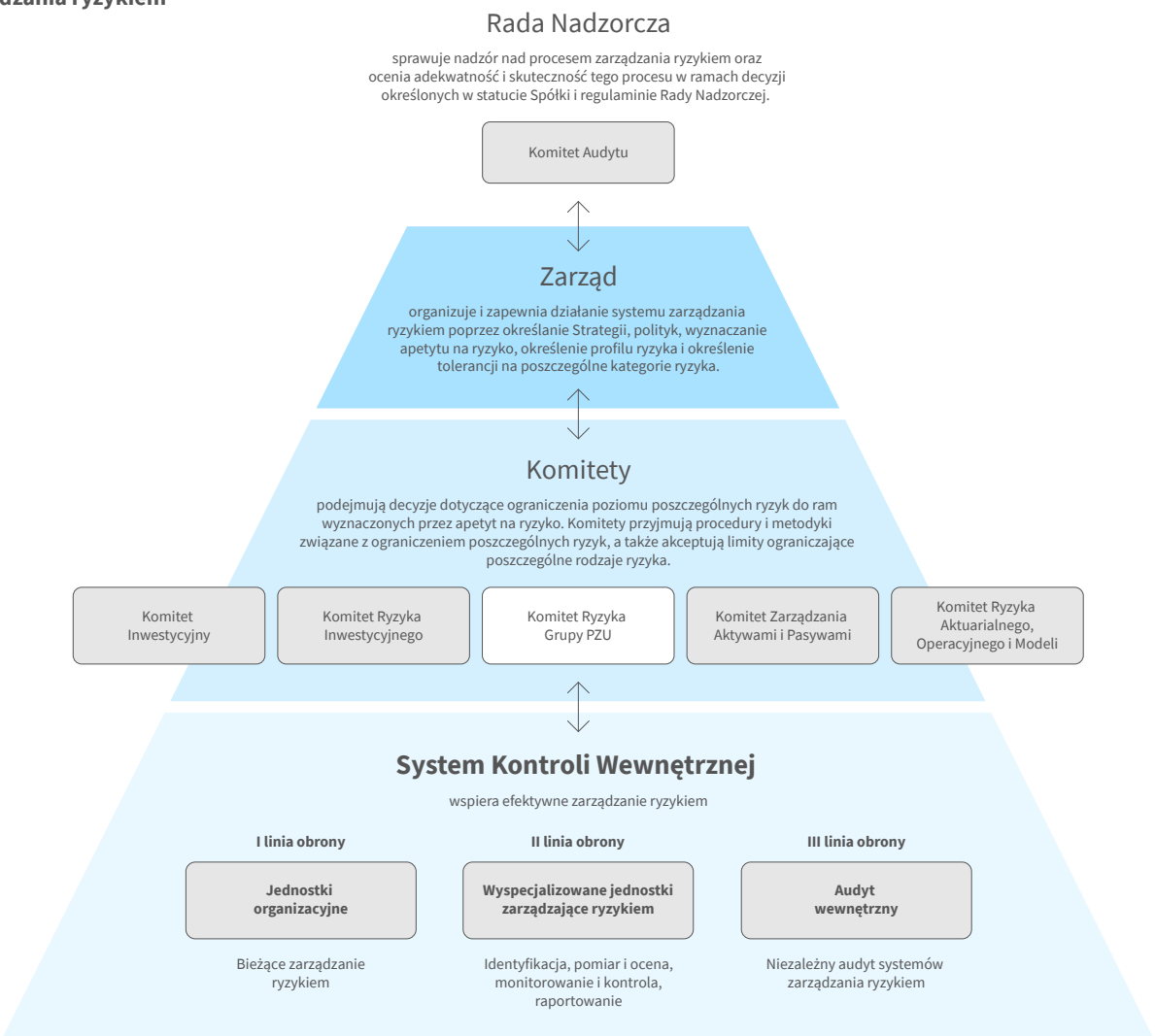
Czwarty poziom kompetencyjny dotyczy działań operacyjnych podzielonych na trzy tzw. linie obrony:

- **pierwsza linia obrony** – obejmuje bieżące zarządzanie ryzykiem na poziomie jednostek i komórek organizacyjnych

podmiotów oraz podejmowanie decyzji w ramach procesu zarządzania ryzykiem, z uwzględnieniem limitów dla poszczególnych ryzyk;

- **druga linia obrony** – obejmuje zarządzanie ryzykiem przez wyspecjalizowane komórki zajmujące się identyfikacją ryzyka, jego pomiarem i monitorowaniem oraz raportowaniem o ryzyku, a także kontrolą limitów;
- **trzecia linia obrony** – obejmuje audyt wewnętrzny, który przeprowadza niezależne audyty elementów systemu zarządzania ryzykiem oraz procedur kontrolnych.

Schemat struktury organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem

Rolą **Komitetu Ryzyka Grupy PZU** jest wspieranie podmiotów wchodzących w skład Grupy PZU we wdrażaniu efektywnego systemu zarządzania ryzykiem, spójnego dla całej Grupy PZU. Celem działania Komitetu Ryzyka Grupy PZU jest koordynacja działań oraz nadzór nad systemem i procesami zarządzania poszczególnymi ryzykami w Grupie PZU.

6. Zarządzanie ryzykiem

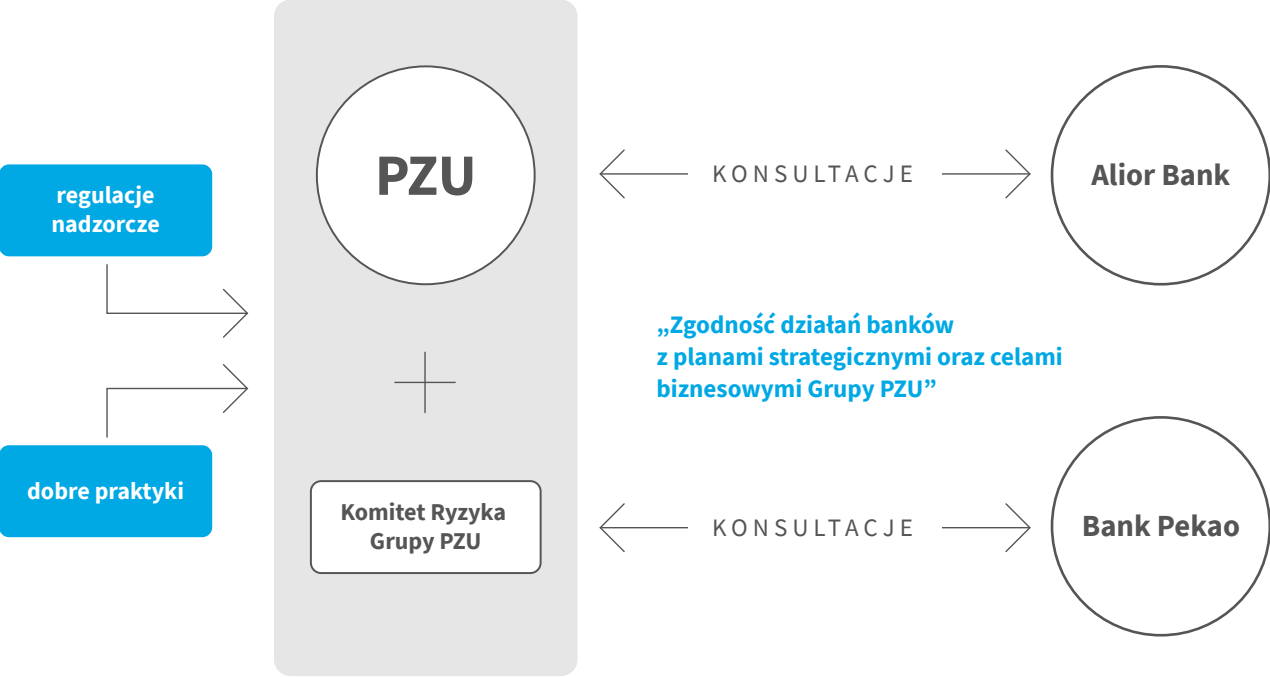
6.3. Apetyt na ryzyko

Apetyt na ryzyko w Grupie PZU – wielkość ryzyka podejmowanego dla realizacji celów biznesowych, jego miarą jest poziom potencjalnych strat finansowych, spadku wartości aktywów lub wzrostu wartości zobowiązań w okresie jednego roku

Apetyt na ryzyko określa maksymalny dopuszczalny poziom ryzyka przy wyznaczaniu limitów i ograniczeń na poszczególne ryzyka częściowe oraz poziom, po przekroczeniu którego są podejmowane określone działania zarządcze niezbędne do ograniczenia dalszego wzrostu ryzyka.

We wszystkich podmiotach ubezpieczeniowych Grupy PZU wdrożono proces ustalania apetytu na ryzyko oraz limitów na poszczególne kategorie ryzyka zgodny z procesem grupowym. Zarząd każdego z podmiotów wyznacza apetyt na ryzyko, profil ryzyka i tolerancję na ryzyko odzwierciedlające jego plany finansowe, strategię biznesową oraz cele całej Grupy PZU. Takie podejście zapewnia adekwatność i efektywność systemu zarządzania ryzykiem w Grupie PZU oraz zapobiega akceptacji ryzyka na poziomie, który mógłby zagrozić stabilności finansowej poszczególnych podmiotów lub całej Grupy PZU. Za ustalenie odpowiedniego poziomu ryzyka w każdym z podmiotów jest odpowiedzialny jego Zarząd, natomiast jednostka ds. ryzyka co najmniej raz w roku

Proces ustalania apetytu na ryzyko w Grupie PZU

dokonuje przeglądu wielkości apetytu na ryzyko. Wszystkie te działania są koordynowane z poziomu Grupy PZU.

Apetyt na ryzyko co najmniej raz w roku ustalają także dwa należące do Grupy PZU banki. Robią to zgodnie z regulacjami nadzorczymi (w tym wynikającymi z planów naprawy) oraz dobrymi praktykami. Proces jest jednak zindywidualizowany, tak aby odzwierciedlał strategię biznesową i kapitałową każdego podmiotu. Apetyt na ryzyko w tych spółkach jest konsultowany z podmiotem dominującym Grupy PZU i opiniowany przez Komitet Ryzyka Grupy PZU. Celem jest zapewnienie zgodności działań banków z planami strategicznymi i celami biznesowymi Grupy PZU oraz zachowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka na poziomie całej Grupy. Tak uzgodniony poziom apetytu na ryzyko zatwierdzają również Rady Nadzorcze banków.

6.4. Proces zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem są wyróżnione dwa poziomy:

I - POZIOM GRUPY – monitoring limitów oraz ryzyk specyficznych w Grupie

Zarządzanie ryzykiem na tym poziomie ma zapewnić realizację celów biznesowych Grupy PZU w sposób bezpieczny i dopasowany do skali ponoszonego ryzyka. Grupa PZU daje spółkom zależnym wsparcie przy wdrażaniu systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem na poziomie Grupy obejmuje wprowadzenie spójnych mechanizmów i standardów oraz

organizację efektywnego systemu kontroli wewnętrznej (ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zgodności), systemu zarządzania ryzykiem (zwłaszcza w obszarze reasekuracji) i systemu zarządzania bezpieczeństwem. Polega także na ich bieżącym monitorowaniu. Wyznaczone osoby z Grupy PZU współpracują z Zarządami podmiotów oraz z kierownictwem takich obszarów, jak finanse, ryzyko, aktuariat, reasekuracja, inwestycje i Compliance, na podstawie porozumień o wzajemnej współpracy.

Proces zarządzania ryzykiem składa się z następujących etapów:

Identyfikacja

Rozpoczyna się wraz z propozycją rozpoczęcia tworzenia produktu ubezpieczeniowego, nabycia instrumentu finansowego, zmiany procesu operacyjnego, a także z chwilą wystąpienia każdego innego zdarzenia potencjalnie wpływającego na powstanie ryzyka. Proces identyfikacji występuje do momentu wygaśnięcia zobowiązań, należności lub działań związanych z danym ryzykiem. Identyfikacja ryzyka polega na rozpoznaniu rzeczywistych i potencjalnych źródeł ryzyka, następnie analizowanych pod względem istotności.

Pomiar i ocena ryzyka

Przeprowadzane są w zależności od charakterystyki danego typu ryzyka oraz poziomu jego istotności. Pomiar ryzyka przeprowadzają wyspecjalizowane jednostki. Jednostka ds. ryzyka w każdej spółce odpowiada za rozwój narzędzi oraz za pomiar ryzyka w zakresie określającym apetyt na ryzyko, profil ryzyka i tolerancję na ryzyko.

Monitorowanie i kontrola ryzyka

Polega na bieżącym przeglądzie odchyleń realizacji od założonych punktów odniesienia (limitów, wartości progowych, planów, wartości z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń).

Raportowanie

Umożliwia efektywną komunikację o ryzyku i wspiera zarządzanie ryzykiem na różnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze

Działania te obejmują m.in.: unikanie ryzyka, transfer ryzyka, ograniczanie ryzyka, akceptację poziomu ryzyka oraz wdrożenie narzędzi wspierających te działania, takich jak limity, programy reasekuracyjne czy regularny przegląd regulacji wewnętrznych i procesów.

W związku z uzyskaniem przez Grupę PZU statusu konglomeratu finansowego wdrożono również system zarządzania koncentracją ryzyka. Dzięki temu poszczególne podmioty realizują swoje cele biznesowe, zachowując stabilność finansową własną, jak i całego Konglomeratu Finansowego PZU. W ramach systemu są monitorowane miary koncentracji ryzyka oraz ich limity i wartości progowe. Pomiar ryzyka pozwala na zidentyfikowanie źródeł koncentracji w poszczególnych rodzajach ryzyka na poziomie zarówno konglomeratu finansowego, jak i podmiotów regulowanych. Umożliwia również ocenę wpływu tych koncentracji na stabilność finansową.

• II - POZIOM PODMIOTU – monitoring limitów oraz ryzyk specyficznych dla danego podmiotu

Zarządzanie ryzykiem na tym poziomie ma zapewnić realizację celów biznesowych poszczególnych spółek Grupy PZU w sposób bezpieczny i dopasowany do skali ponoszonego ryzyka. Służą temu:

- monitorowanie limitów i specyficznych kategorii ryzyka występujących w danym podmiocie;
- wdrażanie skutecznych mechanizmów i standardów;
- organizacja efektywnego systemu kontroli wewnętrznej (ze szczególnym uwzględnieniem funkcji zgodności), systemu zarządzania ryzykiem (zwłaszcza w obszarze reasekuracji) i systemu zarządzania bezpieczeństwem.

6.5. Profil ryzyka Grupy PZU

Główne ryzyka w Grupie PZU

6. Zarządzanie ryzykiem

Do głównych ryzyk, na które jest narażona Grupa PZU, należą ryzyka: aktuarialne, rynkowe (w tym ryzyko płynności), kredytowe, koncentracji, operacyjne, modeli i braku zgodności.

Do głównych ryzyk związanych z działalnością Alior Banku i Banku Pekao należą ryzyka: kredytowe (w tym ryzyko koncentracji portfela kredytowego), operacyjne i rynkowe (obejmujące ryzyka stopy procentowej, walutowe, cen towarów i cen instrumentów finansowych) oraz ryzyko płynności.

Całkowite ryzyko podmiotów sektora bankowego, uwzględniając udziały PZU w obu bankach, stanowi ok. 31% (I kwartał 2023 roku) całkowitego ryzyka Grupy PZU, przy największej kontrybucji w obszarze ryzyka kredytowego.

W I półroczu 2023 roku zidentyfikowano wzrost ryzyka regulacyjnego. Pomimo wysokiego poziomu rynkowych stóp procentowych nie zidentyfikowano do tej pory nadmiernego wzrostu ryzyka kredytowego objawiającego się pogorszeniem jakości kredytowej portfeli banków Grupy PZU. W I półroczu 2023 roku po krótkotrwałej przecenie polskiego długu na przełomie lutego i marca rentowność polskich obligacji utrzymywała się w trendzie bocznym. Wynikiem tej sytuacji była zmniejszająca się zmienność rynkowych stóp procentowych, a w konsekwencji niewielkie zmiany wyceny portfeli papierów wartościowych zaobserwowane w obu bankach Grupy PZU. Taka sytuacja w połączeniu z dobrymi wynikami finansowymi banków Grupy PZU na koniec 2022 roku pozytywnie wpłynęła na poziom ich wypłacalności w I półroczu 2023 roku. Koszt ryzyka w analizowanym okresie pozostawał stabilny, pomimo wysokiego poziomu stopy referencyjnej NBP. Pozytywnie na sytuację wpływało spadające tempo wzrostu inflacji oraz odnotowane pierwsze sygnały wzrostu gospodarczego. Ponadto w lutym 2023 roku KNF wydała rekomendację dotyczącą obniżenia wymogów stosowanych przy badaniu zdolności kredytowej klientów, co powinno doprowadzić do wzrostu sprzedaży, zwłaszcza w segmencie kredytów hipotecznych.

Z drugiej strony banki na skutek negatywnej dla nich opinii Rzecznika TSUE i dzielającego jego stanowisko wyroku TSUE musiały zwiększyć rezerwy, w związku z rosnącą liczbą pozwów i ugód dotyczących kredytów we frankach szwajcarskich. Ponadto banki mogą zostać obciążone dodatkowymi kosztami regulacyjnymi o ograniczonym wpływie (możliwe przedłużenie wakacji kredytowych na 2024 rok w oparciu o zastosowanie kryterium dochodowego). Powyższe dwa czynniki będą negatywnie wpływać na wyniki finansowe banków Grupy PZU, ale nie powinny ograniczyć ich bazy kapitałowej z uwagi na niski poziom zaangażowania w finansowanie portfela kredytów we frankach szwajcarskich w relacji do sektora i ograniczony wpływ prawdopodobnego przedłużenia wakacji kredytowych, w związku z prawdopodobnym zastosowaniem kryterium dochodowego.

W I półroczu 2023 roku kontynuowano inicjatywy służące poprawie identyfikacji, pomiaru i oceny oraz monitorowania ryzyk związanych ze zrównoważonym rozwojem, w szczególności ze zmianami klimatu. Dokonano przeglądu regulacji wewnętrznych w celu lepszego odzwierciedlenia ujęcia czynników zrównoważonego rozwoju w ocenie ryzyka. Główne ryzyka w tym obszarze to ryzyka transformacji oraz ryzyka fizyczne, które są zarządzane w ramach poszczególnych kategorii ryzyk wskazanych w dalszej części Sprawozdania.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi sprawozdawczości w zakresie informacji niefinansowych ryzyka transformacji odnoszą się do przejścia gospodarki na niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu. Ryzyka fizyczne obejmują natomiast straty finansowe wynikające z fizycznych skutków zmiany klimatu i obejmują ostre (np. burze, pożary) i długotrwałe (podnoszący się poziom mórz) ryzyko.

Proces zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka uwzględnia wymagania zrównoważonego rozwoju, także na poziomie podmiotów zależnych Grupy PZU z poszanowaniem przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz określonych w oddzielnych przepisach wewnętrznych Grupy PZU, w tym w Strategii ESG, stanowiącej integralną część Strategii Grupy PZU.

Ryzyko aktuarialne

To możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia i umów gwarancji ubezpieczeniowych w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek i tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Identyfikacja ryzyka rozpoczyna się wraz z propozycją tworzenia produktu ubezpieczeniowego i towarzyszy mu aż do momentu wygaśnięcia zobowiązań z nim związanych. Identyfikacja ryzyka aktuarialnego odbywa się m.in. poprzez:

- analizę ogólnych warunków ubezpieczenia pod kątem przyjmowanego ryzyka i zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa;
- analizę ogólnych/szczególnych warunków ubezpieczenia lub innych wzorców umów pod kątem ryzyka aktuarialnego przyjmowanego na ich podstawie;
- rozpoznanie potencjalnych ryzyk związanych z danym produktem dla ich późniejszego pomiaru i monitorowania;
- analizę wpływu wprowadzenia nowych produktów ubezpieczeniowych na wymogi kapitałowe i margines ryzyka obliczonych według formuły standardowej;
- weryfikację i walidację zmian w produktach ubezpieczeniowych;
- ocenę ryzyka aktuarialnego przez pryzmat podobnych, istniejących produktów;

- monitorowanie istniejących produktów;
- analizę polityki underwritingowej (oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia), taryfikacyjnej, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i reasekuracyjnej oraz procesu obsługi szkód i świadczeń.

Ocena ryzyka aktuarialnego polega na rozpoznaniu stopnia zagrożenia lub grupy zagrożeń stanowiących o możliwości powstania szkody oraz na dokonaniu analizy elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia.

Pomiar ryzyka aktuarialnego jest dokonywany przy użyciu:

- analizy wybranych wskaźników;
- metody scenariuszowej – analizy utraty wartości spowodowanej przez zadaną zmianę czynników ryzyka;
- metody faktorowej – uproszczonej wersji metody scenariuszowej, zredukowanej do przypadku jednego scenariusza dla jednego czynnika ryzyka;
- danych statystycznych;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- wiedzy eksperckiej pracowników.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka aktuarialnego obejmuje analizę poziomu ryzyka za pomocą zestawu raportów zawierających wybrane wskaźniki.

Raportowanie służy efektywnej komunikacji o ryzyku aktuarialnym i wspiera zarządzanie ryzykiem aktuarialnym na różnych poziomach decyzyjnych – od pracownika do Rady Nadzorczej. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz ich zakres są dostosowane do potrzeb na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze przewidywane w procesie zarządzania ryzykiem aktuarialnym są realizowane poprzez:

- określenie poziomu tolerancji na ryzyko aktuarialne i jego monitorowanie;
- decyzje biznesowe i plany sprzedażowe;
- kalkulację i monitorowanie adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- strategię taryfową oraz monitorowanie istniejących szacunków i ocenę adekwatności składki;
- proces oceny, wyceny i akceptacji ryzyka aktuarialnego;
- stosowanie narzędzi ograniczania ryzyka aktuarialnego, w tym w szczególności reasekuracji i prewencji.

Ponadto ograniczaniu ryzyka aktuarialnego związanego z bieżącą działalnością służą:

- zdefiniowanie zakresów odpowiedzialności w ogólnych/szczególnych warunkach ubezpieczenia lub innych wzorcach umów;
- działania koasekuracyjne i reasekuracyjne;
- stosowanie adekwatnej polityki taryfikacyjnej;
- stosowanie odpowiedniej metodyki obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
- stosowanie odpowiedniej procedury oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia (underwritingu);
- stosowanie odpowiedniej procedury likwidacji szkód lub obsługi świadczeń;
- decyzje i plany sprzedażowe;
- prewencja.

Ryzyko rynkowe, w tym ryzyko płynności

Ryzyko rynkowe jest rozumiane jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wynikające bezpośrednio lub pośrednio z wahań poziomu i zmienności rynkowych cen aktywów, spreadu kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych.

Proces zarządzania ryzykiem spreadu kredytowego i ryzykiem koncentracji ma odmienną specyfikę od procesu zarządzania pozostałymi podkategoriami ryzyka rynkowego i został opisany w kolejnej części (Ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji) wraz z procesem zarządzania ryzykiem niewypłacalności kontrahenta.

Ryzyko rynkowe w Grupie PZU wypływa z trzech głównych źródeł:

- działalności związanej z dopasowaniem aktywów do zobowiązań (portfel ALM);
- działalności związanej z pozostałymi portfelami aktywów (innymi niż portfele ALM), tj. wyznaczaniem optymalnej średnioterminowej struktury aktywów ;
- działalności bankowej – w jej efekcie Grupa PZU jest istotnie narażona na ryzyko stopy procentowej.

Działalność inwestycyjną w podmiotach Grupy PZU reguluje szereg dokumentów zatwierdzonych przez Rady Nadzorcze, Zarządy i odpowiednie komitety.

Identyfikacja ryzyka rynkowego polega na rozpoznaniu jego rzeczywistych i potencjalnych źródeł. W przypadku ryzyka związanego z aktywami rozpoczyna się w momencie podjęcia decyzji o rozpoczęciu transakcji na danym typie instrumentów finansowych. Jednostki, które się na to decydują, sporządzają opis instrumentu zawierający w szczególności czynniki ryzyka. Przekazują go do jednostki ds. ryzyka, która na jego podstawie identyfikuje i ocenia ryzyko rynkowe.

6. Zarządzanie ryzykiem

Identyfikacja ryzyka rynkowego związanego ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi rozpoczyna się wraz z procesem tworzenia produktu ubezpieczeniowego. Polega na ustaleniu zależności wielkości przepływów finansowych z tego produktu od czynników ryzyka rynkowego. Do oceny zidentyfikowanych ryzyk rynkowych wykorzystuje się kryterium istotności określające, czy z materializacją ryzyka jest związana strata, która może mieć na kondycję finansową.

Ryzyko rynkowe jest mierzone przy użyciu poniższych miar ryzyka:

- formuły standardowej;
- VaR, czyli wartości narażonej na ryzyko, będącej miarą kwantyfikującą potencjalną stratę ekonomiczną, która w horyzoncie roku przy normalnych warunkach rynkowych nie zostanie przekroczona z prawdopodobieństwem 99,5%;
- miar ekspozycji i wrażliwości;
- skumulowanej miesięcznej straty.

W przypadku podmiotów bankowych stosuje się adekwatne miary zgodne z przepisami sektorowymi i dobrymi praktykami rynkowymi.

Pomiar ryzyka rynkowego dzieli się na etapy, w szczególności:

- gromadzenie informacji o aktywach i zobowiązaniach generujących ryzyko rynkowe;
- kalkulacja wartości ryzyka.

Pomiar ryzyka jest dokonywany:

- codziennie dla miar ekspozycji i wrażliwości instrumentów znajdujących się w systemach użytkowanych przez poszczególne jednostki Grupy PZU;
- miesięcznie przy wykorzystaniu modelu wartości narażonej na ryzyko dla ryzyka rynkowego;
- kwartalnie przy wykorzystaniu formuły standardowej.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka rynkowego polega na analizie poziomu ryzyka i wykorzystania wyznaczonych limitów.

Raportowanie polega na komunikowaniu różnym poziomom decyzyjnym poziomu ryzyka rynkowego oraz efektów monitorowania i kontrolowania. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz ich zakres są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w odniesieniu do ryzyka rynkowego polegają w szczególności na:

- dokonywaniu transakcji służących zmniejszeniu ryzyka rynkowego, tj. sprzedaży instrumentu finansowego, zamknięciu pozycji na instrumencie pochodnym, kupnie zabezpieczającego instrumentu pochodnego;
- dywersyfikacji portfela aktywów, w szczególności ze względu na kategorię ryzyka rynkowego, terminy zapadalności instrumentów, koncentrację zaangażowania w jednym podmiocie, koncentrację geograficzną;
- stanowieniu ograniczeń i limitów ryzyka rynkowego.

Stanowienie limitów jest głównym narzędziem zarządczym, który ma służyć utrzymaniu pozycji ryzyka w ramach akceptowalnego poziomu tolerancji na nie. Struktura limitów dla poszczególnych kategorii ryzyka rynkowego, jak również dla poszczególnych jednostek organizacyjnych, jest ustalana przez wyznaczone komitety w taki sposób, aby były one spójne z tolerancją na ryzyko ustalaną przez zarządy podmiotów zależnych.

Podmioty sektora bankowego podlegają w tym zakresie dodatkowym wymogom regulacji sektorowych. Występująca zmienność stóp procentowych może wpłynąć na poziom współczynników wypłacalności z uwagi na spadek wyceny papierów dłużnych w portfelach podmiotów należących do Grupy PZU. Wzrosty stóp procentowych oraz zawirowania na rynkach finansowych będące skutkiem wojny rosyjsko-ukraińskiej spowodowały wzrost wykorzystania limitów ryzyka rynkowego w bankach. Pozostaje ono jednak na bezpiecznym poziomie.

Zmiany na rynkach finansowych dotyczą również portfeli PZU i PZU Życie. Jednak większość portfeli księgowo ma charakter HTM i w związku z tym zmiany te nie wpływają na ich wartość i dochodowości.

Nie zidentyfikowano również zagrożenia przekroczenia apetytu na ryzyko a współczynniki wypłacalności w obu spółkach wskazują na ich silną pozycję kapitałową.

Rynek ubezpieczeniowy ze względu na zmiany rynkowe podlega dodatkowym obowiązkowym testom stresu nałożonym przez regulatora.

Ryzyko płynności finansowej to możliwość utraty zdolności do bieżącego regulowania zobowiązań Grupy PZU wobec jej klientów lub kontrahentów. Zarządzanie ryzykiem płynności finansowej służy zachowaniu takiego poziomu płynności, by umożliwić bieżące regulowanie zobowiązań danego podmiotu. Ryzyko płynności jest zarządzane odrębnie dla części ubezpieczeniowej i bankowej.

Identyfikacja ryzyka polega na analizie możliwości wystąpienia niekorzystnych zdarzeń, w szczególności:

- niedoboru środków płynnych w stosunku do bieżących potrzeb danego podmiotu Grupy PZU;

- braku płynności posiadanych instrumentów finansowych;
- strukturalnego niedopasowania zapadalności aktywów do wymagalności zobowiązań.

Pomiar i ocena ryzyka polegają na oszacowaniu niedoborów środków finansowych na wypłaty zobowiązań. W części ubezpieczeniowej oszacowanie jest dokonywane w następujących ujęciach:

- luk płynnościowych (statycznym, ryzyko płynności finansowej długoterminowej) – poprzez monitorowanie niedopasowania przepływów netto wynikających z umów ubezpieczenia zawartych do dnia bilansowego i wpływów z tytułu aktywów na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych w poszczególnych okresach, na podstawie projekcji przepływów finansowych sporządzanej na dany dzień;
- potencjalnego niedoboru środków finansowych (ryzyko płynności finansowej średnioterminowej) – poprzez analizę historycznych i spodziewanych przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej;
- stress testowym (ryzyko płynności finansowej średnioterminowej) – poprzez oszacowanie możliwości zbycia w krótkim czasie portfela lokat finansowych na zaspokojenie zobowiązań z tytułu wystąpienia zdarzeń ubezpieczeniowych, w tym o charakterze nadzwyczajnym;
- preliminarzy bieżących (ryzyko płynności finansowej krótkoterminowej) – poprzez monitorowanie zgłoszonego przez jednostki podmiotu ubezpieczeniowego z Grupy PZU zapotrzebowania na środki w terminie określonym przez obowiązujące w tym podmiocie regulacje.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności banki w Grupie PZU stosują miary wynikające z regulacji sektorowych, w tym Rekomendacji P Komisji Nadzoru Finansowego.

Do zarządzania płynnością banków w Grupie PZU wykorzystuje się wskaźniki płynności dla różnych okresów, w tym do 7 dni, do miesiąca, do 12 i powyżej 12 miesięcy.

W ramach zarządzania ryzykiem płynności banki w Grupie PZU analizują również profil zapadalności/wymagalności w dłuższym terminie, zależnej w dużym stopniu od przyjętych założeń dotyczących kształtowania się przyszłych przepływów gotówkowych związanych z pozycjami aktywów i pasywów. Założenia uwzględniają:

- stabilność pasywów o nieokreślonych terminach wymagalności (np. rachunki bieżące, zerwania i odnowienia depozytów, poziom ich koncentracji);
- możliwość skrócenia terminu zapadalności określonych pozycji aktywów (np. kredyty hipoteczne z możliwością wcześniejszej spłaty);
- możliwość zbycia pozycji aktywów (portfel płynnościowy).

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka płynności finansowej polegają na analizie wykorzystania wyznaczonych limitów.

Sektor bankowy w I półroczu 2023 roku doświadczał wzrostu poziomu płynności. Wynikał on głównie ze wzrostu wolumenu depozytów terminowych oraz lokowania nadwyżki płynności w papiery wartościowe.

W I półroczu 2023 roku banki z Grupy PZU odnotowały również poprawę wskaźników płynności. Wzrost miar płynności wynikał podobnie jak w sektorze ze wzrostu wolumenu depozytów terminowych, przy jednoczesnym zmniejszeniu dynamiki udzielonych kredytów, a także mniejszej zmienności wyceny instrumentów pochodnych i papierów dłużnych. Z uwagi na ograniczony zakres rozwoju akcji kredytowej banki Grupy PZU nadwyżkę płynności lokowały w krótkoterminowe papiery wartościowe, co również wpływało na wzrost poziomu płynności.

Wskaźniki płynności obu banków Grupy PZU w I półroczu 2023 roku ustabilizowały się na wysokich i bezpiecznych poziomach.

Wpływ bieżącego otoczenia na ryzyko płynności części ubezpieczeniowej Grupy PZU w 2023 roku nie jest istotny. Płynność była utrzymywana na bezpiecznym poziomie i brak było podstaw do podejmowania nadzwyczajnych działań zarządczych w zakresie ryzyka płynności. W ramach rutynowych działań zarządczych w zakresie ryzyka płynności Grupa PZU stale monitorowała wielkość dostępnych środków płynnych oraz wykorzystanie limitów płynnościowych.

Raportowanie ryzyka płynności polega na komunikowaniu poziomu płynności finansowej różnym poziomom decyzyjnym. Częstotliwość poszczególnych raportów i ich zakres są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych. Ograniczeniu ryzyka płynności finansowej w części ubezpieczeniowej służą:

- utrzymywanie środków w wyodrębnionym portfelu płynnościowym w wysokości zgodnej z limitami wartości tego portfela;
- utrzymywanie odpowiednich środków w walucie obcej w portfelach lokat przeznaczonych na pokrycie zobowiązań ubezpieczeniowych wyrażonych w danej walucie obcej;
- postanowienia Umowy o zarządzanie portfelami instrumentów finansowych, zawartej między TFI PZU a PZU, dotyczące ograniczenia czasu wycofania środków z portfeli zarządzanych przez TFI PZU do maksymalnie 3 dni po złożeniu zapotrzebowania na środki pieniężne;
- posiadanie otwartych linii kredytowych w bankach lub/i możliwość dokonywania transakcji typu sell-buy-back na skarbowych papierach wartościowych, w tym utrzymywanych do terminu wykupu;

6. Zarządzanie ryzykiem

- centralizacja zarządzania portfelami/funduszami przez TFI PZU.

W części bankowej ograniczeniu ryzyka płynności finansowej służą głównie limity wskaźników płynnościowych.

Ryzyko kredytowe i ryzyko koncentracji

Ryzyko kredytowe jest rozumiane jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany sytuacji finansowej, wynikające z wahań wiarygodności i zdolności kredytowej emitentów papierów wartościowych, kontrahentów i wszelkich dłużników. Materializuje się w postaci niewykonania zobowiązania przez kontrahenta lub wzrostem spreadu kredytowego. W ramach ryzyka kredytowego wyróżnia się następujące kategorie ryzyka:

- ryzyko spreadu kredytowego;
- ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta;
- ryzyko kredytowe w ubezpieczeniach finansowych.

Ryzyko koncentracji jest rozumiane jako możliwość poniesienia straty wynikającej z braku dywersyfikacji portfela aktywów lub z dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych emitentów.

Identyfikacja ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji odbywa się na etapie decydowania o zainwestowaniu w nowy typ instrumentu finansowego lub zaangażowaniu o charakterze kredytowym. Polega ona na analizie, czy z daną inwestycją wiąże się ryzyko kredytowe lub ryzyko koncentracji, a także od czego jest uzależniony jego poziom i zmienność w czasie. Identyfikacji podlegają rzeczywiste i potencjalne źródła ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji.

Ocena ryzyka polega na oszacowaniu prawdopodobieństwa materializacji ryzyka oraz potencjalnego wpływu materializacji ryzyka na kondycję finansową danego podmiotu.

Pomiar ryzyka kredytowego jest dokonywany przy użyciu:

- miar ekspozycji (wartość zaangażowania kredytowego brutto i netto oraz zaangażowanie kredytowe netto ważone okresem zapadalności);
- wymogu kapitałowego kalkulowanego zgodnie z formułą standardową.

Ryzyko koncentracji dla pojedynczego podmiotu jest kalkulowane zgodnie z formułą standardową.

Miarą łącznego ryzyka koncentracji jest suma ryzyk koncentracji pojedynczych podmiotów. W przypadku podmiotów powiązanych wyznacza się ryzyko koncentracji dla wszystkich podmiotów powiązanych łącznie.

W przypadku podmiotów bankowych stosuje się adekwatne miary zgodne z przepisami sektorowymi i dobrymi praktykami rynkowymi. Pomiar ryzyka kredytowego jest dokonywany przy użyciu siatki miar jakości portfela kredytowego.

Monitorowanie i kontrolowanie ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji polega na analizie bieżącego poziomu ryzyka, ocenie zdolności kredytowej i określeniu stopnia wykorzystania wyznaczonych limitów. Monitorowanie odbywa się m.in. w cyklach dziennych, miesięcznych i kwartalnych.

Monitorowanie dotyczy:

- zaangażowań kredytowych portfeli inwestycyjnych;
- zaangażowań z tytułu ryzyka kredytowego w ubezpieczeniach finansowych;
- zaangażowań reasekuracyjnych;
- limitów zaangażowania i limitów tolerancji na ryzyko;
- zaangażowań kredytowych w ramach procesów funkcjonujących w podmiotach bankowych.

Raportowanie polega na informowaniu o poziomach ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji oraz efektach monitorowania i kontrolowania. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz ich zakres są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w odniesieniu do ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji polegają w szczególności na:

- stanowieniu limitów ograniczających zaangażowanie wobec pojedynczego podmiotu, grupy podmiotów, sektorów, krajów;
- dywersyfikacji portfela aktywów i ubezpieczeń finansowych w szczególności ze względu na kraj, sektor;
- przyjęciu zabezpieczenia;
- dokonywaniu transakcji służących zmniejszeniu ryzyka kredytowego, tj. sprzedaży instrumentu finansowego, zamknięciu instrumentu pochodnego, kupnie zabezpieczającego instrumentu pochodnego, restrukturyzacji udzielonego zadłużenia;
- reasekuracji portfela ubezpieczeń finansowych.

Strukturę limitów ryzyka kredytowego i ryzyka koncentracji dla poszczególnych emitentów ustalają wyznaczone komitety w taki sposób, by limity były spójne z tolerancją na ryzyko ustaloną przez zarządy danych podmiotów zależnych i pozwalały zminimalizować ryzyko „zarażania” pomiędzy skoncentrowanymi ekspozycjami.

W działalności bankowej udzielanie produktów kredytowych jest realizowane zgodnie z metodykami kredytowania

właściwymi dla segmentu klienta i rodzaju produktu. Oceny zdolności kredytowej klienta poprzedzającej wydanie decyzji kredytowej dokonuje się z wykorzystaniem narzędzi wspierających proces kredytowy, w tym systemu scoringowego lub ratingowego oraz zewnętrznych informacji i wewnętrznych baz danego banku Grupy PZU. Udzielanie produktów kredytowych przebiega zgodnie z obowiązującymi procedurami operacyjnymi, wskazującymi właściwe czynności wykonywane w procesie kredytowym, odpowiedzialne za nie jednostki oraz wykorzystywane narzędzia.

Dla minimalizacji ryzyka kredytowego ustanawia się zabezpieczenia adekwatne do ponoszonego ryzyka kredytowego. Ustanowienie zabezpieczenia nie zwalnia z obowiązku badania zdolności kredytowej klienta.

Banki Grupy PZU nie odnotowały pogorszenia jakości kredytowej portfeli w I półroczu 2023 roku. Koszt ryzyka kredytowego pozostawał stabilny pomimo nienajlepszej koniunktury gospodarczej.

Utrzymujący się wysoki poziom stóp procentowych w I półroczu 2023 roku spowodował, że raty kredytowe pozostają nadal wysokie dla kredytów oprocentowanych zmienną stopą procentową. Nie wpłynęło to dotychczas na istotne pogorszenie jakości portfeli kredytowych banków z Grupy PZU. Potencjalne problemy kredytobiorców w I półroczu 2023 roku były skutecznie mitygowane poprzez utrzymywanie moratoriów płatniczych tzw. wakacji kredytowych, a w drugiej kolejności z wykorzystaniem narzędzi pomocy publiczno-prawnej z Funduszu Wsparcia Kredytobiorców.

Trwająca wojna rosyjsko-ukraińska nie wpłynęła bezpośrednio na pogorszenie jakości portfela kredytowego. Banki zidentyfikowały ekspozycje wobec klientów narażonych na wysokie ryzyko bezpośrednie (wynikające z prowadzenia działalności w Ukrainie, Rosji lub Białorusi, posiadanych tam aktywów i powiązań gospodarczych w zakresie dostaw lub sprzedaży) lub pośrednie (np. wysoki udział importu lub eksportu, wysoki udział pracowników ukraińskich). Ekspozycje te są objęte szczególnym monitoringiem, jednak ryzyko nie zmaterializowało się istotnie do tej pory. Banki wprowadziły i nadal stosują szczególne wytyczne ograniczające finansowanie podmiotów objętych ryzykiem konfliktu zbrojnego, m.in.: zakaz zwiększania zaangażowania, konieczność uzupełnienia zabezpieczenia kredytu do 100% wartości windykacyjnej, odstąpienie od procesowania wniosków na zasadach uproszczonych bez udziału ryzyka.

Ryzyko operacyjne

Jest to możliwość poniesienia straty wynikającej z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Identyfikacja ryzyka operacyjnego odbywa się w szczególności poprzez:

- gromadzenie i analizę informacji o incydentach ryzyka operacyjnego oraz przyczynach ich wystąpienia;
- samoocenę ryzyka operacyjnego;
- analizy scenariuszowe.

Ocena i pomiar ryzyka operacyjnego odbywają się poprzez:

- określanie skutków incydentów ryzyka operacyjnego, które nastąpiły;
- szacowanie skutków wystąpienia potencjalnych incydentów ryzyka operacyjnego, które mogą wystąpić w działalności.

Monitorowaniu i kontrolowaniu ryzyka operacyjnego służy głównie ustanowiony system wskaźników ryzyka operacyjnego oraz limitów umożliwiających ocenę zmian poziomu ryzyka operacyjnego w czasie oraz czynników mających wpływ na jego poziom w działalności.

Raportowanie polega na komunikowaniu różnym poziomom decyzyjnym poziomu ryzyka operacyjnego oraz efektów monitorowania i kontrolowania. Częstotliwość poszczególnych raportów oraz ich zakres są dostosowane do potrzeb informacyjnych na poszczególnych poziomach decyzyjnych.

Działania zarządcze w ramach reakcji na zidentyfikowane i ocenione ryzyko operacyjne polegają przede wszystkim na:

- podjęciu działań mających na celu minimalizację ryzyka, m.in. poprzez wzmocnienie systemu kontroli wewnętrznej;
- transferze ryzyka – w szczególności za pomocą zawarcia umowy ubezpieczenia;
- unikaniu ryzyka poprzez niepodjęcie określonej działalności biznesowej lub wycofanie się z niej w przypadku stwierdzenia zbyt wysokiego ryzyka operacyjnego, którego koszty ograniczenia są nieopłacalne;
- akceptacji ryzyka – aprobatę konsekwencji wynikających z ewentualnej materializacji ryzyka operacyjnego, jeśli nie zagraża ono przekroczeniu poziomowi tolerancji na ryzyko operacyjne.

Oba banki w Grupie PZU, za zgodą KNF, stosują indywidualne modele zaawansowane do pomiaru ryzyka operacyjnego i szacowania wymogów kapitałowych z tytułu tego ryzyka. Wdrożenie regulacji CRR3 i CRD6 od 1-go stycznia 2025 r. spowoduje zastąpienie indywidualnych modeli zaawansowanych pojedynczą metodą nieopartą na modelach tzw. nową metodą standardową, która będzie stosowana przez wszystkie banki podlegające jurysdykcji UE w celu uproszczenia ram ryzyka operacyjnego.

6. Zarządzanie ryzykiem

28 stycznia 2022 roku w PZU i PZU Życie, w obliczu ataku sił zbrojnych Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, powołano Sztab Kryzysowy. W ramach ogłoszonej Sytuacji Kryzysowej, realizowane jest bieżące monitorowanie aktualnej sytuacji politycznej i rynkowej oraz wprowadzanie adekwatnych działań nakierowanych w szczególności na zapewnienie:

- bezpieczeństwa pracowników;
- ciągłości działania spółek oraz bezpieczeństwa aktywów finansowych Grupy PZU;
- dodatkowych środków bezpieczeństwa w obszarze cyberzagrożeń oraz bezpieczeństwa fizycznego.

Dodatkowo, Sztab Kryzysowy nieustannie weryfikuje sytuację spółek ukraińskich, w tym w zakresie realizacji założeń wypracowanego przez nie planu zarządzania w sytuacji kryzysowej.

PZU kontynuuje wsparcie dla pracowników PZU Ukraina oraz ich rodzin, a także inicjatywy charytatywne na rzecz Ukrainy i obywateli ukraińskich, podejmowane samodzielnie i we współpracy z organami administracji państwowej oraz podmiotami Grupy PZU, w tym w szczególności z PZU Zdrowie i Fundacją PZU.

W związku z obowiązującym na terenie całego kraju trzecim stopniem alarmowym CHARLIE-CRP oraz drugim stopniem alarmowym BRAVO utrzymywany jest podwyższony stan gotowości obszarów bezpieczeństwa fizycznego oraz cybernetycznego. Realizowany jest bieżący, całodobowy monitoring anomalii w obszarze cyberzagrożeń obejmujący zasięgiem także podmioty zależne. Wprowadzono dodatkowe środki bezpieczeństwa cybernetycznego mitygujące ryzyka o wzrastającym prawdopodobieństwie materializacji.

Sztab Kryzysowy pozostaje także nadal w gotowości do podjęcia działań związanych ze stanem zagrożenia epidemicznego.

Ryzyko modeli

Ryzyko modeli, zakwalifikowane jako istotne dla Grupy PZU, zostało zdefiniowane jako ryzyko poniesienia straty finansowej, błędnego oszacowania danych raportowanych do organu nadzoru, podjęcia błędnych decyzji lub utraty reputacji z powodu błędów w opracowaniu, wdrożeniu lub stosowaniu modeli.

Formalny proces identyfikacji i oceny tego ryzyka został wdrożony w spółkach PZU SA i PZU Życie SA w celu zapewnienia wysokiej jakości praktyk dotyczących zarządzania ryzykiem modeli.

Proces zarządzania ryzykiem modeli obejmuje:

- identyfikację ryzyka, która odbywa się poprzez cykliczną identyfikację modeli wykorzystywanych w obszarach objętych procesem; zidentyfikowane modele są poddawane ocenie istotności;
- pomiar ryzyka, który opiera się na wynikach niezależnych walidacji i monitoringów modeli;
- monitorowanie ryzyka, które polega na bieżącej analizie odchyłeń realizacji od założonych punktów odniesienia w zakresie ryzyka modeli (m.in. weryfikacji sposobu realizacji zaleceń, weryfikacja czy poziom ryzyka modeli jest akceptowalny z punktu widzenia Polityki Zarządzania Ryzykiem Modeli);
- raportowanie ryzyka, które polega na komunikowaniu na odpowiednim poziomie zarządczym rezultatów procesu, w szczególności wyników monitoringów, walidacji i poziomu ryzyka;
- działania zarządcze, które mają na celu ograniczanie poziomu ryzyka modeli; mogą mieć charakter aktywny (np. zalecenia wynikające z przeprowadzonych walidacji) i pasywny (rozwijanie standardów zarządzania modelami i ich ryzykiem).

W podmiotach sektora bankowego, z uwagi na duże znaczenie ryzyka modeli, zarządzanie nim zostało wdrożone w ramach dostosowania do wymogów rekomendacji W KNF. Oba banki Grupy PZU określiły standardy procesu zarządzania ryzykiem modeli, w tym zasady budowy modeli oraz oceny jakości ich działania, zapewniając jednocześnie rozwiązania odpowiadające łaadowi korporacyjnemu.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko niedostosowania się lub naruszenia przez Grupę PZU przepisów prawa, przepisów wewnętrznych oraz przyjętych standardów postępowania, w tym norm etycznych, które skutkuje lub może skutkować:

- poniesieniem sankcji prawnych;
- powstaniem strat finansowych;
- utratą reputacji lub wiarygodności.

PZU dba o adekwatne i jednolite standardy rozwiązań compliance we wszystkich podmiotach zależnych, jak również monitoruje ryzyko braku zgodności w skali całej Grupy.

W I półroczu 2023 roku podmioty Grupy PZU posiadały systemy zgodności dostosowane do standardów wyznaczonych przez PZU oraz odpowiednie do ich profilu i skali działalności.

Za przekazywanie pełnej informacji na temat ryzyka braku zgodności w spółkach z Grupy są odpowiedzialne ich komórki ds. compliance. Ich zadaniem jest ocena i pomiar ryzyka braku

zgodności oraz podejmowanie i wdrażanie działań zaradczych, które mitygują materializację tego ryzyka.

Podmioty Grupy PZU są zobowiązane do bieżącego informowania Biura Compliance PZU na temat ryzyka braku zgodności. Biuro Compliance dokonuje analizy i przetworzenia otrzymanych od Podmiotów Grupy PZU Informacji, w szczególności w celu:

- oceny ryzyka braku zgodności generowanego na poziomie Grupy PZU oraz realizacji funkcji zgodności w skali Grupy PZU;
- przygotowania i przedkładania dla Zarządu i Rady Nadzorczej PZU raportów i informacji o charakterze zarządczym dotyczących skuteczności oraz adekwatności funkcji zgodności w Grupie PZU;
- wypracowania oraz doskonalenia jednolitych standardów dotyczących funkcjonowania efektywnego systemu kontroli wewnętrznej w Podmiotach Grupy PZU;
- wypracowywania, doskonalenia oraz promowania wspólnych standardów szkoleniowo-informacyjnych.

Do zadań Biura Compliance PZU należy także.:

- wydawanie wytycznych i rekomendacji w zakresie dotyczącym obszaru compliance, z uwzględnieniem zasad proporcjonalności i adekwatności oraz monitoring ich realizacji;
- zapewnienie merytorycznego wsparcia i doradztwa podmiotom Grupy PZU przy realizacji czynności z zakresu funkcji compliance.

Ryzyko braku zgodności uwzględnia w szczególności ryzyko niedostosowania działalności podmiotów Grupy PZU do zmieniającego się otoczenia prawnego. Materializacja tego ryzyka może nastąpić w związku z opóźnieniem wdrożenia lub brakiem jasnych i jednoznacznych przepisów, czyli z tzw. luką prawną. Może to powodować nieprawidłowości w działalności Grupy PZU i w konsekwencji przyczynić się do wzrostu kosztów (np. kary administracyjne i inne sankcje finansowe), jak i zwiększenia ryzyka utraty reputacji.

Z uwagi na szeroki zakres działalności Grupy PZU na ryzyko utraty reputacji ma również wpływ ryzyko sporów sądowych dotyczących przede wszystkim spółek ubezpieczeniowych i banków wchodzących w skład Grupy.

Za identyfikowanie i ocenę ryzyka braku zgodności dla poszczególnych procesów wewnętrznych w podmiotach należących do Grupy PZU odpowiadają kierujący komórkami lub jednostkami organizacyjnymi, zgodnie z podziałem odpowiedzialności za raportowanie. Dodatkowo komórki ds. compliance w podmiotach Grupy PZU identyfikują ryzyko braku zgodności na podstawie działań własnych oraz pozyskanych informacji, w tym wynikających ze

zgłoszeń do rejestrów konfliktu interesów, prezentów oraz nieprawidłowości, a także wpływających zapytań.

Ocena i pomiar ryzyka braku zgodności są dokonywane poprzez określenie skutków materializacji ryzyk:

- finansowych, wynikających m.in. z możliwości nałożenia kar administracyjnych (np. KNF, UOKiK), wyroków sądowych, kar umownych i odszkodowań;
- niefinansowych, dotyczących utraty reputacji, w tym uszczerbku w zakresie wizerunku i marki Grupy PZU.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności jest dokonywane poprzez:

- analizy compliance;
- analizę systemową raportów cyklicznych otrzymywanych od kierujących jednostkami i komórkami organizacyjnymi;
- przeglądy i monitoring wymogów regulacyjnych;
- udział w pracach legislacyjnych nad zmianami powszechnie obowiązujących przepisów;
- podejmowanie aktywności w organizacjach branżowych;
- koordynację procesów kontroli zewnętrznej;
- monitoring wykonania zaleceń wydanych po kontrolach zewnętrznych;
- koordynację realizacji obowiązków informacyjnych giełdowych (PZU) i ustawowych;
- monitoring orzecznictwa antymonopolowego oraz postępowań prowadzonych przez Prezesa UOKiK;
- przegląd realizacji zaleceń komórek ds. compliance;

Działania zarządcze w reakcji na ryzyko braku zgodności obejmują w szczególności:

- akceptację ryzyka, m.in. wobec zmian prawnych i regulacyjnych;
- ograniczanie ryzyka, w tym: dostosowanie procedur i procesów w kontekście wymogów regulacyjnych, opiniowanie i projektowanie regulacji wewnętrznych pod względem zgodności, udział w procesie uzgadniania działań marketingowych;
- unikanie ryzyka poprzez zapobieganie angażowaniu się podmiotów Grupy PZU w działania niezgodne z obowiązującymi wymogami regulacyjnymi, dobrymi praktykami rynkowymi lub mogącymi negatywnie wpłynąć na wizerunek Grupy PZU.

W ramach ograniczania ryzyka braku zgodności w Grupie PZU na poziomie systemowym i bieżącym są podejmowane działania mitygujące, m.in.:

6. Zarządzanie ryzykiem

- bieżąca realizacja efektywnej funkcji zgodności jako jednej z kluczowych w systemie zarządzania;
- udział w konsultacjach z organami ustawodawczymi i nadzoru (podmioty nadzorowane Grupy PZU) na etapie tworzenia regulacji (konsultacje publiczne);
- delegowanie przedstawicieli podmiotów nadzorowanych Grupy PZU do udziału w pracach komisji przy organach nadzoru oraz Polskiej Izby Ubezpieczeń;
- wsparcie w zakresie współpracy z Ubezpieczeniowym Funduszem Gwarancyjnym;
- udział w projektach wdrożeniowych dla nowych regulacji;
- szkolenia pracowników w zakresie nowych regulacji i standardów postępowania;
- opiniowanie regulacji wewnętrznych i rekomendowanie ewentualnych zmian pod kątem ich zgodności z przepisami prawa i przyjętymi standardami postępowania;
- weryfikacja procedur i procesów w kontekście ich zgodności z przepisami prawa i przyjętymi standardami postępowania;
- wyprzedzające dostosowywanie dokumentacji do zbliżających się zmian wymogów prawnych;
- systemowy nadzór PZU nad realizacją funkcji zgodności w podmiotach Grupy PZU;
- analiza i bieżący monitoring stosowania zasad „chińskich murów”, w związku ze złożonymi przez PZU w dniu 21 kwietnia 2017 roku w ramach postępowania z zawiadomienia dotyczącego zamiaru nabycia akcji Banku Pekao dodatkowymi zobowiązaniami inwestorskimi;
- bieżący monitoring zmian otoczenia prawno-regulacyjnego służący identyfikacji luk lub obszarów, które wymagają działań dla zapewnienie zgodności.

Podejmowane w I połowie 2023 roku działania w obszarze compliance były również związane z dalszym spełnianiem przez Grupę PZU kryteriów pozwalających uznawać ją za konglomerat finansowy, a tym samym ze stosowaniem wobec niej przez KNF nadzoru uzupełniającego sprawowanego na podstawie ustawy z 15 kwietnia 2005 roku o nadzorze uzupełniającym nad instytucjami kredytowymi, zakładami ubezpieczeń, zakładami reasekuracji i firmami inwestycyjnymi wchodzącymi w skład konglomeratu finansowego.

Ponadto obszar compliance był zaangażowany w prace nad dostosowaniem Spółki do wymogów wynikających m.in. z następujących aktów prawnych:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z 27 listopada 2019 roku w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych;
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z 18 czerwca 2020 roku w sprawie ustanowienia

ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/2088;

- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2021/1256 z dnia 21 kwietnia 2021 roku zmieniającego rozporządzenie delegowane (UE) 2015/35 w odniesieniu do uwzględniania ryzyk dla zrównoważonego rozwoju w zarządzaniu zakładami ubezpieczeń i zakładami reasekuracji;
- rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2022/1288 z dnia 6 kwietnia 2022 roku w zakresie regulacyjnych standardów technicznych dotyczących sposobu prezentacji informacji w odniesieniu do wskaźników zrównoważonego rozwoju;
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z 23 października 2019 roku w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii oraz projektu ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa;
- Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej 17 – „Umowy Ubezpieczeniowe” (MSSF17);
- projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem rozwoju rynku finansowego oraz ochrony inwestorów na tym rynku;
- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej sektora finansowego i zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 1060/2009, (UE) nr 648/2012, (UE) nr 600/2014 oraz (UE) nr 909/2014 („DORA”) oraz Dyrektyw z dziedziny cyberbezpieczeństwa, w szczególności dyrektywy w sprawie środków na rzecz wysokiego wspólnego poziomu cyberbezpieczeństwa na terytorium Unii (NIS 2);
- projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji;
- ustawy z 18 listopada 2020 roku o doręczeniach elektronicznych;
- ustawy z 26 maja 2023 roku o aplikacji mObywatel,
- zmian w ustawie – Kodeks pracy w zakresie:
  - implementacji do krajowego porządku prawnego dyrektywy 2019/1152 z dnia 20 czerwca 2019 roku w sprawie przejrzystych i przewidywalnych warunków pracy w Unii Europejskiej (dyrektywa informacyjna) oraz dyrektywy 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 roku w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylającej dyrektywę Rady 2010/18/UE (dyrektywa work-life balance,
  - wprowadzenia postanowień dotyczących możliwości przeprowadzania przez pracodawcę kontroli trzeźwości pracowników oraz zasad wykonywania pracy zdalnej;
- projektu pakietu zmian na poziomie europejskim w zakresie RIS (regulacje dot. zwiększenia ochrony interesów klientów w zakresie inwestycji oraz produktów ubezpieczeniowych);

- projektów nowelizowanych rekomendacji UKNF (Rekomendacja U dot. dobrych praktyk na rynku bancassurance oraz rekomendacja dot. badania odpowiedniości produktów z UFK).

Koncentracja ryzyka

W ramach zarządzania poszczególnymi kategoriami ryzyka Grupa PZU identyfikuje, mierzy i monitoruje koncentrację ryzyka. Wypełnieniu obowiązków regulacyjnych, nałożonych na grupy kapitałowe identyfikowane jako konglomeraty finansowe, służy wdrożony w 2020 roku – zgodnie z wymogami ustawy o nadzorze uzupełniającym – model zarządzania znaczącą koncentracją ryzyka w Konglomeracie Finansowym PZU.

Nadzór uzupełniający służy ochronie stabilności finansowej instytucji kredytowych, zakładów ubezpieczeń, zakładów reasekuracji i firm inwestycyjnych, które wchodzą w skład konglomeratu finansowego. Realizowany jest m.in. poprzez badanie poziomu koncentracji ryzyka w konglomeracie finansowym jako całości, a także z perspektywy podmiotów regulowanych wchodzących w jego skład.

Wdrożenie tego modelu służyło zdefiniowaniu zasad zarządzania koncentracją ryzyka oraz wsparciu jednostek zaangażowanych w ten proces, w szczególności poprzez:

- określenie ról i odpowiedzialności poszczególnych uczestników procesu zarządzania znaczącą koncentracją ryzyka;
- wprowadzenie spójnych definicji ryzyk;
- wprowadzenie zasad identyfikacji, pomiaru i oceny ryzyka;
- określenie oczekiwanego profilu ryzyka zaangażowań identyfikowanych jako znacząca koncentracja;
- zdefiniowanie limitów oraz wartości progowych;
- określenie zasad monitorowania znaczącej koncentracji ryzyka;
- wprowadzenie zasad raportowania oraz podejmowania decyzji zarządczych.

Regulowane podmioty zależne monitorują i cyklicznie raportują do podmiotu wiodącego w Konglomeracie Finansowym PZU miary i dane niezbędne do identyfikacji koncentracji ryzyka. W przypadku identyfikacji nadmiernej koncentracji ryzyka są wdrażane działania zarządcze na poziomie danego podmiotu lub całego konglomeratu finansowego.

Koncentracja ryzyka jest mierzona i monitorowana w szczególności w następujących przekrojach:

- koncentracja na pojedynczego kontrahenta lub ich grupę;
- koncentracja na poszczególne waluty;

- koncentracja na poszczególne sektory gospodarki;
- koncentracja na kraje;
- koncentracja danego rodzaju aktywów.

Do identyfikacji kluczowych czynników ryzyka, określenia stopnia wrażliwości Konglomeratu Finansowego PZU na zmiany kluczowych czynników ryzyka oraz określenia wpływu potencjalnych niekorzystnych zmian w otoczeniu na profil ryzyka Konglomeratu Finansowego PZU wykorzystywane są łącznie scenariusze stresowe.

6.6. Działalność reasekuracyjna

Ochrona reasekuracyjna w ramach Grupy PZU zabezpiecza działalność ubezpieczeniową, ograniczając skutki wystąpienia zjawisk o charakterze katastroficznym, mogących w negatywny sposób wpłynąć na sytuację finansową zakładów ubezpieczeń. Zadanie to jest realizowane poprzez reasekuracyjne umowy obligatoryjne wraz z uzupełniającą je reasekuracją fakultatywną.

Umowy reasekuracyjne PZU

PZU świadomie i odpowiednio chroni wynik finansowy Spółki przed skutkami materializacji ryzyka naturalnego, np. dotkliwych burz, powodzi, susz lub pożarów, związanych m.in. ze zmianą klimatu. Służy temu m.in. cykliczna analiza ekspozycji portfela ubezpieczeń majątkowych pod kątem narażenia na katastrofy naturalne. Portfel jest podzielony na strefy z określonym stopniem narażenia na ryzyko powodzi oraz huraganu. Każdej z analizowanych stref są przypisane wartości potencjalnych strat. Odpowiadają intensywności danego zjawiska i co za tym idzie określonemu prawdopodobieństwu wystąpienia. Na tej podstawie w ramach corocznego projektowania programu ochrony reasekuracyjnej zostaje oszacowany rozkład wielkości możliwej szkody katastroficznej.

Na bazie zawartych umów reasekuracyjnych PZU ogranicza swoje ryzyko związane ze szkodami o charakterze katastroficznym, m.in. poprzez katastroficzną nieproporcjonalną umowę nadwyżki szkodości oraz nieproporcjonalną umowę nadwyżki szkodości dla ubezpieczeń upraw rolnych. Ryzyko związane ze skutkami dużych pojedynczych szkód ogranicza z kolei w ramach umów reasekuracji nieproporcjonalnej, chroniącej portfele ubezpieczeń majątkowych, technicznych, morskich, lotniczych, odpowiedzialności cywilnej i odpowiedzialności cywilnej z ubezpieczeń komunikacyjnych.

Ograniczeniu ryzyka PZU służy także proporcjonalna i nieproporcjonalna reasekuracja portfela ubezpieczeń finansowych (np. gwarancji, kredytu kupieckiego) oraz proporcjonalna reasekuracja ryzyk cybernetycznych.

6. Zarządzanie ryzykiem

Partnerzy reasekuracyjni PZU posiadają wysokie oceny ratingowe agencji S&P. Świadczy to o dobrej pozycji finansowej reasekuratora i zapewnia bezpieczeństwo Spółce.

Działalność PZU w zakresie reasekuracji czynnej obejmuje pozostałe spółki ubezpieczeniowe Grupy PZU. Efektem zaangażowania w ochronę spółek bałtyckich oraz LINK4 i TUV PZUW jest utrzymanie wysokiego przypisu składki PZU z tego tytułu.

W ramach działalności na rynku krajowym PZU pozyskuje ponadto składkę przypisaną brutto z reasekuracji czynnej poprzez reasekurację fakultatywną i obligatoryjną.

Umowy reasekuracyjne PZU Życie

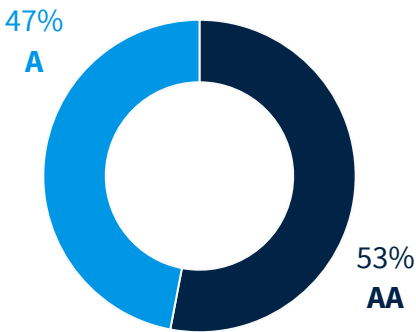
Umowa reasekuracji biernej, zawarta przez PZU Życie, chroni przed kumulacją ryzyk cały portfel spółki oraz pojedyncze polisy z wyższymi sumami ubezpieczenia.

Partnerzy reasekuracyjni posiadają wysokie oceny ratingowe agencji S&P. Świadczy to o dobrej pozycji finansowej reasekuratora i zapewnia bezpieczeństwo Spółce.

Umowy reasekuracyjne spółek zagranicznych Grupy PZU oraz LINK4 i TUV PZUW

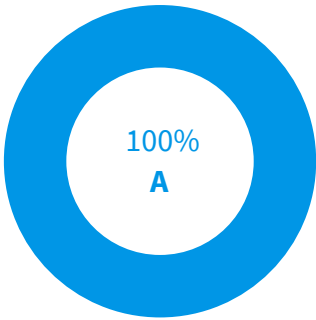
Pozostałe spółki ubezpieczeniowe Grupy PZU, tj. Lietuvos Draudimas, Lietuvos Draudimas Oddział w Estonii, AAS Balta, PZU Ukraina, LINK4 i TUV PZUW posiadają ochronę reasekuracyjną dopasowaną do profilu prowadzonej działalności i swojej sytuacji finansowej. Każdy istotny portfel ubezpieczeń jest zabezpieczony odpowiednią umową obligatoryjną. Ochronę reasekuracyjną zapewnia w większości PZU, które transferuje na zewnątrz Grupy część przyjętego ryzyka.

Składka reasekuracyjna z umów obligatoryjnych PZU według ratingu S&P/AM Best

Główni reasekuratorzy 2023: Munich Re, Hannover Re, Swiss Re, Gen Re, VIG Re.

Składka reasekuracyjna z umów obligatoryjnych PZU Życie według ratingu S&P

Główni reasekuratorzy 2023: QBE, DEVK, Mapfre, VIG Re, Nacional de Reaseguros

6.7. Zarządzanie kapitałem

25 marca 2021 roku Rada Nadzorcza PZU podjęła uchwałę w sprawie zatwierdzenia Polityki kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU na lata 2021 – 2024. Przyjęta polityka jest kontynuacją zasad, które zostały określone w Polityce kapitałowej i dywidendowej Grupy PZU na lata 2016-2020.

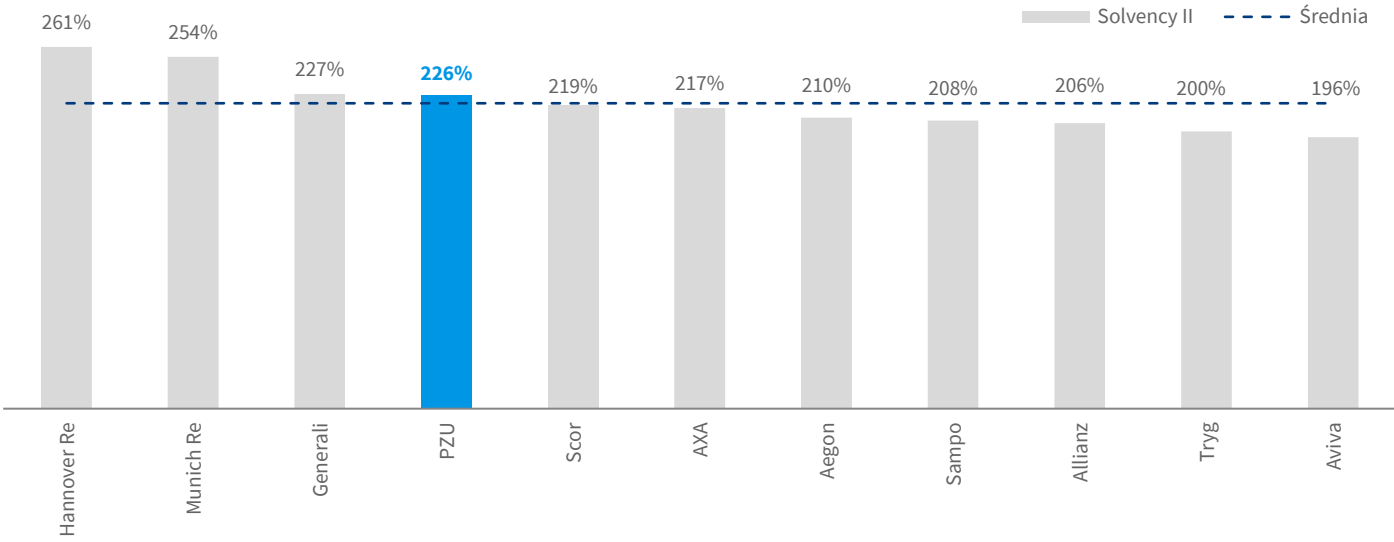
Zgodnie z Polityką Grupa PZU dąży do:

- efektywnego zarządzania kapitałem poprzez optymalizację wykorzystania kapitału z perspektywy Grupy;
- maksymalizacji stopy zwrotu z kapitału dla akcjonariuszy podmiotu dominującego w szczególności przy zachowaniu poziomu bezpieczeństwa i utrzymaniu zasobów kapitałowych na cele strategicznego rozwoju poprzez organiczny wzrost oraz akwizycje;
- zapewnienia wystarczających środków finansowych na pokrycie zobowiązań Grupy wobec klientów.

Polityka zarządzania kapitałem opiera się na następujących zasadach:

- zarządzanie kapitałem (w tym kapitałem nadwyżkowym) Grupy PZU na poziomie PZU;
- utrzymanie docelowych współczynników wypłacalności na poziomie 200% dla Grupy PZU, PZU oraz PZU Życie (wg Wypłacalność II);
- utrzymanie wskaźnika dźwigni finansowej Grupy PZU na poziomie nie wyższym niż 25%;
- zapewnienie środków na rozwój i akwizycje;
- utrzymanie nadwyżki funduszy własnych konglomeratu finansowego ponad wymogi z tytułu adekwatności kapitałowej konglomeratu finansowego;
- brak emisji akcji przez PZU w okresie obowiązywania Polityki.

Wskaźnik Wypłacalność II dla Grupy PZU na tle europejskich ubezpieczycieli

Źródło i dane: dane po I kwartale 2023 roku; PZU dane (nieaudytowane)

Zakłada się możliwość wystąpienia tymczasowych odchyień rzeczywistego współczynnika wypłacalności powyżej lub poniżej poziomu docelowego.

Według stanu na koniec I kwartału 2023 roku oszacowany wskaźnik wypłacalności (liczony wg formuły standardowej Wypłacalność II) wyniósł 226% i pozostał powyżej średniego wskaźnika wypłacalności dla grup ubezpieczeniowych w Europie.

W Banku Pekao i Alior Banku współczynnik wypłacalności oraz współczynnik Tier1 zostały obliczone na podstawie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (Rozporządzenie CRR), a także poszczególnych rodzajów ryzyka zidentyfikowanego w ramach procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego (ICAAP).

Współczynnik wypłacalności	2022	I kw. 2023*
SCR		
Grupa PZU	240%	226%
PZU	267%	269%
PZU Życie	369%	331%
MCR		
Grupa PZU	430%	393%
PZU	987%	997%
PZU Życie	820%	736%

CRR	2022	I półrocze 2023
Grupa Pekao – łączny współczynnik wypłacalności	17,4%	17,1%
Tier 1	15,6%	15,4%
Grupa Alior Banku – łączny współczynnik wypłacalności	16,2%	15,1%
Tier 1	15,0%	14,2%

*) I kw. 2023 nie podlegał ani badaniu, ani przeglądowi przez Biegłego rewidenta

7.

Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym

- 7.1. Istotne czynniki dla notowań akcji PZU
- 7.2. Istotne czynniki dla notowań akcji Banku Pekao i Alior Banku
- 7.3. Finansowanie dłużne PZU, Pekao oraz Alior Banku
- 7.4. Dywidenda
- 7.5. Rating PZU, Banku Pekao i Alior Banku
- 7.6. Kalendarium publikacji raportów Grupy PZU w 2023 roku
- 7.7. Kontakt dla inwestorów

W 2023 roku PZU wypłaci 2,1 mld zł dywidendy, tj. 2,40 zł na akcję.

- 7 września 2023 roku – dzień ustalenia prawa do dywidendy
- 28 września 2023 roku – wypłata dywidendy

7. Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym

7.1. Istotne czynniki dla notowań akcji PZU

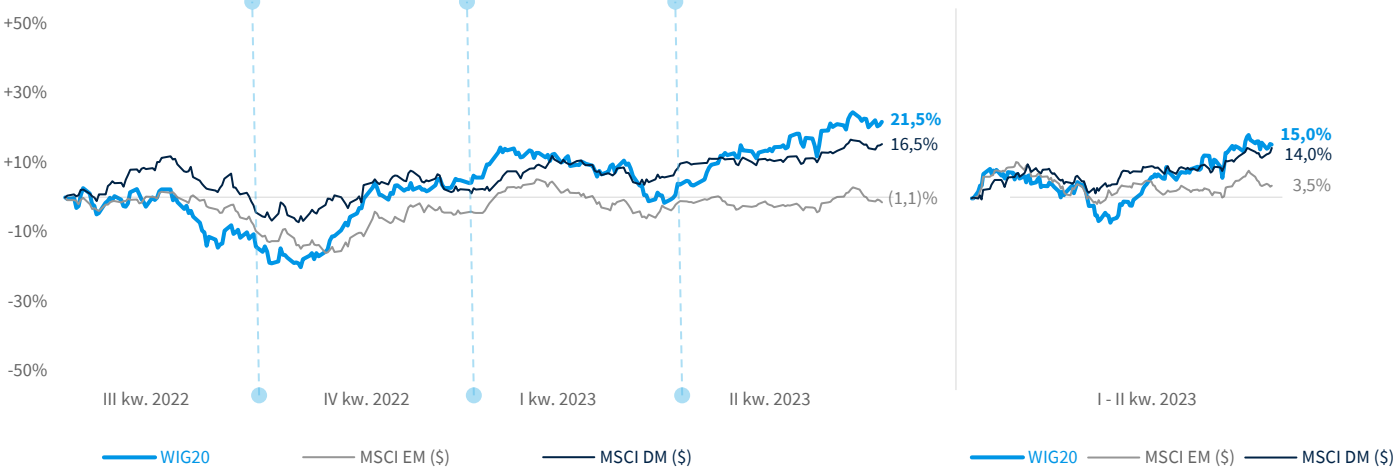
PZU zadebiutował na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW) 12 maja 2010 roku. Od debiutu wchodzi w skład najważniejszego indeksu WIG20, obliczanego na podstawie wartości portfela akcji 20 największych i najbardziej płynnych spółek z rynku głównego GPW. PZU należy również do polskich indeksów: WIG, WIG30, WIG-Poland, WIGdiv, WIG20TR, WIG.MS-FIN, CEEplus, WIG ESG (indeks zrównoważonego rozwoju) oraz zagranicznych: MSCI Poland (rynkı wschodzące), Stoxx Europe 600 (rynkı rozwinięte), FTSE Russel mid cap index (rynkı rozwinięte).

Sytuacja na rynkach finansowych

W pierwszej połowie 2023 roku nastąpiło odreagowanie rynków finansowych po trudnym 2022 roku, w którym

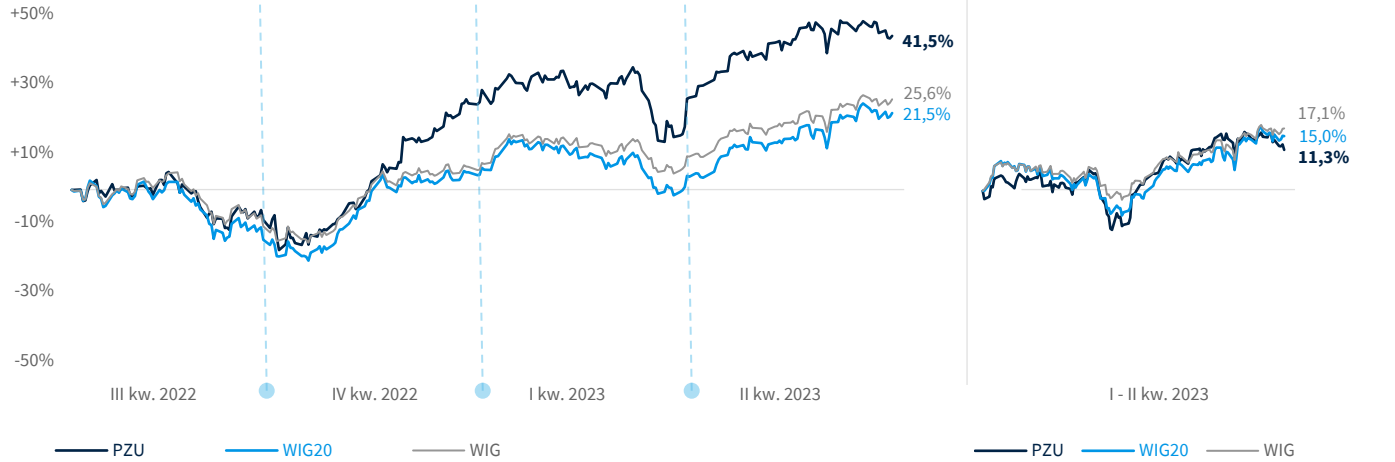
dominowały negatywne wydarzenia związane z wojną pomiędzy Rosją i Ukrainą oraz gwałtownym wzrostem cen energii i żywności. Poprawa nastrojów w pierwszej połowie 2023 roku była związana z częściową stabilizacją sytuacji geopolitycznej i otoczenia makroekonomicznego. Odczyty inflacji wskazywały na stopniowe hamowanie dalszego wzrostu cen, co dla rynków oznaczało rosnącą szansę na złagodzenie polityki monetarnej kluczowych banków centralnych. Na fali stopniowej poprawy nastrojów, indeksy zaczęły odrabiać nawet kilkunastoprocentowe straty poniesione w 2022 roku. Indeks rynków rozwiniętych MSCI DM w pierwszym półroczu 2023 roku zanotował wzrost o 14,0% r/r, a indeks rynków wschodzących MSCI EM o 3,5% r/r. Relatywnie słabsze zachowanie indeksu rynków wschodzących to głównie efekt pogarszającej się sytuacji chińskich spółek, które mają dominującą wagę w tym indeksie. Zachowanie indeksu WIG20 na tym tle było zbliżone do rynków rozwiniętych. W pierwszym półroczu dynamika wzrostu wyniosła 15,0% r/r.

Indeksy MSCI EM i DM

Źródło: www.infostrefa.com, www.msci.com

Notowania akcji PZU na tle WIG i WIG20

Źródło: www.infostrefa.com, www.gpw.com

Wskaźniki

Akcje PZU*	2019	2020	2021	2022	I połowa 2023**
C/WK (P/BV) Cena rynkowa akcji / wartość księgowa na akcję	2,1x	1,5x	1,8x	1,7x	1,3x
WKNA (zł) BVPS (PLN) Wartość księgowa na akcję	18,7	21,7	19,8	20,3	31,1
C/Z (P/E) Cena rynkowa akcji / zysk netto na akcję	10,5x	14,6x	9,2x	9,1x	7,4x
ZNA (zł) EPS (PLN) Zysk (strata) netto / liczba akcji	3,8	2,2	3,9	3,9	5,3

*) kalkulacja na danych Grupy PZU (wg MSSF); dla danych rocznych cena akcji i wartość księgowa na koniec roku oraz zysk netto za okres 12 miesięcy; dla danych półrocznych cena akcji i wartość księgowa na koniec półrocza oraz zysk za okres 12 miesięcy (krocząco); liczba akcji PZU: 863 523 000

**) Dane wg standardu MSSF17

PZU na tle indeksów lokalnych

Lokalne indeksy akcji również notowały wzrost na fali oczekiwań co do dalszej stabilizacji gospodarczej.

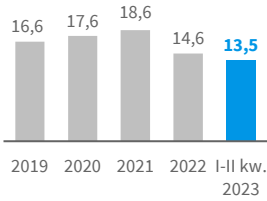
Indeks WIG zakończył pierwsze półrocze 2023 roku na poziomie 67 283 pkt, co oznacza 25,6% wzrostu r/r i 17,1% w porównaniu do końca 2022 roku, analogicznie WIG20 zanotował 21,5% oraz 15,0% wzrostu. Na tym tle akcje PZU osiągnęły bardzo dobry wynik, notując 41,5%¹ wzrostu r/r w ujęciu 12-miesięcznym.

Płynność akcji

W I połowie 2023 roku akcje PZU utrzymywały wysoką płynność. Udział PZU w obrotach GPW wyniósł 5,7% (7 pozycja), a średni spread kupna/sprzedaży akcji 6 p.b.

(średnia dla dwudziestu najpłynniejszych spółek wyniosła 13 p.b.). Wartość rynkowa PZU na koniec czerwca 2023 roku wyniosła 34,0 mld zł (wzrost o 11,3% w okresie 6 miesięcznym, tj. od początku 2023 roku). Kapitalizacja całej GPW (spółki krajowe i zagraniczne) wzrosła w tym okresie 18,7%.

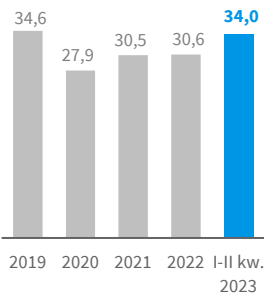
Wartość obrotu akcji PZU (krocząco, w mld zł)

Źródło: www.infostrefa.com, www.gpw.com

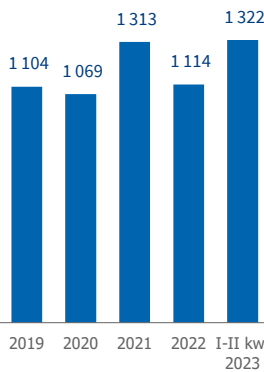
1) Wartość skorygowane o dywidendę

Kapitalizacja PZU w mld zł

Źródło: www.infostrefa.com, www.gpw.com

Kapitalizacja GPW w mld zł (spółki krajowe i zagraniczne)

Źródło: www.infostrefa.com, www.gpw.com

7. Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym

Statystyka akcji PZU	2019	2020	2021	2022	I połowa 2023*
Kurs maksymalny (zł)	45,39	41,80	41,65	37,82	41,14
Kurs minimalny(zł)	35,79	20,55	29,27	23,16	23,16
Kurs na ostatniej sesji w roku (zł)	40,03	32,36	35,35	35,42	39,41
Średni kurs na sesję (zł)	40,61	30,06	35,86	30,97	33,16
Wartość obrotów (mln zł)	16 620	17 588	18 565	14 645	13 478
Średnia wartość obrotu na sesję (mln zł)	67,0	69,8	73,9	58,3	53,7
Liczba transakcji (szt.)	928 493	1 523 449	1 353 198	1 285 691	1 216 421
Średnia liczba transakcji na sesję	3 744	6 045	5 391	5 122	4 846
Wolumen obrotu (szt.)	408 999 167	595 296 291	517 939 229	472 866 103	409 575 426
Średni wolumen obrotu na sesję (szt.)	1 649 190	2 362 287	2 063 503	1 883 929	1 631 775

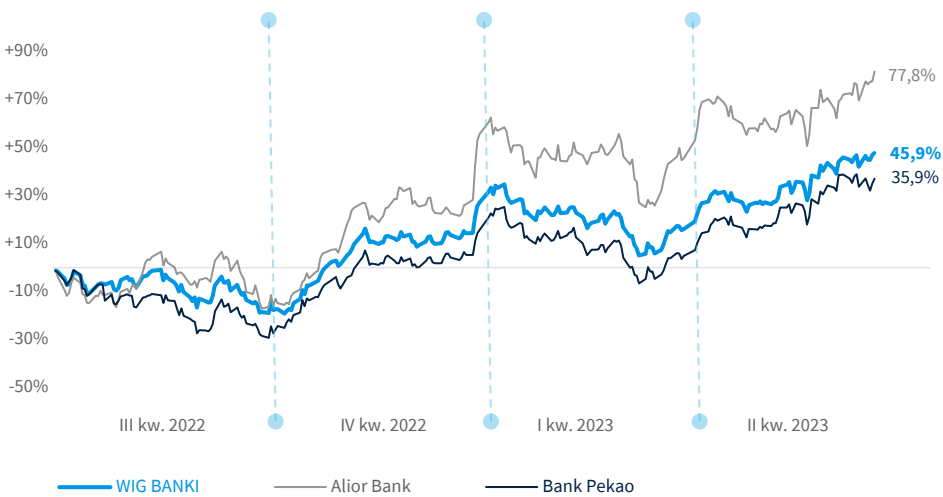
Źródło: www.infostrefa.com
* dane kroczące za okres 12 miesięcy

7.2. Istotne czynniki dla notowań akcji Pekao i Alior Banku

W I połowie 2023 roku indeks WIG Banki zanotował wzrost o 27,3%, co stanowiło kontynuację trendu wzrostowego, który rozpoczął się w IV kwartale 2022 roku. W rezultacie był jednym z najmocniej rosnących indeksów sektorowych na GPW.

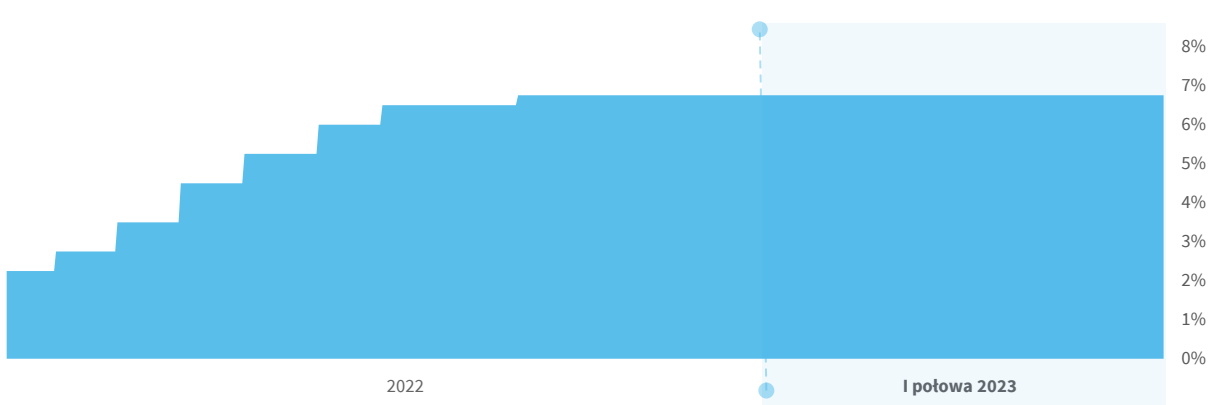
W ujęciu 12 miesięcznym WIG Bank na koniec I półrocza 2023 roku zanotował 45,9% wzrostu r/r. Był to w znacznej mierze rezultat poprawy rentowności banków, w następstwie wzrostu stóp procentowych i poprawy wyniku odsetkowego. Od października 2021 roku do września 2022 roku Rada Polityki Pieniężnej podniosła stopy procentowe 11-krotnie. W rezultacie główna stopa procentowa NBP wzrosła z 0,1% do 6,75%. tj. do najwyższego poziomu od 20 lat.

Bank Pekao i Alior Bank na tle indeksu WIG BANKI

Źródło: www.infostrefa.com

Główna stopa procentowa (referencyjna) NBP

Źródło: <https://www.nbp.pl/>

Wysoka dynamika podwyżek spowodowała, że dochodowość aktywów banków rosła szybciej niż ich koszty finansowania, co było głównym motorem wzrostu poprawy wyników banków, a tym samym zmiany w postrzeganiu wartości aktywów bankowych przez inwestorów. Akcje banków będących częścią Grupy PZU (Alior Bank i Bank Pekao) na koniec I półrocza 2023 roku miały łącznie ponad 6,8% udziału w obrotach na rynku głównym GPW. Cena akcji Alior Bank na koniec czerwca 2023 roku wyniosła 48,4 zł, tj. wzrost o 41,1% od początku roku. Kurs akcji Banku Pekao w analogicznym okresie wzrósł o 28,1% do 110,8 zł za akcję (34,3% uwzględniając dywidendę).

6 czerwca 2023 roku, na Walnym Zgromadzeniu Banku Pekao, akcjonariusze podjęli decyzja o wypłacie dywidendy za rok 2022 w wysokości 5,4 zł na akcję (1,4 mld zł zł). W 2022 roku było to 4,3 zł na akcję (1,1 mld zł zł).

7.3. Finansowanie dłużne PZU, Pekao oraz Alior Banku

PZU

Obligacje podporządkowane (zgodne z wymogami Solvency II) - o wartości 2,25 mld zł, oprocentowane stawką WIBOR6M + 180 p.b, wyemitowane 30 czerwca 2017. Dzień wykupu przypada na 29 lipca 2027 roku, czyli 10 lat od emisji, z opcją wcześniejszego wykupu po 5 latach. Obligacje są notowane na rynku Catalyst ASO GPW/Bondspot.

W I połowie 2022 roku Zarządu PZU analizował możliwość realizacji nowej emisji obligacji podporządkowanych o wartości do 3 mld zł oraz wcześniejszego wykupu ww. serii obligacji o wartości 2,25 mld zł. W związku z niesprzyjającą sytuacją rynkową, 31 maja 2022 roku Zarząd PZU ogłosił decyzję o rezygnacji z kontynuowania tych prac (raport bieżący 11/2022).

Alior Bank

Obligacje - 26 czerwca 2023 roku Bank wyemitował 1 000 obligacji na okaziciela serii M o wartości nominalnej 400 tys. zł każda i łącznej wartości nominalnej 400 mln zł („Obligacje”). Emisja została przeprowadzona w trybie oferty publicznej zgodnie z art. 33 pkt 1 Ustawy o obligacjach, w ramach Programu Ofertowego i na podstawie uchwały Zarządu Banku z dnia 31 maja 2023 roku w sprawie podjęcia decyzji o emisji obligacji serii M i ustalenia ostatecznych warunków emisji dla tych obligacji. Wyemitowane Obligacje, zgodnie z art. 97a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2016 roku o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, będą stanowić zobowiązania kwalifikowalne Banku (Obligacje MREL). Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej będącej sumą wskaźnika WIBOR 6M i marży wynoszącej 3,10% w skali roku. Dzień Ostatecznego Wykupu Obligacji przypada na 26 czerwca 2026 roku, przy czym Bank ma prawo do przedterminowego wykupu Obligacji po dwóch latach od daty emisji. Obligacje zostały zarejestrowane w KDPW S.A. i oznaczone kodem ISIN PLALIOR00250. 16 czerwca 2023 roku Zarząd GPW podjął uchwałę o dopuszczeniu Obligacji do obrotu giełdowego na rynku podstawowym w ramach Catalyst, a 28 czerwca 2023 roku podjął uchwałę o wprowadzeniu Obligacji do obrotu giełdowego na rynku podstawowym w ramach Catalyst z dniem 30 czerwca 2023 roku oraz o notowaniu ich w systemie notowań ciągłych pod nazwą skróconą ALR1225.

W I połowie 2023 roku nie przypadła wykup obligacji własnych Banku. Bank nie dokonał także żadnego przedterminowego wykupu obligacji.

Bankowe Papiery Wartościowe i Produkty

strukturyzowane - w I połowie 2023 roku przeprowadzono subskrypcję 11-tu serii Bankowych Papierów Wartościowych (BPW) w ramach II Programu Emisji Bankowych Papierów Wartościowych opartego o prospekt podstawowy o łącznym wolumenie 280 mln zł, 4 mln EUR oraz 20 mln USD.

7. Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym

Dla klientów Private Banking zorganizowanych zostało 7 subskrypcji certyfikatów i obligacji strukturyzowanych typu Auto Call z ograniczoną gwarancją kapitału oraz/lub warunkowym przedterminowym odkupieniem. Łączna wartość nominalna przeprowadzonych subskrypcji certyfikatów i obligacji strukturyzowanych wyniosła 166 mln zł.

W I połowie 2023 roku zakończyło się 9 certyfikatów typu Auto Call, 1 certyfikat Reverse Convertible oraz 4 produkty strukturyzowane zewnętrznych emitentów typu Strukturyzowane Papiery Dłużne.

Bank Pekao

Strukturyzowane Certyfikaty Depozytowe

Strukturyzowane Certyfikaty Depozytowe są alternatywnymi w stosunku do tradycyjnych depozytów bankowych produktami inwestycyjnymi dla klientów Banku. Łączna wartość zobowiązań Banku z tego tytułu (kapitał) na koniec czerwca 2023 roku wyniosła 401,4 mln zł. Czynne są 4 emisje Strukturyzowanych Certyfikatów Depozytowych w złotych, z maksymalnym terminem wymagalności do 20 grudnia 2023 roku.

Obligacje podporządkowane

30 października 2017 roku Bank wyemitował 10-letnie obligacje podporządkowane o wartości nominalnej 1,25 mld zł. Środki z emisji zostały przeznaczone – po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 21 grudnia 2017 roku – na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 Prawa Bankowego oraz art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Obligacje zostały wprowadzone do obrotu na rynku ASO Catalyst.

15 października 2018 roku Bank wyemitował 10-letnie obligacje podporządkowane o wartości nominalnej 0,55 mld zł. Środki z emisji zostały przeznaczone – po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 16 listopada 2018 roku – na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 Prawa Bankowego oraz art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Obligacje zostały wprowadzone do obrotu na rynku ASO Catalyst.

15 października 2018 roku Bank wyemitował 15-letnie obligacje podporządkowane o wartości nominalnej 0,20 mld zł. Środki z emisji zostały przeznaczone – po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 18 października 2018 roku – na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 Prawa Bankowego

oraz art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Obligacje zostały wprowadzone do obrotu na rynku ASO Catalyst.

W dniu 4 czerwca 2019 roku Bank wyemitował 12-letnie obligacje podporządkowane o wartości nominalnej 0,35 mld zł. Środki z emisji zostały przeznaczone – po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 8 lipca 2019 roku – na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 Prawa Bankowego oraz art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Obligacje zostały wprowadzone do obrotu na rynku ASO Catalyst.

4 grudnia 2019 roku Bank wyemitował 12-letnie obligacje podporządkowane o wartości nominalnej 0,40 mld zł. Środki z emisji zostały przeznaczone – po uzyskaniu zgody Komisji Nadzoru Finansowego w dniu 10 grudnia 2019 roku – na podwyższenie funduszy uzupełniających Banku, zgodnie z art. 127 ust. 2 pkt 2 Prawa Bankowego oraz art. 63 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych. Obligacje zostały wprowadzone do obrotu na rynku ASO Catalyst.

Obligacje senioralne

3 kwietnia 2023 roku Bank wyemitował 3-letnie obligacje senioralne nieuprzywilejowane („obligacje SNP”) o łącznej wartości nominalnej 0,75 mld zł. Obligacje SNP posiadają opcję dającą Bankowi prawo do ich wcześniejszego wykupu w terminie 2 lat od dnia emisji, pod warunkiem uzyskania zgody Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Obligacje SNP, zgodnie z art. 97a ust. 1 pkt 2 Ustawy z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, będą stanowić zobowiązania kwalifikowalne Banku. Obligacje zostały wprowadzone do obrotu na rynku ASO Catalyst.

Spółki z Grupy Pekao

Listy zastawne - Pekao Bank Hipoteczny prowadzi emisję długoterminowych dłużnych papierów wartościowych zabezpieczonych portfelem kredytowym. Wartość emisji nie jest ograniczona. Listy zastawne Pekao Banku Hipotecznego mają nadaną przez agencję Fitch ocenę ratingową BBB+ z perspektywą stabilną (1 stopień powyżej ratingu Pekao Banku Hipotecznego, którego ryzyko Fitch ocenia na BBB).

Na koniec czerwca 2023 roku wartość bilansowa wyemitowanych przez Bank listów zastawnych wyniosła 2,0 mld zł (w tym 50 mln euro w walucie oryginalnej), co stanowi około 11,9% udziału w rynku listów zastawnych emitowanych przez banki hipoteczne prowadzące działalność

w Polsce. Zobowiązania z tytułu listów zastawnych (łącznie hipotecznych i publicznych) z terminem wymagalności do 1 roku stanowiły 15,2%, od 1 roku do 3 lat 39,4%, od 3 lat do 5 lat 45,4%, wartości bilansowej ogółem.

Obligacje niezabezpieczone - poszczególne podmioty Grupy Pekao prowadzą programy emisji obligacji niezabezpieczonych gwarantowanych przez Bank Pekao. Instrumenty te służą dywersyfikacji źródeł finansowania, w szczególności zwiększają udział aktywów spółek zależnych Banku finansowanych bezpośrednio z rynku hurtowego.

Wśród emisji przeprowadzanych przez Pekao Leasing (program emisji 6 mld zł), Pekao Faktoring (program emisji 5 mld zł) i Pekao Bank Hipoteczny (program emisji 1 mld) dominują regularnie odnawiane papiery o terminach wymagalności głównie do roku. Na 30 czerwca 2023 roku zobowiązania z tytułu emisji tych trzech podmiotów wynosiły 7,37 mld zł.

Na 30 czerwca 2023 roku - po uwzględnieniu rozrachunków w Grupie Pekao - zobowiązania z tytułu emisji tych trzech podmiotów wynosiły 6,06 mld zł.

7.4. Dywidenda

6 grudnia 2022 - rekomendacja KNF dla wypłaty dywidendy w 2023 roku

6 grudnia 2022 roku KNF zajęła stanowisko w sprawie polityki dywidendowej zakładów ubezpieczeń i reasekuracji w 2023 roku. Zezwoliła zakładom ubezpieczeń na:

Zysk i dywidenda PZU	2019	2020	2021	2022	I półrocze 2023
Skonsolidowany zysk przypisany jednostce dominującej (w mln zł)	3 295	1 912	3 336	3 374	2 700***
Jednostkowy zysk PZU (w mln zł)	2 651	1 919	2 028	1 637	2 687
Wypłacona dywidenda za rok (w mln zł)	**	3 022	1 675	2 072	-
Dywidenda na akcję za rok (w zł)	**	3,50	1,94	2,40	-
Dywidenda na akcję wg daty ustalenia prawa (w zł)	2,80	**	3,50	1,94	2,40
(a) Zmiana ceny akcji	(8,8)%	(19,2)%	9,2%	0,2%	11,3%
(b) Stopa dywidendy w roku (%)*	6,4%	**	10,8%	5,5%	6,8%
(a+b) TSR Total Shareholders Return	(2,4)%	(19,2)%	20,1%	5,7%	18,1%

* stopa liczona jako dywidenda (wg daty ustalenia prawa do dywidendy) wobec ceny akcji na koniec poprzedniego raportowanego roku

** w 2020 roku ZWZA PZU nie przeznaczyło zysku na wypłatę dywidendy (zgodnie z rekomendacją KNF z 26 marca 2020 roku); w 2021 roku ZWZA PZU zdecydowało o podziale zysku za rok 2020, powiększonego o kwotę przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto za rok zakończony 31 grudnia 2019 roku

*** Dane wg standardu MSSF 17

Źródło: dane PZU

- 1) wypłatę dywidendy w wysokości do 100% wielkości zysku wypracowanego w 2021 roku (z uwzględnieniem dotychczas wypłaconych dywidend z zysku roku 2021);
- 2) wypłatę dywidendy do 50% wielkości zysku wypracowanego w 2022 roku;

pod warunkiem, że spełniają wyznaczone przez KNF kryteria.

Obejmują one ocenę BION (ocena ryzyka) oraz pokrycie określonego wymogu kapitałowego na poziomie jednostkowym. Ponadto spółka, która zamierza wypłacić dywidendę, nie może wykazywać w poszczególnych kwartałach niedoboru środków własnych na pokrycie wymogu kapitałowego oraz nie może być objęta krótkoterminowym planem finansowym lub planem naprawczym.

KNF zwróciła także uwagę, że przy podejmowaniu decyzji w sprawie wysokości dywidendy, powinny uwzględnić dodatkowe potrzeby kapitałowe w perspektywie dwunastu miesięcy od momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2022 rok, wynikające m.in. ze zmian w otoczeniu rynkowym i prawnym, a w szczególności z dużej niepewności co do perspektywy makroekonomicznej dot. m.in. inflacji, stóp procentowych, kursów walut, surowców energetycznych czy też efektów wojny spowodowanej inwazją Rosji na Ukrainę.

Pełna treść: https://www.knf.gov.pl/knf/pl/komponenty/img/Stanowisko_KNF_dot_polityki_dywidendowej_w_2023_80488.pdf

7. Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym

4 maja 2023 - wniosek Zarządu PZU w sprawie podziału zysku za rok 2022 powiększonego o kwotę przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku za rok 2021

W związku z ww. rekomendacją KNF, Zarząd PZU zarekomendował podział zysku za rok 2022 (wraz z kwotą przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku za rok 2021). Zaproponowana kwota dywidendy wyniosła 2,1 mld zł, tj. 2,40 zł na akcję.

10 maja 2023 roku Rada Nadzorcza oceniła pozytywnie wniosek Zarządu oraz zarekomendowała Zwyczajnemu Walnemu Zgromadzeniu PZU podział zysku i terminy wypłaty zgodnie z przedstawioną propozycją.

7 czerwca 2023 – uchwała Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w sprawie podziału zysku netto PZU

Zwyczajne Walne Zgromadzenie PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto PZU, w której postanowiło o podziale zysku za rok 2022, powiększonego o kwotę przeniesioną z kapitału zapasowego utworzonego z zysku netto za rok 2021. Na wypłatę dywidendy została przeznaczona 2,1 mld zł. Dzień dywidendy został wyznaczony na 7 września 2023 roku, a termin wypłaty na 28 września 2023 roku.

7.5. Rating PZU, Banku Pekao oraz Alior Banku

PZU

PZU i PZU Życie od 2004 roku podlegają regularnej ocenie przez agencję ratingową S&P Global Ratings (S&P). Rating nadany PZU i PZU Życie wynika z analizy danych finansowych, pozycji konkurencyjnej, zarządzania i strategii korporacyjnej obu spółek oraz ratingu kraju. Zawiera również perspektywę ratingową (outlook), czyli przyszłą ocenę sytuacji spółek w przypadku zaistnienia określonych okoliczności.

Ostania zmiana ratingu/perspektywy: 6 kwietnia 2020 roku agencja ratingowa S&P Global Ratings (S&P) zmieniła perspektywę ratingową PZU z „pozytywnej” na „stabilną”. Rating siły finansowej i rating kredytowy PZU pozostał na poziomie A-.

Ostatnie potwierdzenie ratingu/perspektywy: 27 czerwca 2023 roku S&P Global Ratings (S&P) potwierdziła rating siły finansowej i rating kredytowy PZU na poziomie A- z perspektywą stabilną.

Alior Bank

W I połowie 2023 roku agencja ratingowa Fitch Ratings nie przeprowadziła aktualizacji perspektywy oraz ratingu Banku. Ostatni raport na temat Banku został opublikowany

Nazwa zakładu	Obecnie		Poprzednio	
	Rating oraz perspektywa	Ostatnia zmiana	Rating oraz perspektywa	Data aktualizacji
PZU				
Rating siły finansowej	A- /stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /pozytywna/	14 czerwca 2019
Rating wiarygodności kredytowej	A- /stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /pozytywna/	14 czerwca 2019
PZU Życie				
Rating siły finansowej	A- /stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /pozytywna/	14 czerwca 2019
Rating wiarygodności kredytowej	A- /stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /pozytywna/	14 czerwca 2019
TUW PZUW				
Rating siły finansowej	A- /stabilna/	6 kwietnia 2020	A- /pozytywna/	14 czerwca 2019

Rating Polski

Kraj	Obecnie		Poprzednio	
	Rating oraz perspektywa	Ostatnia zmiana	Rating oraz perspektywa	Data aktualizacji
Polska ²				
Rating wiarygodności kredytowej (długoterminowy w walucie lokalnej)	A /stabilna/	12 października 2018	A- /pozytywna/	13 kwietnia 2018
Rating wiarygodności kredytowej (długoterminowy w walucie zagranicznej)	A- /stabilna/	12 października 2018	BBB+ /pozytywna/	13 kwietnia 2018
Rating wiarygodności kredytowej (krótkoterminowy w walucie lokalnej)	A-1	12 października 2018	A-2	13 kwietnia 2018
Rating wiarygodności kredytowej (krótkoterminowy w walucie zagranicznej)	A-2	13 kwietnia 2018	A-2	13 kwietnia 2018

Źródło: S&P Global Ratings

2) 24 czerwca 2023 roku agencja ratingowa S&P utrzymała ocenę ratingową Polski na poziomie A- dla długo- i A-2 dla krótkoterminowych zobowiązań w walucie zagranicznej oraz A dla długoterminowych i A-1 dla krótkoterminowych zobowiązań w walucie krajowej. Perspektywa ratingu pozostała na poziomie stabilnym.

w dniu 29 listopada 2022 roku. Agencja potwierdziła w nim długoterminowy rating IDR na poziomie BB z perspektywą stabilną, jak również rating VR na poziomie bb oraz poinformowała o podwyższeniu krajowego ratingu krótkoterminowego z F2(pol) do F1(pol).

W dniu 27 czerwca 2023 roku agencja ratingowa S&P Global Ratings poinformowała o podwyższeniu długoterminowego ratingu Banku do poziomu BB+, z BB i utrzymaniu

krótkoterminowej oceny ratingowej na poziomie B. Jest to najwyższa ocena ratingowa w historii Alior Banku. W uzasadnieniu decyzji agencja wskazała, że na podwyższenie oceny miała wpływ przede wszystkim poprawa poziomu kapitalizacji i zdolność Banku do wewnętrznego budowania kapitału m.in. poprzez redukcję ryzyka kredytowego. Według S&P Global Ratings, Bank jest w stanie utrzymać wysoki bufor kapitałowy, który będzie wspierać jego rozwój, nawet w przypadku rozpoczęcia wypłaty dywidend. Pozytywnie

FITCH RATINGS	ALIOR BANK	POLSKA
Ocena długookresowa emitenta (IDR)	BB	A-
Ocena krótkookresowa emitenta (IDR)	B	F1
Ocena viability	bb	–
Ocena wsparcia rządowego (GSR)	ns	–
Perspektywa	Stabilna	Stabilna

7. Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym

S&P GLOBAL RATINGS	ALIOR BANK	POLSKA
Ocena długookresowa w walucie krajowej	BB+	A
Ocena krótkookresowa w walucie krajowej	B	A-1
Ocena samodzielna (Stand-alone)	bb	-
Perspektywa	Stabilna	Stabilna

oceniona została nieznaczna ekspozycja Banku na kredyty hipoteczne denominowane we frankach szwajcarskich (CHF). Stopniowe zwiększenie udziału kredytów hipotecznych oraz zmniejszenie udziału niezabezpieczonych kredytów konsumenckich, przyczyniło się do zwiększania ważonego ryzykiem bufora kapitałowego Banku. W uzasadnieniu wskazano również na zmniejszający się udział kredytów obarczonych wyższym ryzykiem oraz doceniono kontynuację prowadzonych działań zmierzających do redukcji portfela kredytów niepracujących.

Bank Pekao

Bank Pekao współpracuje z trzema wiodącymi agencjami ratingowymi: Fitch Ratings (Fitch), S&P Global Ratings (S&P) oraz Moody’s Investors Service (Moody’s). W przypadku dwóch pierwszych agencji oceny przygotowywane są na zlecenie Banku, na podstawie zawartych umów, natomiast z agencją ratingową Moody’s Bank nie posiada zawartej umowy, a ocena przeprowadzana jest na podstawie publicznie dostępnych informacji oraz spotkań przeglądowych.

S&P Global Ratings

27 czerwca 2023 roku agencja ratingowa S&P Global Ratings poinformowała Bank o utrzymaniu ocen ratingowych Banku na dotychczasowym poziomie i stabilnej perspektywy ratingowej Banku oraz o przyznaniu długoterminowego ratingu na poziomie BBB+ dla emisji obligacji „Senior Preferred” serii SP1.

Zgodnie z uzasadnieniem przedstawionym przez S&P, oceny ratingowe odzwierciedlają ograniczoną ekspozycję Banku na kredyty hipoteczne w CHF, co stawia Bank w komfortowej sytuacji w zakresie ryzyka prawnego związanego z tymi kredytami. Ponadto, biorąc pod uwagę silną kapitalizację, Pekao może skorzystać na ograniczeniach kapitałowych konkurentów i zyskać udziały rynkowe w biznesie korporacyjnym i detalicznym w przypadku wzrostu popytu na kredyty w przyszłości. Zdaniem S&P, silna pozycja kapitałowa Banku Pekao oraz solidna rentowność zapewniają wygodne bufony, aby zaabsorbować koszty potencjalnie niekorzystnych scenariuszy. Obecność Banku w Grupie PZU przynosi korzyści w biznesie bankowości korporacyjnej, a także wspiera plasowanie instrumentów MREL na rynku krajowym.

FITCH RATINGS	BANK PEKAO	POLSKA
Ocena długookresowa emitenta (IDR)	BBB	A-
Ocena krótkookresowa emitenta (IDR)	F2	F1
Ocena viability	bbb	-
Ocena wsparcia rządu	Brak wsparcia	-
Perspektywa	Stabilna	Stabilna
Krajowa długoterminowa ocena	AA-(pol) (perspektywa: stabilna)	-
Krajowa krótkoterminowa ocena	F1+(pol)	-

S&P GLOBAL RATINGS	BANK PEKAO	POLSKA
Ocena długookresowa w walutach obcych	BBB+	A-
Ocena długookresowa w walucie krajowej	BBB+	A
Ocena krótkookresowa w walutach obcych	A-2	A-2
Ocena krótkookresowa w walucie krajowej	A-2	A-1
Ocena samodzielna (Stand-alone)	bbb+	-
Perspektywa	Stabilna	Stabilna

S&P GLOBAL RATINGS (OCENA KONTRAHENTA W PRZYPADKU PRZYMUSOWEJ RESTRUKTURYZACJI)	BANK PEKAO	POLSKA
Ocena długoterminowa zobowiązań w walutach obcych	A-	-
Ocena krótkoterminowa zobowiązań w walutach obcych	A-2	-
Ocena długoterminowa zobowiązań w walucie krajowej	A-	-
Ocena krótkoterminowa zobowiązań w walucie krajowej	A-2	-

S&P GLOBAL RATINGS (RATING WYEMITOWANYCH INSTRUMENTÓW)	BANK PEKAO	POLSKA
Długoterminowy rating emisji obligacji SP serii SP1	BBB+	-

MOODY’S INVESTORS SERVICE (OCENY NIEZAMAWIANE PRZEZ BANK)	BANK PEKAO	POLSKA
Długookresowa ocena depozytów w walutach obcych	A2	A2
Krótkookresowa ocena depozytów	Prime-1	Prime-1
Baseline Credit Assessment	baa2	-
Długookresowa ocena ryzyka kredytowego kontrahenta	A2(cr)	-
Krótkookresowa ocena ryzyka kredytowego kontrahenta	Prime-1(cr)	-
Perspektywa	Stabilna	Stabilna
Długoterminowy rating ryzyka kontrahenta (Long-term Counterparty Risk Rating)	A2	-
Krótkoterminowy rating ryzyka kontrahenta (Short-term Counterparty Risk Rating)	Prime-1	-

7. Grupa PZU na rynku kapitałowym i dłużnym

7.6. Kalendarium publikacji raportów Grupy PZU w 2023 roku

Raport	PZU	Bank Pekao	Alior Bank
roczny za 2022 rok	30 marca	2 marca	3 marca
kwartalny za I kwartał 2023 roku	25 maja	27 kwietnia	26 kwietnia
półroczny za I półrocze 2023 roku	31 sierpnia	3 sierpnia	2 sierpnia
kwartalny za III kwartał 2023 roku	23 listopada	8 listopada	26 października

7.7. Kontakt dla inwestorów

Magdalena Komaracka, CFA
Dyrektor ds. Relacji Inwestorskich
tel. +48 22 582 22 93

Strona internetowa RI:

<https://www.pzu.pl/relacje-inwestorskie/raporty>

Kontakt:

<https://www.pzu.pl/relacje-inwestorskie/kontakt-dla-inwestorow>

irpzu@pzu.pl

Strona internetowa RI:

<https://www.aliorbank.pl/dodatkowe-informacje/relacje-inwestorskie/relacje-inwestorskie.html>

Kontakt:

<https://www.aliorbank.pl/dodatkowe-informacje/relacje-inwestorskie/kontakt-dla-inwestorow.html>

Strona internetowa RI:

<https://www.pekao.com.pl/relacje-inwestorskie/>

Kontakt:

<https://www.pekao.com.pl/relacje-inwestorskie/kontakt/kontakt.html>

8.

Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

- 8.1. Firma audytorska przeprowadzająca badania sprawozdań finansowych
- 8.2. Akcjonariusze i papiery wartościowe emitenta

Rozumiemy, że rolą lidera jest ustanawianie najwyższych standardów dla całej branży. Spełniamy tę funkcję, nie tylko stosując się do szeregu kodeksów, ale pracując nad ich ciągłym doskonaleniem. Wierzymy, że to element mądrych zmian, które możemy wnieść do otaczającego nas świata.

8. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

8.1. Firma audytorska przeprowadzająca badania sprawozdań finansowych

23 maja 2019 roku KNF udzieliła PZU zezwolenia na przedłużenie o dwa lata maksymalnego okresu trwania zlecenia na wykonanie badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych przez KPMG Audyt. Rada Nadzorcza zdecydowała o dalszej współpracy z tym audytorem nad badaniem sprawozdań finansowych za lata 2019-2020.

Zakres zawartej umowy obejmuje w szczególności:

- badanie rocznych sprawozdań jednostkowych PZU i rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy PZU;
- przegląd śródrocznych jednostkowych sprawozdań PZU i śródrocznych skonsolidowanych sprawozdań Grupy PZU.

Ustawa z 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (tzw. specustawa) uchyliła przepis ustawy o biegłych stanowiący, że „maksymalny czas nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych, o których mowa w art 17. ust. 1 akapit drugi rozporządzenia nr 537/2014, przeprowadzanych przez tę samą firmę audytorską lub firmę audytorską powiązaną z tą firmą audytorską lub jakimkolwiek członka sieci działającej w państwach Unii Europejskiej, do której należą te firmy audytorskie, nie może przekraczać 5 lat”. Analogiczne modyfikacje specustawa wprowadziła do ustawy o rachunkowości.

W konsekwencji okresem maksymalnego nieprzerwanego trwania zleceń badań ustawowych dla firmy audytorskiej staje się wynoszący 10 lat okres określony w art 17. ust. 1 akapit drugi rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014.

Na tej podstawie Rada Nadzorcza zdecydowała o odnowieniu na lata 2021-2022, z opcją przedłużenia na rok 2023, a następnie o skorzystaniu z opcji i przedłużeniu na rok 2023 zlecenia na przeglądy i badania jednostkowych sprawozdań finansowych PZU i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej PZU dla KPMG Audyt. Rekomendacja dotycząca wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania spełniała obowiązujące warunki.

W 2021 roku firma audytorska badająca sprawozdanie finansowe świadczyła na rzecz PZU dozwolone usługi

niebędące badaniem, na co zgodę – po dokonaniu oceny niezależności firmy – wyraził Komitet Audytu.

Dodatkowa współpraca PZU z KPMG Audyt objęła w ostatnich latach m.in. badania sprawozdań o wypłacalności oraz kondycji finansowej wymaganych Dyrektywą Wypłacalność II.

Główne założenia polityki wyboru firmy audytorskiej

Do głównych założeń przyjętej w PZU polityki wyboru firmy audytorskiej należy:

- zapewnienie prawidłowości procesu wyboru firmy audytorskiej oraz określenie odpowiedzialności i obowiązków uczestników procesu;
- analiza przy wyborze firmy audytorskiej rekomendacji udzielonych przez Komitet Audytu;
- uwzględnienie zasady rotacji firmy audytorskiej i kluczowego biegłego rewidenta w przyjętym horyzoncie czasowym.

Główne założenia polityki świadczenia dozwolonych usług niebędących badaniem przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie ustawowe, powiązane z nią podmioty i członka sieci firmy audytorskiej to:

- zapewnienie prawidłowości w procesie zlecenia usług dozwolonych;
- określenie odpowiedzialności i obowiązków uczestników procesu;
- zdefiniowanie katalogu usług dozwolonych;
- ustalenie procedury zlecenia usług dozwolonych.

24 sierpnia 2022 roku Rada Nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie wyboru PricewaterhouseCoopers Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt Sp.k. jako firmy audytorskiej przeprowadzającej badania i przeglądy sprawozdań finansowych oraz badania sprawozdań o wypłacalności i kondycji finansowej PZU oraz Grupy Kapitałowej PZU za okres pięciu lat obrotowych 2024-2028 z opcją przedłużenia umowy na dwa kolejne lata obrotowe 2029-2030.

Prace, o których mowa powyżej zostaną wykonane dla pięciu kolejnych lat obrotowych kończących się odpowiednio w dniach 31 grudnia 2024 r., 31 grudnia 2025 r., 31 grudnia 2026 r., 31 grudnia 2027 r., 31 grudnia 2028 r. z opcją przedłużenia na dwa kolejne lata kończące się w dniach 31 grudnia 2029 r. i 31 grudnia 2030 r. Rada Nadzorcza podjęła decyzję o wyborze PwC jako firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

8.2. Akcjonariusze i papiery wartościowe emitenta

Akcje PZU

Kapitał zakładowy PZU dzieli się na 863 523 000 akcji zwykłych o wartości nominalnej 0,10 zł każda dających prawo do 863 523 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu ¹.

Na 30 czerwca 2023 roku akcjonariuszami PZU posiadającymi znaczne pakiety akcji (co najmniej 5%) byli:

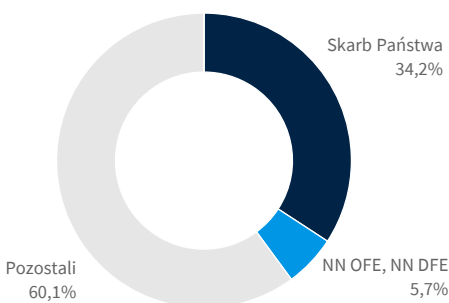
- Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, który posiada 295 217 300 akcji, co stanowi 34,19% kapitału zakładowego PZU i uprawnia do 295 217 300 głosów na Walnym Zgromadzeniu;
- Allianz Polska Otwarty Fundusz Emerytalny oraz Allianz Polska Dobrowolny Fundusz Emerytalny, które na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, które odbyło się 7 czerwca 2023 roku, posiadały 45 742 250 akcji, co stanowiło 5,30% kapitału zakładowego PZU i uprawniało do 45 742 250 głosów na Walnym Zgromadzeniu;
- Nationale-Nederlanden Otwarty Fundusz Emerytalny, który na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu PZU, które odbyło się 7 czerwca 2023 roku, posiadał 43 680 074 akcji, co stanowiło 5,06% kapitału zakładowego PZU i uprawniało do 43 680 074 głosów na Walnym Zgromadzeniu.

1) 30 czerwca 2015 roku ZWZ PZU podjęło uchwałę w sprawie podziału (splitu) wszystkich akcji PZU poprzez obniżenie wartości nominalnej każdej akcji PZU z 1 zł do 0,10 zł oraz zwiększenie liczby akcji PZU składających się na kapitał zakładowy z 86 352 300 do 863 523 000. Podział akcji nastąpił poprzez wymianę wszystkich akcji w stosunku 1:10 i nie wpłynął na wysokość kapitału zakładowego PZU.

3 listopada 2015 roku Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował odpowiednią zmianę Statutów PZU.

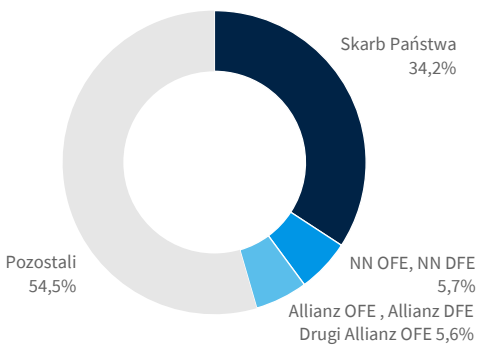
24 listopada 2015 roku Zarząd Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych (KDPW) podjął uchwałę nr 789/15 w sprawie określenia 30 listopada 2015 roku jako dnia podziału 86 348 289 akcji PZU o wartości nominalnej 1 zł każda na 863 482 890 akcji PZU o wartości nominalnej 0,10 zł każda.

Struktura akcjonariatu PZU na 31.12.2022 roku

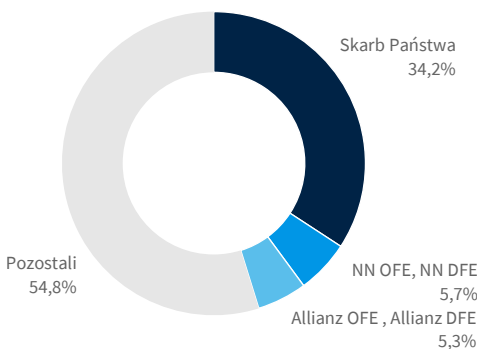
Źródło: Raport bieżący 25/2022

Struktura akcjonariatu PZU na 04.01.2023 roku

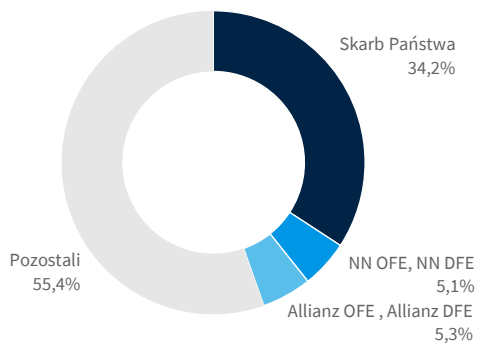
Źródło: Raporty bieżące 1/2023

Struktura akcjonariatu PZU na 17.05.2023 roku

Źródło: Raporty bieżące 10/2023

Struktura akcjonariatu PZU na 07.06.2023 roku

Źródło: Raporty bieżące 16/2023

8. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego

	Liczba akcji i głosów na WZ			Udział akcji w kapitale zakładowym i w ogólnej liczbie głosów na WZ		
Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji	31.12.2021	31.12.2022	30.06.2023	31.12.2021	31.12.2022	30.06.2023
Skarb Państwa	295 217 300	295 217 300	295 217 300	34,19%	34,19%	34,19%
Nationale-Nederlanden OFE		49 223 000	43 680 074		5,70%	5,06%
Nationale-Nederlanden OFE, Nationale-Nederlanden DFE	45 167 000			5,23%		
Allianz OFE, Allianz DFE i Drugi Allianz OFE*			45 742 250			5,30%
Pozostali	523 138 700	519 082 700	478 883 376	60,58%	60,11%	55,45%
Ogółem	863 523 000	863 523 000	863 523 000	100,00%	100,00%	100,00%

*) Allianz OFE i Allianz DFE są zarządzane przez PTE Allianz Polska S.A.

Obligacje PZU

Na 30 czerwca 2023 roku PZU posiadał obligacje podporządkowane (ISIN PLPZU0000037) o wartości 2,25 mld zł, oprocentowane stawką WIBOR6M + 180 p.b, wyemitowane 30 czerwca 2017 roku. Dzień wykupu tych obligacji przypada na 29 lipca 2027 roku. Obligacje są notowane na rynku Catalyst ASO GPW/Bondspot.

Uprawnienia i ograniczenia dotyczące akcji PZU

Wszystkie akcje PZU są akcjami zwykłymi, z którymi nie jest związane żadne uprzywilejowanie, w szczególności dotyczące specjalnych uprawnień kontrolnych. Każda akcja daje prawo do jednego głosu na Walnym Zgromadzeniu oraz takie samo prawo do dywidendy.

Statut PZU ogranicza jednak prawa głosu z akcji PZU w określonych przypadkach. Prawo głosowania akcjonariuszy jest ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na Walnym Zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w PZU w dniu odbywania Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że dla potrzeb ustalania obowiązków nabywców znacznych pakietów akcji przewidzianych w ustawie o ofercie publicznej oraz w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, takie ograniczenie prawa głosowania uważane będzie za nieistniejące. Ograniczenie prawa głosowania nie dotyczy:

- akcjonariuszy, którzy w dniu powzięcia uchwały Walnego Zgromadzenia wprowadzającej ograniczenie byli uprawnieni z akcji reprezentujących więcej niż 10% ogólnej liczby głosów (tj, Skarb Państwa);

- akcjonariuszy działających z akcjonariuszami określonymi w punkcie powyżej na podstawie zawartych porozumień dotyczących wspólnego wykonywania prawa głosu z akcji.

Dla potrzeb ograniczenia prawa do głosowania głosy akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności, są sumowane zgodnie z zasadami opisanymi w Statucie. Wyżej wymienione ograniczenia prawa głosowania akcjonariuszy wygasną od momentu, w którym udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym PZU spadnie poniżej 5%.

Ponadto statut przyznaje określone uprawnienia Skarbowi Państwa jako akcjonariuszowi PZU do powoływania członków Rady Nadzorczej.

Zarząd PZU nie posiada informacji o zawartych umowach, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

PZU nie dokonywał emisji, wykupów ani spłat dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych oraz nie wyemitował papierów wartościowych dających akcjonariuszom specjalne uprawnienia kontrolne.

W latach 2013-2022 i w I półroczu 2023 roku w PZU nie było programów akcji pracowniczych.

Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta

Statut PZU nie zawiera zapisów ograniczających przenoszenie prawa własności papierów wartościowych emitenta. Nie są też znane inne pozastatutowe ograniczenia, które by tego dotyczyły, za wyjątkiem ograniczeń wynikających

z powszechnie obowiązujących przepisów prawa w precyzyjnie określonych sytuacjach, w szczególności:

- ograniczeń wynikających z przepisów ustawy z 29 lipca 2005 roku o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (Dz.U. z 2022 r., poz. 2554 z późn. zm.), tj.:
  - z art. 75 ust. 4 – akcje obciążone zastawem do chwili jego wygaśnięcia nie mogą być przedmiotem obrotu, z wyjątkiem przypadku, gdy nabycie tych akcji następuje w wykonaniu umowy o ustanowienie zabezpieczenia finansowego w rozumieniu ustawy z 2 kwietnia 2004 roku o niektórych zabezpieczeniach finansowych,
  - z art. 88a – czasowe ograniczenia bezpośredniego lub pośredniego nabywania lub obejmowania akcji spółki publicznej przez podmiot obowiązany do wykonania obowiązków określonych w art. 73 ust. 1 ustawy lub art. 74 ust. 2 i 5 ustawy, który w spółce tej przekroczył określony w tych przepisach próg ogólnej liczby głosów – do dnia wykonania tych obowiązków;
- ograniczeń wynikających z art. 362 Kodeksu spółek handlowych, dotyczących zakazu nabywania przez emitenta akcji własnych, za wyjątkiem przypadków w tym przepisie określonych oraz ograniczeń dotyczących nabycia akcji własnych spółki dominującej przez spółkę lub spółdzielnię zależną oraz osób działających na ich rachunek;
- ograniczeń dotyczących okresu zamkniętego wynikających z art. 19 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z 16 kwietnia 2014 roku w sprawie nadużyć na rynku oraz uchylenia dyrektywy 2003/WE PE i Rady i dyrektywy Komisji 203/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (MAR) oraz wykorzystywania informacji poufnej zgodnie z przepisami MAR;
- możliwości zgłoszenia przez organ nadzoru w drodze decyzji sprzeciwu wobec nabycia albo objęcia akcji lub praw z akcji krajowego zakładu ubezpieczeń w liczbie zapewniającej osiągnięcie albo przekroczenie odpowiednio jednej dziesiątej, jednej piątej, jednej trzeciej, jednej drugiej ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu lub udziału w kapitale zakładowym – zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy z 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2022 r., poz. 2283, 2640), jeżeli:
  - podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 82 ust. 1, nie uzupełnił w wyznaczonym terminie braków w zawiadomieniu lub załączonych do zawiadomienia dokumentów i informacji,
  - podmiot składający zawiadomienie, o którym mowa w art. 82 ust. 1, nie przekazał w terminie dodatkowych informacji lub dokumentów żądanych przez organ nadzoru,

- uzasadnione jest to potrzebą ostrożnego i stabilnego zarządzania krajowym zakładem ubezpieczeń z uwagi na możliwy wpływ podmiotu składającego zawiadomienie, o którym mowa w art. 82 ust. 1, na krajowy zakład ubezpieczeń lub z uwagi na ocenę sytuacji finansowej podmiotu składającego zawiadomienie;
- możliwości ustalenia przez organ nadzoru, zgodnie z art. 90 ust. 4 i 5 ustawy, o której mowa w pkt. 4, w wydanej decyzji o stwierdzeniu braku podstaw do zgłoszenia sprzeciwu terminu nabycia albo objęcia akcji lub praw z akcji;
- możliwości wydania przez organ nadzoru na podstawie art. 98 ust. 5 ustawy, o której mowa w pkt. 4, decyzji o nakazie zbycia akcji w wyznaczonym terminie w przypadku wydania przez ten organ decyzji o zakazie wykonywania prawa głosu z akcji krajowego zakładu ubezpieczeń z przyczyn określonych w art. 98 ust. 1 tej ustawy;
- zakazu zbycia akcji lub praw z akcji należących do Skarbu Państwa wynikającego z art. 13 ust. 1 pkt 27 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku o zasadach zarządzania mieniem państwowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1933); z wyłączeniem, o którym mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1 tej ustawy.

Akcje lub uprawnienia do nich posiadane przez osoby zarządzające i nadzorujące oraz Dyrektorów Grupy PZU

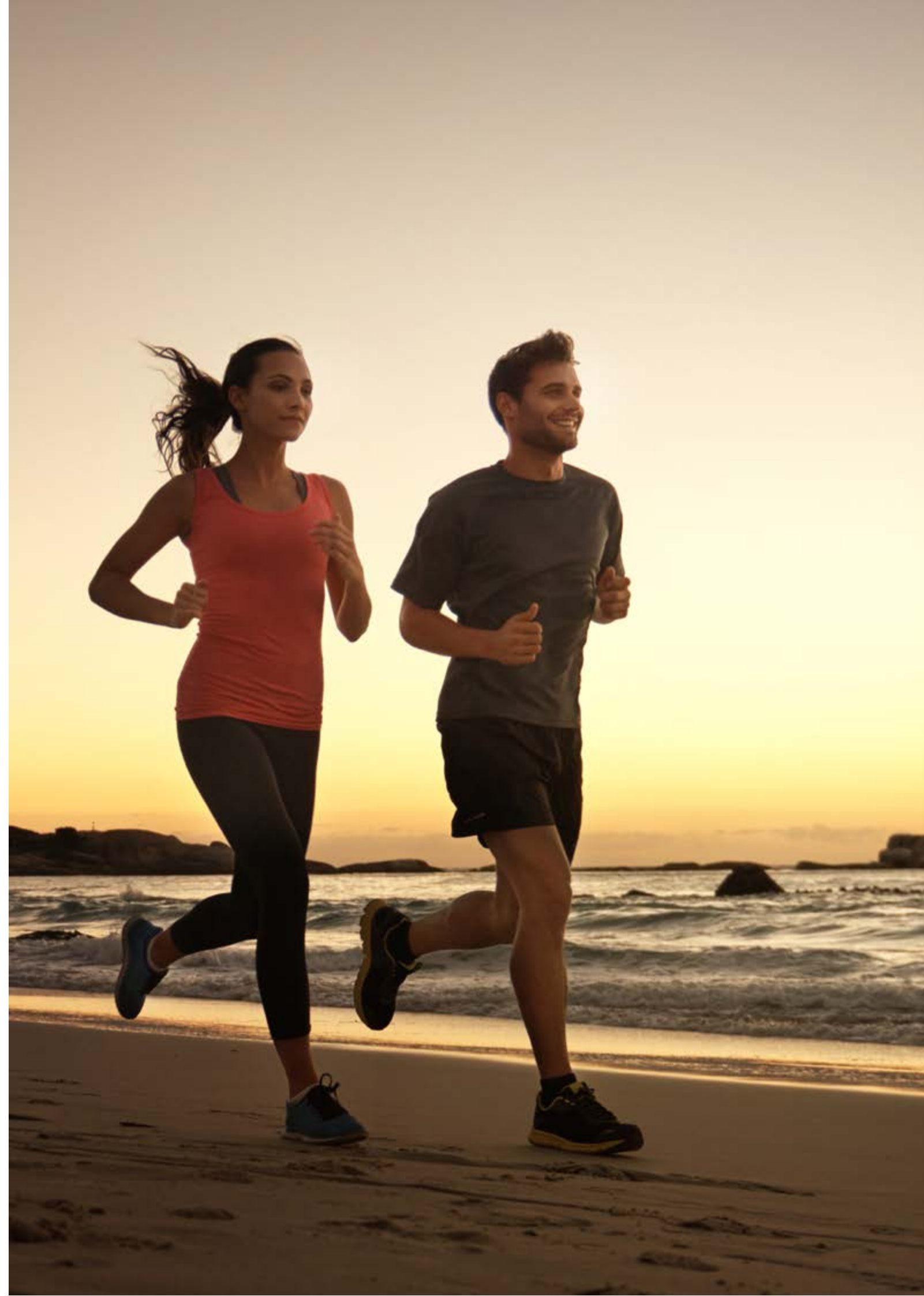
Na dzień przekazania niniejszego Sprawozdania Zarządu z działalności tylko Tomasz Kulik, Członek Zarządu PZU, posiadał 2 847 akcji PZU, o czym spółka informowała raportem bieżącym nr 23/2018. Od dnia przekazania „Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2022 rok” (tj. 30 marca 2023 roku) nie nastąpiły zmiany w zakresie posiadania akcji PZU lub uprawnień do nich przez Członków Zarządu, Rady Nadzorczej lub Dyrektorów Grupy PZU.

9.

Pozostałe informacje

9. Pozostałe

Oświadczenie Zarządu jednostki dominującej odnośnie sporządzenia jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz Sprawozdania z działalności

Wedle najlepszej wiedzy Zarządu PZU, śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy PZU oraz śródroczne skrócone jednostkowe sprawozdanie finansowe PZU za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023 roku oraz dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy PZU i PZU oraz ich wyniki finansowe. Wedle najlepszej wiedzy Zarządu PZU sprawozdanie z działalności Grupy kapitałowej PZU zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji Grupy PZU, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Informacje o zawartych umowach znaczących zawartych pomiędzy akcjonariuszami

Zarząd PZU nie posiada wiedzy o umowach zawartych, pomiędzy akcjonariuszami, do dnia wydania niniejszego Sprawozdania z działalności Grupy kapitałowej PZU, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

Informacje o zawartych umowach znaczących

W I połowie 2023 roku nie zostały zawarte umowy znaczące dla działalności Emitenta.

Transakcje z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe

W I połowie 2023 roku ani PZU, ani jednostki zależne nie zawarły żadnej transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie byłyby one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

Nabycie akcji własnych w roku obrotowym

Konsolidowane fundusze, zgodnie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym, posiadały na 30 czerwca 2023 roku 134 609 akcji PZU.

PZU nie posiadał akcji własnych na 30 czerwca 2023 roku.

Udzielone i otrzymane poręczenia i gwarancje

W I połowie 2023 roku ani PZU, ani jednostki zależne nie udzieliły poręczeń kredytu lub pożyczki, ani nie udzieliły gwarancji – łącznie jednemu podmiotowi lub jednostce zależnej od tego podmiotu – jeżeli łączna wartość istniejących poręczeń lub gwarancji byłaby istotna.

Informacja o pozycjach pozabilansowych wg stanu na 30 czerwca 2023 roku zawarta jest w [ROZ 5.7. STRUKTURA AKTYWÓW I PASYWÓW GRUPY PZU](#).

Zasady sporządzenia

Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego opisane zostały w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU.

Ocena zarządzania zasobami finansowymi, z uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom. Ocena realizacji zamierzeń inwestycyjnych

Grupa PZU i Emitent znajdują się w bardzo dobrej sytuacji finansowej i spełniają wszystkie kryteria bezpieczeństwa nakładane przez regulacje prawne i KNF. Rating „A-” Emitenta nadany przez S&P oraz stabilna perspektywa ratingowa potwierdzają, że PZU posiada mocną pozycję biznesową, dysponuje wysokim poziomem kapitałów własnych, w tym do realizacji zamierzeń inwestycyjnych.

Prognozy finansowe

PZU nie publikował prognoz dotyczących wyników finansowych.

Sprawy sporne

W I połowie 2023 roku i do dnia podpisania skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółkach z Grupy PZU nie wystąpiły postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej dotyczące zobowiązań albo wierzytelności PZU lub jednostki od niego bezpośrednio lub pośrednio zależnej, których jednostkowa wartość byłaby istotna, za wyjątkiem kwestii opisanych w w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy PZU za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2023 roku.

Na 30 czerwca 2023 roku wartość przedmiotu sporu wszystkich 249 987 (na 31 grudnia 2022 roku: 265 937) spraw toczących się przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych lub organami administracji publicznej prowadzonych w podmiotach z Grupy PZU wynosiła łącznie 10 279 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 9 033 mln zł). W kwocie tej 6 496 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 5 586 mln zł) dotyczy zobowiązań, a 3 783 mln zł (na 31 grudnia 2022 roku: 3 447 mln zł) wierzytelności spółek z Grupy PZU.

Niniejsze Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej PZU za I półrocze 2023 roku liczy 161 kolejno ponumerowanych stron.

Podpisy Członków Zarządu PZU

Tomasz Kulik – Członek Zarządu

Beata Kozłowska-Chyła – Prezes Zarządu

Piotr Nowak – Członek Zarządu

Ernest Bejda – Członek Zarządu

Maciej Rapkiewicz – Członek Zarządu

Małgorzata Kot – Członek Zarządu

Małgorzata Sadurska – Członek Zarządu

Krzysztof Kozłowski – Członek Zarządu

Warszawa, 30 sierpnia 2023 roku

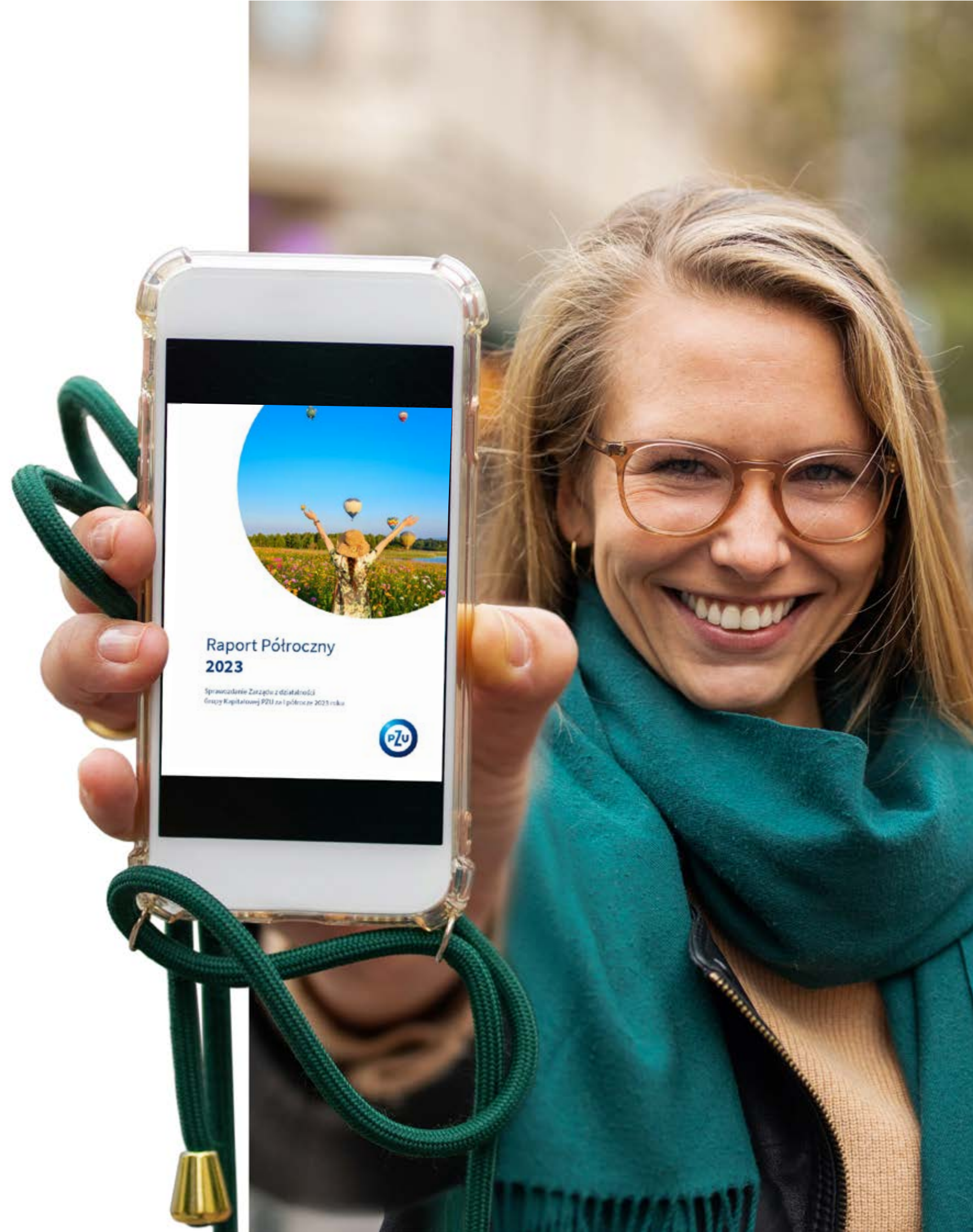

Załączniki

Załącznik 1 – Słownik terminów

Załącznik 2 – Alternatywne Pomiary Wyników

Załącznik 1 – Słownik terminów

Załącznik 1: Słownik terminów

agent ubezpieczeniowy – przedsiębiorca wykonujący działalność agencyjną na podstawie umowy zawartej z zakładem ubezpieczeń. Działalność agentów skupia się na: pozyskiwaniu klientów, zawieraniu umów ubezpieczenia, uczestniczeniu w administrowaniu i wykonywaniu umów ubezpieczenia oraz na organizowaniu i nadzorowaniu działalności agencyjnej.

assurbanking – dystrybucja produktów bankowych przez zakłady ubezpieczeń.

bancassurance – dystrybucja produktów zakładów ubezpieczeń przez banki.

BEL - wartość najlepszego oszacowania zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia, ang. *Best Estimate Liability*, kwota wymagana do zapewnienia płatności usług i świadczeń dla ubezpieczonych, zgodnie z najlepszymi szacunkami, tj. gdy wszystko dzieje się zgodnie z przewidywaniami (założeniami najlepszego oszacowania).

broker ubezpieczeniowy – podmiot posiadający zezwolenie na wykonywanie działalności brokerskiej. Wykonuje czynności w imieniu lub na rzecz podmiotu poszukującego ochrony ubezpieczeniowej.

coverage units - jednostki świadczonych usług ubezpieczeniowych stosowane do ustalania schematów amortyzacji marży kontraktowej (CSM).

cross-selling – sprzedaż krzyżowa, strategia sprzedaży określonego produktu ubezpieczeniowego w powiązaniu z innym komplementarnym produktem ubezpieczeniowym lub produktem partnera ubezpieczyciela np. banku. Przykładem tych ostatnich są produkty bankowo-ubezpieczeniowe, takie jak np. ubezpieczenia kredytowe.

CSM- marża kontraktowa, ang. *Contractual Service Margin*, komponent wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązań dla grupy umów ubezpieczeniowych reprezentujący niezrealizowany zysk, który jednostka rozpozna w miarę świadczenia usług ubezpieczeniowych. Zmiany założeń aktuarialnych ujmowane w czasie przechodzą przez CSM.

C/WK – wskaźnik określający stosunek ceny rynkowej do wartości księgowej przypadającej na jedną akcję

C/Z – wskaźnik określający stosunek ceny rynkowej spółki (na akcję) do zysku przypadającego na jedną akcję.

DPS (ang. *dividend per share*) – wskaźnik rynkowy określający wartość dywidendy przypadającej na jedną akcję.

DY (ang. *dividend yield*) – wskaźnik rynkowy określający stosunek dywidendy przypadającej na jedną akcję do ceny rynkowej akcji.

EPS (*earnings per share*) – wskaźnik rynkowy określający udział zysku przypadającego na jedną akcję.

GMM- model ogólny wyceny, ang. General Measurement Model - domyślny model MSSF 17, w którym zobowiązania z tytułu ubezpieczeń są obliczane jako suma zdyskontowanych szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (BEL), korekty z tytułu ryzyka niefinansowego i CSM.

IDD – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 z 20 stycznia 2016 roku w sprawie dystrybucji ubezpieczeń (Insurance Distribution Directive).

IPO (*Initial Public Offering*) – dokonywana po raz pierwszy oferta publiczna określonych papierów wartościowych. Jednym z najistotniejszych elementów pierwszej oferty publicznej jest przygotowanie prospektu emisyjnego i postępowanie przed instytucją nadzorującą dopuszczenie do obrotu giełdowego.

kc – ustawa z 23 kwietnia 1964 roku - Kodeks cywilny.

ksh – ustawa z 15 września 2000 roku Kodeks spółek handlowych.

moment początkowego ujęcia, ang. *initial recognition* (IR)- data pierwszego ujęcia umowy ubezpieczenia.

niewyodrębniony komponent inwestycyjny, ang. *non-distinct investment component* (NDIC), - reprezentuje część świadczenia należnego na rzecz ubezpieczonego, która zawsze będzie wypłacana ubezpieczonemu niezależnie od tego, czy zdarzenie ubezpieczeniowe wystąpi.

PAA- metoda wyceny oparta na alokacji składki, ang. *Premium Allocation Approach* - uproszczone podejście, zgodnie z którym wycena zobowiązania za pozostały okres ochrony ubezpieczeniowej jest analogiczna do mechanizmu rezerwy składki MSSF 4 (bez odrębnej prezentacji korekty korekty ryzyka z tytułu ryzyka niefinansowego i marży kontraktowej), a zobowiązania z tytułu wypłaconych odszkodowań wyceniane są w taki sam sposób jak dla ogólnego modelu wyceny. Metoda PAA jest stosowana do umów krótkoterminowych, które spełniają odpowiednie kryteria kwalifikowalności w momencie początkowego ujęcia.

PPK – Pracownicze Plany Kapitałowe zdefiniowane zapisami ustawy z 4 października 2018 roku o pracowniczych planach kapitałowych.

PRIIP – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2017/653 z 8 marca 2017 roku uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014

w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych.

przychody brutto z ubezpieczeń - jest to wynagrodzenie, które zgodnie z oczekiwaniami przysługuje jednostce w zamian za usługi ubezpieczenia świadczone w okresie. W modelu GMM lub VFA obejmuje ono rozwiązanie marży kontraktowej (CSM) w wysokości zysku z umowy przypadającego na dany okres, uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego w okresie, przewidywane w okresie odszkodowania, świadczenia i koszty oraz część składki związanej z odzyskaniem kosztów akwizycji, a modelu uproszczonym PAA amortyzację zobowiązań z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług.

przychody lub koszty finansowe działalności ubezpieczeniowej ang. *Insurance Finance Income or Expenses* (IFIE) - efekt wartości pieniądza w czasie i ryzyka finansowego oraz ich zmiany ujmowane częściowo w rachunku zysków i strat a częściowo w innych całkowitych dochodach.

składka przypisana brutto – kwoty składek brutto (bez uwzględnienia udziału reasekuratorów) należne z tytułu zawartych w okresie sprawozdawczym umów ubezpieczenia, bez względu na okres odpowiedzialności wynikający z tych umów

składka zarobiona netto – składka przypisana w danym okresie, uwzględniająca rozliczenie przychodów (składki) w czasie poprzez zmiany stanu rezerw składki oraz udział reasekuratora

RA- korekta z tytułu ryzyka niefinansowego, ang. *risk adjustment for non-financial risk* - rekompensata, której jednostka wymaga z tytułu niepewności co do kwoty i terminu przepływów pieniężnych wynikających z ryzyka niefinansowego w związku z realizacją przez jednostkę umów ubezpieczenia.

reasekuracja – odstąpienie innemu zakładowi ubezpieczeń – reasekuratorowi – całości lub części ubezpieczonego ryzyka bądź grupy ryzyk wraz z odpowiednią częścią składek. W wyniku reasekuracji następuje wtórny podział ryzyk umożliwiający minimalizację zagrożeń rynku ubezpieczeniowego.

reasekuracja bierna – działalność reasekuracyjna polegająca na odstępowaniu przez ubezpieczyciela (cedenta) części zawartych ubezpieczeń reasekuratorowi/reasekuratorom w formie umowy reasekuracyjnej.

reasekuracja czynna – działalność reasekuracyjna polegająca na przyjmowaniu przez reasekuratora/ reasekuratorów części

ubezpieczenia lub grup ubezpieczeń odstępowanych przez cedenta.

rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (PSR)– rezerwy, które powinny zapewnić pełne pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia. Na rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe składają się w szczególności: rezerwa składek, rezerwa ubezpieczeń na życie, rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, rezerwa na ryzyka niewygaste, rezerwa gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, rezerwa na premie i rabaty dla ubezpieczonych.

RODO – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

rozporządzenie CRR – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych – Rozporządzenia Ministra Finansów z 29 marca 2018 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. 2018 poz. 757).

scoring kredytowy – metoda oceny wiarygodności podmiotu (zwykle osoby fizycznej lub przedsiębiorstwa) ubiegającego się o kredyt bankowy. Wynik scoringu kredytowego jest zazwyczaj przedstawiany punktowo - im więcej punktów, tym większa wiarygodność potencjalnego kredytobiorcy.

sell-side – część sektora finansowego zaangażowana w tworzenie, promocję i sprzedaż akcji, obligacji, walut obcych i innych instrumentów finansowych, obejmuje bankierów inwestycyjnych, pośredniczących pomiędzy emitentami papierów wartościowych oraz inwestorami, a także animatorów rynku, którzy zapewniają płynność na rynku. Analitycy sell-side wydają raporty analityczne z rekomendacjami inwestycyjnymi oraz codziennie komentarze dla strony buy side, czyli zarządzającej aktywami.

Stopy procentowe *locked-in*- stopy procentowe w momencie początkowego ujęcia.

spread – różnica między ceną kupna i sprzedaży danego instrumentu finansowego.

stopa wolna od ryzyka – stopa zwrotu z instrumentów finansowych z zerowym ryzykiem. W PZU stopa wolna od ryzyka bazuje na krzywych rentowności skarbowych papierów

Załącznik 1 – Słownik terminów

wartościowych i jest podstawą określania cen transferowych w rozliczeniach pomiędzy segmentami operacyjnymi.

suma ubezpieczenia – suma pieniężna, na którą ubezpieczono przedmiot ubezpieczenia. W ubezpieczeniach majątkowych suma ubezpieczenia stanowi zazwyczaj górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela.

Transition (przejście)- moment przejścia na wycenę zgodnie ze standardem MSSF 17, tj. 1 stycznia 2022 r.

TSR – miernik określający całkowitą stopę zwrotu uzyskiwaną przez akcjonariuszy z tytułu posiadania akcji danego przedsiębiorstwa w okresie rocznym. Wyraża on sumę zysku wynikającą ze zmiany cen akcji danego przedsiębiorstwa oraz wypłaconych dywidend w okresie posiadania akcji przez inwestora, w relacji do wartości tychże akcji z początku danego roku i wyrażany jest w procentach w ujęciu rocznym.

UFK – Ubezpieczeniowy Fundusz Kapitałowy, wydzielony fundusz aktywów stanowiący rezerwę tworzoną ze składek ubezpieczeniowych, inwestowany w sposób określony w umowie ubezpieczenia, część składowa ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK), określanej również mianem polisy inwestycyjnej.

UoA - jednostka rozliczeniowa, najniższy poziom przeprowadzania wyceny zgodnej z MSSF 17, ang. *Unit of Account*, tylko na tym poziomie dozwolone jest kompensowanie zysków i strat z umów ubezpieczenia.

UobR – ustawa z 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (Dz.U.2020.1415, poz. 1089 z późn. zm.).

UOKiK – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, polski urząd antymonopolowy, działający na rzecz zapewnienia rozwoju konkurencji, ochrony podmiotów gospodarczych narażonych na stosowanie praktyk monopolistycznych oraz ochrony interesów konsumentów, www.uokik.gov.pl.

UoU – ustawa z 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U.2021.1130 , poz. 1844), obowiązująca, dla większości przepisów, od 1 stycznia 2016 roku. Ustawa wprowadza do polskiego systemu prawnego wymogi Wyptalcności II.

uwolnienie korekty z tytułu ryzyka niefinansowego (RA) prezentowane w wyniku finansowym- rekompensata wymagana przez jednostkę w związku z niepewnością dotyczącą kwoty i momentu wystąpienia przepływów pieniężnych, wynikającą z ryzyk niefinansowych w trakcie realizacji przez jednostkę umów ubezpieczenia.

uwolnienie marży kontraktowej (CSM) - uwolnienie marży kontraktowej (CSM) prezentowane w wyniku finansowym – marża kontraktowa (CSM) jest uwalniana w bieżącym okresie

na podstawie proporcji całkowitej usługi ubezpieczeniowej świadczonej w danym okresie.

UX (*User Experience*) – obszar związany z doświadczeniami użytkowników korzystających z wybranego narzędzia (lub szerzej, procesu, tudzież wchodzących w interakcję z marką w ogóle). Wiąże się bezpośrednio z web usability – empiryczną dziedziną wiedzy związaną z projektowaniem i badaniem narzędzi (w tym przypadku internetowych) z uwzględnieniem potrzeb i preferencji docelowych użytkowników. W kontekście stron internetowych chodzi o szeroko rozumianą użyteczność i skuteczność w realizowaniu określonych celów.

VFA- metoda zmiennej opłaty, ang. *Variable Fee Approach* - metoda wyceny oparta na podejściu blokowym, stosowana w przypadku umów z bezpośrednim udziałem, w których zmiany założeń ekonomicznych przechodzą przez CSM w całym okresie obowiązywania umowy, metoda stosowana np. w przypadku umów typu unit-linked.

WIBOR6M – referencyjna wysokość oprocentowania kredytu na 6 miesięcy na polskim rynku międzybankowym.

Wyptalcność II – system wyptalcności dla europejskich zakładów ubezpieczeniowych, uwzględniający profil ryzyka. Wymogi obowiązują od 1 stycznia 2016 roku.

zasada ostrożnego inwestora – zasada wyrażona w art. 129 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Europy w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Wyptalcność II, która nakłada na zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji wymóg inwestowania aktywów w najlepszym interesie ubezpieczających, właściwego dostosowania lokat do zobowiązań oraz należytego uwzględnienia różnych rodzajów ryzyka finansowego, takich jak ryzyko płynności i ryzyko koncentracji.

zobowiązanie (lub aktywo) z tytułu umów ubezpieczenia – zastępuje w MSSF 17 dotychczasowe rezerwy techniczne – ubezpieczeniowe i inne składki bilansu związane z wyceną umów ubezpieczenia. Składa się z zobowiązania z tytułu pozostałego okresu świadczenia usług (LRC, ang. *Liability for Remaining Coverage*) oraz zobowiązania z tytułu zaistniałych szkód (ang. *Liability for Incurred Claims*)

Załącznik 2 – Alternatywne Pomiary Wyników

Załącznik 2: Alternatywne Pomiary Wyników

Poniżej przedstawiono wybrane Alternatywne Pomiary Wyników (APM) w rozumieniu Wytycznych Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych (ESMA) nr 2015/1415.

Prezentowane wskaźniki rentowności i sprawności działania, będące standardowymi i powszechnie stosowanymi w analizie finansowej miernikami, niosą w ocenie Zarządu istotne dodatkowe informacje na temat wyników finansowych działalności Grupy PZU. Ich przydatność przeanalizowano pod kątem dostarczanej inwestorom informacji na temat sytuacji finansowej i efektywności finansowej Grupy.

aROE - skorygowany zwrot z kapitału własnego, obliczany na bazie kapitału z wyłączeniem skumulowanych innych dochodów całkowitych dotyczących przychodów i kosztów finansowych z ubezpieczeń oraz z reasekuracji.

Aktywa klientów zewnętrznych TFI PZU i PTE PZU (mld zł) – aktywa klientów zewnętrznych zgromadzone na Otwartym Funduszu Emerytalnym PZU „Złota Jesień” oraz Dobrowolnym Funduszu Emerytalnym PZU oraz wszystkie aktywa zgromadzone oraz zarządzane przez TFI PZU, inne niż te stanowiące środki własne spółek z Grupy PZU. W porównaniu do wartości raportowanych przed 2021 rokiem uwzględniono również produkty PPE sprzedawane przez PZU Życie w formie UFK i zarządzane przez TFI PZU jako asset management. Wzrost wskaźnika oznacza, że napływy aktywów do funduszy przeważają odpływy z funduszy lub / oraz, że fundusze osiągają pozytywne stopy zwrotu z aktywów w zarządzaniu.

COR – – wskaźnik mieszany, liczony dla sektora ubezpieczeń majątkowych i pozostałych ubezpieczeń osobowych. Jest to stosunek kosztów usług ubezpieczenia z uwzględnieniem kwot należnych od reasekuratorów do przychodów z ubezpieczeń netto; spadek wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności (ang. *Combined Operating Ratio*)

Marża odsetkowa – różnica pomiędzy dochodem odsetkowym banku uzyskanym na aktywach dochodowych a kosztem odsetkowym ponoszonym na zobowiązaniach. Jest to relacja wyniku banku wypracowanego z odsetek do średnich aktywów pomniejszonych o odsetki zapadłe od należności zagrożonych; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności (ang. NIM)

Marża operacyjna w ubezpieczeniach na życie – rentowność segmentów ubezpieczeń na życie liczona jako stosunek zysku/straty z działalności operacyjnej do przychodów z ubezpieczeń netto; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności.

Marża operacyjna w ubezpieczeniach grupowych i IK – rentowność segmentu ubezpieczeń grupowych i indywidualnie kontynuowanych, liczona jako stosunek zysku/straty z działalności operacyjnej do przychodów z ubezpieczeń netto; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności.

Przychody Filaru / Obszaru Zdrowie - składka przypisana brutto z ubezpieczeń zdrowotnych (majątkowych i życiowych) oraz przychody z: abonamentów medycznych, medycyny pracy, usług w ramach kontraktów z NFZ oraz produktów fee-for-service realizowanych w placówkach medycznych PZU Zdrowie (w oddziałach oraz spółkach zależnych PZU Zdrowie), z wyłączeniem transakcji wewnątrzgrupowych.

Liczba umów filaru / obszaru Zdrowie - liczba umów klientów produktów zdrowotnych Grupy PZU (PZU Życie, PZU, PZU Zdrowie, TUW PZUW, LINK4), tj. liczba umów klientów posiadających: grupowe lub indywidualne ubezpieczenie zdrowotne, abonament usług medycznych lub usług medycyny pracy. Dla umów grupowych klientem jest ubezpieczony albo uprawniony.

ROA – stopa zwrotu z aktywów liczona jako stosunek urocznionego zysku netto do średniej arytmetycznej sumy aktywów na początek i koniec okresu sprawozdawczego; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności, czyli wyższą zdolność aktywów do generowania zysków (ang. *Return on Assets*).

ROE przypadający właścicielom jednostki dominującej – zwrot na kapitałach własnych liczony jako stosunek urocznionego zysku netto przypisanego właścicielom jednostki dominującej do średniej arytmetycznej skonsolidowanego kapitału własnego z wyłączeniem udziału mniejszości na początek i koniec okresu sprawozdawczego; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności i zdolności pomnażania środków powierzonych przez właścicieli (inwestorów) (ang. *Return on Equity*).

ROE skonsolidowane – zwrot na kapitałach własnych liczony jako stosunek urocznionego zysku netto do średniej arytmetycznej skonsolidowanego kapitału własnego na początek i koniec okresu sprawozdawczego; wzrost wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności i zdolności pomnażania środków powierzonych przez właścicieli (ang. *Return on Equity*).

Wskaźnik kosztów administracyjnych – iloraz kosztów administracyjnych netto i do przychodów ubezpieczeniowych netto; wskaźnik określa procentowy udział kosztów administracyjnych w przychodach ubezpieczeniowych netto a spadek wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności.

Wskaźnik Koszty/Dochody (sektor bankowy) – iloraz kosztów administracyjnych i sumy dochodów operacyjnych z wyłączeniem: opłaty BFG, podatku od innych instytucji

finansowych i wyniku netto z realizacji i odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji; spadek wartości wskaźnika oznacza poprawę efektywności; ang. *C/I Cost/Income*).

Współczynnik wypłacalności Grupy PZU – poziom pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi Grupy PZU w rozumieniu Dyrektywy 2009/138/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 25 listopada 2009 roku w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), z późniejszymi zmianami i dokumentami powiązanymi; wzrost wartości wskaźnika oznacza zwiększenie nadwyżki kapitałowej.

Niniejsze Sprawozdanie z działalności zawiera stwierdzenia odnoszące się do przyszłości w zakresie działań strategicznych. Stwierdzenia odnoszące się do przyszłości narażone są na znane i nieznanne rodzaje ryzyka, odznaczają się niepewnością i podlegają innym istotnym czynnikom, które mogą spowodować, że faktyczne wyniki, działalności lub osiągnięcia Grupy PZU będą istotnie różniły się od przyszłych wyników, działalności lub osiągnięć wyrażonych wprost lub domyślnie w tych stwierdzeniach dotyczących przyszłości. Stwierdzenia te opierają się na szeregu założeń dotyczących obecnej i przyszłej strategii biznesowej Grupy PZU oraz środowiska, w którym będzie ona prowadziła działalność w przyszłości. PZU wyraźnie odstępkuje od wszelkich obowiązków lub zobowiązań w zakresie rozpowszechniania jakichkolwiek uaktualnień lub korekt dowolnych stwierdzeń, które zostały zawarte w niniejszym Sprawozdaniu z działalności Grupy PZU i PZU, mających na celu odzwierciedlenie zmiany oczekiwań PZU lub zmian zdarzeń, warunków lub okoliczności, na których dowolne takie stwierdzenie zostało oparte, chyba że obowiązujące przepisy prawa wymagają inaczej. PZU zastrzega, że stwierdzenia dotyczące przyszłości nie stanowią gwarancji co do przyszłych wyników, a jego faktyczna sytuacja finansowa, strategia biznesowa, plany i cele kierownictwa dotyczące przyszłej działalności mogą istotnie różnić się od przedstawionych lub zasugerowanych w takich stwierdzeniach zawartych w niniejszym Sprawozdaniu z działalności Grupy PZU i PZU. Ponadto, nawet jeżeli sytuacja finansowa, strategia biznesowa, plany i cele kierownictwa dotyczące przyszłej działalności Grupy PZU i PZU będą zgodne ze stwierdzeniami dotyczącymi przyszłości zawartymi w niniejszym Sprawozdaniu z działalności Grupy PZU i PZU, to te wyniki lub wydarzenia mogą nie stanowić żadnej wskazówki co do wyników lub zdarzeń w następnych okresach.

PZU nie zobowiązuje się do publikacji jakichkolwiek uaktualnień, zmian lub korekt informacji, danych lub stwierdzeń zawartych w niniejszym Sprawozdaniu z działalności Grupy PZU i PZU w razie zmiany działań strategicznych lub zamierzeń PZU lub też wystąpienia faktów lub zdarzeń, które będą miały wpływ na te działania lub zamierzenia PZU, chyba że taki obowiązek informacyjny wynika z obowiązujących przepisów prawa.

Grupa PZU nie ponosi odpowiedzialności za efekty decyzji, które zostały podjęte po lekturze Sprawozdania z działalności Grupy PZU i PZU.

Jednocześnie, niniejsze Sprawozdanie z działalności Grupy PZU i PZU nie może być traktowane jako część zaproszenia czy oferty do nabycia papierów wartościowych lub do dokonania inwestycji. Sprawozdanie z działalności Grupy PZU i PZU nie stanowi również oferty ani zaproszenia do przeprowadzenia innych transakcji dotyczących papierów wartościowych.

